
REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W SZCZECINKU

NADLEŚNICTWO BYTÓW
OBREBY: BORZYTUCHOM, BYTÓW
GOŁĘBIA GÓRA

PLAN URZĄDZENIA LASU

na okres od 1.01.2015 r. do 31.12.2024 r.

Tom IA

ELABORAT

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku

Szczecinek 2015 r.

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Kierownik pracowni u.l. Józef Sawicki

Kontrola końcowa

Z-ca Dyrektora Oddziału Mieczysław Kopciński

S K O R O W I D Z

	Strona
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNCZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	7
1.1. Przestrzenne usytuowanie Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	7
1.1.1. Położenie lasów Nadleśnictwa	7
1.1.2. Rys historyczny	11
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	20
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	27
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	27
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych.....	28
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące gminnych strategii rozwoju	30
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączanych z produkcji.....	32
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	33
1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu.....	33
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.....	34
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	34
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	34
1.3.3. Rzeźba terenu	35
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	35
1.3.5. Typy siedliskowe lasu.....	38
1.3.6. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	44
1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych i chronionych siedlisk przyrodniczych.....	44
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu	46
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	53
1.3.9.1. Obszary chronione.....	53
1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu.....	53
1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	58

1.3.10. Problematyka innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	-	59
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego ..	-	60
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.....	-	60
1.4.1.1. Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu	-	60
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna.....	-	62
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa.....	-	66
1.4.2.1. Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych	-	66
1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej	-	66
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu u.l.	-	67
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	-	68
1.5.1. Charakterystyka stanu lasu	-	68
1.5.1.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	-	69
1.5.1.2. Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	-	84
1.5.1.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów ..	-	86
1.5.1.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych	-	87
1.5.2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec okresu gospodarczego ...	-	89
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIAZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	-	101
2.1. Referat Nadleśniczego	-	103
2.2. Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.....	-	139
2.3. Koreferat z kontroli kompleksowej (okresowej)	-	159
2.4. Referat kierownika ZOL	-	163
2.5. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora RDLP.....	-	169
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	-	171
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych	-	171
3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	-	171
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	-	175

3.1.2.1. Podział na gospodarstwa	-	175
3.1.2.2. Przyjęte wieki rębności	-	179
3.1.2.3. Podział lasu na ostępy	-	180
3.2. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego ...	-	180
3.2.1. Etat użytkowania rębego	-	180
3.2.2. Rozmiar użytkowania przedrębego	-	184
3.2.3. Łączny rozmiar użytkowania głównego	-	186
3.3. Opisanie i zestawienie zadań gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu	-	186
3.3.1. Użytkowanie lasu.....	-	186
3.3.1.1. Użytki rębne.....	-	186
3.3.1.2. Użytki przedrębne.....	-	191
3.3.1.3. Łącznie użytki główne.....	-	195
3.3.1.4. Zadania w zakresie użytkowania lasu dla leśnictw.....	-	197
3.3.2. Hodowla lasu	-	198
3.3.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie.....	-	199
3.3.2.2. Nasiennictwo i selekcja.....	-	201
3.3.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	-	202
3.3.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu.....	-	202
3.3.3.2. Ochrona przeciwpożarowa	-	211
3.3.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	-	233
3.3.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	-	236
3.3.5.1. Budownictwo i remonty dróg	-	236
3.3.5.2. Budownictwo ogólne.....	-	236
3.3.5.3. Melioracje wodne.....	-	237
3.3.5.4. Mała retencja	-	237
3.3.5.5. Turystyka i rekreacja	-	237
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	-	240
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	-	240
5.1. Przewidywany stan zasobów drzewnych na dzień 31.12.2024 r.	-	240
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	-	241
6.1. Prace geodezyjne	-	241
6.2. Prace siedliskowe	-	241
6.3. Prace urządzeniowe	-	241
6.4. Zestawienie planu urządzenia lasu	-	244

7. ZAŁĄCZNIKI	-	247
7.1. Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu	-	249
7.2. Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej	-	273
7.3. Decyzja MŚ w sprawie uznania lasów za ochronne.....	-	293
7.4. Tabele	-	295
 KRONIKA	-	 351

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1.1. Położenie lasów Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Bytów składa się z trzech obrobów leśnych: Borzytuchom, Bytów, Gołębia Góra. Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Łupawa, od wschodu z Nadleśnictwem Lipusz, od południa z Nadleśnictwem Osusznicza, od zachodu z Nadleśnictwami Trzebielino i Leśny Dwór.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Ogółem (7+10+11)	Lesistość (12 : 2)
		w zarządzie LP		pozostałe		razem	własność osób fizycznych	pozostałe	razem		
		urządzone	n-ctwo sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	inne						
1	2	powierzchnia w ha								11	12
Województwo pomorskie - 22	468,61	22574,70			139,86	22714,56	1553,17	81,09	1634,26	24348,82	52,0
Powiat bytowski - 01	434,57	21210,45			84,86	21295,31	1548,24	81,09	1629,33	22924,64	52,8
gm. Borzytuchom -12	104,20	5400,32			16,45	5416,77	234,63	2,69	237,32	5654,09	54,3
miasto Bytów - 24	8,71	7,79				7,79	5,36	34,99	40,35	48,14	5,5
gm. Bytów - 25	112,26	4020,00			29,89	4049,89	186,10	35,23	221,33	4271,22	38,0
gm. Czarna Dąbrówka -32	52,28	3648,87			29,21	3678,08	50,36	0,76	51,12	3729,20	71,3
gm. Kołczygłowy - 42	22,87	1665,22				1665,22	19,83	0,44	20,27	1685,49	73,7
gm. Parchowo - 72	25,10	557,50			0,21	557,71	72,60	0,71	73,31	631,02	25,1
gm. Studzienice - 82	90,13	5479,04			9,10	5488,14	879,82	3,05	882,87	6371,01	70,7
gm. Tuchomie - 102	19,02	431,71				431,71	99,54	3,22	102,76	534,47	28,1
Powiat słupski -12	34,04	1364,25			55,00	1419,25	4,93		4,93	1424,18	41,8
gm. Dębница Kaszubska -32	34,04	1364,25			55,00	1419,25	4,93		4,93	1424,18	41,8
OGÓŁEM	468,61	22574,70			139,86	22714,56	1553,17	81,09	1634,26	24348,82	52,0

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa, to obszar o powierzchni 468,61 km² i lesistości 52,0%. Nadleśnictwo położone jest w zachodniej części województwa pomorskiego, w powiatach bytowskim i słupskim, w gminach:

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa wg jednostek podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospo- darką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Borzytuchom						
Borzytuchom (12) współwłasność	5127,6272	111,4713	161,2455	5400,3440	264,4945 0,2596	5664,8385 0,2596
Bytów (25)	835,0561	9,7958	19,3088	864,1607	62,4240	926,5847
Kończyłowy (42)	1578,7637	20,2381	66,2182	1665,2200	73,9959	1739,2159
Tuchomie (102)	420,8373	0,4515	10,4212	431,7100	33,3517	465,0617
Razem powiat bytowski (01) współwłasność	7962,2843	141,9567	257,1937	8361,4347	434,2661 0,2596	8795,7008 0,2596
Dębica Kaszubska (32)	1304,4087	17,3296	37,6118	1359,3501	45,6364	1404,9865
Razem powiat słupski (12)	1304,4087	17,3296	37,6118	1359,3501	45,6364	1404,9865
Ogółem województwo Pomorskie (22) współwłasność	9266,6930	159,2863	294,8055	9720,7848	479,9025 0,2596	10200,6873 0,2596
Obręb Bytów						
miasto Bytów (24) współwłasność	7,3898		0,3986	7,7884	0,5290 0,4511	8,3174 0,4511
Bytów (25)	1175,8292	4,0488	27,8407	1207,7187	72,2839	1280,0026
Parchowo (72)	86,9698		1,0302	88,0000	6,9637	94,9637
Studzienice (82) współwłasność	5217,8040	96,6048	164,6404	5479,0492	272,2199 0,0769	5751,2691 0,0769
Razem powiat bytowski(01) współwłasność	6487,9928	100,6536	193,9099	6782,5563	351,9965 0,5280	7134,5528 0,5280
Ogółem województwo Pomorskie (22) współwłasność	6487,9928	100,6536	193,9099	6782,5563	351,9965 0,5280	7134,5528 0,5280
Obręb Gołębia Góra						
Bytów (25)	1868,6649	26,8145	52,6700	1948,1494	140,9996	2089,1490
Czarna Dąbrówka (32)	3463,8823	65,7782	119,1964	3648,8569	231,9064	3880,7633
Parchowo (72)	448,3753	7,8710	13,2645	469,5108	31,2558	500,7666
Razem powiat bytowski (01)	5780,9225	100,4637	185,1309	6066,5171	404,1618	6470,6789
Dębica Kaszubska (32)	2,4859	2,3005	0,1136	4,9000	4,1000	9,0000
Razem powiat słupski (12)	2,4859	2,3005	0,1136	4,9000	4,1000	9,0000
Ogółem województwo Pomorskie (22)	5783,4084	102,7642	185,2445	6071,4171	408,2618	6479,6789

Gmina Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospo- darką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Bytów						
Borzytuchom (12) współwłasność	5127,6272	111,4713	161,2455	5400,3440	264,4945 0,2596	5664,8385 0,2596
miasto Bytów (24) współwłasność	7,3898		0,3986	7,7884	0,5290 0,4511	8,3174 0,4511
Bytów (25)	3879,5502	40,6591	99,8195	4020,0288	275,7075	4295,7363
Czarna Dąbrówka (32)	3463,8823	65,7782	119,1964	3648,8569	231,9064	3880,7633
Kołczygłowy (42)	1578,7637	20,2381	66,2182	1665,2200	73,9959	1739,2159
Parchowo (72)	535,3451	7,8710	14,2947	557,5108	38,2195	595,7303
Studzienice (82) współwłasność	5217,8040	96,6048	164,6404	5479,0492	272,2199 0,0769	5751,2691 0,0769
Tuchomie (102)	420,8373	0,4515	10,4212	431,7100	33,3517	465,0617
Razem powiat bytowski (01) współwłasność	20231,1996	343,0740	636,2345	21210,5081	1190,4244 0,7876	22400,9325 0,7876
Dębница Kaszubska (32)	1306,8946	19,6301	37,7254	1364,2501	49,7364	1413,9865
Razem powiat słupski (12)	1306,8946	19,6301	37,7254	1364,2501	49,7364	1413,9865
Ogółem województwo Pomorskie (22) współwłasność	21538,0942	362,7041	673,9599	22574,7582	1240,1608 0,7876	23814,9190 0,7876
Ogółem Nadleśnictwo współwłasność	21538,0942	362,7041	673,9599	22574,7582	1240,1608 0,7876	23814,9190 0,7876

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w mieście Bytów, w oddz. 49Bd obrębu Bytów.

- adres: ul. Szarych Szeregów 7, 77-100 Bytów,
- tel.: (59) 822 60 66, fax.: (59) 822 97 90,
- e-mail: bytow@szczecinek.lasy.gov.pl

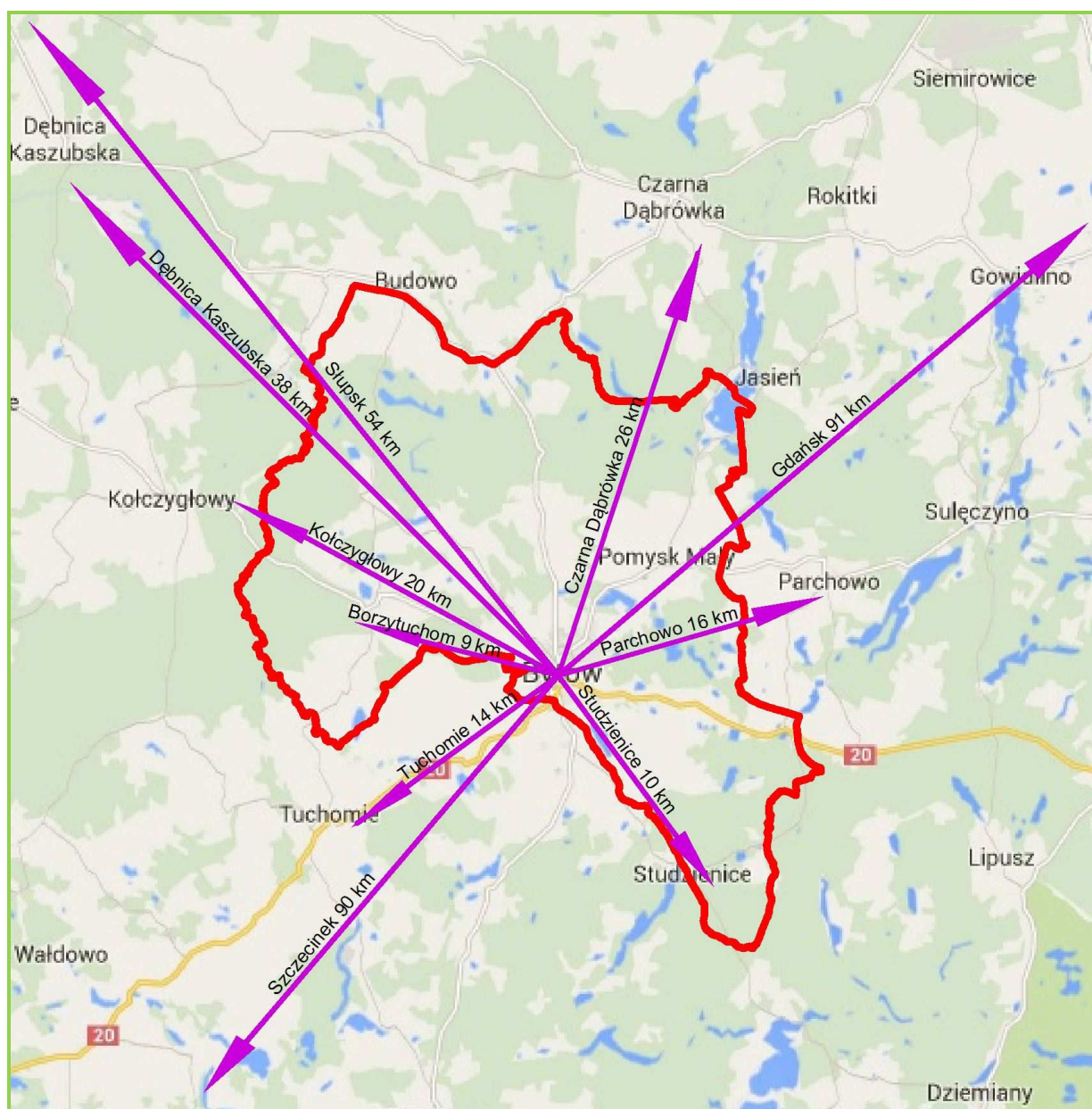
Odległości siedziby Nadleśnictwa od urzędów i instytucji związanych z działalnością gospodarczą wynoszą:

- Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku - 91 km
- Starostwo Powiatowe w Bytowie - 2 km
- Starostwo Powiatowe w Słupsku - 54 km
- Urząd Miasta i Gminy Bytów - 2 km
- Urząd Gminy Borzytuchom - 9 km
- Urząd Gminy Czarna Dąbrówka - 26 km

- Urząd Gminy Dębica Kaszubska - 38 km
- Urząd Gminy Kołczygłowy - 20 km
- Urząd Gminy Parchowo - 16 km
- Urząd Gminy Studzienice - 10 km
- Urząd Gminy Tuchomie - 14 km
- RDLP w Szczecinku - 90 km
- BULiGL O/ Szczecinek - 90 km

Zasięg Nadleśnictwa i odległości od ważniejszych miejscowości przedstawia również załączona mapa sytuacyjna:

Położenie Nadleśnictwa Bytów

1.1.2. Rys historyczny

Wielooobrowe Nadleśnictwo Bytów zostało utworzone 1 stycznia 1973 r. z połączenia byłych Nadleśnictw: Borzytuchom, Bytów, Gołębia Góra i Sierzno, na mocy Zarządzenia nr 71 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 12.12.1972 r. W 1974 r. do Nadleśnictwa przyłączono leśnictwo Masłowice z Nadleśnictwa Dretyń, tworząc z niego obręb Tuchomie. Zarządzenie nr 57 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 10.11.1978 r. wprowadziło w Nadleśnictwie Bytów kolejną reorganizację. Z dniem 1.01.1979 r. przekazano do Nadleśnictwa Osusznica obręb Sierzno i Tuchomie, przyłączając jednocześnie do obrębów Bytów i Gołębia Góra części obrębów Sulęczyno i Lipusz. Przyłączone w 1979 r. części przekazano w 1984 r. do Nadleśnictwa Lipusz i Cewice. Z kolei zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2014 r. obręb Gołębia Góra został podzielony na dwa obręby. Leśnictwa: Unichowo, Obrowo, Czapla i Miedzierz tworzą nadal obręb Gołębia Góra, a leśnictwa: Jasień, Brzezinki i Nożyno tworzą nowy obręb Jasień, który z dniem 1 stycznia 2015 r. zostaje przekazany do Nadleśnictwa Łupawa. Od dnia 1.01.2015 r. Nadleśnictwo Bytów jest nadleśnictwem trzyobrowym, którego zasięg terytorialny uległ zmianie, i aktualnie jego powierzchnia wynosi 469,10 km².

Obręb Borzytuchom

Nadleśnictwo Borzytuchom jako jednostka administracyjna utworzone zostało w 1945r. W skład Nadleśnictwa weszły dawne lasy państwowe(ok. 5500 ha), były lasy samorządowe miasta Bytów (ok. 800 ha) oraz lasy byłych majątków ziemskich i lasy chłopskie. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła około 6600 ha.

Dawne lasy państwowe i samorządowe były stosunkowo dobrze zagospodarowane, posiadały regularny podział powierzchniowy, a gospodarkę leśną prowadzono systemem zrębowym lub zrębowo-przerębowym, w zależności od rodzaju siedlisk i drzewostanów. Pozostałe lasy charakteryzowały się nieregularnym podziałem powierzchniowym, a układ i struktura drzewostanów wskazywały na stosowanie głównie rębni zupełnej, z przypadkową, nieplanowaną lokalizacją zrębów.

W okresie powojennym w lasach Nadleśnictwa Borzytuchom wykonano następujące prace urzędzeniowe :

- Przybliżoną tabelę klas wieku – w 1946 roku, która posłużyła do określenia planów gospodarczych na pierwsze lata powojenne.
- Plan urządzenia lasu na okres od 1.01.1951 r. do 31.12.1960 r. Ponieważ w 1952 r. zostały przyjęte w stan posiadania Nadleśnictwa były lasy samorządowe miasta Bytów, opracowano dla nich dodatkowy plan na okres od 1.01.1954 r. do 31.12.1963 r.
- W 1954 roku przeprowadzona została rewizja użytkowania przedrębego, a w latach 1955 i 1959 – rewizje użytkowania rębego, w wyniku których opracowano 5-letnie plany cięcia na lata 1956-1960 i 1961-1965.
Cięcia rębiami zupełnymi prowadzono na ogół zgodnie z założeniami planu, natomiast cięcia przerębowo-zrębowe wykonywane były ze znacznymi odstępstwami.
- Plan definitywnego urządzenia lasu na okres od 1.10.1964 r. do 30.09.1974 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w 1964 r. wynosiła 9441,23 ha. Roczny etat użytkowania głównego ustalono na 23596 m³ netto: użytki rębne – 17090 m³, użytki przedrębne - 6506 m³. Lasy Nadleśnictwa podzielono na dwie grupy: ochronne i gospodarcze.

Użytkowanie rębne w tym okresie prowadzone było w większości zgodnie z założeniami planu. W lasach gospodarczych drzewostany użytkowano rębnią zupełną Ia, o szerokości działki do 80 m i powierzchni do 6 ha, a w lasach ochronnych rębnią zupełną Ib, o szerokości działki zrębowej do 60 m i powierzchni do 4 ha. Zręby odnawiano sztucznie, przez sadzenie i siew.

➤ Plan I rewizji urządzenia lasu na okres od 1.10.1973 r. do 30.09.1983 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w 1973 r. wynosiła 9836,66 ha. Roczny etat użytkowania głównego określono na 28229 m³ netto: użytki rębne – 18273 m³, użytki przedrębne - 9956 m³. Wykonano: użytki rębne - 16860 m³, użytki przedrębne – 16448 m³. Przekroczenie (165%) planowanych użytków przedrębnych nastąpiło w związku z uszkodzeniami drzewostanów przez brudnicę mniszkę w latach 1979-1982.

Z dniem 1.01 1973 r. obszar Nadleśnictwa Borzytuchom przemianowano na obręb Borzytuchom, wchodzący w skład nowo utworzonego trzyobrębowego Nadleśnictwa Bytów.

Obreb Bytów

Nadleśnictwo Bytów jako odrębna jednostka administracyjna utworzone zostało w 1945 r. Do 1.10.1959 r. nosiło nazwę Sominy. W skład Nadleśnictwa weszły dawne lasy państwowe (5255 ha), dawne lasy prywatnych (358 ha) i inne grunty (650 ha).

Analizując powojenny stan lasu, składy gatunkowe i strukturę drzewostanów Nadleśnictwa można wnioskować, że gospodarka leśna na tym terenie była planowa.

W okresie powojennym w lasach Nadleśnictwa Bytów wykonano następujące prace urządzeniowe:

➤ Przybliżoną tabelę klas wieku – w 1946 roku.

➤ Plan prowizorycznego urządzenia lasu na okres od 1.01.1952 r. do 31.12.1961 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 6524,79 ha. Planowany pierwotnie rozmiar użytkowania został zwiększony w wyniku rewizji użytków rębnych i międzyrębnych, przeprowadzonych w latach 1954, 1955 i 1959. Głównym sposobem użytkowania rębego był sposób zrębowy. Stosowano zręby zupełne o szerokości 60-80 m. W drzewostanach bukowych i mieszanych z udziałem buka i dębu na siedliskach lasowych stosowano również rębnią częściową typową.

➤ Plan definitywnego urządzenia lasu na okres od 1.10.1963 r. do 30.09.1973 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 6911,11 ha. Roczny etat użytkowania głównego określono na 14734 m³ netto: użytki rębne – 10886 m³, użytki przedrębne - 3848 m³.

W drzewostanach sosnowych na siedliskach borowych podczas realizacji planu użytków rębnych stosowano:

- w lasach grupy I (ochronnych) – rębnię zupełną Ib, o szerokości działki zrębowej do 60 m i powierzchni do 4 ha,
- w lasach grupy II (gospodarczych) – rębnię zupełną (Ia), o szerokości działki zrębowej do 80 m i powierzchni do 6 ha.

W drzewostanach na siedliskach lasowych stosowano rębnię częściową IIa, o szerokości pasa manipulacyjnego do 150 m.

- Plan I rewizji urządzenia lasu na okres od 1.10.1972 r. do 30.09.1982 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 6813,74 ha. Roczny etat użytkowania głównego określono na 17594 m³ netto: użytki rębne – 12112 m³, użytki przedrębne - 5482 m³. Zrealizowano go odpowiednio w 103,5% i 172,9%. Tu również na przełomie lat 70-tych i 80-tych wystąpiły szkody od brudnicy mniszki i szkodników wtórnych, które spowodowały konieczność zamiany zabiegów selekcyjnych na sanitarne i zmiany lokalizacji części zrębów.

Z dniem 1.01.1973 r. obszar Nadleśnictwa Bytów przemianowano na obręb Bytów, wchodzący w skład nowo utworzonego trzyobrębowego Nadleśnictwa Bytów.

Obręb Gołębia Góra

Nadleśnictwo Gołębia Góra jako jednostka administracyjna utworzone zostało w 1945r. W skład Nadleśnictwa weszły dawne lasy państwowe (6223 ha), lasy byłych majątków ziemskich i lasy chłopskie (3983,18 ha) oraz inne grunty (222,12 ha). Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 1.10.1946 r. wynosiła 10428,30 ha.

Dawne lasy państwowe były stosunkowo dobrze zagospodarowane, posiadały regularny podział powierzchniowy, a gospodarkę leśną prowadzono planową. Wiodącym był zrębowy sposób użytkowania. Zręby zupełne zakładano duże, sięgające połowy odziału. W lasach majątkowych i chłopskich stosowano również zrębowy sposób zagospodarowania, jednak rozmiar użytkowania i rodzaj pozyskiwanych sortymentów zależny był głównie od bieżącego zapotrzebowania.

W okresie powojennym w lasach Nadleśnictwa Gołębia Góra wykonano następujące prace urządzeniowe :

- Przybliżona tabela klas wieku – w 1946 roku.
- Plan prowizorycznego urządzenia lasu na okres od 1.01.1954 r. do 31.12.1963 r.
Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 10432,95 ha. Roczny etat użytkowania głównego ustalono na 14626 m³ netto: użytki rębne – 10135 m³, użytki przedrębne - 4491 m³.
- W 1954 roku przeprowadzona została rewizja użytkowania przedrębnego, a w latach 1955 i 1959 – rewizje użytkowania rębego, w wyniku których opracowano 5-letnie plany cięć na lata 1956-1960 i 1961-1965.
- Plan definitywnego urządzenia lasu na okres od 1.10.1965 r. do 30.09.1975 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w 1965 r. wynosiła 11368,60 ha. Roczny etat użytkowania głównego ustalono na 14940 m³ netto: użytki rębne – 9218 m³, użytki przedrębne - 5722 m³. Użytkowanie rębne w tym okresie prowadzone było zgodnie z założeniami planu. W lasach gospodarczych drzewostany użytkowano rębnią zupełną Ia, o sze-

rokości działki do 80 m i powierzchni do 6 ha, a w lasach ochronnych rębnię zupełną Ib, o szerokości działki zrębowej do 60 m i powierzchni do 4 ha. Zręby odnawiano sztucznie, przez sadzenie i siew.

- Plan I rewizji urządzenia lasu na okres od 1.10.1973 r. do 30.09.1983 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w 1973 r. wynosiła 11097,12 ha. Roczny etat użytkowania głównego określono na 19026 m³ netto: użytki rębne – 10704 m³, użytki przedrębne – 8322 m³. Wykonano: użytki rębne – 10082 m³, użytki przedrębne – 13313 m³. Przekroczenie (160%) planowanych użytków przedrębnych nastąpiło w związku z uszkodzeniami drzewostanów przez brudnicę mniszkę w latach 1979-1982.

Z dniem 1.01.1973 r. obszar Nadleśnictwa Gołębia Góra przemianowano na obręb Gołębia Góra, wchodzący w skład nowo utworzonego trzyobrubowego Nadleśnictwa Bytów.

Nadleśnictwo Bytów po 1.01.1984r.

Dla nowo utworzonego Nadleśnictwa wykonano następujące prace urządzeniowe:

- Plan II rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.1984 r. do 31.12.1993 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 33199,88 ha, w tym: obręb Borzytuchom – 9840,86 ha, obręb Bytów – 9568,16 ha, obręb Gołębia Góra – 13790,86 ha. Średnioroczny rozmiar użytkowania głównego określono w wysokości 66531 m³ netto, (rębne – 38293 m³, przedrębne – 28238 m³) w tym: w obrębie Borzytuchom - 29346 m³, obrębie Bytów - 14635 m³, obrębie Gołębia Góra - 22550 m³. Cięcia zrealizowano odpowiednio: rębne – 74,6 %, przedrębne – 153,3 %. Drzewostany na początku okresu charakteryzowały się złym stanem sanitarnym w związku z wcześniejszą gradacją brudnicy mniszki i wywołaną przez nią rozmnożą szkodników wtórnych. Stąd też przekroczenie zadań z zakresu pozyskania użytków przedrębnych kosztem użytków rębnych.

- Plan III rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.1995 r. do 31.12.2004 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 27725,13 ha, w tym: obręb Borzytuchom – 9944,65 ha, obręb Bytów – 7025,59 ha, obręb Gołębia Góra – 10754,89 ha. Bezpośrednią przyczyną tak dużej zmiany powierzchni było przekazanie części gruntów z obrębów Bytów i Gołębia Góra do Nadleśnictw Lipusz i Cewice w związku ze zmianą zasięgu terytorialnego jednostek organizacyjnych wchodzących w skład OZLP Gdańsk i Szczecinek. Średnioroczny rozmiar użytkowania głównego określono w wysokości 91839 m³ netto, (rębne – 45890 m³, przedrębne – 45949 m³) w tym: obręb Borzytuchom - 35094 m³, obręb Bytów – 21827 m³, obręb Gołębia Góra – 34918 m³. W okresie realizacji planu III rewizji u.l. wprowadzone zostały Zarządzenia Nr 11 i Nr 11A Dyrektora Generalnego LP w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, zmniejszające m.in. dopuszczalną powierzchnię zrębów zupełnych do 4 ha (rębnię Ia stosowano tylko w wyjątkowych przypadkach). Skutkiem tego była częściowa korekta pierwotnej lokalizacji cięć rębnych oraz zmiana rębni na siedlisku BMśw z zupełnej (Ia lub Ib) na gniazdową (Id - obecnie IIIa). Ponadto na większości powierzchniach użytkowanych Rb Ib zaczęto pozostawiać biogrupy.

- Operat glebowosiedliskowy - opracowany w 2000 roku.
- Plan IV rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.2005 r. do 31.12.2014 r.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 28044,6895 ha, w tym: obrębu Borzytuchom – 10104,1786 ha, obrębu Bytów – 7034,0386 ha, obrębu Gołębia Góra – 10906,4723 ha.

Omówienie gospodarki leśnej z tego okresu znajduje się w części 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu.

➤ Plan V rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.2015 r. do 31.12.2024 r.

Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji	Obręb Borzytuchom						Obręb Bytów					
		Stan na											
		1.10.64r.	1.10.73r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.	1.10.63r.	1.10.72r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	ha	9441,23	9836,66	9840,86	9944,65	10104,16	10200,95	6911,11	6813,74	9568,16	7025,59	7034,05	7135,08
• grunty leśne zalesione i niezalesione	ha	8686,61	9046,41	9105,46	9202,99	9287,17	9425,95	6181,82	6223,32	8800,40	6473,84	6500,15	6588,64
• grunty związane z gospodarką leśną	ha	-	-	-	279,05	283,32	294,81	-	-	-	162,05	173,63	193,91
• grunty nieleśne	ha	754,62	790,25	735,40	462,61	533,67	480,19	729,29	590,42	767,76	389,70	360,27	352,53
• powierzchnia lasów ochronnych	ha	967,43	1365,52	1404,77	1578,23	1988,90	1988,92	258,36	318,38	1380,58	640,57	1090,30	1089,93
• powierzchnia rezerwatów na gruntach zalesionych i niezalesionych	ha	-	-	24,08	24,08	24,06	30,26	-	-	-	-	24,82	37,62
• Park krajobrazowy (pow. na gruntach N-ctwa)	ha	-	-	5302,34	5302,34	5302,34	5704,97	-	-	-	-	-	-
Zapas na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³	1299326	1392859	1595986	1968404	2533345	2485357	801682	879987	1241936	1141731	1416969	1352104
Przeciętna zasobność na 1 ha gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³	150	154	175	214	273	264	130	141	141	176	218	205
Przeciętny wiek	lat	49	48	54	56	59	62	47	49	53	53	57	58
Roczny rozmiar użytkowania rębnego	plan	72,88	73,69	91,79	99,43	129,86	139,11	64,64	75,24	70,00	57,93	84,27	88,79
— powierzchnia - ha	wyk.	76,63	86,18	82,50	103,00	131,49	-	56,94	91,58	105,00	72,00	92,92	-
— miąższość netto- m ³	plan	17090	18273	16888	18138	29215	32232	10886	12112	7882	10830	14714	16465
	wyk.	16924	16860	11282	13895	25039	-	9485	12530	7884	7981	13700	-

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji	Obręb Borzytuchom						Obręb Bytów					
		Stan na											
		1.10.64r.	1.10.73r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.	1.10.63r.	1.10.72r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Roczny rozmiar użytkowania przedrębego													
— powierzchnia - ha	plan	629,71	681,48	658,00	734,97	695,50	627,68	402,30	481,63	431,00	534,89	517,73	403,30
	wyk.	616,29	582,61	743,00	733,60	675,32	-	390,26	461,85	565,00	489,70	519,56	-
— miąższość netto - m ³	plan	6506	9956	12458	16956	23400	26400	3848	5482	6753	10996	15400	16000
	wyk.	8481	16448	16805	20083	25496	-	4383	9477	10991	13611	18261	-
Roczna wielkość odnowień i zalesień otwartych – pow. ha	plan	108,34	61,49	66,31	57,20	64,56	69,47	61,36	50,27	35,47	33,60	38,58	40,27
	wyk.	114,02	63,10	49,30	35,48	49,99	-	55,12	65,40	34,38	18,49	38,83	-
Roczna wielkość odnowień pod osłoną – pow. ha	plan	21,37	17,15	22,38	35,34	36,04	34,68	20,14	26,41	20,82	27,91	28,15	23,77
	wyk.	12,19	5,60	17,69	12,27	27,78	-	11,15	19,50	27,45	14,82	19,84	-
Wieki rębności dla:													
Db, Js	lat	120	120	140	140	140	140	120	120	140	140	140	140
Jd	lat	100	100	120	120	120	120	100	100	120	120	120	120
Bk	lat	100	120	110	110	110	110	100	100	110	110	110	110
So, Md	lat	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Św, Dg	lat	80	100	90	90	90	90	100	100	90	90	90	90
Gb, Brz, Ol, Lp, Kl, Ak	lat	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Os, Ol odr.	Lat	40	40	60	60	60	60			60	60	60	60
Tp, Ols	lat	40	40	40	40	40	40			40	40	40	40

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji	Obręb Gołębia Góra						Nadleśnictwo Bytów					
		Stan na											
		1.10.65r.	1.10.73r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.	def. u.l.	I rewizja	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	ha	11368,60	11097,12	13790,86	10754,89	10906,47	6479,68	27720,94	27747,52	33199,88	27725,13	28044,68	23815,71
• grunty leśne zalesione i niezalesione	ha	10306,43	9985,90	12470,44	9819,63	10007,20	5886,14	25174,86	25255,63	30376,30	25496,46	25794,52	21900,73
• grunty związane z gospodarką leśną	ha	-	-	-	304,75	298,43	185,25	-	-	-	745,85	755,38	673,97
• grunty nieleśne	ha	1062,17	1111,22	1320,42	630,51	600,84	408,29	2546,08	2491,89	2823,58	1482,82	1494,78	1241,01
• powierzchnia lasów ochronnych	ha	8,74	579,24	608,23	1886,06	3033,84	2486,57	1234,53	2263,14	3393,58	4104,86	6113,04	5565,42
• powierzchnia rezerwatów na gruntach zalesionych i niezalesionych	ha	-	-	28,23	28,23	28,23	33,89	-	-	52,31	52,31	77,11	101,77
• Park krajobrazowy (pow. na gruntach N-ctwa)	ha	-	-	6824,63	6824,63	6824,63	4972,25	-	-	12126,97	12126,97	12126,97	10677,22
Zapas na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³	1061893	1229243	1943265	1859251	2396959	1452422	3162901	3502089	4781187	4969386	6347273	5289883
Przeciętna zasobność na 1 ha gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³	103	123	156	189	240	247	126	139	157	195	246	242
Przeciętny wiek	lat	40	44	50	52	58	62	45	47	52	54	58	61
Roczny rozmiar użytkowania rębnego													
— powierzchnia - ha	plan	47,79	52,83	71,00	85,80	108,30	75,14	185,31	201,76	232,79	243,16	322,43	303,04
	wyk.	52,72	48,45	60,00	70,70	108,05	-	186,29	226,21	247,50	245,70	332,46	-
— miąższość netto- m ³	plan	9218	10704	13523	16921	23127	18638	37194	41089	38293	45889	67056	67335
	wyk.	10388	10082	9403	12891	21091	-	36797	39472	28569	34767	59830	-

Wyszczególnienie	Uszczeg. Informacji	Obręb Gołębia Góra						Nadleśnictwo Bytów						
		Stan na												
		1.10.65r.	1.10.73r.	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.	def. u.l.	I rewizja	1.01.84r.	1.01.95r.	1.01.05r.	1.01.15r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Roczny rozmiar użytkowania przedrębego														
— powierzchnia - ha	plan	698,38	830,30	724,00	831,82	773,66	394,20	1730,39	1993,41	1813,00	2101,68	1986,89	1425,18	
	wyk.	694,23	674,76	682,00	800,80	764,77	-	1700,78	1719,22	1990,00	2024,10	1959,65	-	
— miąższość netto - m ³	plan	5722	8322	9027	17996	23200	15600	16076	23760	28238	45948	62000	58000	
	wyk.	7411	13313	15463	23237	25368	-	20275	39238	43259	56931	69125	-	
Roczna wielkość odnowień i zalesień otwartych – pow. ha	plan	145,01	60,10	68,14	71,23	73,00	45,97	314,71	171,86	169,92	162,03	176,14	155,71	
	wyk.	129,87	79,00	48,95	52,39	57,71	-	299,01	207,50	132,63	106,36	146,53	-	
Roczna wielkość odnowień pod osłoną - pow. ha	plan	2,46	6,18	12,83	7,31	43,34	18,42	43,97	49,74	56,03	70,56	107,53	76,87	
	wyk.	0,19	1,70	2,65	29,73	44,72	-	23,53	26,80	47,79	56,82	92,34	-	
Wiekі rębności dla:														
Db, Js	lat	120	120	140	140	140	140							
Jd	lat	100	100	120	120	120	120							
Bk	lat	100	100	110	100	100	110							
So, Md	lat	100	100	100	100	100	100							
Św, Dg	lat	80	80	80	80	80	90							
Gb, Brz, Ol, Lp, Kl, Ak	lat	80	80	80	80	80	80							
Os, Ol odr.	lat			60	60	60	60							
Tp, Ols	lat		40	40	40	40	40							

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Wykonawca projektu planu u.l. otrzymał od Nadleśnictwa następujące dokumenty ewidencyjne:

- bazę materiałów źródłowych SILP, zaktualizowaną na dzień 1.01.2013 r.,
- leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 1.01.2013 r.,
- zweryfikowaną mapę ewidencji gruntów,
- zweryfikowany rejestr gruntów.

Zleceniodawca dodatkowo zakupił i udostępnił wykonawcy projektu planu u.l. ortofotomapę opracowaną na podkładzie aktualnych zdjęć lotniczych, obejmującą obszar całego zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją ewidencyjną, a stanem na gruncie były zgłaszane Nadleśniczemu (protokoły rozbieżności), który decydował o sposobie ujęcia ich w planie.

Na dzień 01.01.2014 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 100%.

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa według stanu prawnego własności gruntów

Stan prawny własności gruntów	L A S Y				Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne		Grunty związane z gospodarką leśną	Razem lasy		
	zalesione	niezalesione				
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Borzytuchom						
Grunty w zarządzie Nadleśnictwa	9266,6930	159,2863	294,8055	9720,7848	479,9025	10200,6873
Współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycz.					0,2596	0,2596
Grunty N-ctwa razem z gruntami stanowiącymi współwłasność	9266,6930	159,2863	294,8055	9720,7848	480,1621	10200,9469
Obręb Bytów						
Grunty w zarządzie Nadleśnictwa	6487,9928	100,6536	193,9099	6782,5563	351,9965	7134,5528
Współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycz.					0,5280	0,5280

Stan prawny własności gruntów	L A S Y				Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne		Grunty związane z gospodarką leśną	Razem las		
	zalesione	niezalesione				
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Grunty N-ctwa razem z gruntami stanowiącymi współwłasność	6487,9928	100,6536	193,9099	6782,5563	352,5245	7135,0808
Obręb Gołębia Góra						
Grunty w zarzą- dzie Nadleśnictwa	5783,4084	102,7642	185,2445	6071,4171	408,2618	6479,6789
Współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycz.					0,0000	0,0000
Grunty N-ctwa razem z gruntami stanowiącymi współwłasność	5783,4084	102,7642	185,2445	6071,4171	408,2618	6479,6789
Nadleśnictwo Bytów						
Grunty w zarzą- dzie Nadleśnictwa	21538,0942	362,7041	673,9599	22574,7582	1240,1608	23814,9190
Współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycz.					0,7876	0,7876
Grunty N-ctwa razem z gruntami stanowiącymi współwłasność	21538,0942	362,7041	673,9599	22574,7582	1240,9484	23815,7066

Na terenie Nadleśnictwa Bytów występują grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych. Grunty te opisano jako ostatnie wyłączenia w oddziałach, w których występują.

Zestawienie gruntów stanowiących współwłasność

Lokalizacja oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Udział Nadleśnictwa we współwłasności	Powierzchnia całkowita współwłasności - ha
1	2	3	4	5
Obręb Borzytuchom				
239m	239/8	Borzytuchom Borzytuchom	109/1000	0,2596

Lokalizacja oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Udział Nadleśnictwa we współwłasności	Powierzchnia całkowita współwłasności - ha
1	2	3	4	5
Razem obręb Borzytuchom				0,2596
Obręb Bytów				
49Bf	60/5	miasto Bytów 104	212/1000	0,0403
49Bg	60/9	miasto Bytów 104	256/1000	0,0732
49Bh	51/5	miasto Bytów 104	487/1000	0,1077
49Bi	74/3	miasto Bytów 100	342/10000	0,2011
49Bj	108	miasto Bytów 100	1/16	0,0288
115j	115/4	Studzienice Czarna Dąbrowa	72/1000	0,0769
Razem obręb Bytów				0,5280
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO BYTÓW				0,7876

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Bytów z gruntami stanowiącymi współwłasność wynosi **23815,7066** ha, w tym:

- obręb Borzytuchom - 10200,9469 ha,
- obręb Bytów - 7135,0808 ha,
- obręb Gołębia Góra - 6479,6789 ha.

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu u.l. zaszyły w Nadleśnictwie Bytów następujące zmiany powierzchniowe:

Różnice stanu posiadania

Stan na:	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
powierzchnia w ha (ze współwłasnością)				
1	2	3	4	5
1.01.2005 r.	10104,1786	7034,0386	10906,4723	28044,6895
1.01.2015 r.	10200,9469	7135,0808	6479,6789	23815,7066
Różnica	+ 96,7683	+ 101,0422	- 4426,7934	- 4228,9829

Główne zmiany powierzchniowe związane były z przekazaniem gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia - ha			
1	2	3	4	5
I. LASY - razem	9720,7848	6782,5563	6071,4171	22574,7582
1. Grunty leśne zalesione – razem	9266,6930	6487,9928	5783,4084	21538,0942
a) drzewostany	9266,6930	6487,9928	5783,4084	21538,0942
b) plantacje drzew - razem				
w tym:				
- plantacje nasienne				
- plantacje drzew szybkorosnących				
2. Grunty leśne niezalesione – razem	159,2863	100,6536	102,7642	362,7041
w tym:				
a) w produkcji ubocznej – razem	1,0210	6,5157	6,5994	14,1361
w tym:				
- plantacje choinek				
- plantacje krzewów				
- poletka łowieckie	1,0210	6,5157	6,5994	14,1361
b) do odnowienia – razem	139,0258	76,9460	78,4503	294,4221
w tym:				
- halizny	4,3219			4,3219
- zręby	134,7039	76,9460	78,4503	290,1002
- płazowiny				
c) pozostałe leśne niezalesione – razem	19,2395	17,1919	17,7145	54,1459
w tym:				
- przewidziane do naturalnej sukcesji	18,1681	13,4873	17,7145	49,3699
- objęte szczególnymi formami ochrony				
- przewidziane do małej retencji	1,0714	3,7046		4,7760
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji				

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia - ha			
1	2	3	4	5
3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	294,8055	193,9099	185,2445	673,9599
w tym:				
a) budynki i budowle	1,8079	1,5865	0,9931	4,3875
b) urządzenia melioracji wodnych	3,6727	0,6523	5,5917	9,9167
c) linie podziału przestrzennego lasu	70,4541	53,2774	41,5607	165,2922
d) drogi leśne	171,2403	114,6870	127,5845	413,5118
e) tereny pod liniami energetycznymi	27,2543	23,4049	7,6083	58,2675
f) szkółki leśne	15,7600			15,7600
g) miejsce składowania drewna	3,4711			3,4711
h) parkingi leśne				
i) urządzenia turystyczne	1,1451	0,3018	1,9062	3,3531
II. GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE- razem	9,2482	10,8800	15,0191	35,1473
GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – RAZEM	9730,0330	6793,4363	6086,4362	22609,9055
III. UŻYTKI ROLNE - razem	255,4191	185,5081	205,4068	646,3340
1. Grunty orne – razem	113,5454	102,4402	67,6405	283,6261
w tym:				
a) role	113,5454	102,4402	67,6405	283,6261
b) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych				
c) ugory i odłogi				
2. Sady – razem	0,5700	0,7800		1,3500
3. Łąki trwałe	85,0120	62,1207	61,3484	208,4811
4. Pastwiska trwałe	55,7384	18,9188	75,0471	149,7043
5. Grunty rolne zabudowane	0,3400	1,1284	0,1500	1,6184
6. Grunty pod stawami rybnymi			0,7608	0,7608
7. Grunty pod rowami rolnymi	0,2133	0,1200	0,4600	0,7933

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia - ha			
1	2	3	4	5
IV. GRUNTY POD WODAMI – razem	9,7500	25,4800	16,9800	52,2100
1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		12,8600		12,8600
2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	9,7500	12,6200	16,9800	39,3500
3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi				
V. UŻYTKI EKOLOGICZNE				
VI. TERENY RÓŻNE - razem	1,4200	0,1200		1,5400
1. Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane				
2. Wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego				
3. Grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	1,4200	0,1200		1,5400
4. Różne inne				
VII. GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE - razem	2,6755	7,4052	6,8799	16,9606
1. Tereny mieszkaniowe	0,0962		0,4479	0,5441
2. Tereny przemysłowe		0,0172	1,6306	1,6478
3. Tereny zabudowane inne		0,5118	1,8424	2,3542
4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		0,0709		0,0709
5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	1,5100		0,4600	1,9700
w tym:				
a) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	1,1100		0,4600	1,5700
b) tereny zabytkowe	0,4000			0,4000
c) tereny sportowe				
d) ogrody zoologiczne i botaniczne				
e) tereny zieleni nieurządzonej				
6. Użytki kopalne		1,6400	0,2900	1,9300

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia - ha			
1	2	3	4	5
7. Tereny komunikacyjne – razem	1,0693	5,1653	2,2090	8,4436
w tym:				
a) drogi	1,0693	5,1653	2,2090	8,4436
b) tereny kolejowe				
c) inne tereny komunikacyjne				
VIII. NIEUŻYTKI – razem	201,3897	122,6032	163,9760	487,9689
w tym:				
a) bagna	199,9597	122,1032	163,2360	485,2989
b) piaski				
c) utwory fizjograficzne				
d) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	1,4300	0,5000	0,7400	2,6700
RAZEM GRUNTY NIEZALICZONE DO LASÓW (II-VIII)	479,9025	351,9965	408,2618	1240,1608
OGÓŁEM (I-VIII)	10200,6873	7134,5528	6479,6789	23814,9190
w tym:				
- grunty przeznaczone do zalesienia	16,1054	10,1357	0,5938	26,8349
- grunty sporne				
poza tym:				
grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych	0,2596	0,5280		0,7876
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	10200,9469	7135,0808	6479,6789	23815,7066

Tabela nr I – Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju – zamieszczona jest w załącznikach do elaboratu, a tabele obrębowe - w tomach II. W tabelach nie są ujęte powierzchnie gruntów stanowiących współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych.

W stanie posiadania Nadleśnictwa lasy zajmują 94,79 % powierzchni, zaś grunty niezaliczone do lasów – 5,21%. W powierzchni lasów grunty zalesione stanowią 95,41%, grunty niezalesione – 1,61%, grunty związane z gospodarką leśną – 2,98%.

W opisach taksacyjnych lasu powierzchnia wyłączeń podana jest z dokładnością do 0,01 ha, dlatego też suma powierzchni wyłączeń w poszczególnych rodzajach gruntu, katego-

riach użytkowania jak i ogółem powierzchni obrębów i Nadleśnictwa może nieznacznie różnić się od podanej w tabeli I powierzchni z dokładnością do 0,0001 ha.

Powierzchnię wynikającą z opisów taksacyjnych dla gruntów leśnych (lasów) i gruntów nieleśnych (niezaliczonych do lasów) przedstawiono w tabeli.

Wyszczególnienie	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębica Góra	
	powierzchnia wg opisów taksacyjnych - ha			
1	2	3	4	5
Grunty leśne	9720,76	6782,55	6071,39	22574,70
Grunty nieleśne	480,19	352,53	408,29	1241,01
Ogółem	10200,95	7135,08	6479,68	23815,71

1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Polityka regionalna województwa pomorskiego, na terenie którego leży całe Nadleśnictwo Bytów sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa pomorskiego”, przyjętej uchwałą nr 587/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 roku. Aktualne cele strategii rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego”, przyjętego uchwałą nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany projekt planu u.l. zawarte są w następujących zapisach:

Ochrona gruntów leśnych i rolnych.

- a) Zachowanie (niepomniejszanie) co najmniej obecnej powierzchni terenów leśnych i stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczeniu na cele nieleśne.
- b) Powiększanie areału gruntów leśnych przez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, wzmacniające ich ekologiczną stabilność, spójność przestrzenną struktur ekologicznych – szczególnie w centralnej pojeziernej części województwa oraz w zdefiniowanych korytarzach ekologicznych.

Ochrona zasobów i jakości wód.

Tworzenie i utrzymywanie ekotonów wokół powierzchniowych zbiorników wód i cieków, ograniczających spływ zanieczyszczeń i odtwarzających naturalne korytarze ekologiczne

– szczególnie w sąsiedztwie obszarów użytkowania rolniczego i obszarów zabudowy letniskowej.

Ochrona zasobów biosfery.

Oszczędne gospodarowanie przestrzenią szczególnie na obszarach istotnych z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności.

- a) Zachowanie pozostałości izolowanych kęp roślinności, nieużytków hydrogenicznnych, kęp lasów, założeń parkowych itp. oraz poszukiwanie możliwości kształtowania i odtworzenia ciągłości ich powiązań przestrzennych.
- b) Wprowadzenie zalesień, zakrzewień i zadarnień jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych, m.in. wzdłuż dolin rzecznych – stanowiących potencjalne korytarze ekologiczne oraz na obszarach wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci i zawartość przestrzenną zbiorowisk leśnych.

1.2.2. Ogólne dane o powiatowych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Na szczeblu powiatów opracowano następujące plany i strategie:

- powiat bytowski
  - „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu bytowskiego na lata 2007–2015”,
  - „Program ochrony środowiska dla powiatu bytowskiego 2010”;
- powiat słupski
  - „Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu słupskiego do roku 2011”,
  - „Program ochrony środowiska dla powiatu słupskiego 2010”;

Ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody

Według „Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu bytowskiego” powiat bytowski, w którego zasięgu leży ok. 93% obszaru Nadleśnictwa Bytów, posiada wyjątkowe walory przyrodnicze, o wartości regionalnej, krajowej i europejskiej:

- zróżnicowana rzeźba terenu, unikatowe jeziora lobeliowe, doliny rzek, obszary leśne i łąkowe, bogate w osobliwości fauny i flory,
- obszary ochrony przyrodniczej i krajobrazowej – obecne i projektowane – z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Słupi” i 14 rezerwatami przyrody,
- cechą szczególną krajobrazu powiatu bytowskiego jest dziedzictwo pruskiej kultury upraw rolnych i leśnych, zagospodarowania jezior i rzek oraz planowania przestrzennego: harmonijnego zespolenia funkcji mieszkalnych, gospodarczych i rekreacyjnych, wkomponowanych w środowisko przyrodnicze, z zachowaniem jego wartości i własności.

Wiele z zasobów przyrodniczych powiatu jest chronionych prawnie i skutecznie, ale znacznie więcej tylko formalnie. (Przykłady: sztuczne nawożenie i zarybianie jezior lobeliowych, wapnowanie jezior, wylesianie nabrzeży jezior w celu zabudowy mieszkalnej itp.)

Priorytetowe działania, to:

- harmonijne, zgodne z zasadą zrównoważoności godzenie polityk ochronnych z gospodarczym użytkowaniem terenów przyrodniczych i krajobrazowych,
- organizacja odbioru i utylizacji wszystkich odpadów stałych oraz kompletna sieć odbioru ścieków bytowych i rolniczych,
- likwidacja niskiej emisji zanieczyszczeń gospodarczych, gospodarstw domowych, instytucji publicznych oraz ograniczanie i monitoring zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- ustanowienie stref ochronnych jezior lobeliowych, tam, gdzie to jest niezbędne: wzmocnienie ochrony obszarów torfowych, mokradłowych, cennych ekosystemów podnoszących wartość środowiska przyrodniczego; zrównoważona polityka w zakresie osuszania gruntów podmokłych, usuwania zalesień, zarośli łągowych oraz technicznej regulacji rzek,
- ochrona różnorodności biologicznej przez zapewnienie spójności chronionych obszarów, ochronę ekosystemów i gatunków oraz stworzenie przestrzennie spójnego i funkcjonalnie powiązanego systemu, synergicznego do systemu wojewódzkiego, co jest szczególnie ważne przy wdrażaniu sieci Natura 2000.

W odniesieniu do zasobów leśnych, stanowiących z jednej strony potencjał gospodarczy i walor przyrodniczy w gospodarce turystycznej, a z drugiej skalę wyzwań stojących przed ich właścicielami i zarządzającymi ładem przestrzennym, niezbędna jest koordynacja polityk zarządców i właścicieli lasów odpowiedzialnych za kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę dziedzictwa przyrodniczego. Polityk, respektujących cel nadrzędny – zasadę zrównoważonego rozwoju.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

(za: „Program ochrony środowiska powiatu bytowskiego na lata 2004-2007”)

Niekompletna sieć kanalizacyjna, niedostateczna jakość oraz pojemność niektórych oczyszczalni oraz niska kultura ekologiczna części mieszkańców powiatu, wpływają znacząco na stan czystości rzek i jezior. Źródłami zanieczyszczeń są niewydolne oczyszczalnie ścieków, gospodarstwa domowe, rolnicze gospodarstwa produkcyjne i w mniejszym stopniu, zakłady przemysłowe. Większe rzeki powiatu mają na ogół wody II i III klasy czystości. I klasą czystości charakteryzują się mniejsze ciek i niektóre odcinki rzek głównych. Jeziora powiatu bytowskiego wykazują zróżnicowany stopień czystości, proporcjonalny do intensywności zagospodarowania i dopływu wód zanieczyszczonych. Pierwszą klasę czystości ma np. jezioro Głębocko w gminie Bytów, a jeziora Skotawsko Wielkie i Jasień w gm. Czarna Dąbrówka są kwalifikowane do II klasy czystości. Bardzo zanieczyszczone jest jezioro Duża Boruja. Specjalną kategorię jezior stanowią jeziora lobeliowe. Są bowiem praktycznie pozbawione możliwości samooczyszczania i wymagają specjalnej opieki. Dotychczasowe formy zabezpieczeń nie zdają egzaminu, lokalne działania gospodarcze w obrębie misy jezior są często sprzeczne z podstawowymi nakazami ochronnymi. Obszary zagrożonych wód gruntowych występują w okolicach Bytowa a także w rejonach zwartej zabudowy wiejskiej na terenie całego powiatu. Do źródeł zagrożeń należą: fermy zwierzęce, rolnicze ścieki i osady, odwadnianie użytków rolnych, zwłaszcza na obszarach zasilania głównych zbiorników wód podziemnych, np. zbiornika GZWP 117, rozciągającego się na terenie gmin: Kołczygłowy, Borzytuchom, Bytów i Parchowo (zbiornik międzynarodowy).

Rozwój turystyki i rekreacji

Analiza możliwości rozwoju gospodarki turystycznej w powiecie bytowskim wynika z istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych, o wysokiej wartości marketingowej.

Rozwój turystyki jest jednym z priorytetów planistycznych większości gmin powiatu bytowskiego z racji:

- bogatych, wolnych od cywilizacyjnych zanieczyszczeń i zniekształceń krajobrazowych zasobów przyrodniczych, o wysokiej użyteczności w rozwijaniu usług turystycznych,
- korzystnego położenia powiatu bytowskiego na Pomorzu, w jednym z najpopularniejszych turystycznych regionów w Polsce i na rynkach zagranicznych,
- możliwości rozwoju społeczno – gospodarczego i nadrobienia zaległości infrastrukturalnych, finansowanych z budżetu Unii Europejskiej w latach 2007 - 2013,
- konieczności budowania alternatywnych miejsc pracy dla mieszkańców wsi w sektorach pozarolniczych, dla których rozwój usług turystycznych i usług wspierających może stanowić jedną z szans rozwoju obszarów wiejskich.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące gminnych strategii rozwoju

Gminy leżące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów realizują plany i strategie będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych.

Na szczeblu gmin opracowano następujące plany i strategie:

- „Strategia rozwoju miasta i gminy Bytów do 2015 roku”,
- „Program ochrony środowiska dla gminy Bytów na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015”,
- „Strategia rozwoju gminy Borzytuchom”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołczygłowy”,
- „Program ochrony środowiska dla gminy Kołczygłowy na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015”,
- „Partnerska strategia rozwoju gminy Studzienice 2009-2020”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchomie”,
- „Gminny program ochrony środowiska na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2014 dla gminy Tuchomie”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka”,

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parchowo”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska”,
- „Program ochrony środowiska gminy Dębica Kaszubska”.

Ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody

Zapisy zawarte w opracowaniach na ogół uwzględniają potrzeby w tym zakresie. Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru, szczególnie poza granicami Nadleśnictwa, jest niewystarczające. Przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych gmin jest niezbędne do określenia dalszych kierunków i form ochrony przyrody.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu. Wskazuje się na potrzebę utrzymania bądź poprawy dotychczasowych warunków. Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony wód jest okresowy monitoring czystości wód prowadzony przez WIOŚ. Dotyczy to ważniejszych rzek i jezior oraz głównych zbiorników wód podziemnych.

Obrona kraju

W zasięgu Nadleśnictwa nie występują obiekty związane z obronnością kraju i nie planuje się przedsięwzięć w tym zakresie.

Zdrowie ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W opracowaniach planuje się szereg przedsięwzięć poprawiających warunki bytowe w zakresie ochrony zdrowia ludności, głównie w zakresie poprawy jakości wód, powietrza atmosferycznego, ograniczenia hałasu, eliminowania i zmniejszania skutków poważnych awarii przemysłowych. Zachowane dziedzictwo kulturowe, bogata historia, unikatowe stanowiska archeologiczne, dobre położenie i skomunikowanie oraz wyróżniające się naturalne krajobrazy ze znacznym odsetkiem lasów i wód powierzchniowych stanowią dobre warunki do rozwoju wszelkich form turystyki i wypoczynku oraz lecznictwa klimatycznego. Wymienione walory wyznaczają temu obszarowi, jako jedną z podstawowych funkcji – funkcję turystyczną. Niestety dziedzina ta nie została dotychczas w znaczący sposób rozwinięta w stosunku do obecnych wymagań i standardów. Zagospodarowanie turystyczne ma raczej charakter ekstensywny nie tworzący wyraźnego systemu, ukierunkowany w szczególności na turystykę wodną i leśną. Na omawianym terenie zlokalizowane są dość liczne ośrodki agroturystyczne, wypoczynkowe i rekreacyjne. Niewystarczające jest zagospodarowanie terenów pod względem turystycznym poza terenami leśnymi (mała ilość miejsc parkingowych, kontenerów na śmieci itp.).

Udokumentowane złoża kopalin

Na terenie Nadleśnictwa Bytów w gminie Czarna Dąbrówka udokumentowane i eksploatowane są złoża kruszyw naturalnych – żwiru i piasku, o zasobach szacowanych powyżej 40 mln ton (Kozin, Kozin II, Dęby, Jasień), a we wsi Osława Dąbrowa (gmina Studzienice) - złoża piasków kwarcowych (zakład „Prefabet”). Ponadto wydobywane są surowce ilaste w Niezabyszewie w gminie Bytów, w złożu o zasobach obliczanych na 165 tys. ton. Złoże nieeksploatowane występuje też w Ugoszczy.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenia trwałości lasu

W Bytowie i okolicach nie występują istotne zakłady z prorozwojowych dziedzin gospodarki, takich jak przemysł ciężki, przetwórstwo rolne, usługi ponadlokalne itp. Nie przewiduje się też w tym zakresie większych inwestycji. Dlatego trwałość lasów administrowanych przez Nadleśnictwo nie jest zagrożona. Gospodarka leśna powinna być prowadzona tak, aby zachować walory krajobrazowe regionu oraz aby uwzględnić kierunki rozwoju turystyki i rekreacji na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych. Podstawą do dobrego gospodarowania jest szczegółowe rozpoznanie i inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz wypracowanie konsensusu z zainteresowanymi stronami.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączanych z produkcji

Nadleśnictwo posiada 1,54 ha gruntów wyłączanych z produkcji.

Oddział	Powierzchnia ha	Rodzaj powierzchni w SILP-LAS	Rodzaj użytku gruntowego
Obręb Borzytuchom			
183f	0,23	Gazociąg	Tr
184c	0,11	Gazociąg	Tr
214l	0,18	Gazociąg	Tr
214p	0,11	Gazociąg	Tr
216o	0,09	Gazociąg	Tr
217n	0,17	Gazociąg	Tr
218b	0,22	Gazociąg	Tr
219g	0,01	Gazociąg	Tr
221i	0,05	Gazociąg	Tr
221j	0,18	Gazociąg	Tr
222f	0,07	Gazociąg	Tr
Razem	1,42		
Obręb Bytów			
49Ac	0,12	Gazociąg	Tr
Razem	0,12		
Ogółem Nadleśnictwo	1,54		

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na gruntach Nadleśnictwa Bytów planuje się 26,84 ha zalesień.

Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

Oddział	Powierzchnia ha	Kategoria gruntu
Obręb Borzytuchom		
1Bl	1,58	Ps
192n	4,31	R
192o	4,35	R
192p	3,58	R
279r	0,68	R
279s	1,60	R
Razem	16,10	
Obręb Bytów		
18a	9,64	R
56h	0,16	R
56Bj	0,34	R
Razem	10,14	
Obręb Gołębia Góra		
487Bf	0,58	R
498k	0,02	R
Razem	10,14	
Ogółem Nadleśnictwo	26,84	

1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

Analiza założeń i zadań gospodarczych określonych w niniejszym planie urządzenia lasu wskazuje na jego zgodność ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska.

1.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według rejonizacji przyrodniczo-leśnej (SGGW 2010), lasy Nadleśnictwa Bytów leżą w:

- Krainie I – Bałtyckiej:
  - Mezoregionie Wysoczyzny Polanowskiej,
  - Mezoregionie Pojezierza Bytowskiego;
- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej:
  - Mezoregionie Zaborskim.

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów na terenie Nadleśnictwa został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Bytów w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone jest między 17°15'23'' a 17°42'09'' długości geograficznej wschodniej oraz między 54°02'02'' a 54°19'36'' szerokości geograficznej północnej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	924.3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314/316			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.4		Pojezierze Zachodniopomorskie
					314.46	Wysoczyzna Polanowska
					314.47	Pojezierze Bytowskie
				314.5		Pojezierze Wschodniopomorskie
					314.51	Pojezierze Kaszubskie
				314.6		Pojezierze Południowopomorskie
					314.67	Równina Charzykowska

Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale od 99,6 m n.p.m.– w oddz. 183 obrębu Borzytuchom do 234,7 m n.p.m. – wzniesienie w oddz.77 obrębu Bytów.

1.3.3. Rzeźba terenu

Utwory pokrywające obszar Nadleśnictwa pochodzą w większości z okresu ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorskiego. Przeważającą część Nadleśnictwa zajmują utwory czołowolodowcowe z charakterystycznymi formami morenowymi oraz utwory wodnolodowcowe. Po wycofaniu się lądolodu powstały utwory hydrogeniczne i organiczne wypełniające dna dolin rzecznych i zarośnięte niecki jeziorne. Obecne, powolne zmiany w naturalnym krajobrazie są między innymi wynikiem akumulacji i erozji powodowanej przez wody płynące, a także akumulacji jeziornej prowadzącej do wypłykania i stopniowego zaniku zbiorników naturalnych. W Nadleśnictwie przeważa teren silnie falisty i pagórkowaty, nachylony ku południowemu zachodowi. Niewielkie tylko powierzchnie charakteryzują się równym ukształtowaniem. Obszar Nadleśnictwa położony jest w strefie moreny czołowej. Zagłębienia terenu mają często strome zbocza, a na dnie występują jeziora rynnowe lub bagna.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

a) Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie Bytów są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowosiedliskowe, wykonane w 2000 roku przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „Siedlisko” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka według „Systematyki gleb Polski” PTG, wydanie IV z 1989 roku. W obecnym planie u.l. klasyfikacja i opisy gleb zostały dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

Lp.	Typ gleby	Obręb						Nadleśnictwo	
		Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		Bytów	
		pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Arenosole	13,68	0,14	21,62	0,33	4,89	0,08	40,19	0,18
2.	Czarne ziemie	0,65	0,01			3,19	0,05	3,84	0,02
3.	Brunatne	1353,52	14,36	1666,88	25,30	275,23	4,68	3295,63	15,05
4.	Płowe	0,49	0,00	76,68	1,16			77,17	0,35
5.	Rdzawe	7430,14	78,83	4513,37	68,50	5405,05	91,83	17348,56	79,21
6.	Bielicowe	391,25	4,15	42,35	0,64	123,23	2,09	556,83	2,54
7.	Gruntowoglejowe	24,14	0,26	15,18	0,23	2,61	0,05	41,93	0,19
8.	Mułowe					1,07	0,02	1,07	0,01
9.	Torfowe	73,52	0,78	160,45	2,44	50,00	0,85	283,97	1,30
10.	Murszowe	107,30	1,14	73,07	1,11	8,99	0,15	189,36	0,86
11.	Murszowate	29,58	0,31	19,04	0,29	11,88	0,20	60,50	0,28

Lp.	Typ gleby	Obręb						Nadleśnictwo		
		Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		Bytów		
		pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
12.	Deluwialne	1,68	0,02						1,68	0,01
Razem		9425,95	100,00	6588,64	100,00	5886,14	100,00	21900,73	100,00	

Tylko dwa typy gleb wywierają decydujący wpływ na układ siedlisk. Są to dominujące gleby rdzawe (79,21%) oraz zajmujące znacznie mniejszą powierzchnię gleby brunatne (15,05%). Pewne znaczenie gospodarcze mają jeszcze gleby bielcowe (2,54%), torfowe (1,30%) i murszowe (0,86%). Pozostałe gleby występują sporadycznie.

b) Warunki klimatyczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa Bytów leży na styku dwóch stref:

- strefy A – Bałtyckiej, makroregionu A.3 - Pojezierza Pomorskiego Północnego,
- strefy B - Środkowoeuropejskiej, makroregionu B.1 – Pojezierza Pomorskiego Południowego.

Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Na przedwiośniu i w okresie późnojesiennym mają one często charakter huraganu. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci, ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki późno-wiosenne, szczególnie dotkliwe w szkółkach i na uprawach oraz mniej szkodliwe – przymrozki wczesno-jesiennie. Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

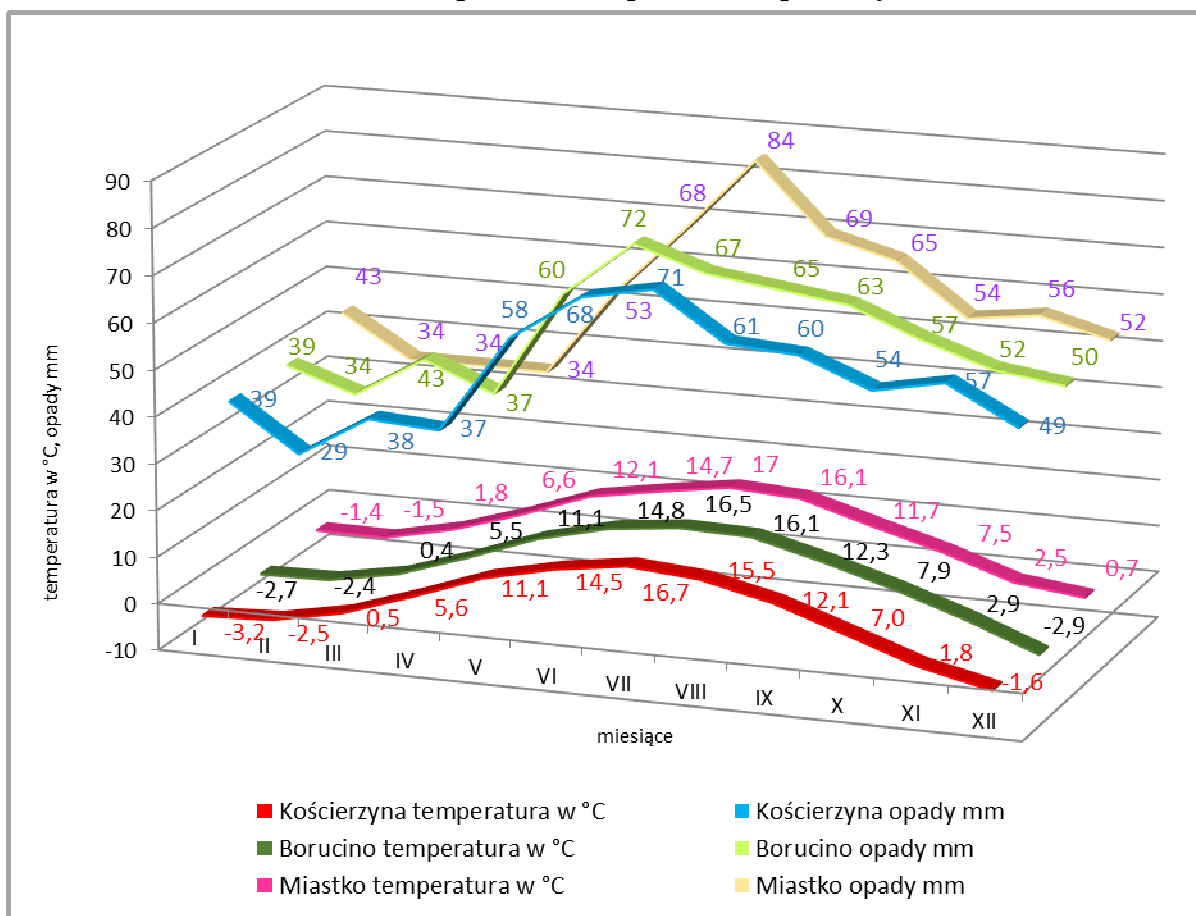
Dane klimatyczne dla stacji meteorologicznej w Kościerzynie (z lat 1961-2000) oraz dla celów porównawczych, dla stacji meteorologicznej w Borucinie (z lat 1961-2000) i dla stacji meteorologicznej w Miastku (z lat 1950-1999), przedstawiają tabela i diagram.

Charakterystyka warunków klimatycznych

Dane ze stacji	Temp. °C Opady mm	Miesiące												Rok	IV-X
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
Kościerzyna	°C	-3,2	-2,5	0,5	5,6	11,1	14,5	16,7	15,5	12,1	7,0	1,8	-1,6	6,5	11,8
	mm	39	29	38	37	58	68	71	61	60	54	57	49	621	409
Borucino	°C	-2,7	-2,4	0,4	5,5	11,1	14,8	16,5	16,1	12,3	7,9	2,9	-2,9	6,6	12,0
	mm	39	34	43	37	60	72	67	65	63	57	52	50	639	421
Miastko	°C	-1,4	-1,5	1,8	6,6	12,1	14,7	17,0	16,1	11,7	7,5	2,5	0,7	7,3	12,2
	mm	43	34	34	34	53	68	84	69	65	54	56	52	646	427

Graficzne porównanie opadów i temperatury

- ♦ długość okresu wegetacyjnego - ok. 200 dni,
- ♦ średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - ok. 11,8 °C,
- ♦ suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 409 mm,
- ♦ średnia temperatura roczna - 6,5 °C,
- ♦ roczna suma opadów - 621 mm,
- ♦ wilgotność względna powietrza - 80 %,
- ♦ średnia prędkość wiatru - 2,5 m/s.

c) Warunki wodne

Nadleśnictwo Bytów charakteryzuje się bogactwem elementów hydrograficznych. Położone jest w dorzeczu rzek Przymorza reprezentowanego przez rzeki: Słupia, Jutrzenka, Bytowa, Boruja, Kamienica, Skotawa, Obrówka i Słupianka oraz w dorzeczu Wisły, reprezentowanym przez rzekę Kłonicznicę. Wymienione rzeki charakteryzują się stosunkowo wartkim nurtem, płyną w większości w zagłębieniach terenowych o stromych zboczach. Wszystkie rzeki, z uwagi na liczne, aktywne źródła, jak również z uwagi na dość dużą ilość opadów, są przez cały rok zasobne w wodę. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest również obecność wielu fragmentów bezodpływowych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występuje kilkadziesiąt jezior i zbiorników wodnych, m.in. jeziora: Borowe, Cechyńskie Małe, Cechyńskie Wielkie, Chotkowskie, Czarne I, Czarne II, Czarne Dąbrówno, Dąbie, Diabelskie, Długie, Dłuzeczko, Duże Jezioro, Dyk, Dywańskie, Głębocko, Głębokie, Godzierz Duże, Godzierz Małe, Gubisz, Helenowo,

Herta, Jabłończ, Jasień Południowy, Jeleń, Karwia, Kibicz, Konitowskie, Krążno, Krosnowskie, Lipieniec Duży, Lipieniec Mały, Lubienieckie, Łąkie, Mądrzechowskie, Modre, Obrowo Duże, Obrowo Małe, Okoniewskie, Osiecko, Piasno, Pipienek, Pomysko, Pólczenko, Rzepnica, Sitno Duże, Sitno Małe, Skotawsko Duże, Skotawsko Małe, Stary Staw, Unichowskie, Warchowo, Wiejskie I, Wiejskie II, Witkowo, Ząbinowskie, Żabie, Żukowskie.

Wody na gruntach Nadleśnictwa

Rodzaj wód	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	sztuk – ha			
1	2	3	4	5
Jezioro - Ws	2 – 1,94	5 – 8,37	3 – 16,98	10 – 27,29
Jezioro - Wp		6 – 12,37		6 – 12,37
Zbiornik - Ws	4 – 7,81	4 – 4,25		8 – 12,06
Zbiornik - Wp		1 – 0,49		1 – 0,49
Razem	6 – 9,75	16 – 25,48	3 – 16,98	25 – 52,21

W stanie posiadania Nadleśnictwa jest szesnaście jezior o łącznej powierzchni 39,66 ha oraz dziewięć zbiorników wodnych o łącznej powierzchni 12,55 ha. Ponadto na gruntach Nadleśnictwa i w jego zasięgu występują inne mniejsze zbiorniki wodne, najczęściej bez nazwy, małe oczka wytopiskowe powstałe po bryłach „martwego lodu”, niewielkie stawy rozłokowane w obrębie lasów i pól oraz nieduże zbiorniki wypełnione wodą lub też w daleko posuniętym procesie tworzenia się torfowiska. Cieki i zbiorniki wodne kształtują stosunki wodne tylko w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Decydujący wpływ na wilgotność gleb mają więc opady atmosferyczne, a dominującym typem gospodarki wodnej jest typ przemysłowy.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zlokalizowany jest fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (nr GZWP 117) - „Zbiornik Bytów”.

Więcej informacji na temat wód powierzchniowych i podziemnych znajduje się w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.5. Typy siedliskowe lasu

W załącznikach do opisu ogólnego oraz w tomach II zamieszczone zostały:

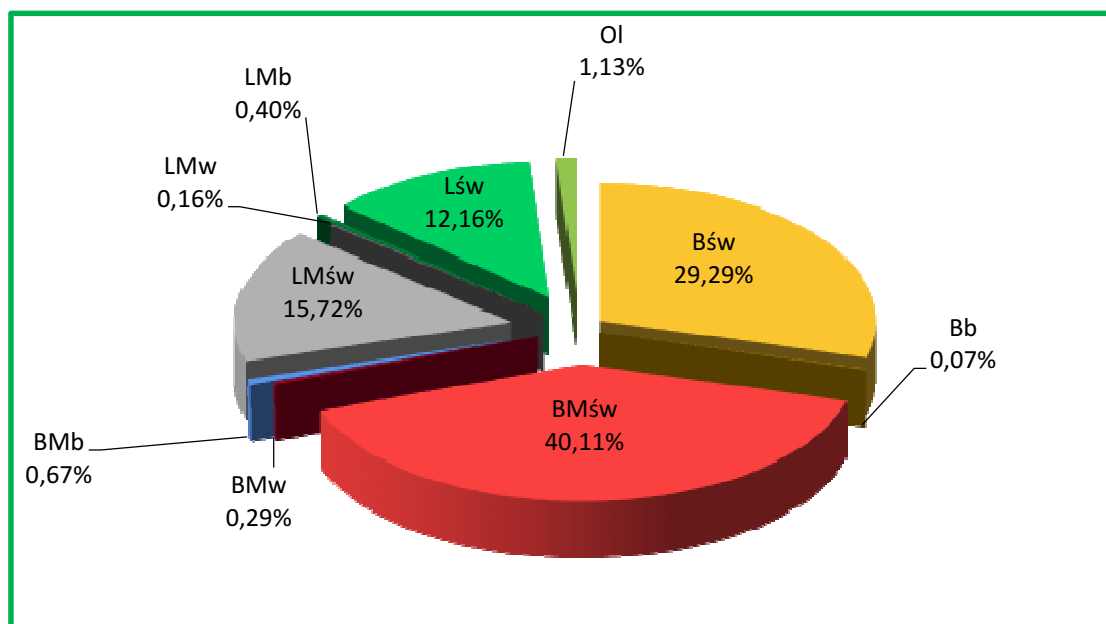
- tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

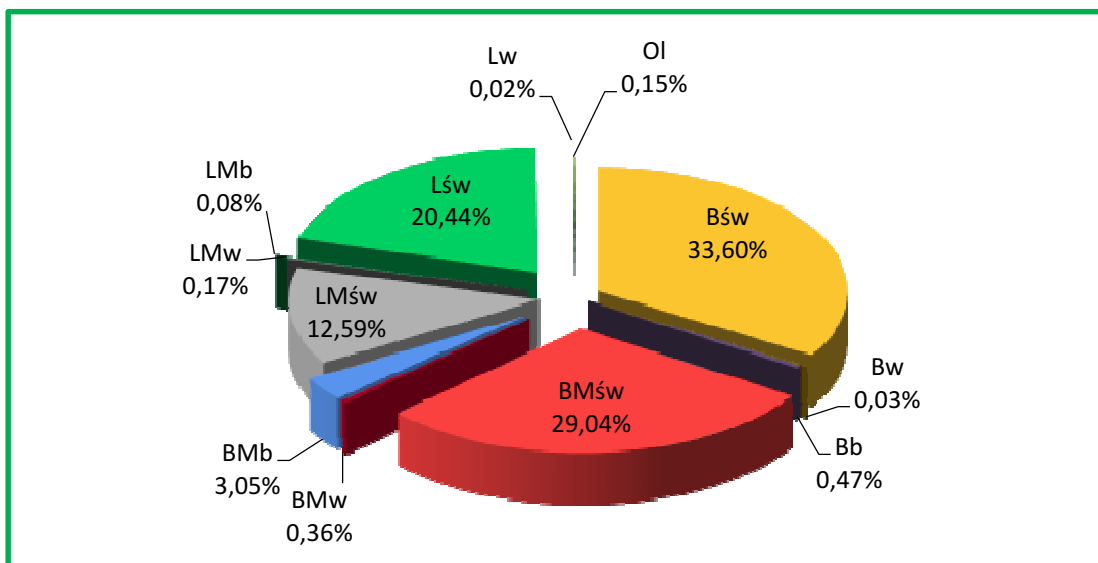
Zestawienie powierzchni obrębów i Nadleśnictwa według typów siedliskowych lasu (grunty zal. i niezal.)

Typy siedliskowe lasu	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra		pow. ha	udział %
	pow. ha	udz. %	pow. ha	udz. %	pow. ha	udz. %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bśw	2760,92	29,29	2213,96	33,60	2949,33	50,11	7924,21	36,18
Bw			2,16	0,03			2,16	0,01
Bb	6,49	0,07	30,87	0,47	26,46	0,45	63,82	0,29
BMśw	3780,68	40,11	1913,62	29,04	2187,40	37,16	7881,70	35,99
BMw	27,44	0,29	23,51	0,36	13,26	0,23	64,21	0,29
BMb	63,02	0,67	200,71	3,05	7,79	0,13	271,52	1,24
LMśw	1481,46	15,72	829,16	12,59	559,44	9,50	2870,06	13,11
LMw	15,28	0,16	11,19	0,17	7,22	0,12	33,69	0,15
LMb	37,33	0,40	5,36	0,08	2,59	0,04	45,28	0,21
Lśw	1146,75	12,16	1347,01	20,44	96,21	1,64	2589,97	11,83
Lw			1,05	0,02	3,19	0,05	4,24	0,02
OI	106,58	1,13	10,04	0,15	33,25	0,57	149,87	0,68
Ogółem	9425,95	100,00	6588,64	100,00	5886,14	100,00	21900,73	100,00

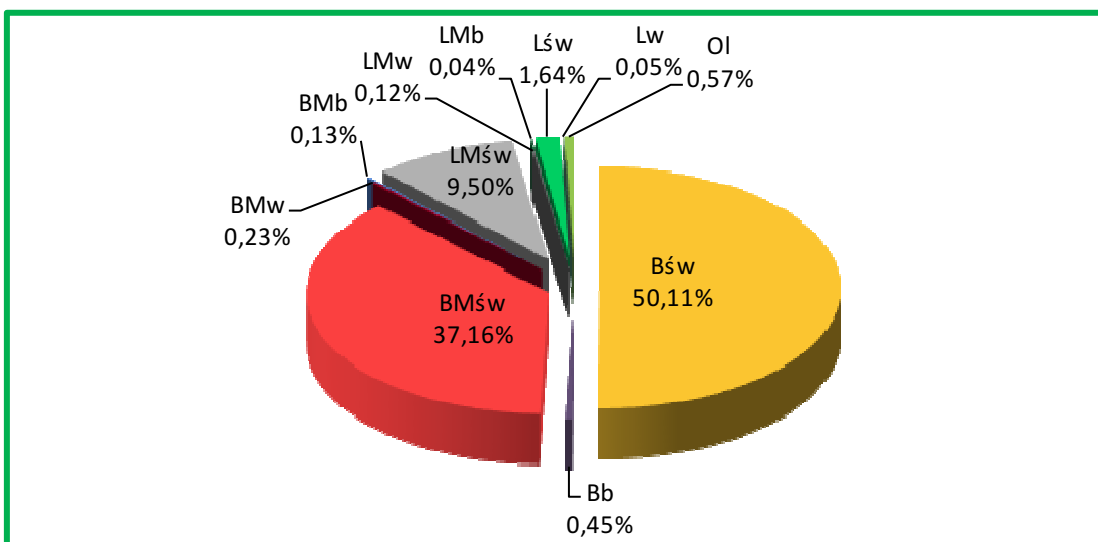
Udział typów siedliskowych lasu w obrębie Borzytuchom

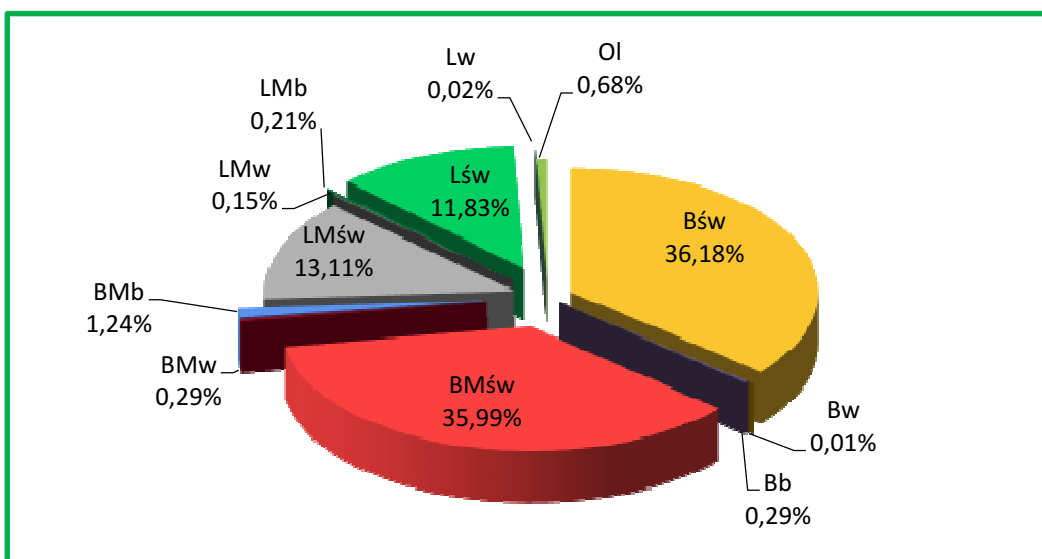
Udział typów siedliskowych lasu w obrębie Bytów

Udział typów siedliskowych lasu w obrębie Gołębia Góra

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Bytów

W Nadleśnictwie Bytów głównymi typami siedliskowymi lasu są: Bśw – 7924,21 ha (36,18%), BMśw – 7881,70 ha (35,99%), LMśw – 2870,06 ha (13,11%) i Lśw – 2589,97 ha (11,83 %). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 2,89%, w tym: 1,24% (271,52 ha) – BMb, 0,68% (149,87 ha) – Ol, reszta nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia. Siedliska borowe występują łącznie na 74,00% powierzchni, a siedliska lasowe na 26,00%.

Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują:

- świeże - 97,11% powierzchni (21265,94 ha),
- wilgotne - 0,47% powierzchni (104,30 ha),
- bagienne - 2,42% powierzchni (530,49 ha).

Siedliska zniekształcone na gruntach leśnych zainwentaryzowano na powierzchni 7775,68 ha, co stanowi 35,50 % powierzchni gruntów leśnych, w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 2757,77 ha (29,26%),
- w obrębie Bytów - 3162,29 ha (48,00%),
- w obrębie Gołębia Góra - 1855,62 ha (31,53%).

Zdecydowaną większość siedlisk zniekształconych zajmują grunty leśne na glebach porolnych, które zaewidencjonowano na 6826,30 ha, co stanowi 31,17% powierzchni gruntów leśnych.

Zalesienia porolne wyodrębniono na 6052,84 ha, to jest na 28,10% powierzchni gruntów zalesionych, w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 2109,26 ha (22,76%),
- w obrębie Bytów - 2349,26 ha (36,21%),
- w obrębie Gołębia Góra - 1594,32 ha (27,57%).

Analizując siedliska w poszczególnych obrębach leśnych zwraca uwagę większy udział w obrębach Borzytuchom i Bytów siedlisk lasowych (odpowiednio 29,57% i 33,45%); obręb Gołębia Góra jest siedliskowo najuboższy - siedliska lasowe stanowią tylko 11,92% powierzchni gruntów leśnych.

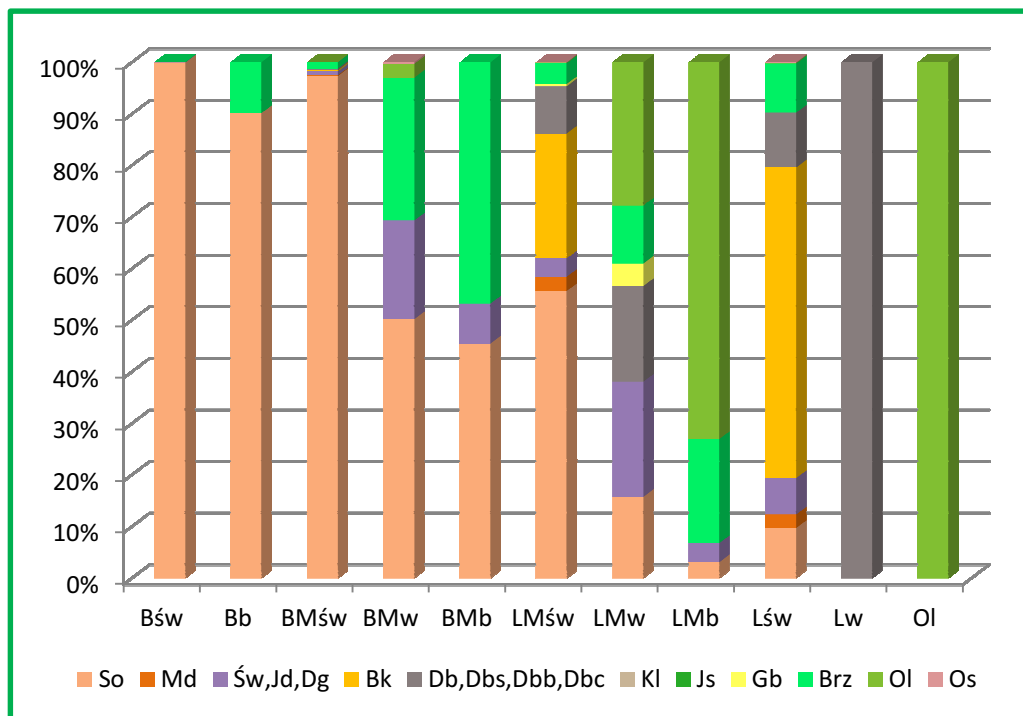
Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew (grunty zal.)

Typ siedliskowy lasu	So	Md	Św, Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Os	Razem
	powierzchnia w ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Obręb Borzytuchom												
Bśw	2683,23		3,34						2,15			2688,72
Bb	6,01								0,48			6,49
BMśw	3606,42	10,88	40,46	9,46	3,21				51,57	0,59		3722,59
BMw	15,48		6,80						3,28	0,92		26,48
BMb	22,32		18,43						19,83			60,58

Typ siedliskowy lasu	So	Md	Św, Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl	Js	Gb	Brz	OI	Os	Razem
	powierzchnia w ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
LMśw	833,04	66,40	80,80	335,29	97,59		0,90	7,97	39,69	4,06		1465,74
LMw	1,88		5,45		2,69				0,99	3,69		14,70
LMb	1,28		1,54						7,63	26,35		36,80
Lśw	145,99	30,99	128,01	530,32	157,89				144,68	3,96		1141,84
OI										102,73		102,73
Razem	7315,65	108,27	284,83	875,07	261,38		0,90	7,97	270,30	142,30		9266,67
Obręb Bytów												
Bśw	2171,00											2171,00
Bb	23,34								3,74			27,08
BMśw	1849,24	0,61	5,33		9,34				16,22			1880,74
BMw	10,75		4,41						8,16		0,19	23,51
BMb	92,54		0,64						99,33			192,51
LMśw	386,74	4,05	18,40	271,71	92,15	0,12		2,74	47,06		2,60	825,57
LMw	3,33		1,95					1,44	1,12	3,35		11,19
LMb									0,80	3,51		4,31
Lśw	94,40	36,06	44,94	993,20	92,06				78,41		2,97	1342,04
OI										10,04		10,04
Razem	4631,34	40,72	75,67	1264,91	193,55	0,12		4,18	254,84	16,90	5,76	6487,99
Obręb Gołębia Góra												
Bśw	2891,26		0,15						1,12			2892,53
Bb	16,57								0,81			17,38
BMśw	2099,80	1,03	12,56	8,70	10,80				29,06			2161,95
BMw	4,49		0,52						5,52	0,71		11,24
BMb	2,25		0,94						1,49			4,68
LMśw	363,63	8,36	2,93	81,71	69,25	0,29		1,50	27,56			555,23
LMw					3,46				1,60	2,16		7,22
LMb										0,63		0,63
Lśw	9,85		9,29	29,73	25,66				21,68			96,21
Lw					3,19							3,19
OI										33,12		33,12
Razem	5387,85	9,39	26,39	120,14	112,36	0,29		1,50	88,84	36,62		5783,38

Typ siedliskowy lasu	So	Md	Św, Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl	Js	Gb	Brz	OI	Os	Razem
	powierzchnia w ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nadleśnictwo Bytów												
Bśw	7745,49		3,49						3,27			7752,25
Bb	45,92								5,03			50,95
BMśw	7555,46	12,52	58,35	18,16	23,35				96,85	0,59		7765,28
BMw	30,72		11,73						16,96	1,63	0,19	61,23
BMb	117,11		20,01						120,65			257,77
LMśw	1583,41	78,81	102,13	688,71	258,99	0,41	0,90	12,21	114,31	4,06	2,60	2846,54
LMw	5,21		7,40		6,15			1,44	3,71	9,20		33,11
LMb	1,28		1,54						8,43	30,49		41,74
Lśw	250,24	67,05	182,24	1553,25	275,61				244,77	3,96	2,97	2580,09
Lw					3,19							3,19
OI										145,89		145,89
Ogółem	17334,84	158,38	386,89	2260,12	567,29	0,41	0,90	13,65	613,98	195,82	5,76	21538,04

Udział powierzchniowy gatunków panujących w typach siedliskowych lasu – Nadleśnictwo Bytów

Głównymi gatunkami panującymi w dominujących typach siedliskowych lasu są:

- Bśw - So (99,91%),
- BMśw - So (97,30%),
- LMśw - So (55,63%), Bk (24,19%), Db (9,10%),
- Lśw - Bk (60,20%), Db (10,68%), So (9,70%), Brz (9,49%).

1.3.6. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

W Nadleśnictwie Bytów nie określano stref uszkodzenia lasu. W związku z tym tabeli według stref uszkodzenia nie sporządzono.

1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych i chronionych siedlisk przyrodniczych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Przyjęte typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
Bśw	So	So 80-90	Brz i inne 10-20
Bw	So	So 80-90	Brz, Św i inne 10
	Św So	So 60, Św 30	Brz i inne 10
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So i inne 20
Bb	So	So 80-90	Brz i inne 10-20
BMśw	So	So 80	Bk 10, Db i inne 10
	Bk So	So 60-70, Bk 20-30	Db i inne 10
	Db So	So 70, Db 20	Bk i inne 10
	Św So	So 60, Św 30	Db i inne 10
BMw	So	So 70	Db 10, Św 10, Brz 10
	Św So	So 50, Św 30	Db i inne 20
	So Św	Św 50, So 30	Db i inne 20
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So, Db 20
	Brz So	So 50, Brz 30	Św i inne 20
BMb	So	So 80	Brz 10, Św 10
	Brz So	So60, Brz 30	Św i inne 10

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
LMśw	Bk	Bk 80	Db i inne 20
	Bk So	So 50, Bk 30	Db i inne 20
	Db So	So 50, Db 30	Bk i inne 20
	So Bk	Bk 50, So 30	Db, Md i inne 20
	So Db	Db 50, So 30	Bk, Md i inne 20
	Św Db	Db 50, Św 30	Bk, Brz i inne 20
LMw	So Db	Db 50 So 30	Św i inne 20
	Db So	So 50, Db 30	Św, Brz i inne 20
LMb	OI	OI 70	Brz i inne 30
Lśw	Bk	Bk 80	Db i inne 20
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i inne 20
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Md i inne 20
Lw	Db	Db 80	Js, Św i inne 20
OI	OI	OI 90	Js i inne 10

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając lokalne warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Przyjęte typy drzewostanów o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla chronionych siedlisk przyrodniczych

Leśne siedlisko przyrodnicze	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
9110-1	Bk	Bk 70	So 20, Db, Md, Czrp 10***
9130-1	Bk	Bk 80	Db 10, Lp, Md, Czrp, Gb 10***
9160	Db	Db 50	Bk 20, Gb 20, Lp, Czrp, Jb, Kl, Wz, Os 10
	Gb Db	Db 50, Gb 30	Bk 10, Lp, Jb, Gr 10
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Gb 10, Lp, Jb, Gr 10
9190-2	So Db	Db 40 So 30	Bk 20, Brz 10
	Db	Db 90	Bk, Brz 10
	Bk Db	Db 60 Bk 30	So, Brz 10
91D0-1*	Brz	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze Brz	

Leśne siedlisko przyrodnicze	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
91D0-2*	So	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze So	
91E0*	OI	OI 70	Wz 20, Js, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	Js OI**	OI 60, Js 30	Wz, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	OI	OI 90	Js, Bst 10

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** typ drzewostanu do zastosowania po ustaniu zamierania jesionu

*** wprowadzenie modrzeziwa na siedliskach 9110-1 i 9130-1 jako gatunku domieszkowego nie dotyczy chronionych siedlisk przyrodniczych w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15.05.2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z dnia 31 maja 2012 r. poz.614) lasy Nadleśnictwa Bytów położone są w granicach regionów: 105 (gminy: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Dębica Kaszubska, Kołczygłowy, Studzienice), 302 (gmina Tuchomie), 305 (gmina Parchowo).

W Nadleśnictwie Bytów bazę nasienną stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- drzewa mateczne,
- źródła nasion.

Wykazy obiektów selekcji nasiennej zamieszczono w tomach II.

a) Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo Bytów posiada siedem wyłączonych drzewostanów nasiennych o łącznej powierzchni 97,12 ha.

Ich lokalizację i krótki opis taksacyjny przedstawiono w tabeli.

Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN)

Oddział pododdział	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5
Obręb Borzytuchom				
181b	16,47	1980	BMśw	So 140-1,0-42/28-II -1
219a	19,85	2013	Bśw	So 85-0,8-27/23-II -2
225a	18,80	1989	Bśw	So 130-0,9-39/23-III-1
Razem obręb Borzytuchom	55,12			

Oddział pododdział	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5
Obręb Bytów				
147b	1,00	1996	Lśw	7Dg 120-0,8-60/35-I -1
220c	16,00	1989	LMśw	6So 115-0,8-37/28-I -2
234b	4,67	1989	BMśw	So 110-0,9-36/26-II -1
235a	20,33	1989	BMśw	So 110-0,9-37/27-II -1
Razem obręb Bytów	42,00			
Ogółem	97,12			

b) Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 01.01.2015 r. na terenie Nadleśnictwa Bytów wyodrębniono 93 gospodarcze drzewostany nasienne o łącznej powierzchni 452,01 ha.

Zestawienie gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN)

Gatunek panujący	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia – ha			
1	2	3	4	5
So	91,19	76,84	142,64	310,67
Md	11,46	13,95		25,41
Bk	32,74	34,72		67,46
Dbb	6,65	34,64	4,37	45,66
Brz			2,81	2,81
Razem	142,04	160,15	149,82	452,01

Szczegółowa lokalizacja GDN - ów przedstawia się następująco:

- ❖ obręb Borzytuchom - w oddz.:
  - sosnowe – 85c, 90b, 91d, 137c, 158d,h, 163b, 182f, 216d,l, 218a,c,d, 223g,k, 224b, 226b,d,i, 236f,k, 237c,d, 238b;
  - modrzewiowe – 179b;
  - bukowe – 155g, 156b, 201a;
  - dębowe (Dbb) – 335c;
- ❖ obręb Bytów - w oddz.:
  - sosnowe – 94b, 95b,g, 209a,c, 210b,g,h,j, 211f, 223c,f,i,j, 234a,g, 272c, 273c, 283h;
  - modrzewiowe – 53k;
  - bukowe – 30h,k, 39a,b, 123b;
  - dębowe (Dbb) – 34h,j, 35c;

❖ obręb Gołębia Góra - w oddz.:

- sosnowe – 187f, 304a, 305b,d, 329f, 346j, 347g, 350h, 354h, 358f,j,m,n, 361f, 379i, 380b,c, 385a, 396b,h, 399h, 400h,i,o,r, 401l,m, 409b, 412c, 413b,c, 420d, 435g, 439a;.
- dębowe (Dbb) – 496g;
- brzozone – 415n.

c) **Drzewa mateczne**

Na terenie Nadleśnictwa uznano 38 drzew matecznych:

- w obrębie Borzytuchom - 23 szt., w oddz.:

- 157f – 1 szt. So o nr 1217;
- 181b – 14 szt. So o nr 1211-1216, 6608, 9946-9948, 10552-10555;
- 182f – 3 szt. So o nr 1208-1210;
- 225a – 3 szt. So o nr 6609, 10550, 10551;
- 322f – 1 szt. So o nr 1203;
- 323g – 1 szt. So o nr 1204.

- w obrębie Bytów - 12 szt., w oddz.:

- 12c – 2 szt. Md o nr 6603, 6604;
- 126a – 3 szt. Dg o nr 6599-6601;
- 147b – 2 szt. Dg o nr 6597, 6598;
- 220c – 1 szt. So o nr 9945;
- 223c – 1 szt. So o nr 6602;
- 234b – 1 szt. So o nr 4774;
- 235a – 2 szt. So o nr 4772, 4773.

- w obrębie Gołębia Góra - 3 szt., w oddz.:

- 328g – 2 szt. So o nr 6606, 6607;
- 328h – 1 szt. So o nr 6605.

d) **Źródła nasion**

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W Nadleśnictwie Bytów do źródeł nasion zaliczono trzydzieści dwa pojedyncze drzewa, w oddz.:

- w obrębie Borzytuchom - 12 szt., w oddz.:

- 180b – 10 szt. Lp szer.;
- 216i – 2 szt. Gb.

- w obrębie Bytów - 11 szt., w oddz.:

- 41b – 2 szt. Js,

59c – 4 szt. Czp,
59c – 5 szt. Kl.

- w obrębie Gołębia Góra - 9 szt., w oddz.:

495h – 5 szt. Jw;
497m – 1szt. Lp dr.;
497n – 3 szt. Lp dr.

e) Uprawy pochodne

Według stanu na 1.01.2015 r. Nadleśnictwo posiada 168,11 ha upraw pochodnych.

Wykaz upraw pochodnych

Oddział	Powierzchnia ha	Pochodzenie nasion	Numer bloku
Obręb Borzytuchom			
35b	4,15	So - WDN – Niedźwiady – Niedźwiady – 294a,d,f	poza blokiem
36c	3,81	So - WDN – Sławno – Żukowo – 309c	poza blokiem
174b	2,41	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	poza blokiem
216a	1,38	Jd - WDN – Osusznica – Sierzno – 244-247	VI
223c	1,80	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	poza blokiem
226f	2,14	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
226g	3,55	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
226h	1,88	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
227c	2,79	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
236a	5,80	So - WDN – Karnieszewice – 318d,f	poza blokiem
236c	1,94	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
236g	4,08	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
236h	3,88	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
236i	1,99	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
237a	3,98	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
238a	2,80	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	IV
247d	1,60	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	poza blokiem
Razem	49,98	w tym: So – 48,60, Jd – 1,38.	
Obręb Bytów			
8d	1,96	Bk - DM – RDLP Szczecinek	poza blokiem
8h	1,20	Bk - DM – RDLP Szczecinek	poza blokiem
14h	3,35	Dbb – WDN - Świerczyna – 470,471 (dawne 17,18)	poza blokiem
20g	3,78	Dbb – WDN – Świerczyna – 465-473	VII
20h	0,60	Dbb – WDN – Świerczyna – 465-473	VII

Oddział	Powierzchnia ha	Pochodzenie nasion	Numer bloku
21g	1,96	Dbb – WDN – Świerczyna – 465-473	VII
22c	1,43	Dbb – WDN – Świerczyna – 465-473	VII
59r	2,18	Dg – DM – RDLP Szczecinek	poza blokiem (rodowa)
169c	0,59	Bk – WDN – Gościno – Dygowo - 25b	X (gniazda)
169f	0,45	Bk – WDN – Gościno – Dygowo - 25b	X (gniazda)
210c	4,42	So - WDN – Bytów – Bytów – 220c	II
210d	3,91	So - WDN – Bytów – Bytów – 220c	II
210f	3,87	So - WDN – Bytów – Bytów – 220c	II
211a	1,03	So - WDN – Bytów – Bytów – 220c	II
Razem	30,73	w tym: So – 13,23, Dg – 2,18, Bk – 4,20, Dbb – 11,12.	
Obręb Gołębia Góra			
278f	3,82	So - DM – RDLP Szczecinek	poza blokiem
288b	5,51	So - WDN – Sławno – Żukowo – 309c	poza blokiem
335c	3,63	So - WDN – Karnieszewice – 318d,f	poza blokiem
395l	1,74	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
395m	1,60	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
395n	4,22	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
398c	3,93	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b Dg – WDN – Bytów – Bytów – 147b	I
398g	2,50	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
398h	2,54	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
398i	3,31	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
399d	2,34	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
399f	1,64	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
399g	2,90	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
400l	1,65	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
400m	2,50	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
401i	1,95	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
401j	2,26	So - WDN – Bytów – Borzytucho – 181b	I
411a	3,96	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III

Oddział	Powierzchnia ha	Pochodzenie nasion	Numer bloku
413a	2,71	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
414a	3,06	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
414b	3,53	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
414c	1,99	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
415a	2,64	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
415b	2,79	So - WDN – Bytów – Bytów – 234b,235a	III
417b	3,84	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 181b	I
417i	5,96	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 181b	I
418c	3,72	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 181b	I
418d	1,22	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 181b	I
418h	2,45	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 181b	I
426h	1,49	So - WDN – Bytów – Borzytuchom – 225a	poza blokiem
Razem	87,40	w tym: So – 83,47, So Dg – 3,93.	
Ogółem	168,11	w tym: So – 145,30, So Dg – 3,93, Jd – 1,38, Dg – 2,18, Bk – 4,20, Dbb – 11,12.	

Na terenie Nadleśnictwa Bytów zatwierdzonych jest do realizacji 11 bloków upraw pochodnych, w tym:

❖ obręb Borzytuchom

Blok 4 (dla So) – obejmuje oddz.: 225,226b,d-i,227c-f,236b-k,237,238a,b,f;

– łączna powierzchnia - 144,80 ha;

– pochodzenie sadzonek - WDN - Nadleśnictwo Bytów, obręb Borzytuchom, oddz.225a.

Blok 5 (dla So) – obejmuje oddz.: 55c-g, 56b, 72a-c, 73a, 93a, 94a;

– łączna powierzchnia - 106,50 ha;

– pochodzenie sadzonek - WDN - Nadleśnictwo Bytów, obręb Borzytuchom, oddz.181b.

Blok 6 (dla Jd) – obejmuje oddz.: 215c,216a;

– łączna powierzchnia - 5,51 ha;

– pochodzenie sadzonek - WDN - Nadleśnictwo Osusznica, obręb Sierzno, oddz.: 244-247.

Blok 8 (dla Dbb) – obejmuje oddz. 192n-p;

– łączna powierzchnia - 12,24 ha;

– pochodzenie sadzonek – WDN – Nadleśnictwo Świerczyna, oddz.:465-473.

❖ obręb Bytów

Blok 2 (dla So) – obejmuje oddz.: 210b-j, 211;

- łączna powierzchnia - 55,95 ha;
- pochodzenie sadzonek - WDN – Nadleśnictwo Bytów – obręb Bytów, oddz.220c.

Blok 7 (dla Dbb) – obejmuje oddz.: 14j, 20f-i, 21d,g,j, 22c;

- łączna powierzchnia - 15,38 ha;
- pochodzenie sadzonek - WDN – Nadleśnictwo Świerczyna, oddz.:465-473.

Blok 9 (dla Dbb) – obejmuje oddz. 18a;

- łączna powierzchnia - 9,64 ha;
- pochodzenie sadzonek – WDN – Nadleśnictwo Świerczyna, oddz.:465-473.

Blok 10 (dla Bk) – obejmuje oddz.: 169a-f, 170a, 171a-c,f;

- łączna powierzchnia - 32,29 ha;
- pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Gościno, obręb Dygowo, oddz.25b.

Blok 11 (dla So) – obejmuje oddz.: 242-244;

- łączna powierzchnia - 69,86 ha;
- pochodzenie sadzonek - WDN - Nadleśnictwo Bytów, obręb Bytów oddz.:234b, 235a.

❖ obręb Gołębia Góra

Blok 1 (dla So i Dg) – obejmuje oddz.: 398c,f-i, 399c-h, 400b,c,g-i,l-o,r, 401c,f, h-m, 416a-c, f, i-k, 417a-f,h-k, 418a,c-i, 419;

- łączna powierzchnia - 160,94 ha;
- pochodzenie sadzonek – So – WDN - Nadleśnictwo Bytów, obręb Borzytuchom, oddz.181b
- Dg – WDN – Nadleśnictwo Bytów, obręb Bytów, oddz.147b.

Blok 3 (dla So) – obejmuje oddz.: 393g-i,k,l, 394c-f,h-k, 395f,g,i-n, 396b,d,i,j,l,m, 411, 412a,c-g, 413-415;

- łączna powierzchnia - 195,10 ha;
- pochodzenie sadzonek - WDN – Nadleśnictwo Bytów, obręb Bytów oddz.:234b, 235a.

f) **Produkcja szkółkarska**

Na terenie Nadleśnictwa funkcjonuje gospodarstwo szkółkarskie, zlokalizowane w obrębie Borzytuchom w oddz. 180b o powierzchni manipulacyjnej 15,76 ha; powierzchnia produkcyjna – 10,50 ha.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwaty przyrody, park krajobrazowy, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, strefy ochrony, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Bytów.

1.3.9.1. Obszary chronione

Cenne obiekty przyrodnicze

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					9/4 %
				las (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwaty przyrody	10	269,28	264,04	105,17	59	73,82	41	178,99	68
Park krajobrazowy	1	37040,00	15178,33	10097,49	95	579,73	5	10677,22	70
Obszary Natura 2000 – OSO	2	360007,60	18877,80	12702,39	95	690,92	5	13393,31	71
Obszary Natura 2000 – SOO	4	9789,47	5267,49	2478,90	86	409,88	14	2888,78	55
Pomniki przyrody	18	X	X	X	X	X	X	X	X
Ochrona gatunkowa - strefy ochrony	5	358,05	358,05	330,44	92	27,61	8	358,05	100
Gatunki chronionych i rzadkich roślin	58	X	X	X	X	X	X	X	X
Gatunki chronionych zwierząt	50	X	X	X	X	X	X	X	X
Siedliska przyrodnicze	1224 poddz	brak danych		2654,90	81	619,75	19	3274,65	X
Lasy ostoje różnorodności biologicznej	428 poddz	764,82	764,82	764,82	100	X	X	764,82	100

1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu

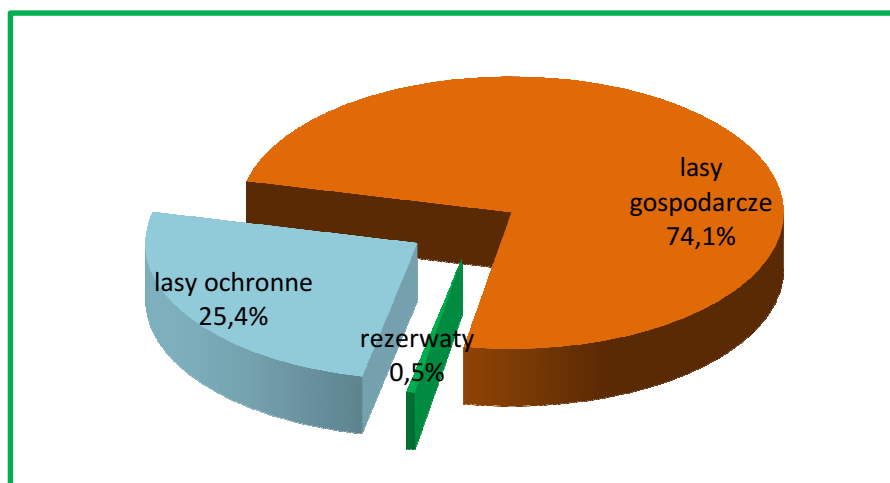
W Nadleśnictwie Bytów przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją Ministra Środowiska DL.lp-0233-8/06 z dnia 23.03.2006r. Różnica w obrębie Gołębia Góra w stosunku do poprzedniego planu u.l. wynika z przekazania gruntów do Nadleśnictwa Łupawa.

Podział gruntów leśnych Nadleśnictwa Bytów według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp	Kategoria lasu	Obręb			Nadleśnictwo	%
		Borz Tuchom	Bytów	Gołębia Góra		
		Pow. gruntów zal. i niezal. - ha				
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerваты	30,26	37,62	33,89	101,77	0,5
2.	Lasy ochronne - razem	1988,92	1089,93	2486,57	5565,42	25,4
	w tym:					
	Lasy glebochronne	89,34	24,36		113,70	0,5
	Lasy wodochronne	1709,94	1023,57	2329,44	5062,95	23,1
	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	3,82			3,82	0,0
	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne			9,14	9,14	0,0
	Lasy stanowiące drzewostany nasienne	38,80	26,00		64,80	0,3
	Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne		16,00		16,00	0,1
	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	147,02		62,94	209,96	1,0
	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne			85,05	85,05	0,4
3.	Lasy gospodarcze	7406,77	5461,09	3365,68	16233,54	74,1
OGÓŁEM		9425,95	6588,64	5886,14	21900,73	100,0

Udział dominujących funkcji lasu na gruntach zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa Bytów

Rezerваты przyrody

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów występuje dziesięć rezerwatów przyrody.

Wykaz rezerwatów przyrody

Lp	Nazwa rezerwatu	Powierzchnia - ha	
		ogółem	na gruntach N-ctwa
1	2	3	4
1	Grodzisko Borzytuchom	27,03	27,03
2	Dolina Huczka	11,95	6,71
3	Jeziro Cechyńskie Małe	56,17	8,70
4	Las nad Jeziorem Mądrzechowskim	25,00	25,00
5	Jeziro Głębocko	27,60	5,10
6	Gołębia Góra	6,95	6,95
7	Gniazda Orła Bielika	10,40	10,40
8	Jeziro Małe i Duże Sitno	40,66	40,66
9	Mechowiska Czaple	8,74	8,74
10	Skotawskie Łąki	54,78	39,70
Razem		269,28	178,99

Rezerwat „Grodzisko Borzytuchom” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Borzytuchom w oddz. 203. Obejmuje obszar 27,03 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 24,09 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,80 ha,
- grunty nieleśne - 2,14 ha.

Łączna powierzchnia rezerwatu „Dolina Huczka” wynosi 11,95 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa Bytów 6,71 ha. W Nadleśnictwie Bytów rezerwat położony jest w obrębie leśnym Borzytuchom, w oddz.: 20k-t,~f,~g,~i. Udział poszczególnych kategorii gruntów przedstawia się następująco:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 6,17 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,54 ha.

Reszta rezerwatu leży na gruntach Nadleśnictwa Leśny Dwór – 3,60 ha, ZMiUW – 1,64 ha, łącznie 5,24 ha.

Rezerwat „Jeziro Cechyńskie Małe” położony jest na gruntach Nadleśnictwa Bytów oraz na gruntach RZGW w Gdańsku. W Nadleśnictwie Bytów obejmuje w obrębie leśnym Bytów oddz.: 22j, 23o,~a, 24n,o,~j,30d,j,~f, 32a,d,k,l,n,p,r,w,~b, 40c,~d, 41a, łącznie 8,70 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 8,11 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,07 ha,
- grunty nieleśne - 0,52 ha.

Powierzchnia rezerwatu na gruntach RZGW wynosi 47,47 ha.

Rezerwat „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Bytów, w oddz. 69a,~a,~b. Obejmuje obszar 25,00 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 24,80 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,20 ha.

Rezerwat „Jezioro Głębocko” położony jest na gruntach Nadleśnictwa Bytów oraz na gruntach RZGW. W Nadleśnictwie Bytów obejmuje w obrębie leśnym Bytów oddz.: 16d,~c, 17i,~f, 24d,~h, 25a-c,~c,~f, łącznie 5,10 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 4,71 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,14 ha,
- grunty nieleśne - 0,25 ha.

Powierzchnia rezerwatu na gruntach RZGW wynosi 22,50 ha.

Rezerwat „Gołębia Góra” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Gołębia Góra w oddz. 397a,~a,~c,~h,~j. Obejmuje obszar 6,95 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 6,73 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,22 ha.

Rezerwat „Gniazda Orła Bielika” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Gołębia Góra w oddz. 305g-j. Obejmuje obszar 10,40 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 10,10 ha,
- grunty nieleśne - 0,30 ha.

Rezerwat „Jeziora Małe i Duże Sitno” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Gołębia Góra w oddz.: 307f, 308f,g,~f, 309f,~h,~i, 310d,~f, 311c,g, 312h, 313g,~h. Obejmuje obszar 40,66 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 11,16 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 0,22 ha,
- grunty nieleśne - 29,28 ha.

Rezerwat „Mechowiska Czaple” położony jest w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów, w obrębie leśnym Gołębia Góra w oddz.: 436h,j, 462c,d, 463a. Obejmuje obszar 8,74 ha, w tym:

- grunty nieleśne - 8,74 ha.

Rezerwat „Skotawskie Łąki” położony jest na gruntach Nadleśnictwa Bytów oraz na gruntach RZGW. W Nadleśnictwie Bytów obejmuje w obrębie leśnym Gołębia Góra oddz.: 300f-i, 327c-f,j, 328c,~g, 351b,h-l, 352a,i,j,l,~i,~j, 353h,~g-~i, 354f, 386a,~c, 387a,~h,~i, łącznie 39,70 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione - 5,90 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 1,21 ha,
- grunty nieleśne - 32,59 ha.

Powierzchnia rezerwatu na gruntach RZGW wynosi 15,08 ha.

Lasy ochronne

Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Obręb Borzytuchom		
Lasy glebochronne	1,2,10a,c,d,g,20a,c,h,j,w,201	89,34
Lasy wodochronne	11-13,22-25,28b-d,29,30,33,34,36l,37n,o,38,39a-f,40a,b,44,45,51,53b-d,h,54a-c,f,57a,b,f-k,66-69,70a,76h,84-93,106-109,117-120,126-131,138-146,146Aa-c,f,h,147,147Aa-i,148,148A,149,149A,150,150A,151,152,159,169c-f,i,184,193i,204,208,211,219c,d,226,227,237d,238,239,254b,255,271h,i,k,l,o,p,288b-d,g,h,296g,i,k,m,297,299,301a,b,m,302,304c-f,k,305b-f,h,j-l	1709,94
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	345b,f	3,82
Lasy stanowiące drzewostany nasienne	181b,g,225a	38,80
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	61c-f,77,251d-h,252d-h,268,269	147,02
Razem obręb Borzytuchom		1988,92
Obręb Bytów		
Lasy glebochronne	69A	24,36
Lasy wodochronne	16a-c,17a-h,j-r,19h-j,l,m,21,22a-i,23a-d,g-n,24a-c,f,g,i-m,25d-s,26-28,30a-c,f-i,k,32b,c,o,x,35a,b,36-38,40a,b,d-g,41b,d,f,44s,t,47a-g,51,59f,o,66,70,74-76,78Aa-g,89,90,98l,m,99-102,117,133,149,151,152,179,180,194,202-205,220a,d,233,245,257,287	1023,57
Lasy stanowiące drzewostany nasienne	147b,234b,235a	26,00
Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne	220c	16,00
Razem obręb Bytów		1089,93
Obręb Gołębia Góra		
Lasy wodochronne	137,151,167,168,182-184,188j,209,215,216,220,221,238,244a-c,j,k,247,254,262,277,283,284,286,291,292,294,295,299-303,304d,f,306b,k,307a-d,g-j,308a-d,h-m,309a-d,g-l,310a-c,f-h,311a,b,d,f,h,312f,g,i,313f,i-n,320-323,327,328,337b,338a-c,346-348,351,352b-h,k,m-o,353a-g,i-k,354a-d,g,h,356-371,379-385,386b-d,g,h,k,l,387b-h,388-396,397b,398-406,427-433,434d,f,h,i,435,436,457,458,458A,459,462,463,478,478An-p,485,486B,492,494a-c,f,g,495,496,497a,m-o	2329,44

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	263	9,14
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	259d-g,260f-i,261c,376a-d,377a-d,378a	62,94
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne	304a-c,h,i,305a,b,d,306a,d,g-j,330c,331a-c,332a,b,494i-k,m-o,497c-g,i-l	85,05
Razem obręb Gołębia Góra		2486,57
Ogółem Nadleśnictwo Bytów		5565,42

1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne. Problemy te zostały omówione w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziałach „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe” i „Ochrona przeciwpożarowa”.

Z grupy zagrożeń *abiotycznych* na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze. Gwałtowne wiatry wieją przeważnie w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, a powodowane przez nie uszkodzenia mają w większości charakter pojedynczych złomów i wywrotów; rzadko zniszczeniu ulegają całe drzewostany.

Innym zagrożeniem abiotycznym jest okiść. Uszkodzeniom pod wpływem mokrego, ciężkiego śniegu ulegają przeważnie pojedyncze drzewa i grupy drzew, ale mogą się zdarzyć szkody obejmujące całe pododdziały, szczególnie w drzewostanach niedostatecznie pielęgnowanych w okresie młodnika i drągowiny. W wyniku przymrozków cierpią głównie młode uprawy i zasiewy w szkółkach. Groźne są przymrozki późno-wiosenne, powodujące często zmrzanie pędów buka, dębu i świerka. Mniej groźne są przymrozki wczesno-jesienne. Deficyt wilgoci powodowany długotrwałym brakiem opadów w okresie wczesnowiosennym i letnim jest jedną z głównych przyczyn słabnięcia i obumierania sadzonek w nowo założonych uprawach.

W starszych drzewostanach w czasie suszy cierpi głównie świerk i buk. W okresach tych zdecydowanie zwiększa się również zagrożenie pożarowe.

Spośród czynników *biotycznych* największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Bytów mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzich, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają: brudnica mniszka, poproch cetyniak, zwójki, strzygonia choinówka, a ze szkodników wtórnych: kornik drukarz, przypłaszczek granatek, smolik drągowinowiec, cetyńce i czterooczak.

W Nadleśnictwie Bytów na powierzchni 2901,74 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniaki i grzyby zgorzelowe.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną tych drzewostanów.

Z czynników *antropogenicznych* lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu i tworzenie „dzikich wysypisk”.

1.3.10. Problematyka innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Zestawienie powierzchni lasów poza zarządem Nadleśnictwa

Gmina	Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy będące w zasobie ANR
	Osób fizycznych	Osób prawnych	Razem	
1	2	3	4	5
Borzytucho	234,63	2,69	237,32	16,45
Miasto Bytów	5,36	34,99	40,35	
Bytów	186,10	35,23	221,33	29,89
Czarna Dąbrówka	50,36	0,76	51,12	29,21
Kołczygłowy	19,83	0,44	20,27	
Parchowo	72,60	0,71	73,31	0,21
Studzienice	879,82	3,05	882,87	9,10
Tuchomie	99,54	3,22	102,76	
Dębica Kaszubska	4,93		4,93	55,00
Ogółem	1553,17	81,09	1634,26	139,86

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów znajduje się 1634,26 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, w tym:

1553,17 ha - osób fizycznych,

81,09 ha - osób prawnych.

Poza tym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występuje 139,86 ha lasów Agencji Nieruchomości Rolnych.

Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad lasami stanowiącymi własność osób fizycznych i prawnych w gminach: Borzytucho, Bytów, miasto Bytów, Czarna Dąbrówka, Parchowo i Studzienice (1506,30 ha).

1.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO

Certyfikat FSC

Wszystkie nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Szczecinku, w tym także Nadleśnictwo Bytów, objęte są certyfikatem FSC o numerze SGS-FM/COC-00008. Przyznany dokument potwierdza, że na terenie RDLP prowadzona jest zrównoważona, proekologiczna gospodarka leśna, a pozyskane drewno pochodzi z lasów o gospodarce zgodnej ze standardami FSC.

Certyfikat PEFC

Oprócz certyfikatu FSC wszystkie nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Szczecinku, w tym także Nadleśnictwo Bytów, z dniem 30.12.2011 r. zostały objęte certyfikatem PEFC o numerze PL PEFC 11/0033, ważnym do 29.12.2014 r. Przyznany przez firmę SGS Polska Sp. z o.o. dokument także potwierdza że w nadleśnictwach należących do RDLP w Szczecinku występuje zgodność prowadzonej gospodarki leśnej z polskimi kryteriami i wskaźnikami trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów.

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

1.4.1.1. Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu

Charakterystykę warunków ekonomicznych powiatów i gmin leżących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów przedstawiono w tabeli.

Charakterystyka warunków ekonomicznych powiatów i gmin będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna* [ha]	Lesistość* [%]	Grunty Nadleśnictwa [ha]	Ludność* [tys. osób]	Zaludnienie* [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6
Powiat bytowski	219207	50,3	22401,7201	78331	36
Gmina Borzytuchom	10852	50,3	5665,0981	3002	28
Miasto i Gmina Bytów	19692	39,6	4304,5048	24914	127
Gmina Czarna Dąbrówka	29806	54,4	3880,7633	5799	19
Gmina Kołczygłowy	17002	54,7	1739,2159	4264	25
Gmina Parchowo	13121	50,0	595,7303	3640	28
Gmina Studzienice	17626	65,4	5751,3460	3556	20
Gmina Tuchomie	11020	24,1	465,0617	4168	38
Powiat słupski	230424	35,2	1413,9865	97367	42
Gmina Dębница Kaszubska	29952	50,6	1413,9865	9810	33

*źródło: GUS (www.stat.gov.pl)

Nadleśnictwo Bytów położone jest w zachodniej części województwa pomorskiego. Grunty będące w stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się w 8 gminach należących do 2 powiatów. Jest to region rolno-leśny, charakteryzujący się dość niskim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 468,61 km². Lasy zajmują 24348,82 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa – 22574,70 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 52,0%.

Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych. Część ludności znajduje zatrudnienie w miejscowych zakładach produkcji trzody chlewnej, zakładach mięsnych, tartakach, w administracji rządowej i samorządowej, drobnych zakładach usługowych, handlu, komunikacji, a część dojeżdża do pracy do Bytowa, który jest największym ośrodkiem przemysłowym regionu, a także znaczącym węzłem drogowym. Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu. Jednak ogólnie jest to region o dość wysokiej stopie bezrobocia. W okresie letnim i jesiennym dużą popularnością cieszy się zbieractwo płodów runa leśnego. Coraz istotniejszym źródłem dochodów dla tutejszych mieszkańców staje się agroturystyka. Jej rozwojowi sprzyjają wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjno-wypoczynkowe omawianego rejonu. Dużym zainteresowaniem, tak wśród mieszkańców, jak i przyjeżdżających turystów, cieszą się występujące tu rzeki i jeziora. Dodatkową, korzystną dla turystyki i rekreacji cechą jest brak na tym terenie uciążliwych zakładów przemysłowych. W lasach Nadleśnictwa nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu.

Obecnie większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Powszechność dostępu do portalu aukcyjnego powoduje, że w przetargach na zakup drewna pozyskanego w Nadleśnictwie Bytów uczestniczyć mogą firmy z całej Polski.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Bytów należą:

- MONDI Świecie S.A.,
- PUP COMPLEX Sp. z o.o. Gdańsk,
- KRONOSPAN Szczecinek Sp. z o.o.,
- PPUH SCANDPOL Sulęcyno,
- Przedsiębiorstwo. Prod.-Usług. „KARO”,
- Firma EXPRO PPHUT IMPORT – EXPORT Wałdowo,
- ABWood Sp. z o.o. Sławno,
- CARTLANDER Sp. z o.o. + SEEGER DACH Łebieniec,
- PPH „KASZUB” Kościerzyna,
- HOMANIT POLSKA Sp. z o.o. Karlino,
- SYLVA Sp. z o.o. Wiele,
- INTERNATIONAL PAPER Sp. z o.o. Kwidzyn,
- Zakłady Drzewne „POLDAN” Sławno,
- STEICO Sp. z o.o. Czarnków,

- PUH „PAULA” Glišno,
- PPD POLTAREX Sp. z o.o. Lębork,
- Barlinek Inwestycje Sp. z o.o. Barlinek.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

a) Kompleksy leśne

Stopień rozdrobnienia kompleksów leśnych oraz ich przestrzenne usytuowanie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest podstawowym czynnikiem warunkującym sposób prowadzenia gospodarki leśnej. Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów leśnych przedstawia tabela. Analizą objęto tylko grunty leśne będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych

Wielkość kompleksów [ha]	Obręby:						NADLEŚNICTWO		%
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		liczba	ha	
	liczba	ha	liczba	ha	liczba	ha			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
do 1,00	7	3,86	13	6,79	13	6,15	33	16,80	0,07
1,01 – 5,00	14	36,91	13	22,56	20	50,38	47	109,85	0,49
5,01 – 20,00	9	111,60	9	103,23	8	66,38	26	281,21	1,25
20,01 – 100,00	2	67,58	5	161,36	6	203,95	13	432,89	1,92
100,01 – 500,00	3	496,24			1	138,86	4	635,10	2,81
500,01 – 2000,00			1	1534,92			1	1534,92	6,80
pow. 2000,00	1	9004,57	1	4953,69	(1)	5605,67	2	19563,93	86,66
OGÓŁEM	36	9720,76	42	6782,55	48 (49)	6071,39	126	22574,70	100,00

Obszar Nadleśnictwa Bytów jest średnio zwarty. Grunty leśne składają się z 126 kompleksów. W strukturze tej zdecydowanie wyróżniają się 2 główne kompleksy o powierzchni 19563,93 ha, co stanowi 86,66% powierzchni lasów Nadleśnictwa. Na pozostały areał gruntów leśnych składa się 5 kompleksów średniej wielkości, w przedziale 100,01 ha - 2000,00 ha (9,61% powierzchni), 39 kompleksów w przedziale od 5,01 ha do 100,00 ha (3,17%) oraz 80 kompleksów małych, do 5 ha (0,56%). Najbardziej rozdrobnionym obrębem jest obręb Gołębia Góra, następnie obręb Bytów i obręb Borzytuchom.

Odległość między najdalej położonymi miejscami Nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi 25,6 km, a na kierunku północ – południe 32,2 km.

b) Transport drewna

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest zadowalająca. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren Nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Zestawienie dróg według ich rangi oraz długość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

⇒ droga krajowa nr 20 – ok. 1,08 km,

- ⇒ drogi wojewódzkie nr 209,210,212,228 – ok. 18,19 km,
- ⇒ drogi powiatowe – ok.47,85 km,
- ⇒ drogi gminne i inne – ok. 82,90 km,
- ⇒ drogi leśne tworzące docelową sieć dróg – ok. 261,29 km, w tym dojazdy pożarowe 131 23 km.

Część dróg leśnych ma nawierzchnię utwardzoną – 150,37 km, w tym 95,47 km to dojazdy pożarowe. Zagęszczenie docelowej sieci dróg wywozowych Nadleśnictwa (18,22 m/ha) jest prawidłowe, zgodne z zalecanymi wskaźnikami. Średnia odległość zrywki według danych Nadleśnictwa wynosi ok. 265 m dla drewna tartaczego i stosowego.

c) Podział powierzchniowy

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa jest na ogół podziałem regularnym, sztucznym, opartym na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie gospodarcze przebiegają zasadniczo ze wschodu na zachód lub z północnego wschodu na południowy zachód, z mniejszymi lub większymi odchyleniami w zależności od konfiguracji terenu w poszczególnych kompleksach. Linie oddziałowe przebiegają w zasadzie prostopadle do linii gospodarczych. Dotychczasowy podział powierzchniowy nie zmienił się. Został on jedynie skorygowany o zmiany wynikające z przyjęcia bądź przekazania gruntów. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów, a grunty nowo przyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów bądź oznaczono je numerem najbliższego oddziału z dodaniem dużych liter alfabetu.

Zestawienie danych dotyczących liczby i powierzchni oddziałów i pododdziałów

Wyszczególnienie	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębica Góra	
1	2	3	4	5
Powierzchnia objęta taksacją (ha)	10200,95	7135,08	6479,68	23815,71
Powierzchnia pododdziałów (ha)	9949,05	6957,33	6305,91	23212,29
Liczba oddziałów (szt.)	377	295	280	952
Średnia powierzchnia oddziału (ha)	27,06	24,19	23,14	25,02
Maksymalna powierzchnia oddziału (ha)	53,54	50,21	49,83	53,54
Minimalna powierzchnia oddziału (ha)	9,19	1,38	5,23	1,38
Liczba pododdziałów (szt.)	3266	2108	2221	7595
Średnia powierzchnia pododdziału (ha)	3,05	3,30	2,84	3,06
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal. (szt.)	2770	1759	1814	6343
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal. (ha)	3,40	3,75	3,24	3,45
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną (szt.)	496	349	407	1252

Wyszczególnienie	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębja Góra	
1	2	3	4	5
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i zw. z gosp. leśną (ha)	1,05	1,06	1,03	1,05
Liczba pododdziałów liniowych (szt.)	1740	1309	1294	4343

d) Charakterystyka leśnictw

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]			
			gr. leśne zal. i niezal.	gr. związ. z gosp. leśną	gr. nieleśne	razem
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Borzytuchom						
1	GAŁĘZOWO 11i	1A,1B,3-7,11-17,21-29,35-43,52-58,68-75, 92-97,118-120.	1422,96	38,81	49,15	1510,92
2	GAŁĘŻNIA 32f	1,2,8-10,18-20,30-34,44-51,59-67,76-87, 98-108,121-127,146,147,148,149,150.	1497,86	64,94	70,49	1633,29
3	NIEDARZYNO 307Ac	88-91,109-117,132-145,160-171,185-193,195-199,307A,355-369.	1788,12	48,30	128,29	1964,71
4	ŚWIERKÓWKO 320o	200-212,306,307,308-313,313A,314-345.	1236,57	28,66	93,45	1358,68
5	JUTRZENKA 243l	128-131,146A,147A,148A,149A,150A,151-159,172-184,213-255.	1827,79	65,62	52,20	1945,61
6	MODRZEWO 256i	256-305,346-354.	1652,65	48,48	86,61	1787,74
Razem obręb Borzytuchom			9425,95	294,81	480,19	10200,95
Obręb Bytów						
8	JABŁOŃCZ 59s	2,3,3A,4-28,30,32-42,49B,50-56,56A,56B, 57-66.	1420,57	33,48	94,18	1548,23
9	CZARNA DĄBROWA 88h	43-49,49A,70-78,78A,78B,79-90, 90A,90B, 91-102,107,107A,107B, 108-116.	1191,53	41,44	80,23	1313,20
10	ZIELONY DWÓR 125k	67-69,69A,103-106,117-127,137-152,163-172,183-187.	1185,29	27,97	53,70	1266,96
11	RÓG 160h	128-136,153-162,173-182,188-204,209-214, 220-226,233-239.	1368,83	48,69	87,35	1504,87
12	KOŻLICE 275f	205,207,208,215-219,227-232,240-287.	1422,42	42,33	37,07	1501,82
Razem obręb Bytów			6588,64	193,91	352,53	7135,08
Obręb Gołębja Góra						
16	UNICHOWO 221j	137-139,151-156,167-174,182-193,209-223, 238-243,277-294,305-322.	1679,58	47,80	143,88	1871,26
17	OBROWO 346h	244-247,250-254,258-263,295-304,323-330, 346-354,375-387,423-432,454-458,478.	1437,91	58,79	97,40	1594,10

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]			
			gr. leśne zal. i niezal.	gr. związ. z gosp. leśną	gr. nieleśne	razem
1	2	3	4	5	6	7
18	CZAPLE 495i	389-391,403-409,433-443,458A, 459-473,473A,474,478A,485,486,486A, 486B,487, 487A,487B,488-497,499.	1352,71	32,89	80,19	1465,79
19	MIEDZIERZA 396g	331-345,355-371,388,392-402,410-420, 444-452,498.	1415,94	45,77	86,82	1548,53
Razem obręb Gołębia Góra			5886,14	185,25	408,29	6479,68
Ogółem Nadleśnictwa Bytów			21900,73	673,97	1241,01	23815,71

Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1587,71 ha. Siedziba Nadleśnictwa Bytów zlokalizowana jest w mieście Bytów, w oddz. 49Bd obrębu Bytów.

Schematyczna mapa podziału na leśnictwa

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa

1.4.2.1 Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych

Wśród czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych wymienić należy:

- siedliska lasów i olsów stanowią 26,0%,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych (jako gatunków panujących) wynosi 17,0%,
- udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II kl. w. oraz KO i KDO) wynosi 31,0% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych,
- zagrożenie pożarowe oceniono na średnie – II kategoria zagrożenia pożarowego,
- kradzież drewna nie stanowi poważnego problemu; w poprzednim okresie gospodarczym ujawniono średniorocznie 8 przypadków kradzieży; wartość skradzionego drewna wynosiła średniorocznie około 5061 zł - 31,72 m³,
- lasy innej własności (ANR, osób fizycznych, prawnych) w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów zajmują łącznie powierzchnię 1774,12 ha; nadzorowane przez Nadleśnictwo są tylko lasy stanowiące własność osób fizycznych i prawnych w gminach: Borzytuchom, Bytów, miasto Bytów, Czarna Dąbrówka, Parchowo i Studzienice – 1506,30 ha,
- usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonuje zasadniczo 24 lokalne zakłady usług leśnych, dostosowujące możliwości wykonawcze do bieżącego zapotrzebowania Nadleśnictwa poprzez ewentualne podzlecanie części prac innym podmiotom.

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy	
1	2	3	4	
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – ha (z gruntami przekazanymi do Nadleśnictwa Łupawa)	25794,52	21900,73 (26090,51)	
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ (z gruntami przekazanymi do Nadleśnictwa Łupawa)	6347273	5289883 (6319782)	
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha	246	242	
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	922990	783660
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	83731	71091
		wartość środków trwałych – tys. zł	22890	20970
	Razem	tys. zł	1029611	875721
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	670561	673351
		użytki przedrębne – m ³ netto	620000	580000
		razem użytki główne – m ³ netto	1290561	1253351
		udział użytków przedrębnych - %	48,0	46,3

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1584445	1330700
		przeciętnie m ³ /ha/rok	5,78	6,02
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,87	3,61
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,31	3,31
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	6,18	6,92
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,54	2,87
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	10,17	11,40
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9.	Udział lasów ochronnych i rezerwatów - % (udział powierzchni leśnej)		24,0	25,9
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		1105,24	1506,30
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa		4,3	6,9

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2011-2013)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.i.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	136330	125335	125335
2.	Koszty administracyjne	zł	8195343	8195343	8195343
3.	Koszty ochrony lasu	zł	816730	816730	816730
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	123531	123531	123531
5.	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	4070	4070	4070
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	214,82	232,58	232,58
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	530	530	530
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	624,36	431,06	431,06
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	48	48	48
Suma kosztów (k)		zł	16884672,20	16326746,40	16326746,40
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	207	207	207
Suma przychodów (p)		zł	28220310,00	25944345,00	25944345,00
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,60	0,63	0,63

1.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

1.5.1. Charakterystyka stanu lasu

W trakcie bieżących prac urzędzeniowych zainwentaryzowano (w ha):

Grupa drzewostanów	Obręb			Nadleśnictwo razem
	Borzytuchoń	Bytów	Gołębia Góra	
1	2	3	4	5
Drzewostany w klasie odnowienia	395,73	269,81	171,00	836,54
Drzewostany w klasie do odnowienia	75,95	10,60		86,55
Drzewostany do przebudowy	168,48	146,33	52,98	367,79
w tym:				
A – do pilnej przebudowy pełnej	121,68	75,60	30,56	227,84
B – do stopniowej przebudowy pełnej	-	-	-	-
C – do przebudowy częściowej	46,80	70,73	22,42	139,95

Stan lasu i zasobów drzewnych obrazują następujące tabele:

- tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- tabela nr Va i Vb - Powierzchniowa (Va) i miąższościowa (Vb) tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
- tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących.

Wymienione tabele zamieszczone zostały w tomie II (dane obrębowe) i w załącznikach do opisu ogólnego (dane dla Nadleśnictwa).

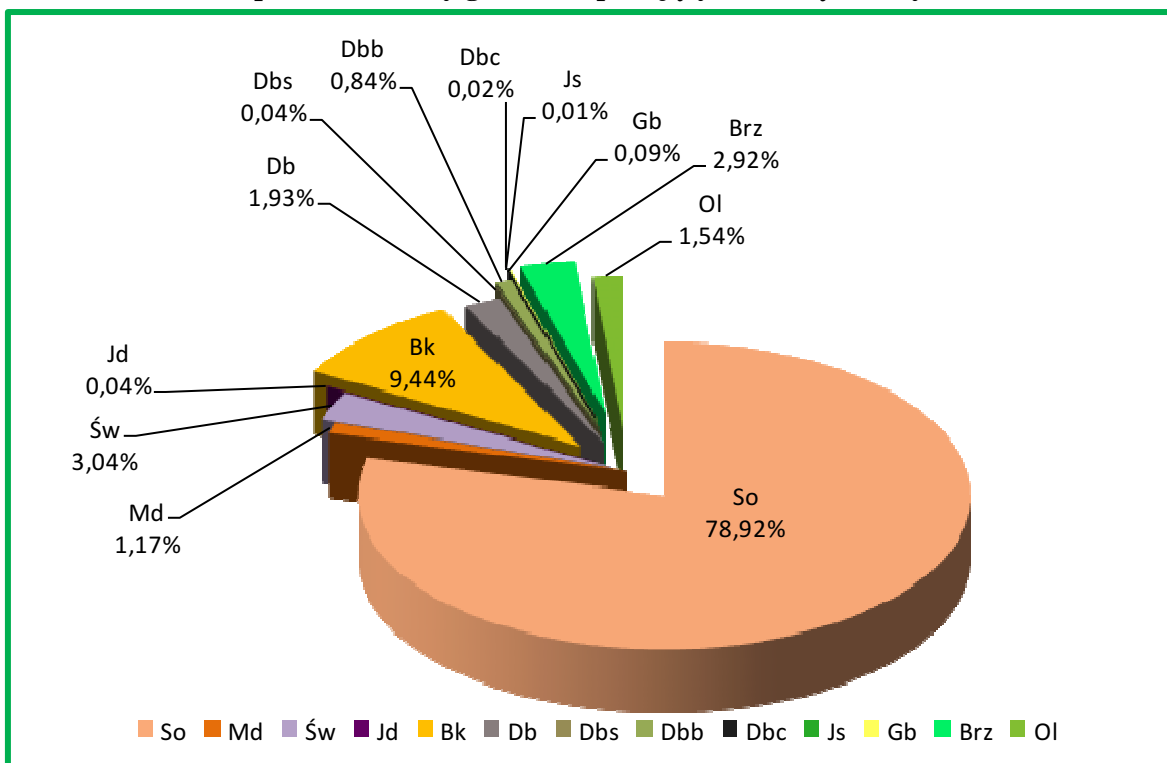
1.5.1.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

Struktura gatunkowa drzewostanów

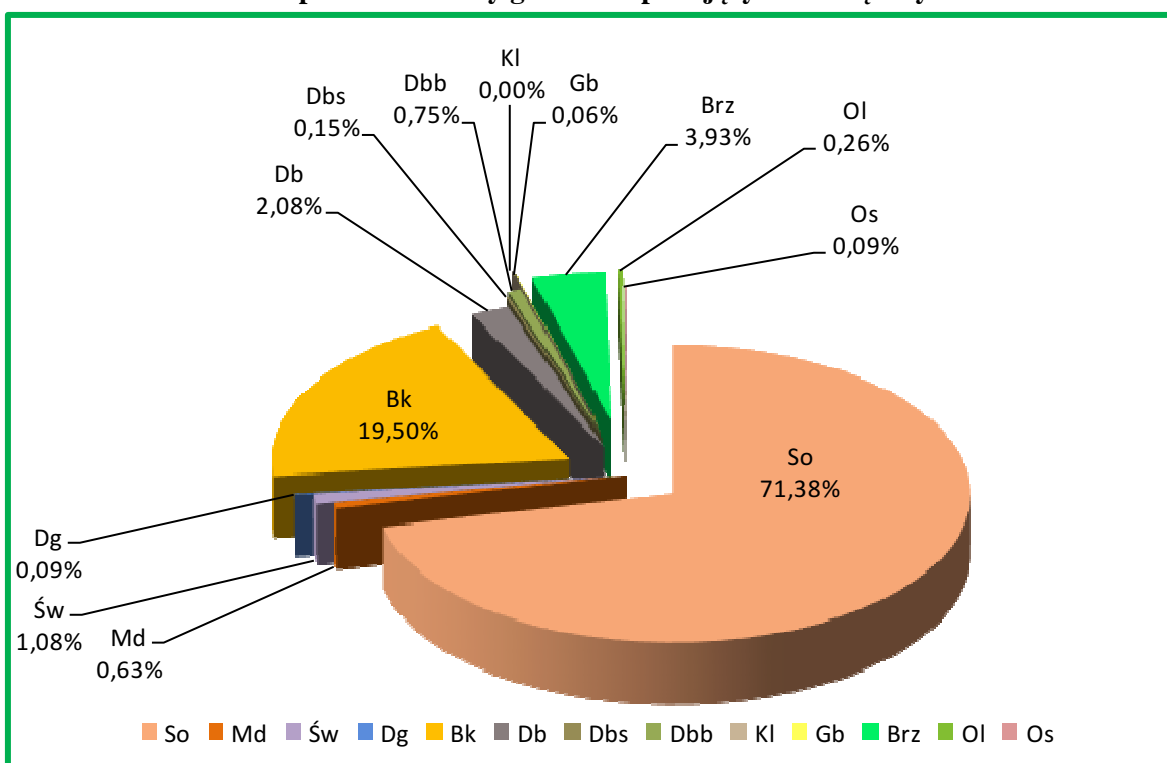
Zestawienie powierzchni drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	7315,65	78,92	4631,34	71,38	5387,85	93,16	17334,84	80,48
Md	108,27	1,17	40,72	0,63	9,39	0,16	158,38	0,74
Św	281,28	3,04	70,09	1,08	25,30	0,44	376,67	1,75
Jd	3,55	0,04					3,55	0,02
Dg			5,58	0,09	1,09	0,02	6,67	0,03
Bk	875,07	9,44	1264,91	19,50	120,14	2,08	2260,12	10,49
Db	178,93	1,93	135,20	2,08	103,58	1,79	417,71	1,94
Dbs	3,38	0,04	9,48	0,15			12,86	0,06
Dbb	77,47	0,84	48,87	0,75	4,99	0,09	131,33	0,61
Dbc	1,60	0,02			3,79	0,06	5,39	0,03
Kl			0,12	0,00	0,29	0,00	0,41	0,00
Js	0,90	0,01					0,90	0,00
Gb	7,97	0,09	4,18	0,06	1,50	0,03	13,65	0,06
Brz	270,30	2,92	254,84	3,93	88,84	1,54	613,98	2,85
OI	142,30	1,54	16,90	0,26	36,62	0,63	195,82	0,91
Os			5,76	0,09			5,76	0,03
Razem	9266,67	100,00	6487,99	100,00	5783,38	100,00	21538,04	100,00
Grunty niezależne	159,28	X	100,65	X	102,76	X	362,69	X
Ogółem	9425,95	X	6588,64	X	5886,14	X	21900,73	X

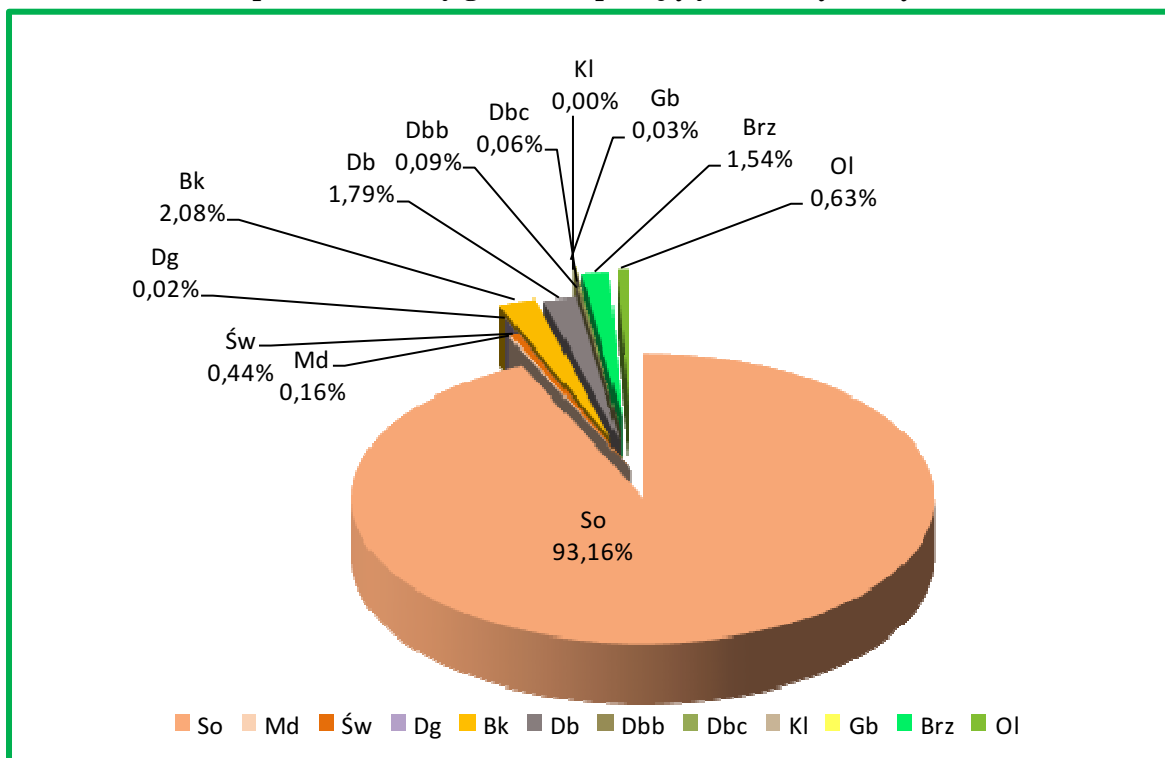
Udział powierzchniowy gatunków panujących – obręb Borzytuchom

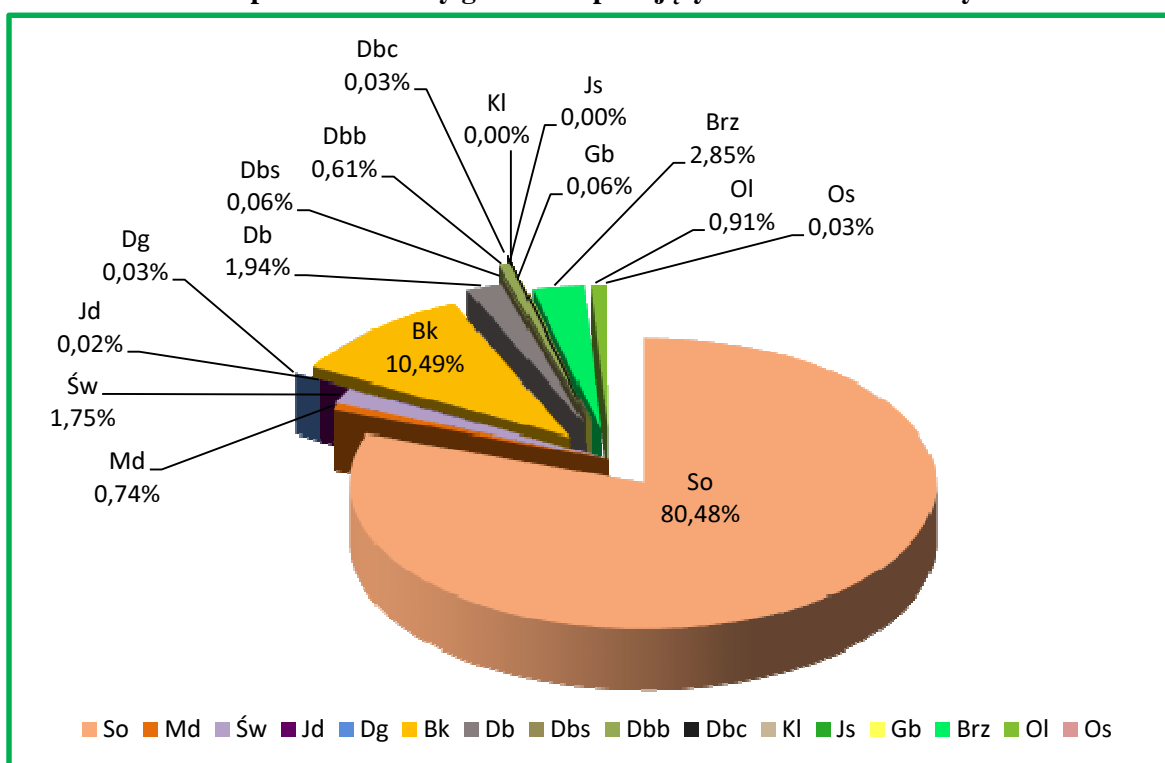
Udział powierzchniowy gatunków panujących – obręb Bytów

Udział powierzchniowy gatunków panujących – obręb Gołębia Góra

Udział powierzchniowy gatunków panujących – Nadleśnictwo Bytów

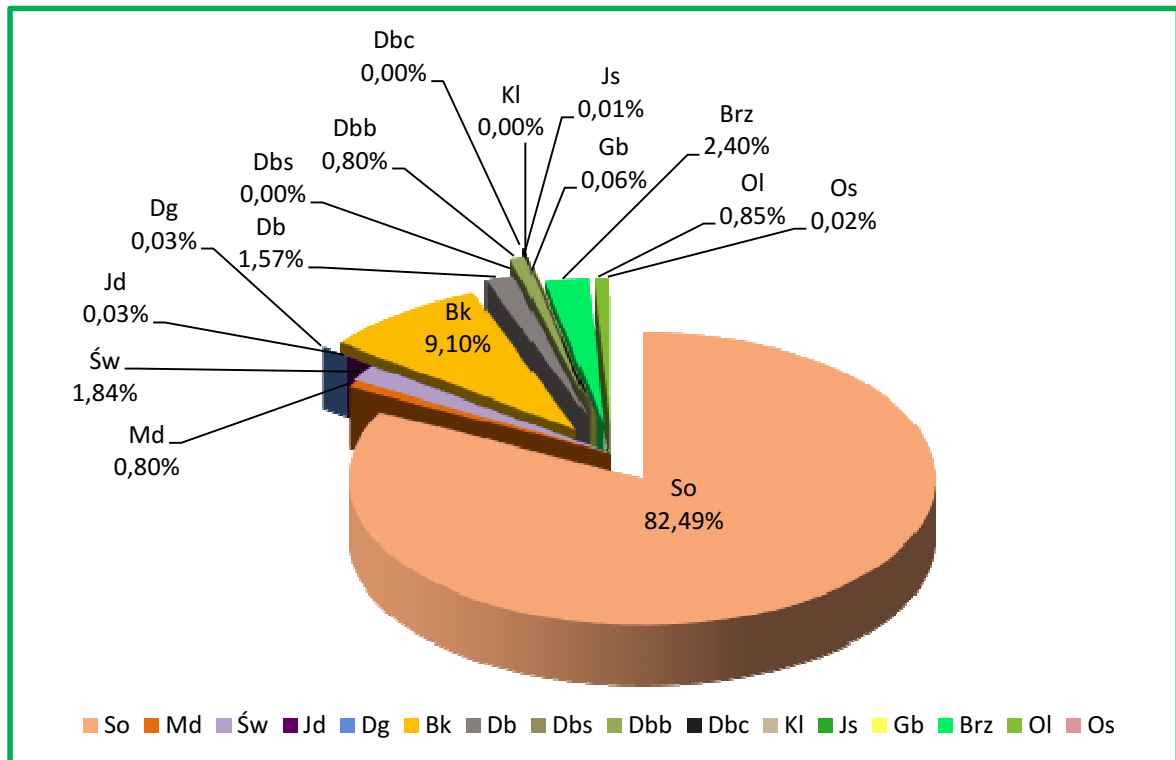
W lasach Nadleśnictwa Bytów jako gatunki panujące w drzewostanach występuje 15 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 80,48% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: Bk – 10,49%, Brz – 2,85%, dęby – 2,64%, Św – 1,75%, Ol – 0,91% i Md – 0,74%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach. Udział poszczególnych gatunków jest różny w zależności od

obrębu. Najbardziej zróżnicowany jest obręb Bytów, gdzie drzewostany z panującą sosną zajmują 71,38% powierzchni, przy udziale 19,50% - drzewostanów bukowych, 3,93% - drzewostanów brzozowych, 2,98% - drzewostanów dębowych i 1,08% - drzewostanów świerkowych. Najmniej zróżnicowany jest obręb Gołębia Góra, gdzie drzewostany sosnowe występują na 93,16% powierzchni, a drugie pod względem udziału drzewostany bukowe zajmują – 2,08% . W obrębie Borzytuchom drzewostany sosnowe zajmują 78,92%, a następne pod względem udziału są drzewostany bukowe – 9,44% świerkowe – 3,04%, brzoze – 2,92%, dębowe – 2,83%.

Zestawienie miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		m ³	%
	m ³	%	m ³	%	m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	1986552	80,02	1005925	74,49	1366613	94,18	4359090	82,49
Md	33935	1,37	6305	0,47	1795	0,12	42035	0,80
Św	71941	2,90	17590	1,30	7920	0,55	97451	1,84
Jd	1730	0,07					1730	0,03
Dg			1000	0,07	600	0,04	1600	0,03
Bk	221709	8,93	238848	17,69	20444	1,41	481001	9,10
Db	42783	1,72	19347	1,43	20696	1,43	82826	1,57
Dbś	40	0,00	132	0,01			172	0,00
Dbb	28375	1,14	11986	0,89	1925	0,13	42286	0,80
Dbc					205	0,01	205	0,00
Kl			10	0,00	75	0,01	85	0,00
Js	290	0,01					290	0,01
Gb	1940	0,08	1030	0,08	200	0,01	3170	0,06
Brz	60108	2,42	44774	3,31	21865	1,51	126747	2,40
Ol	33219	1,34	2770	0,20	8716	0,60	44705	0,85
Os			770	0,06			770	0,02
Razem	2482622	100,00	1350487	100,00	1451054	100,00	5284163	100,00
Gruntynizalacje	2735		1617		1368		5720	
Ogółem	2485357		1352104		1452422		5289883	

Udział miąższości gatunków panujących Nadleśnictwo Bytów

Zasoby miąższości brutto wynikają głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków. Stąd największa miąższość (82,49%) skupiona jest w drzewostanach z gatunkiem panującym So.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (bez przestojów)

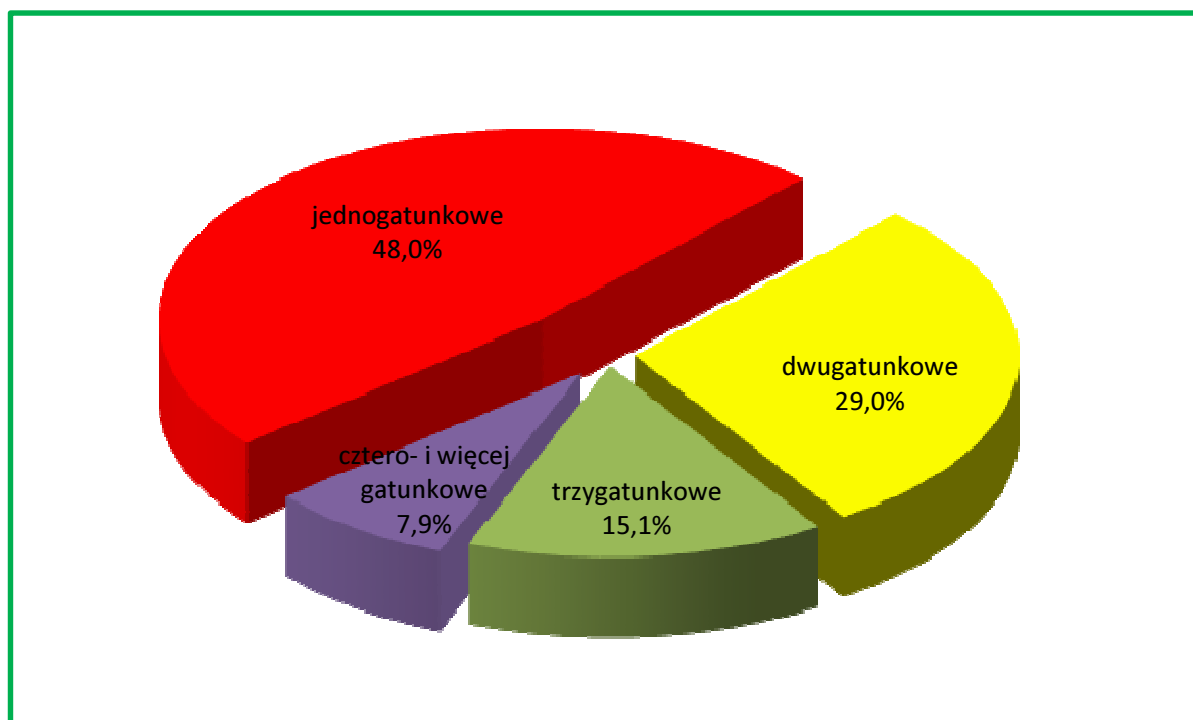
Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		powierzchnia – ha miąższość – m ³	%
	powierzchnia – ha miąższość – m ³	%	powierzchnia – ha miąższość – m ³	%	powierzchnia – ha miąższość – m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	<u>6532,05</u> 1827570	<u>70,50</u> 74,19	<u>4089,64</u> 923950	<u>63,04</u> 69,00	<u>4960,77</u> 1291360	<u>85,76</u> 89,58	<u>15582,46</u> 4042880	<u>72,35</u> 77,11
Sob					<u>1,11</u> 250	<u>0,02</u> 0,02	<u>1,11</u> 250	<u>0,01</u> 0,00
Soc	<u>0,50</u> -	<u>0,01</u> -			<u>2,67</u> 245	<u>0,05</u> 0,02	<u>3,17</u> 245	<u>0,01</u> 0,00
Md	<u>167,09</u> 46615	<u>1,80</u> 1,89	<u>94,07</u> 16550	<u>1,45</u> 1,24	<u>26,67</u> 4370	<u>0,46</u> 0,30	<u>287,83</u> 67535	<u>1,34</u> 1,29
Św	<u>572,00</u> 177260	<u>6,17</u> 7,20	<u>267,47</u> 64890	<u>4,12</u> 4,85	<u>134,95</u> 42630	<u>2,33</u> 2,96	<u>974,42</u> 284780	<u>4,52</u> 5,43
Jd	<u>7,66</u> 3020	<u>0,08</u> 0,12	<u>0,39</u> 200	<u>0,01</u> 0,01			<u>8,05</u> 3220	<u>0,04</u> 0,06
Dg	<u>1,30</u> 685	<u>0,01</u> 0,03	<u>9,07</u> 1395	<u>0,14</u> 0,10	<u>3,89</u> 2310	<u>0,07</u> 0,16	<u>14,26</u> 4390	<u>0,07</u> 0,08
Bk	<u>940,45</u> 192665	<u>10,15</u> 7,82	<u>1284,74</u> 217210	<u>19,80</u> 16,22	<u>214,48</u> 26300	<u>3,71</u> 1,82	<u>2439,67</u> 436175	<u>11,33</u> 8,32
Db	<u>269,77</u> 53090	<u>2,91</u> 2,16	<u>187,46</u> 26295	<u>2,89</u> 1,96	<u>130,81</u> 18800	<u>2,26</u> 1,30	<u>588,04</u> 98185	<u>2,73</u> 1,87

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borz Tuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	powierzchnia – ha miaższość – m ³	%	powierzchnia – ha miaższość – m ³	%	powierzchnia – ha miaższość – m ³	%	powierzchnia – ha miaższość – m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dbś	<u>14,03</u> -	<u>0,15</u> -	<u>25,05</u> -	<u>0,39</u> -	<u>0,16</u> -	<u>0,00</u> -	<u>39,24</u> -	<u>0,18</u> -
Dbb	<u>91,39</u> 22830	<u>0,99</u> 0,93	<u>48,54</u> 9875	<u>0,75</u> 0,74	<u>31,41</u> 1925	<u>0,54</u> 0,13	<u>171,34</u> 34630	<u>0,80</u> 0,66
Dbc	<u>4,26</u> 285	<u>0,05</u> 0,01	<u>0,11</u> 20	<u>0,00</u> 0,00	<u>9,08</u> 785	<u>0,16</u> 0,05	<u>13,45</u> 1090	<u>0,06</u> 0,02
Kl	<u>0,09</u> 25	<u>0,00</u> 0,00	<u>1,43</u> 75	<u>0,02</u> 0,01	<u>1,14</u> 205	<u>0,02</u> 0,01	<u>2,66</u> 305	<u>0,01</u> 0,01
Jw	<u>0,33</u> 30	<u>0,00</u> 0,00	<u>1,30</u> 100	<u>0,02</u> 0,01	<u>2,68</u> 405	<u>0,05</u> 0,03	<u>4,31</u> 535	<u>0,02</u> 0,01
Wz			<u>0,10</u> -	<u>0,00</u> -	<u>0,11</u> 10	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,21</u> 10	<u>0,00</u> 0,00
Js	<u>0,50</u> 120	<u>0,01</u> 0,00			<u>0,37</u> 130	<u>0,01</u> 0,01	<u>0,87</u> 250	<u>0,00</u> 0,00
Gb	<u>18,06</u> 3150	<u>0,19</u> 0,13	<u>13,47</u> 2570	<u>0,21</u> 0,19	<u>13,17</u> 2640	<u>0,23</u> 0,18	<u>44,70</u> 8360	<u>0,21</u> 0,16
Brz	<u>492,62</u> 98350	<u>5,32</u> 3,99	<u>432,29</u> 70295	<u>6,66</u> 5,25	<u>199,93</u> 36955	<u>3,46</u> 2,56	<u>1124,84</u> 205600	<u>5,22</u> 3,92
Ol	<u>152,85</u> 37325	<u>1,65</u> 1,52	<u>25,54</u> 4470	<u>0,39</u> 0,33	<u>48,99</u> 12405	<u>0,85</u> 0,86	<u>227,38</u> 54200	<u>1,06</u> 1,03
Ols	<u>0,22</u> 40	<u>0,00</u> 0,00			<u>0,09</u> 15	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,31</u> 55	<u>0,00</u> 0,00
Ak					<u>0,29</u> 60	<u>0,01</u> 0,00	<u>0,29</u> 60	<u>0,00</u> 0,00
Tp	<u>0,11</u> 30	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,07</u> 20	<u>0,00</u> 0,00			<u>0,18</u> 50	<u>0,00</u> 0,00
Os	<u>1,08</u> 300	<u>0,01</u> 0,01	<u>6,68</u> 1255	<u>0,10</u> 0,09	<u>0,49</u> 120	<u>0,01</u> 0,01	<u>8,25</u> 1675	<u>0,04</u> 0,03
Lp	<u>0,31</u> -	<u>0,00</u> -	<u>0,57</u> -	<u>0,01</u> -	<u>0,12</u> 35	<u>0,00</u> 0,00	<u>1,00</u> 35	<u>0,00</u> 0,00
Ogółem	<u>9266,67</u> 2463390	<u>100,00</u> 100,00	<u>6487,99</u> 1339170	<u>100,00</u> 100,00	<u>5783,38</u> 1441955	<u>100,00</u> 100,00	<u>21538,04</u> 5244515	<u>100,00</u> 100,00

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Bytów zainwentaryzowano w sumie 23 gatunki drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny – o **8,13** %. Pozostałe gatunki wchodzić częściej w skład drzewostanu jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących. Pod względem bogactwa gatunkowego drzewostany można scharakteryzować następująco:

- jednogatunkowe - 48,0 %,
- dwugatunkowe - 29,0 %,
- trzygatunkowe - 15,1 %,
- cztero- i więcej gatunkowe - 7,9 %.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie

Struktura wiekowa drzewostanów

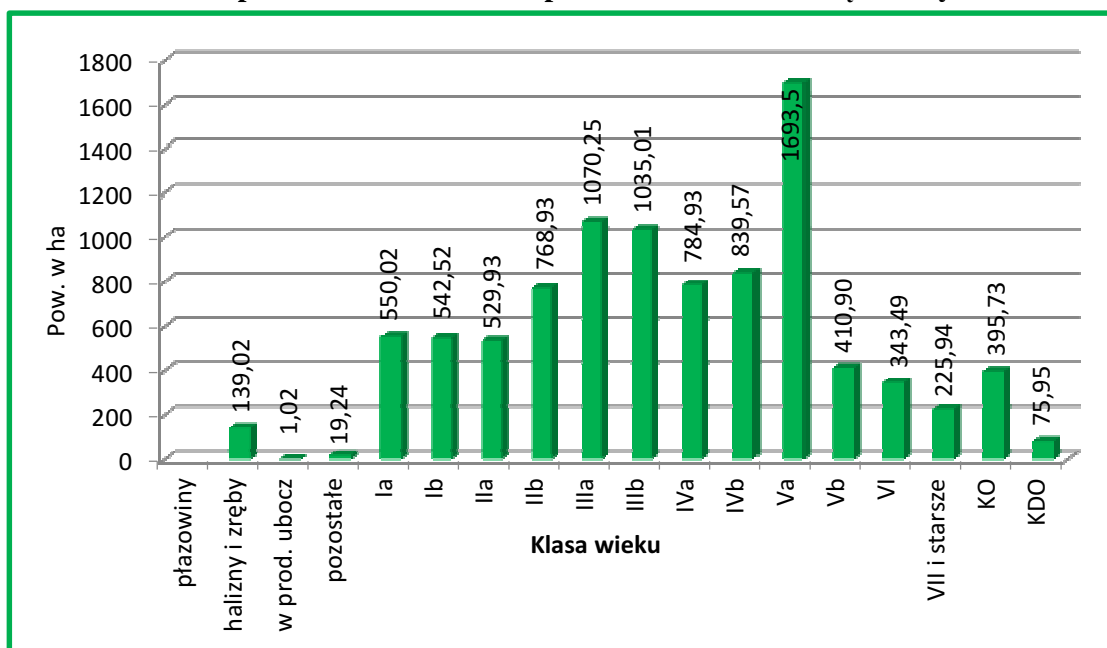
Strukturę wiekową drzewostanów Nadleśnictwa Bytów w klasach i podklasach wieku przedstawiają tabele i diagramy.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych w klasach i podklasach wieku

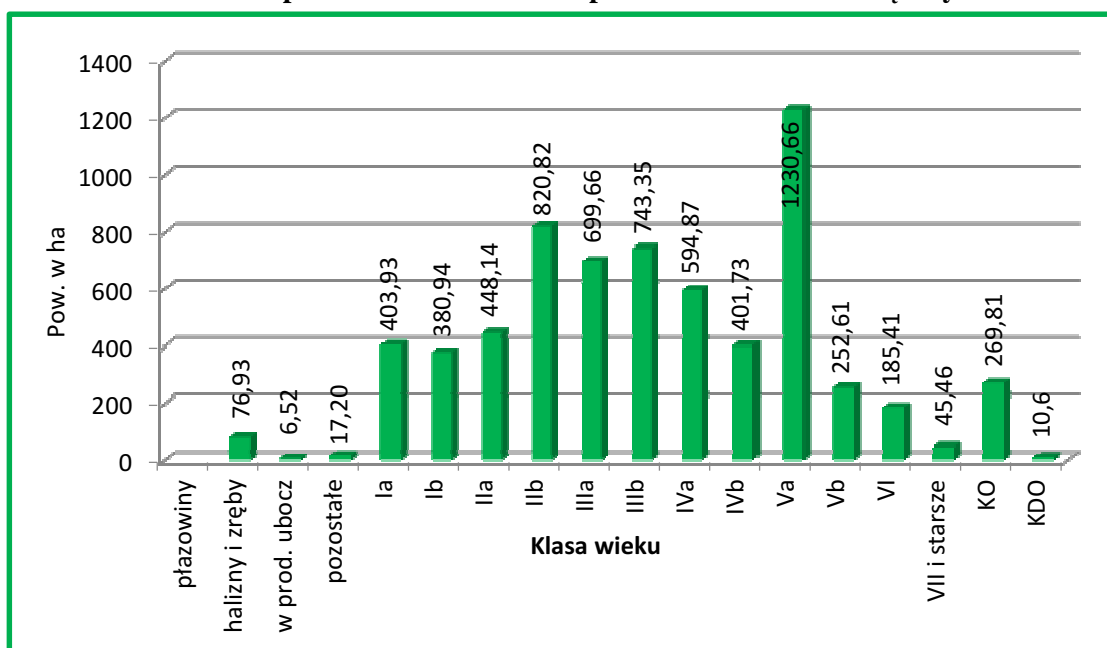
Klasa wieku	Obwód						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płazowiny								
halizny i zręby	139,02	1,47	76,93	1,17	78,44	1,33	294,39	1,34
w prod. ubocz.	1,02	0,01	6,52	0,10	6,59	0,11	14,13	0,06
pozostałe	19,24	0,20	17,20	0,26	17,73	0,30	54,17	0,25
Ia	550,02	5,84	403,93	6,13	380,55	6,47	1334,50	6,09
Ib	542,52	5,76	380,94	5,78	344,20	5,85	1267,66	5,79
IIa	529,93	5,62	448,14	6,80	341,45	5,80	1319,52	6,03
IIb	768,93	8,16	820,82	12,46	357,56	6,07	1947,31	8,89
IIIa	1070,25	11,35	699,66	10,62	489,00	8,31	2258,91	10,31
IIIb	1035,01	10,98	743,35	11,28	854,70	14,52	2633,06	12,02
IVa	784,93	8,33	594,87	9,03	450,26	7,65	1830,06	8,36
IVb	839,57	8,91	401,73	6,10	761,97	12,95	2003,27	9,15
Va	1693,50	17,96	1230,66	18,68	952,39	16,17	3876,55	17,69
Vb	410,90	4,36	252,61	3,83	231,14	3,93	894,65	4,09

Klasa wieku	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
VI	343,49	3,64	185,41	2,81	376,97	6,40	905,87	4,14
VII i st.	225,94	2,40	45,46	0,69	72,19	1,23	343,59	1,57
KO	395,73	4,20	269,81	4,10	171,00	2,91	836,54	3,82
KDO	75,95	0,81	10,60	0,16			86,55	0,40
Razem	9425,95	100,00	6588,64	100,00	5886,14	100,00	21900,73	100,00

Zestawienie powierzchni w klasach i podklasach wieku – obręb Borzytuchom

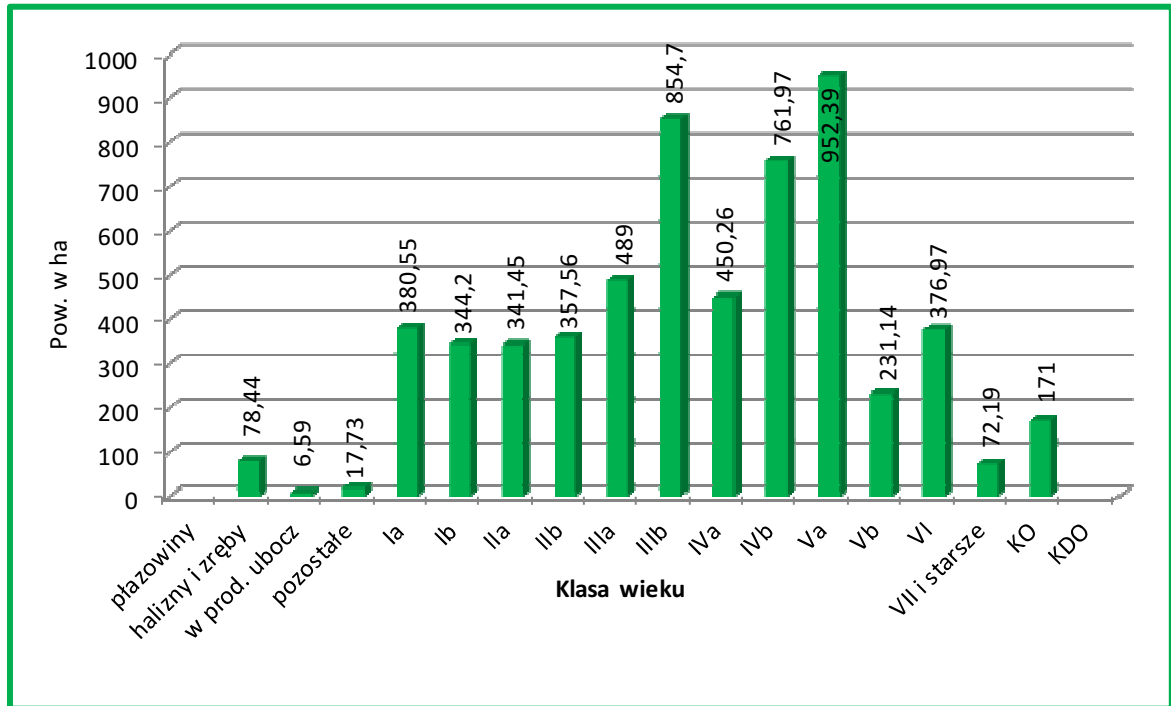

Zestawienie powierzchni w klasach i podklasach wieku – obręb Bytów

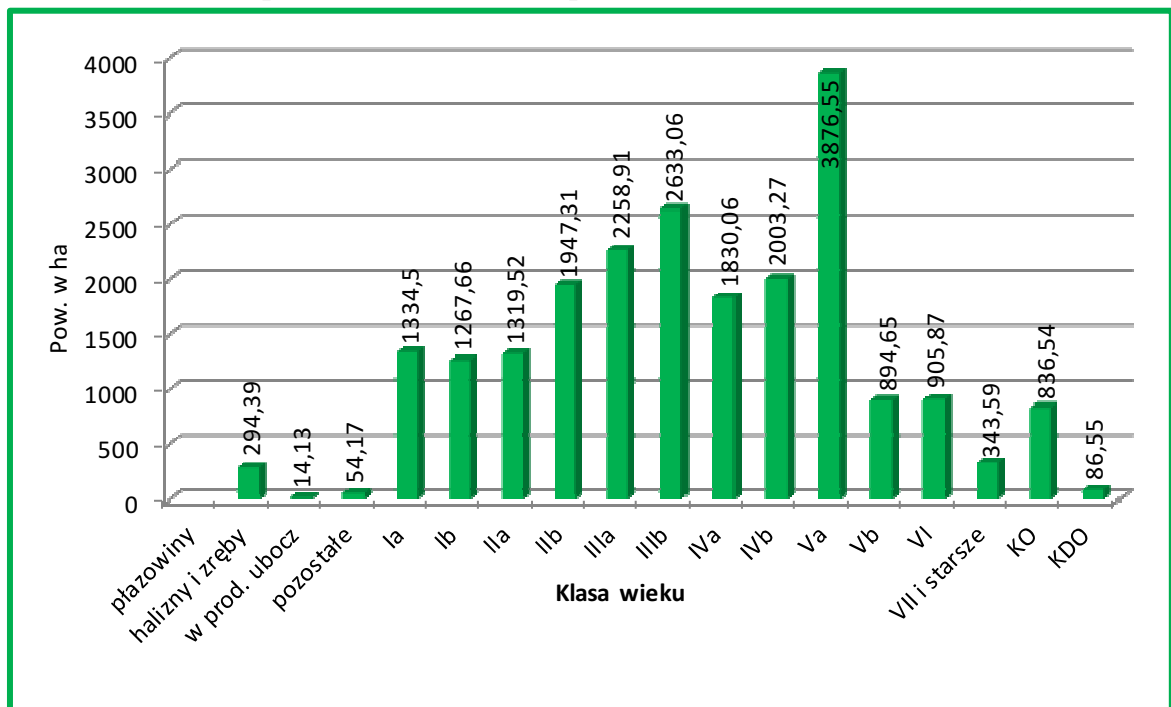

Zestawienie powierzchni w klasach i podklasach wieku – obręb Gołębia Góra

Zestawienie powierzchni w klasach i podklasach wieku – Nadleśnictwo Bytów

W obrębie Borzytuchom najczęściej drzewostanów jest w podklasach: Va (17,96% powierzchni gruntów zal. i niezal.), IIIa (11,35%) i IIIb (10,98%), a największy niedobór drzewostanów w porównaniu z modelem „normalnym” – w podklasach: Vb (4,36%), IIa (5,62%), Ib (5,76%) i Ia (5,84%). W obrębie Bytów najliczniejsza jest podklasa Va (18,68%), IIb (12,46%), IIIb (11,28%) i IIIa (10,62%), a niedobór występuje głównie w podklasach: Vb (3,83%), Ib (5,78%), IVb (6,10%) i Ia (6,13%). W obrębie Gołębia Góra dominują podklasy Va (16,17%), IIIb (14,52%) i IVb (12,95%), a niedobór występuje

głównie w podklasach: Vb – 3,93%, IIa (5,80%), Ib (5,85%) i IIb (6,07%). Łącznie w Nadleśnictwie najwięcej drzewostanów jest w podklasach: Va (3876,55 ha – 17,69%), IIIb (2633,06 ha – 12,02%) i IIIa (2258,91 ha – 10,31%), a najmniej – w podklasie Vb (894,65 ha – 4,09%), Ib (1267,66 ha – 5,79%), IIa (1319,52 ha – 6,03%) i Ia (1334,50 ha – 6,09%). W analizie drzewostany VI i starszych klas wieku potraktowano jako jedną klasę.

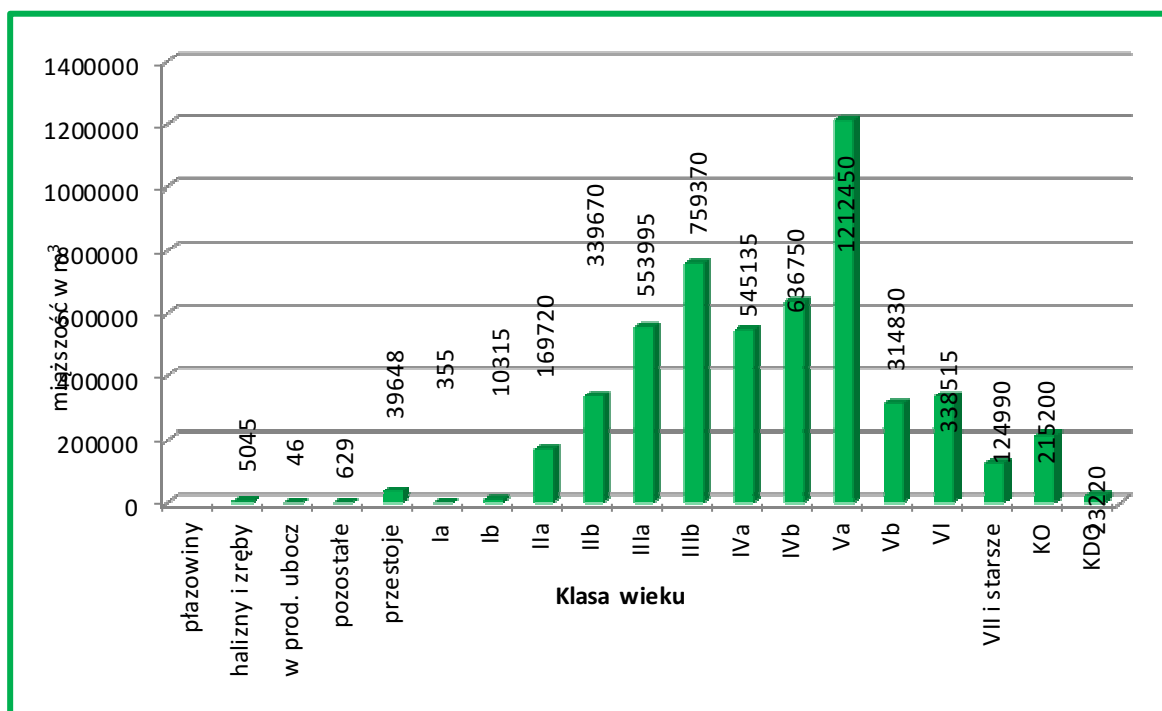
Udział gruntów leśnych niezalesionych w Nadleśnictwie wynosi 1,65% powierzchni, w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 1,68 %,
- w obrębie Bytów - 1,53 %,
- w obrębie Gołębia Góra - 1,74 %.

Zestawienie miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		m ³	%
	m ³	%	m ³	%	m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płazowiny								
halizny i zręby	2501	0,10	1417	0,10	1127	0,08	5045	0,10
w prod. ubocz	6	0,00	20	0,00	20	0,00	46	0,00
pozostałe	228	0,01	180	0,01	221	0,02	629	0,01
przestoje	19232	0,77	11317	0,84	9099	0,63	39648	0,75
Ia	150	0,01	60	0,00	145	0,01	355	0,01
Ib	4200	0,17	2280	0,17	3835	0,26	10315	0,19
IIa	77195	3,11	42165	3,12	50360	3,47	169720	3,21
IIb	137545	5,53	131630	9,74	70495	4,85	339670	6,42
IIIa	294580	11,85	148090	10,95	111325	7,66	553995	10,47
IIIb	323560	13,02	191550	14,17	244260	16,82	759370	14,36
IVa	255565	10,28	153445	11,35	136125	9,37	545135	10,31
IVb	291985	11,75	108145	8,00	236620	16,29	636750	12,04
Va	583460	23,48	337980	25,01	291010	20,03	1212450	22,90
Vb	148335	5,97	85655	6,33	80840	5,57	314830	5,95
VI	135490	5,45	60880	4,50	142145	9,79	338515	6,40
VII i st.	86745	3,49	12220	0,90	26025	1,79	124990	2,37
KO	104490	4,20	61940	4,58	48770	3,36	215200	4,07
KDO	20090	0,81	3130	0,23			23220	0,44
Razem	2485357	100,00	1352104	100,00	1452422	100,00	5289883	100,00

Zestawienie miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku – Nadleśnictwo Bytów

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie, to 61 lat, w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 62 lata,
- w obrębie Bytów - 58 lat,
- w obrębie Gołębia Góra - 62 lata.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostanów ponad 100 letnich jest w Nadleśnictwie 1797,85 ha (8,3%), w tym: w

- obrębie Borzytuchom - 869,74 ha (9,4%),
- w obrębie Bytów - 374,95 ha (5,8%),
- w obrębie Gołębia Góra - 553,16 ha (9,6%).

Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich w Nadleśnictwie wg gospodarstw i gatunków panujących

Gospodarstwo	Gat. pan.	Pow. zalesiona	Razem	%
		[ha]		
1	2	3	4	5
Specjalne (S)	So	401,55	594,02	33,0
	Św	2,82		
	Dg	1,00		
	Bk	108,64		
	Db	69,85		
	Dbb	9,38		
	Brz	0,58		
	OI	0,20		

Gospodarstwo	Gat. pan.	Pow. zalesiona	Razem	%
		[ha]		
1	2	3	4	5
Lasów ochronnych (O)	So	203,16	253,36	14,1
	Św	6,29		
	Bk	24,50		
	Db	14,30		
	Dbb	4,37		
	OI	0,74		
Lasów gospodarczych (GZ)	So	245,11	247,47	13,8
	Św	2,36		
Lasów gospodarczych (GPZ)	So	277,49	703,00	39,1
	Św	2,19		
	Jd	2,17		
	Bk	237,94		
	Db	91,75		
	Dbb	91,46		
Ogółem Nadleśnictwo	So	1127,31	1797,85	62,7
	Św	13,66		0,8
	Jd	2,17		0,1
	Dg	1,00		0,1
	Bk	371,08		20,6
	Db	175,90		9,8
	Dbb	105,21		5,8
	Brz	0,58		0,0
	OI	0,94		0,1

Gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie jest głównie sosna zwyczajna (62,7%). Ważnymi, z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej, są także drzewostany z panującym bukiem (20,6%) oraz dębem (15,6%). Mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej.

Pozostałe drzewostany ponad 100-letnie w warunkach Nadleśnictwa Bytów nie mają większego znaczenia.

Bonitacje drzewostanów

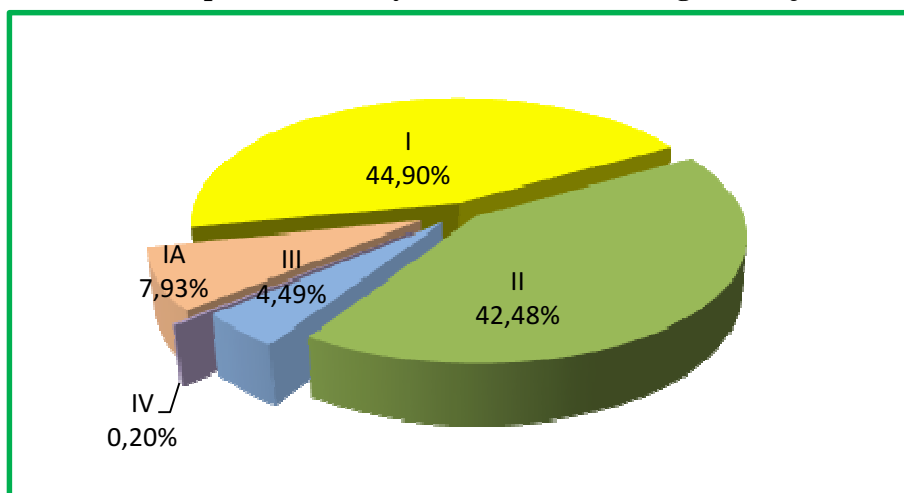
Zestawienie powierzchni ważniejszych gatunków panujących w klasach bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Obręb						Nadleśnictwo	
		Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		pow. ha	%
		pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
So	IA	810,98	11,09	452,50	9,77	443,46	8,23	1706,94	9,85
	I	3633,40	49,67	2232,79	48,21	1929,10	35,80	7795,29	44,97
	II	2821,17	38,56	1890,09	40,81	2877,99	53,42	7589,25	43,78
	III	49,26	0,67	41,61	0,90	129,89	2,41	220,76	1,27
	IV	0,84	0,01	14,35	0,31	7,41	0,14	22,60	0,13
	Razem	7315,65	100,00	4631,34	100,00	5387,85	100,00	17334,84	100,00
Bk	I	325,65	37,21	715,32	56,55	25,98	21,63	1066,95	47,21
	II	454,03	51,89	480,09	37,96	58,51	48,70	992,63	43,92
	III	95,10	10,87	69,50	5,49	33,99	28,29	198,59	8,79
	IV	0,29	0,03			1,66	1,38	1,95	0,08
	Razem	875,07	100,00	1264,91	100,00	120,14	100,00	2260,12	100,00
Db	I	2,55	1,42	21,79	16,12			24,34	5,83
	II	55,29	30,90	81,96	60,62	40,76	39,35	178,01	42,61
	III	119,32	66,69	31,45	23,26	60,41	58,32	211,18	50,56
	IV	1,77	0,99			2,41	2,33	4,18	1,00
	Razem	178,93	100,00	135,20	100,00	103,58	100,00	417,71	100,00
Brz	I	196,60	72,73	146,55	57,51	66,26	74,58	409,41	66,68
	II	49,65	18,37	35,40	13,89	20,28	22,83	105,33	17,16
	III	22,84	8,45	65,82	25,83	2,30	2,59	90,96	14,81
	IV	1,21	0,45	7,07	2,77			8,28	1,35
	Razem	270,30	100,00	254,84	100,00	88,84	100,00	613,98	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Obręb						Nadleśnictwo	
		Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		pow. ha	%
		pow. ha	%	pow. ha	%	pow. ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ŁĄCZNIE wszystkie gatunki	IA	810,98	8,75	452,50	6,97	443,46	7,67	1706,94	7,93
	I	4437,54	47,88	3202,68	49,37	2031,87	35,13	9672,09	44,90
	II	3561,70	38,44	2547,83	39,27	3039,29	52,56	9148,82	42,48
	III	449,32	4,85	260,74	4,02	256,36	4,43	966,42	4,49
	IV	7,13	0,08	24,24	0,37	12,40	0,21	43,77	0,20
	Razem	9266,67	100,00	6487,99	100,00	5783,38	100,00	21538,04	100,00

Udział powierzchniowy drzewostanów według bonitacji

W Nadleśnictwie Bytów dominują drzewostany w I i II klasie bonitacji. Przeciętna średnioważona bonitacja dla sosny wynosi I,38 a ogółem I,45. Dominacja tych klas bonitacji świadczy o dużych potencjalnych możliwościach produkcyjnych Nadleśnictwa.

Główne gatunki panujące w warunkach Nadleśnictwa Bytów osiągnęły następujące przeciętne bonitacje:

- sosna - na Bśw – I,7, na BMśw - I,1, na LMśw– IA,8, na Lśw - IA,7;
- buk - na BMśw - II,4, na LMśw - II,1, na Lśw – I,4;
- dąb - na BMśw - III,1, na LMśw – II,5, na LMw - III, na Lśw – II,3;
- brzoza - na BMśw – I,5, na BMb - II,6; na LMśw – I,1; na Lśw – I,1.

Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości

Syntetyczne zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących przedstawia tabela:

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gatunek panujący	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchoń		Bytów		Gołębia Góra			
	bieżący roczny przyrost (tablicowy)							
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	48390	78,47	25900	70,96	33100	94,81	107390	80,69
Md	1190	1,93	115	0,32	95	0,27	1400	1,05
Św	3160	5,12	540	1,48	160	0,46	3860	2,90
Jd	10	0,02					10	0,01
Dg			5	0,01	5	0,01	10	0,01
Bk	5610	9,10	8370	22,93	510	1,46	14490	10,89

Gatunek panujący	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	bieżący przyrost roczny (tablicowy)							
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Db	665	1,08	430	1,18	540	1,55	1635	1,23
Dbb	295	0,48	145	0,40	20	0,06	460	0,35
Dbc					30	0,09	30	0,02
Gb	35	0,06	20	0,05			55	0,04
Brz	1560	2,53	905	2,48	345	0,99	2810	2,11
Ol	745	1,21	50	0,14	105	0,30	900	0,68
Os			20	0,05			20	0,02
Razem	61660	100,00	36500	100,00	34910	100,00	133070	100,00

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższności w Nadleśnictwie wynosi:

⇒ 133070 m³ brutto (tj. 6,08 m³/ha),

⇒ 106456 m³ netto (tj. 4,86 m³/ha).

w tym:

- obręb Borzytuchom 61660 m³ brutto (tj. 6,54 m³/ha),
49328 m³ netto (tj. 5,23 m³/ha);
- obręb Bytów 36500 m³ brutto (tj. 5,54 m³/ha),
29200 m³ netto (tj. 4,43 m³/ha);
- obręb Gołębia Góra 34910 m³ brutto (tj. 5,93 m³/ha),
27928 m³ netto (tj. 4,74 m³/ha).

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższności w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny w Nadleśnictwie stanowi około 84% całości spodziewanego przyrostu i wynosi:

⇒ 111285 m³ brutto,

⇒ 89028 m³ netto.

w tym:

- obręb Borzytuchom 50755 m³ brutto,
40604 m³ netto;
- obręb Bytów 30615 m³ brutto,
24492 m³ netto;
- obręb Gołębia Góra 29915 m³ brutto,
23932 m³ netto.

Wielkość przyrostu w poszczególnych gatunkach jest ściśle związana z udziałem danego gatunku w powierzchni Nadleśnictwa, stąd też najwyższego przyrostu należy się spodziewać w drzewostanach sosnowych. Udział sosny w przyroście ogólnym stanowi 80,69%. Uwzględniając podział na klasy wieku, najwyższy spodziewany bieżący roczny przyrost

miąższości będzie w drzewostanach III (39360 m³ – 29,58%) i II (33295 m³ – 25,02%) klasy wieku.

Uzyskany przyrost użyteczny

Uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny wyniósł:

⇒ 158445 m³ brutto (6,07 m³/ha) – (do obliczeń ujęto również powierzchnię gruntów leśnych przekazanego do Nadleśnictwa Łupawa obrębu Jasień – 4189,78 ha, 1029899 m³),

⇒ 126756 m³ netto (4,86 m³/ha).

W poprzednim okresie gospodarczym wielkość rocznego spodziewanego tabelarycznego przyrostu miąższości określono na 174655 m³ brutto.

1.5.1.2. Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano następujące uszkodzenia:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Nadleśnictwo łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Powierzchnia drzewostanów w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OWADY	2330,08	549,97	108,81	5,98							2994,84
GRZYBY	810,85	131,12	33,60	1,62		1,85					979,04
ZWIERZYNA	1563,56	671,95	435,69	136,60	54,83	7,76	3,60	0,59	5,21		2879,79
POŻAR	13,29										13,29
KLIMAT	102,60	15,02	1,10								118,72
WODNE		3,69	11,21								14,90
INNE	11,90										11,90
Ogółem	4832,28	1371,75	590,41	144,20	54,83	9,61	3,60	0,59	5,21		7012,48
% udziału	68,9	19,6	8,4	2,1	0,8	0,1	0,0	0,0	0,1		100,0

Drzewostany, w których zainwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 7012,48 ha, co stanowi 32,6% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) zainwentaryzowano w drzewostanach na powierzchni 808,45 ha, to jest na 3,8% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszą, stwierdzoną podczas inwentaryzacji przyczyną uszkodzeń były owady i zwierzyna.

Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

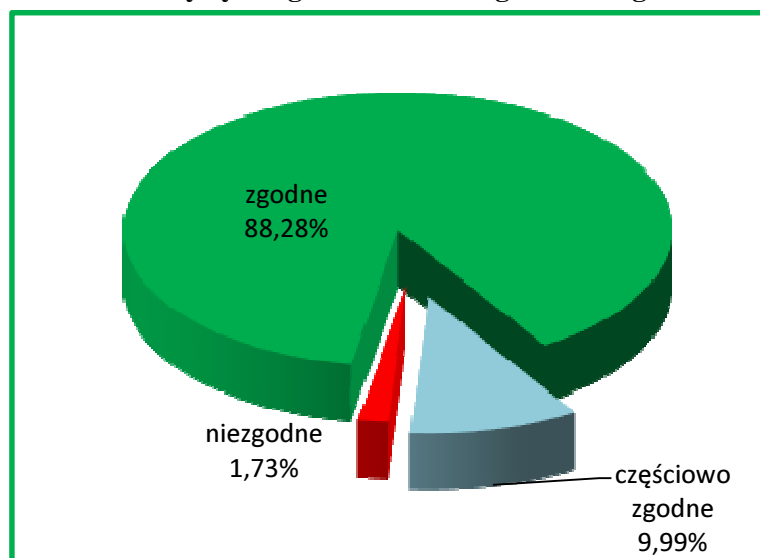
Wyodrębniono trzy stopnie zgodności składów gatunkowych drzewostanów z typami drzewostanów przyjętymi dla poszczególnych siedlisk.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)

Stopień zgodności	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	7875,41	84,99	5817,75	89,67	5319,88	91,98	19013,04	88,28
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1126,66	12,16	575,05	8,86	449,71	7,78	2151,42	9,99
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	264,60	2,85	95,19	1,47	13,79	0,24	373,58	1,73
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	9266,67	100,00	6487,99	100,00	5783,38	100,00	21538,04	100,00

Charakterystyka zgodności składu gatunkowego z TD

Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy	Nadleśnictwo		
	Powierzchnia w ha	%	Gatunki panujące
1	2	3	4
Bśw	1,21	0,32	Św
BMśw	41,41	11,09	Św, Brz,
BMw	1,81	0,49	Brz, Oi
LMśw	64,49	17,26	Św, Brz, Oi
LMw	13,75	3,68	Św, Brz, Oi
Lśw	250,91	67,16	So, Św, Brz, Oi
Razem	373,58	100,00	

W Nadleśnictwie Bytów drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 373,58 ha, czyli 1,73% powierzchni wszystkich drzewostanów. Najwięcej drzewostanów

o składzie niezgodnym jest na Lśw – 250,91 ha, LMśw – 64,49 ha i BMśw – 41,41 ha. Zakładane w ubiegłym okresie uprawy na powierzchniach otwartych są w 96,5% zgodne i w 3,5% częściowo zgodne z TD; upraw niezgodnych nie zainwentaryzowano.

Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych z TD są:

- Św na powierzchni - 208,66 ha (55,9%);
- Brz - „ - - 112,96 ha (30,2%);
- So - „ - - 43,75 ha (11,7%);
- Ol - „ - - 8,21 ha (2,2%).

1.5.1.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych (dane obrębowe) i do elaboratu (dane dla Nadleśnictwa).

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują w Nadleśnictwie powierzchnię 1099,21 ha, w tym: w obrębie Borzytuchom 453,02 ha, w obrębie Bytów 362,10 ha, w obrębie Gołębia Góra 284,09 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 96,5% tej powierzchni. Upraw i młodników niezgodnych nie zainwentaryzowano.

Zdecydowaną większość, bo 99,0% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 0,8%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 - 0,2% (BMb), upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,95.

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej jak tabela XI.

Odnowienia podokapowe w KO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 836,54 ha, w tym: w obrębie Borzytuchom 395,73 ha, w obrębie Bytów 269,81 ha, w obrębie Gołębia Góra 171,00 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z panującymi bukiem i dębem. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 53,8% a przeciętna jakość 22.

Odnowienia podokapowe w KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 40,02 ha (obręb Borzytuchom 34,61 ha, obręb Bytów 5,41 ha). Gatunkami panującymi w odnowieniach są buk i dąb. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 25,7% a przeciętna jakość 22.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 767,70 ha. W obrębie Borzytuchom zajmują powierzchnię 267,18 ha, w obrębie Bytów 354,97 ha, w obrębie Gołębia Góra 145,55 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 89,2% (obręb Borzytuchom 90,3%, obręb Bytów 88,0%, obręb Gołębia Góra 90,1%). Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 12 (obręb Borzytuchom 12, obręb Bytów 22, obręb Gołębia Góra 12.).

Stwierdzić należy, że jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka: uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 536,63 ha, uprawy dobre – 732,65 ha, uprawy zadowalające – 65,22 ha. Składy upraw i młodników są dobrze dostosowane do siedlisk i osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 11059,61 ha z czego w obrębie Borzytuchom – 4593,90 ha, w obrębie Bytów – 3660,72 ha, w obrębie Gołębia Góra – 2804,99 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 i 21 zajmują 58,6% powierzchni tej grupy drzewostanów (w obrębie Borzytuchom – 3137,28 ha – 68,3%, w obrębie Bytów – 1902,11 ha – 52,0%, w obrębie Gołębia Góra – 1440,41 ha – 51,4%).

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 9143,93 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa Bytów oceniano w większości wskaźnikiem 3 lub 2 (w ok. 98% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla So wynosi 2,54. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały wyłączone drzewostany nasienne sosny: w obrębie Borzytuchom - w oddz.: 181b, 225a o powierzchni łącznej 35,27 ha; w obrębie Bytów - w oddz.: 234b, 235a, o powierzchni łącznej 25,00 ha oraz wyłączony drzewostan nasienny daglezi w obrębie Bytów, w oddz.147b o powierzchni 1,00 ha. Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeteminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

1.5.1.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych

Grunty leśne niezalesione zajmują w Nadleśnictwie 362,69 ha, czyli 1,65% powierzchni gruntów leśnych.

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych wg rodzajów powierzchni

Rodzaj powierzchni	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytu- chom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
1) Do odnowienia - razem	139,02	76,93	78,44	294,39
w tym: halizny	4,32	-	-	4,32
zręby	134,70	76,93	78,44	290,07
płazowiny	-	-	-	-
2) W produkcji ubocznej - razem	1,02	6,52	6,59	14,13
w tym: plantacje choinek	-	-	-	-
plantacje krzewów	-	-	-	-
poletka łowieckie	1,02	6,52	6,59	14,13
3) Pozostałe - razem	19,24	17,20	17,73	54,17
w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	18,17	13,49	17,73	49,39
objęte szczególnymi formami ochrony	-	-	-	-
przewidziane do małej retencji	1,07	3,71	-	4,78
wylesienia na gruntach wył. z produkcji	-	-	-	-
OGÓŁEM	159,28	100,65	102,76	362,69

Wszystkie halizny i zręby z ubiegłego okresu gospodarczego (294,39 ha) przeznaczone zostały do odnowienia.

Poletka łowieckie stanowiące wyłączenia gruntów niezalesionych zajmują powierzchnię 14,13 ha. Ich lokalizację przedstawiono w tabeli.

Wykaz poletek łowieckich

Oddział pododdział	Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesio- nych - powierzchnia - ha
1	2
Obręb Borzytu- chom	
32l	0,41
188h	0,25
234f	0,36
Razem	1,02
Obręb Bytów	
11c	0,30
25g	1,05
59d	1,24
61f	0,29
61g	1,14
78h	0,30
109f	0,25

Oddział pododdział	Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych - powierzchnia - ha
1	2
112i	0,49
116a	1,09
225f	0,37
Razem	6,52
Obręb Gołębia Góra	
223n	2,30
390h	0,73
400p	0,98
401r	0,25
439f	0,42
473Ac	1,91
Razem	6,59
Ogółem	14,13

Na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano 49,39 ha (51 pododdziałów) gruntów leśnych niezalesionych przewidzianych do naturalnej sukcesji. Zlokalizowane są one w oddz.:

- obręb Borzytuchom - 1Bk, 33i, 57i, 150c, 151o, 173i,n, 184g, 192l,s,z, 193k, 195c, 201i, 243o, 291g, 296k, 311n, 332c, 365a,c, – o łącznej powierzchni 18,17 ha;
- obręb Bytów - 3d, 15g, 40b, 49Ab,d, 103d, 144g, 145g, 148f, 214n, 250f, 251d, 255c, 261g, 272f, – o łącznej powierzchni 13,49 ha;
- obręb Gołębia Góra – 173f, 209g, 285d, 287b, 307f, 309f, 329c,h, 330f, 384m, 400d, 449b, 450m, 478Am, 488l, – o łącznej powierzchni 17,73 ha.

Ponadto zainwentaryzowano 4,78 ha (3 wyłączenia) gruntów leśnych niezalesionych przewidzianych do małej retencji. Są to obszary zalewowe, często o charakterze bagien, porośnięte roślinnością krzewiastą bądź szuwarami, na siedliskach bagiennych. Powstały głównie na skutek wtórnego zabagnienia terenu, spowodowanego długotrwałym podtopieniem w wyniku „działalności” bobrów. Zlokalizowane są one w oddz.:

- obręb Borzytuchom - 242d, – o powierzchni 1,07 ha;
- obręb Bytów - 66a, 271d, – o łącznej powierzchni 3,71 ha.

1.5.2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urzędzenia lasu przedstawia tabela XIII

**Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu
OBRĘB BORZYTUCHOM**

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			(I rew.)	1.01. 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	9047	9106	9203	9287	9426	9442
2	Zasoby miąższości	tys.m ₃	1393	1596	1968	2533	2485	2394
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	75	76	93	116	146
		IIb	m ³	135	169	166	222	179
		IIIa	m ³	162	210	229	290	275
		IIIb	m ³	202	217	263	294	313
		IVa	m ³	240	239	277	334	326
		IVb	m ³	250	274	303	331	348
		Va	m ³	269	280	321	368	345
		Vb	m ³	296	298	330	426	361
		VI	m ³	339	313	329	421	394
		VII i starsze	m ³	318	281	355	420	384
		KO	m ³	207	167	201	285	264
		KDO	m ³	208	223	215	381	265
	BP	m ³	-	-	-	-	-	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	154	175	214	273	264	254
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	48	54	56	59	62	62
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,47	7,29	6,54	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,19	2,17	1,43	1,87	3,32	4,01
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,18	2,26	2,28	2,70	3,38	3,50
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	3,81	6,53	7,26	10,47	5,80	6,51
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101	

OBRĘB BYTÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:						
			(I rew.)	1.01. 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	6223	8800	6474	6500	6589	6599	
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	880	1242	1142	1417	1352	1324	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	64	64	64	99	94	
		IIb	m ³	130	120	138	185	160	
		IIIa	m ³	160	179	209	246	212	
		IIIb	m ³	190	192	249	250	258	
		IVa	m ³	217	214	226	314	258	
		IVb	m ³	241	224	281	277	269	
		Va	m ³	244	266	278	294	275	
		Vb	m ³	235	229	329	335	339	
		VI	m ³	267	247	266	319	328	
		VII i starsze	m ³	219	195	283	299	269	
		KO	m ³	187	165	226	220	230	
		KDO	m ³	176	175	291	193	295	
	BP	m ³	-	-	-	-	-		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	141	141	176	218	205	201	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	53	53	57	58	60	
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³			5,80	6,69	5,54		
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,85	1,67	1,42	1,53	2,60	2,93	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,59	1,35	2,12	2,62	3,46	3,04	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,66	3,02	6,72	8,35	4,76	5,57	
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101		

OBRĘB GOŁĘBIA GORA

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			(I rew.)	1.01 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	9986	12470	9819	10008	5886	5887
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	1229	1943	1859	2397	1453	1386
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	66	64	100	148	147
		IIb	m ³	120	146	153	193	197
		IIIa	m ³	143	186	204	243	228
		IIIb	m ³	178	190	231	293	286
		IVa	m ³	198	208	235	293	302
		IVb	m ³	241	238	258	291	311
		Va	m ³	265	268	274	308	306
		Vb	m ³	242	284	302	334	350
		VI	m ³	236	271	305	349	377
		VII i starsze	m ³	291	261	259	330	361
		KO	m ³	231	172	222	273	285
		KDO	m ³	190	-	264	292	-
BP	m ³	-	-	-	-	-		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	123	156	189	240	247	235
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	44	50	52	58	61	61
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,01	6,56	5,93	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,22	0,95	1,12	1,61	2,62	3,75
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,93	1,33	1,97	2,90	3,15	3,31
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,65	5,58	6,09	9,61	6,47	5,86
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101	

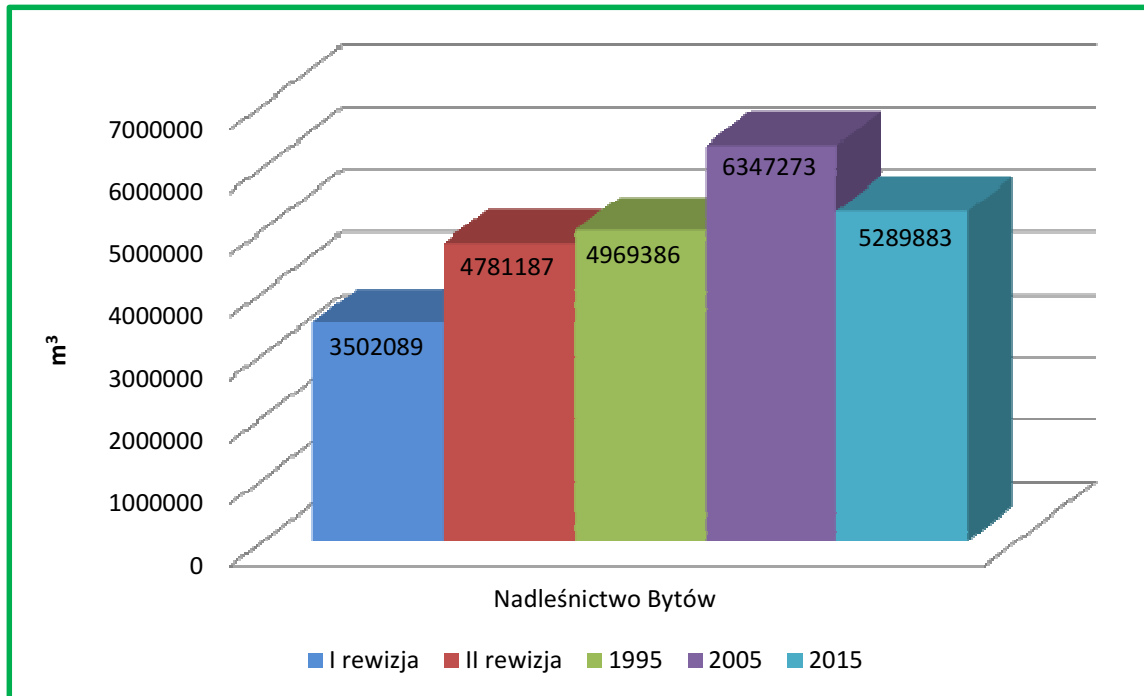

NADLEŚNICTWO BYTÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:						
			(I rew.)	1.01. 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	25256	30376	25496	25795	21901	21928	
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	3502	4781	4969	6347	5290	5104	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	Ila	m ³	69	67	87	119	129	
		Ilb	m ³	126	143	153	202	174	
		IIIa	m ³	155	191	214	258	245	
		IIIb	m ³	190	199	244	283	288	
		IVa	m ³	216	219	248	310	298	
		IVb	m ³	244	244	280	303	318	
		Va	m ³	262	271	292	326	313	
		Vb	m ³	263	281	317	370	352	
		VI	m ³	307	283	314	376	374	
		VII i starsze	m ³	279	256	326	368	364	
		KO	m ³	195	166	213	257	257	
		KDO	m ³	186	188	264	275	268	
		BP	m ³	-	-	-	-	-	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	139	157	195	246	242	233	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	46	52	54	58	61	61	
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,10	6,77	6,08		
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³		1,52	1,31	1,68	2,87	3,61	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³		1,61	2,12	2,76	3,31	3,31	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³		4,93	6,88	9,54	5,78	6,02	
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101		

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia diagram i tabelę:

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Zmiany stanu zasobów drzewnych – obręb Borzytuchom - ha/m³

Wyszczególnienie	Grunty leśne niezal.	Przeł. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU														Razem gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
			I		II		III		IV		V		VI	VII	KO	KDO		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
def. u.l. – pow. ha	509,22		729,29	673,47	677,76	1851,96	842,42	629,20	732,49	750,20	493,50	247,09	445,63	104,38			8177,39	8686,61
- miąższość m ³	1500		917	2776	52036	235905	141077	137650	175400	174035	143615	78340	131575	24500			1297826	1299326
- m ³ /ha					77	127	167	219	239	232	291	317	295	235			159	150
I rew. u.l.- pow. ha	78,22		986,07	934,42	789,68	903,23	1664,18	787,82	605,92	721,98	664,58	318,96	367,70	79,29	100,09	44,27	8968,19	9046,41
- miąższość m ³	379		300	3230	58970	121675	270260	159035	145205	180855	178775	94535	124570	25205	20670	9195	1392480	1392859
- m ³ /ha					75	135	162	202	240	250	269	296	339	318	207	208	155	154
II rew. u.l. 1.01.1984 r.- pow. ha	92,38		549,88	1092,39	899,04	815,84	870,80	1709,41	704,25	587,17	630,21	588,55	207,26	90,74	236,27	31,27	9013,08	9105,46
- miąższość m ³	734	2262	110	16120	68410	137470	182995	370550	168280	160905	176210	175195	64795	25510	39480	6960	1595252	1595986
- m ³ /ha					76	169	210	217	239	274	280	298	313	281	167	223	177	175
III rew. u.l. 1.01.1995 r.- pow. ha	17,79		425,43	666,41	1061,13	1025,41	825,20	889,75	1661,38	701,25	561,51	491,84	476,70	103,14	257,15	38,90	9185,20	9202,99
- miąższość m ³	20	3429	205	4690	98265	170400	188640	234000	460585	212405	180210	162110	156870	36630	51585	8360	1968384	1968404
- m ³ /ha					93	166	229	263	277	303	321	330	329	355	201	215	214	214
IV rew. u.l. 1.01.2005 r.- pow. ha	97,83		377,68	503,31	774,38	1055,60	1026,56	771,38	892,08	1667,56	677,23	416,30	602,71	104,91	309,26	10,38	9189,34	9287,17
- miąższość m ³	1078	9462	50	7150	89490	234230	297885	226840	298195	552635	248935	177400	253895	44040	88105	3955	2532267	2533345
- m ³ /ha					116	222	290	294	334	331	368	426	421	420	285	381	276	273
V rew. u.l. 1.01.2015 r.- pow. ha	159,28		550,02	542,52	529,93	768,93	1070,25	1035,01	784,93	839,57	1693,50	410,90	343,49	225,94	395,73	75,95	9266,67	9425,95
- miąższość m ³	2735	19232	150	4200	77195	137545	294580	323560	255565	291985	583460	148335	135490	86745	104490	20090	2482622	2485357
- m ³ /ha					146	179	275	313	326	348	345	361	394	384	264	265	268	264

Zmiany stanu zasobów drzewnych – obręb Bytów - ha/m³

Wyszczególnienie	Grunty leśne niezal.	Przest. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU														Razem gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
			I		II		III		IV		V		VI	VII	KO	KDO		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
def. u.l.- pow. ha	198,98		596,33	505,63	548,77	1399,78	834,77	319,44	440,01	266,87	419,01	166,06	351,70	134,47			5982,84	6181,82
- miąższość m ³	523		479	5173	35821	178311	129140	58935	93550	58255	91870	38000	85385	26240			801159	801682
- m ³ /ha					65	127	155	184	213	218	219	229	243	195			134	130
I rew. u.l. - pow. ha	57,48		533,96	630,49	551,76	486,87	1512,19	686,32	306,08	421,72	317,57	202,04	165,79	62,77	177,28	111,00	6165,84	6223,32
- miąższość m ³	1127		115	4455	35375	63230	241245	130400	66550	101710	77530	47505	44315	13730	33155	19545	878860	879987
- m ³ /ha					64	130	160	190	217	241	244	235	267	219	187	176	143	141
II rew. u.l. 1.01.1984 r.- pow. ha	143,35		673,92	876,46	899,80	1088,91	683,51	1541,96	805,23	579,51	462,68	227,75	124,62	39,86	570,68	82,16	8657,05	8800,40
- miąższość m ³	2696	2235	205	6010	57475	130520	122485	295540	172265	129920	123015	52215	30810	7770	94380	14395	1239240	1241936
- m ³ /ha					64	120	179	192	214	224	266	229	247	195	165	175	143	141
III rew. u.l. 1.01.1995 r.- pow. ha	19,56		302,00	671,65	778,91	794,01	542,40	465,15	1291,78	565,92	281,38	307,88	115,46	27,81	239,88	70,05	6454,28	6473,84
- miąższość m ³	22	5154	85	5060	49550	109570	113615	115840	291440	158860	78145	101360	30705	7865	54110	20350	1141709	1141731
- m ³ /ha					64	138	209	249	226	281	278	329	266	283	226	291	176	176
IV rew. u.l. 1.01.2005 r.- pow. ha	78,54		188,58	417,68	726,85	764,65	780,02	536,29	469,16	1220,06	487,43	186,60	248,68	48,98	327,77	18,86	6421,61	6500,15
- miąższość m ³	1371	5813	100	10485	71940	141090	191680	134185	147405	337770	143110	62445	79250	14645	72035	3645	1415598	1416969
- m ³ /ha					99	185	246	250	314	277	294	335	319	299	220	193	220	218
V rew. u.l. 1.01.2015 r.- pow. ha	100,65		403,93	380,94	448,14	820,82	699,66	743,35	594,87	401,73	1230,66	252,61	185,41	45,46	269,81	10,60	6487,99	6588,64
- miąższość m ³	1617	11317	60	2280	42165	131630	148090	191550	153445	108145	337980	85655	60880	12220	61940	3130	1350487	1352104
- m ³ /ha					94	160	212	258	258	269	275	339	328	269	230	295	208	205

Zmiany stanu zasobów drzewnych – obręb Gołębia Góra - ha/m³

Wyszczególnienie	Grunty leśne niezal.	Przest. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU														Razem gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
			I		II		III		IV		V		VI	VII	KO	KDO		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
def. u.l.- pow. ha	788,45		1430,54	960,56	1164,19	1780,08	1003,86	901,85	1062,04	587,25	306,49	120,74	126,27	74,11			9517,98	10306,43
- miąższość m ³	5190		1323	5604	76786	178615	142215	154570	220500	130440	70055	27035	31925	17635			1056703	1061893
- m ³ /ha					66	100	142	171	208	222	229	224	253	238			111	103
I rew. u.l.- pow. ha	69,55		1006,08	1387,78	1013,25	1495,42	1604,18	800,10	790,68	955,99	452,45	251,37	71,98	58,85	8,29	19,93	9916,35	9985,90
- miąższość m ³	323		445	3065	67370	179265	229580	142490	156395	229985	119755	60755	16990	17115	1915	3795	1228920	1229243
- m ³ /ha					66	120	143	178	198	241	265	242	236	291	231	190	123	123
II rew. u.l.- pow. ha	61,48		750,66	1218,17	1603,82	1280,54	1772,25	2071,01	929,89	910,29	1034,59	619,97	140,27	36,39	41,11		12408,96	12470,44
- miąższość m ³	95	3645	225	8935	102660	186935	329290	393825	193055	216545	277530	175875	38080	9495	7075		1943170	1943265
- m ³ /ha					64	146	186	190	208	238	268	284	271	261	172		157	156
III rew. u.l. 1.01.1995 r.- pow. ha	38,52		508,76	582,21	1024,29	1474,46	1010,92	1374,10	1426,91	726,00	711,24	689,35	205,88	26,33	11,14	9,52	9781,11	9819,63
- miąższość m ³	252	1709	10	7090	102000	225360	206000	317000	335470	186950	194815	208010	62770	6830	2475	2510	1858999	1859251
- m ³ /ha					100	153	204	231	235	258	274	302	305	259	222	264	190	189
IV rew. u.l. 1.01.2005 r.- pow. ha	138,36		449,62	571,66	589,37	1011,38	1469,99	1003,83	1396,46	1402,88	723,92	461,85	471,81	54,72	236,30	25,05	9868,84	10007,20
- miąższość m ³	2171	5963	70	6125	87355	195665	356580	293985	408585	408705	222930	154260	164680	18045	64525	7315	2394788	2396959
- m ³ /ha					148	193	243	293	293	291	308	334	349	330	273	292	243	240
V rew. u.l. 1.01.2015 r.- pow. ha	102,76		380,55	344,20	341,45	357,56	489,00	854,70	450,26	761,97	952,39	231,14	376,97	72,19	171,00		5783,38	5886,14
- miąższość m ³	1368	9099	145	3835	50360	70495	111325	244260	136125	236620	291010	80840	142145	26025	48770		1451054	1452422
- m ³ /ha					147	197	228	286	302	311	306	350	377	361	285		251	247

Zmiany stanu zasobów drzewnych – Nadleśnictwo Bytów - ha/m³

Wyszczególnienie	Grunty leśne niezal.	Prześt. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU														Razem gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
			I		II		III		IV		V		VI	VII	KO	KDO		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
def. u.l.- pow. ha	1496,65		2756,16	2139,66	2390,72	5031,82	2681,05	1850,49	2234,54	1604,32	1219,00	533,89	923,60	312,96			23678,21	25174,86
- miąższość m ³	7213		2719	13553	164643	592831	412432	351155	489450	362730	305540	143375	248885	68375			3155688	3162901
- m ³ /ha					69	118	154	190	219	226	251	269	269	218			133	126
I rew. u.l.- pow. ha	205,25		2526,11	2952,69	2354,69	2885,52	4780,55	2274,24	1702,68	2099,69	1434,60	772,37	605,47	200,91	285,66	175,20	25050,38	25255,63
- miąższość m ³	1829		860	10750	161715	364170	741085	431925	368150	512550	376060	202795	185875	56050	55740	32535	3500260	3502089
- m ³ /ha					69	126	155	190	216	244	262	263	307	279	195	186	140	139
II rew. u.l.- pow. ha	297,21		1974,46	3187,02	3402,66	3185,29	3326,56	5322,38	2439,37	2076,97	2127,48	1436,27	472,15	166,99	848,06	113,43	30079,09	30376,30
- miąższość m ³	3525	8142	540	31065	228545	454925	634770	1059915	533600	507370	576755	403285	133685	42775	140935	21355	4777662	4781187
- m ³ /ha					67	143	191	199	219	244	271	281	283	256	166	188	159	157
III rew. u.l. 1.01.1995 r.- pow. ha	75,87		1236,19	1920,27	2864,33	3293,88	2378,52	2729,00	4380,07	1993,17	1554,13	1489,07	798,04	157,28	508,17	118,47	25420,59	25496,46
- miąższość m ³	294	10292	300	16840	249815	505330	508255	666840	1087495	558215	453170	471480	250345	51325	108170	31220	4969092	4969386
- m ³ /ha					87	153	214	244	248	280	292	317	314	326	213	264	195	195
IV rew. u.l. 1.01.2005 r.- pow. ha	314,73		1015,88	1492,65	2090,60	2831,63	3276,57	2311,50	2757,70	4290,50	1888,58	1064,75	1323,20	208,61	873,33	54,29	25479,79	25794,52
- miąższość m ³	4620	21238	220	23760	248785	570985	846145	655010	854185	1299110	614975	394105	497825	76730	224665	14915	6342653	6347273
- m ³ /ha					119	202	258	283	310	303	326	370	376	368	257	275	249	246
V rew. u.l. 1.01.2015 r.- pow. ha	362,69		1334,50	1267,66	1319,52	1947,31	2258,91	2633,06	1830,06	2003,27	3876,55	894,65	905,87	343,59	836,54	86,55	21538,04	21900,73
- miąższość m ³	5720	39648	355	10315	169720	339670	553995	759370	545135	636750	1212450	314830	338515	124990	215200	23220	5284163	5289883
- m ³ /ha					129	174	245	288	298	318	313	352	374	364	257	268	245	242

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmniejszyła się powierzchnia gruntów leśnych Nadleśnictwa o 3893,79 ha. Zasoby Nadleśnictwa spadły o 1057390 m³, a przeciętna zasobność o 4 m³ /ha. Średni wiek drzewostanów na początek bieżącego 10-letnia wynosi 61 lat i jest wyższy o 3 lata od średniego wieku drzewostanów z początku ubiegłego okresu. Jedną z przyczyn takiego stanu jest dość duży udział w gruntach Nadleśnictwa lasów rezerwatowych i lasów ochronnych. W nich występuje ponadprzeciętne nagromadzenie drzewostanów rębnych i starszych. Dowodzą tego następujące przeciętne wieki drzewostanów:

- lasy rezerwatowe - 97 lat,
- lasy ochronne - 63 lata,
- lasy gospodarcze - 60 lat.

Według § 77 Instrukcji urządzania lasu pożądany przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności. W przypadku Nadleśnictwa Bytów jest to 51 +/- 5 lat. Prognozuje się, że na koniec bieżącego okresu gospodarczego przeciętny wiek drzewostanów nieulegnie zmianie.

Symulacja stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny brutto przewidzianej do pozyskania w bieżącym 10-leciu wynosi 1516522 m³, co stanowi ok. 114% spodziewanego w tym okresie przyrostu drzewostanów.

Obliczenia wskazują, że na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, należy się spodziewać spadku miąższości Nadleśnictwa o 185822 m³.

Symulacja stanu zasobów drzewnych na stan 31.12.2024r. według klas wieku i według panujących gatunków drzew przedstawiona jest w tabelach.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku wg stanu na 31.12.2024r.

Klasa wieku	Nadleśnictwo			
	Powierzchnia		Miąższość	
	ha	%	m ³	%
1	2	3	4	5
płazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	308,98	1,41	8074	0,16
w produkcji ub.	14,13	0,06	46	0,00
pozostałe	54,17	0,25	629	0,01
przestoje na gruntach zalesionych	x	x	43806	0,86
Ia	1961,78	8,95	-	-
Ib	1487,49	6,78	390	0,01
IIa	1386,10	6,32	171875	3,36
IIb	1325,82	6,05	190380	3,73
IIIa	1944,27	8,87	374095	7,32
IIIb	2245,10	10,24	610225	11,95
IVa	2611,06	11,91	833315	16,32
IVb	1778,66	8,11	590210	11,56
Va	1944,44	8,87	649465	12,72

Klasa wieku	Nadleśnictwo			
	Powierzchnia		Miąższość	
	ha	%	m ³	%
1	2	3	4	5
Vb	2693,65	12,28	923455	18,08
VI	784,37	3,58	294140	5,76
VII i st.	548,88	2,50	200890	3,93
KO	801,41	3,65	205960	4,03
KDO	37,26	0,17	10135	0,20
Razem	21927,57	100,00	5107090	100,00

**Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew
wg stanu na 31.12.2024r.**

Gatunek	Nadleśnictwo			
	Powierzchnia		Miąższość	
	ha	%	m ³	%
1	2	3	4	5
So	17318,37	80,36	4144581	81,29
Md	150,48	0,70	45825	0,90
Św	259,02	1,20	71045	1,39
Jd	3,55	0,02	1880	0,04
Dg	6,67	0,03	1780	0,04
Bk	2432,70	11,29	511950	10,04
Db	424,87	1,97	85240	1,67
Dbś	33,05	0,15	190	0,00
Dbb	140,62	0,65	45100	0,89
Dbc	5,39	0,03	225	0,00
Kl	0,41	0,00	95	0,00
Js	0,90	0,00	330	0,01
Gb	13,65	0,06	3530	0,07
Brz	559,95	2,60	136355	2,67
Ol	194,90	0,91	49360	0,97
Os	5,76	0,03	855	0,02
Razem	21550,29	100,00	5098341	100,00
Grunty niezalesione	377,28	x	8749	x
Ogółem	21927,57	x	5107090	x

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytów
„Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania
dotychczasowego planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Bytów na lata 2005 – 2014”
na Naradę Techniczno Gospodarczą w sprawie
projektu planu urządzenia lasu
na okres 1.01.2015 – 31.12.2024
dla Nadleśnictwa Bytów

1. Dane ogólne

Nadleśnictwo Bytów wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Grunty zarządzane przez nadleśnictwo położone są na terenie dwóch powiatów: bytowskiego i słupskiego w gminach Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Dębica Kaszubska, Kołczygłowy, Parchowo, Studzienice, Tuchomie.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje obszar ok. 550 km², granicząc z Nadleśnictwami:

- Łupawa, Osusznica, Trzebielino, Leśny Dwór (RDLP Szczecinek),
- Lipusz, Cewice (RDLP Gdańsk),

W obecnym kształcie powstało w roku 1984. Nadleśnictwo Bytów gospodaruje w trzech obrębach, podzielonych na 18 leśnictw. Nadleśnictwo posiada gospodarstwo szkółkarskie produkujące materiał sadzeniowy na potrzeby nadleśnictwa Bytów oraz sąsiednich nadleśnictw.

Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej większość obszaru nadleśnictwa należy do Krainy Bałtyckiej, dzielnicy Pojezierza Drawsko – Kaszubskiego, i tylko południowo – wschodnia część obrębu Bytów należy do Krainy Wielkopolsko – Pomorskiej, dzielnicy Borów Tucholskich.

2. Zmiany w stanie posiadania wg kategorii gruntów

Zmiany dokonane w stanie posiadania Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Bytów w okresie od 1 stycznia 2005 roku do 31 grudnia 2014 roku przedstawiono poniżej.

Obręb Borzytuchom	stan na 1.01.2005r.	sprzedaż art. 40 uol	przejęcie zarządu z ANR i Starostwa	zmiany geodezyjne (klasyf., podziały; uzgod. z PEG)	przekaz. zarządu	zamiany	sprzedaż art. 38 uol	stan na 31.12.2014r.	różnica
Ogółem:	10103,6596	-0,7131	100,6126	-2,1731	-0,1489		-0,2902	10200,9469	97,2873
A. Gr. leśne oraz zadrzew. i zakrzew.	9 577,4750		46,9018	56,1098				9680,4866	103,0116
B. Użytki rolne	289,6623		47,3108	-30,5308			-0,2902	306,1521	16,4898
C. Grunty pod wodami	9,7500							9,75	0,0000
D. Użytki ekologiczne	0,0000							0	0,0000
E. Tereny różne	27,7500			-27,7500				0	-27,7500
F. Grunty zab. i zurb.	3,5123	-0,7131	0,0400	0,2448	-0,1489			2,9351	-0,5772
G. Nieużytki	195,5100		6,3600	-0,2469				201,6231	6,1131

Tabela. Zmiany w stanie posiadania w okresie 1.01.2005 – 31.12.2014. Obręb leśny Borzytuchom.

Obręb Bytów	stan na 1stycznia 2005r.	sprzedaż art. 40 uol	przejęcie zarządu z ANR i Starostwa	zmiany geodezyjne (klasyf., podziały; uzgod. z PEG)	przekaz. zarządu	zamiany	sprzedaż art. 38 uol	stan na 31.12.2014r.	różnica
Ogółem:	7032,9386	-1,3643	101,9554	1,2488	-0,1575	0,6361	-0,1763	7135,0808	102,1422
A. Gr. leśne oraz zadrzew. i zakrzew.	6 677,8641		27,0936	70,0140		0,6038		6775,5755	97,7114
B. Użytki rolne	186,0864		68,0213	-51,6483	-0,0281	0,1632		202,5945	16,5081
C. Grunty pod wodami	25,5800		0,2515	-0,2515				25,58	0,0000
D. Użytki ekologiczne	0,0000							0	0,0000
E. Tereny różne	18,6700			-18,6700				0	-18,6700
F. Grunty zab. i zurb.	6,2736	-1,3643	1,5790	1,8046	-0,1294	-0,1309	-0,1763	7,8563	1,5827
G. Nieużytki	118,4645		5,0100					123,4745	5,0100

Tabela. Zmiany w stanie posiadania w okresie 1.01.2005 – 31.12.2014. Obręb leśny Bytów.

Obwód Gołębica Góra	stan na 1stycznia 2005r.	sprzedaż art. 40 uol	przejęcie zarządu z ANR i Starostwa	zmiany geodezyjne (klasyf., podziały; uzgod. z PEG)	przekaz. zarządu	zamiany	sprzedaż art. 38 uol	stan na 31.12. 2014r.	różnica
Ogółem:	10906,0907	-1,4443	55,279	2,9197	-0,1217	1,5401	-0,1177	10964,1458	58,0551
A. Gr. leśne oraz zadrzew. i zakrzew.	10 321,2774		25,2708	20,8592	-0,1217	1,3213		10368,607	47,3296
B. Użytki rolne	267,9149		16,1694	-8,2878		-0,4408	-0,1177	275,238	7,3231
C. Grunty pod wodami	22,7100		4,0400					26,75	4,04
D. Użytki ekologiczne	0,0000							0	0
E. Tereny różne	15,0286			-14,9386				0,09	-14,9386
F. Grunty zab. i zurb.	12,9119	-1,4443	0,0900	5,2869		0,8496		17,6941	4,7822
G. Nieużytki	266,2479		9,7088			-0,1900		275,7667	9,5188

Tabela. Zmiany w stanie posiadania w okresie 1.01.2005 – 31.12.2014. Obwód leśny Gołębica Góra.

Nadleśnictwo Bytów	stan na 1.01. 2005r.	sprzedaż art. 40 uol	przejęcie zarządu z ANR i Starostwa	zmiany geodezyjne (klasyf., podziały; uzgod. z PEG)	przekaz. zarządu	zamiany	sprzedaż art. 38 uol	stan na 31.12. 2014r.	różnica
Ogółem:	28 044,0436	-3,5217	257,8470	1,9954	-0,4281	2,1762	-0,5842	28 300,1735	256,1299
A. Gr. leśne oraz zadrzew. i zakrzew.	26 576,6165	0,0000	99,2662	146,9830	-0,1217	1,9251	0,0000	26 824,6691	248,0526
B. Użytki rolne	743,6636	0,0000	131,5015	-90,4669	-0,0281	-0,2776	-0,4079	783,9846	40,3210
C. Grunty pod wodami	58,0400	0,0000	4,2915	-0,2515	0,0000	0,0000	0,0000	62,0800	4,0400
D. Użytki ekologiczne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
E. Tereny różne	61,4486	0,0000	0,0000	-61,3586	0,0000	0,0000	0,0000	0,0900	-61,3586
F. Grunty zab. i zurb.	22,6978	-3,5217	1,7090	7,3363	-0,2783	0,7187	-0,1763	28,4855	5,7877
G. Nieużytki	580,2224	0,0000	21,0788	-0,2469	0,0000	-0,1900	0,0000	600,8643	20,6419

Tabela Zmiany w stanie posiadania w okresie 1.01.2005 - 31.12.2014. Nadleśnictwo.

Lokalizacja nieruchomości			Stan na 1.01.2005 r.			Stan na 1.01.2015 r.		
obręb ewidencyjny	kod administracyjny	nr działki ewidenc.	pow. działki	udział	pow. zredukow.	pow. działki	udział	pow. zredukow.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bytów - 100	22-01-024-0100	108	0,0288	1/16	0,0018	0,0288	1/16	0,0018
Bytów - 100	22-01-024-0100	73/6	0,2405	60/1000	0,0144	0,0000	0	0,0000
Bytów - 100	22-01-024-0100	74/3	0,2011	1089/10000	0,0219	0,2011	342/10000	0,0069
Bytów - 104	22-01-024-0104	51/5	0,1077	487/1000	0,0524	0,1077	487/1000	0,0524
Czarna Dąbrowa	22-01-082-0001	115/4	0,0769	241/1000	0,0185	0,0769	241/1000	0,0185
Studzienice	22-01-082-0011	219/4	0,4450	17/100	0,0757	0,0000	0	0,0000
Modrzejewo	22-01-102-0006	299/4	0,2321	279/1000	0,0648	0,0000	0	0,0000
Modrzejewo	22-01-102-0006	303/1	0,0226	251/1000	0,0057	0,0000	0	0,0000
Borzytuchom	22-01-012-0001	239/8	0,0000	0	0,0000	0,2596	109/1000	0,0283
Bytów - 104	22-01-024-0104	60/5	0,0000	0	0,0000	0,0403	212/1000	0,0085
Bytów - 104	22-01-024-0104	60/9	0,0000	0	0,0000	0,0732	256/1000	0,0187
Stan na 1.01.2005 roku			1,3547		0,2552			
Stan na 1.01.2015 roku						0,7876		0,1352

Tabela Grunty we współwłasności na początku i na koniec okresu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bytów

Na dzień 1.01.2005 roku całkowita powierzchnia Nadleśnictwa Bytów wynosiła 28 044,0436 ha, w tym we współwłasności 1,3547ha.

Według stanu na dzień 31.12.2014 roku powierzchnia wynosi 28 300,1735 ha, w tym we współwłasności 0,7876 ha.

Zmiana powierzchni nastąpiła w wyniku nw. zdarzeń:

- sprzedaż gruntów w trybie art. 38 ust. 1 ustawy o lasach;
- sprzedaż gruntów w trybie art. 40 ustawy o lasach;
- zmiany geodezyjne m.in. podziały, zmiana klasyfikacji;
- zamiany;
- przekazanie zarządu;
- przejęcie zarządu z ANR, Starostwa.

W okresie minionym nadleśnictwo sprzedało 26 budynków, w tym 16 lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych.

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10. lecie z ich wykonaniem

3.1 Cięcia rębne i pielęgnacyjne

Analiza wykonania powierzchniowego i miąższościowego etatu cięć użytków rębnych i przedrębnych z uwzględnieniem pozyskanego rozmiaru użytków przygodnych została zamieszczona niżej w tabelach.

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia		trzebieże	przygodne	razem		
			m ³	m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³		m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	93,81	16 242,89	3 688,61	155,50	20 087,00	12,69	31,85	728,21	16 016,61	4 354,26	20 402,72	40 489,72
2006	106,11	17 847,99	2 832,97	220,96	20 901,92	67,24	58,10	670,32	14 703,98	5 712,27	20 474,35	41 376,27
2007	124,19	22 098,38	6 585,58	476,00	29 159,96	48,63	244,57	552,54	14 073,09	12 031,21	26 348,87	55 508,83
2008	167,76	24 722,09	2 992,30	606,30	28 320,69	19,10	76,92	549,84	14 196,48	9 387,38	23 660,78	51 981,47
2009	122,66	18 020,60	3 438,08	7,61	21 466,29	42,44	409,99	559,23	15 845,78	9 721,89	25 977,66	47 443,95
2010	135,23	18 742,46	2 817,25	3,35	21 563,06	17,67	99,60	625,15	20 332,47	5 394,81	25 826,88	47 389,94
2011	139,32	27 902,20	1 909,47	0,00	29 811,67	13,14	11,62	568,16	16 235,95	8 094,00	24 341,57	54 153,24
2012	123,80	24 410,53	1 362,93	123,12	25 896,58	64,45	758,00	517,75	17 265,28	10 738,22	28 761,50	54 658,08
2013	134,52	22 964,07	1 633,18	63,68	24 660,93	23,67	204,81	695,72	19 197,33	8 655,22	28 057,36	52 718,29
2014 plan	167,55	25 124,00	2 905,00	489,00	28 518,00	30,50	531,00	946,75	24 058,00	6 522,00	31 111,00	59 629,00
Razem	1 314,95	218 075,21	30 165,37	2 145,52	250 386,10	339,53	2 426,46	6 413,67	171 924,97	80 611,26	254 962,69	505 348,79
Etat za okres ubiegły	1 298,59	290 468,00	x	1 676,00	292 144,00	341,50	581,00	6 613,49	233 419,00	x	234 000,00	526 144,00
% wykonania	101,26	75,08	x	128,01	85,71	99,42	417,64	96,98	73,66	x	108,96	96,05

Tabela Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10 - leciu, miąższość grubizny netto). Obręb leśny Borzytuchom.

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³		m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	92,43	11 022,11	469,56	879,87	12 371,54	127,77	283,27	534,11	10 386,37	2 725,89	13 395,53	25 767,07
2006	135,77	15 152,79	1 048,09	506,27	16 707,15	93,17	169,07	434,08	9 095,01	2 434,49	11 698,57	28 405,72
2007	94,77	13 081,59	2 117,86	317,41	15 516,86	65,67	194,18	507,76	14 660,55	4 541,59	19 396,32	34 913,18
2008	96,50	12 294,79	930,21	277,16	13 502,16	97,80	360,80	463,35	14 779,73	3 395,56	18 536,09	32 038,25
2009	77,35	11 351,75	2 160,38	29,75	13 541,88	47,42	634,53	454,40	13 289,48	3 756,83	17 680,84	31 222,72
2010	80,40	11 805,40	403,32	130,99	12 339,71	20,46	239,64	385,30	15 835,89	1 821,45	17 896,98	30 236,69
2011	69,95	11 192,12	1 202,44	222,32	12 616,88	38,42	275,47	434,18	18 038,13	2 964,69	21 278,29	33 895,17
2012	98,29	16 651,24	2 222,66	166,06	19 039,96	2,46	34,83	403,51	12 996,81	6 431,89	19 463,53	38 503,49
2013	79,32	10 697,33	682,77	857,54	12 237,64	2,52	47,82	423,18	20 266,36	2 423,94	22 738,12	34 975,76
2014 plan	104,38	7 940,00	1 186,00	0,00	9 126,00	8,76	66,00	651,26	17 197,00	3 263,00	20 526,00	29 652,00
Razem	929,16	121 189,12	12 423,29	3 387,37	136 999,78	504,45	2 305,61	4 691,13	146 545,33	33 759,33	182 610,27	319 610,05
Etat za okres ubiegły	842,66	144 924,00	x	2 219,00	147 143,00	438,06	1 956,00	4 739,28	152 044,00	x	154 000,00	301 143,00
% wykonania	110,27	83,62	x	152,65	93,11	115,16	117,87	98,98	96,38	x	118,58	106,13

Tabela Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10 - leciu, miąższość grubizny netto). Obręb leśny Bytów

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³		m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	155,03	23 633,25	1 586,40	346,42	25 566,07	11,95	8,84	629,16	14 091,18	4 058,74	18 158,76	43 724,83
2006	134,93	20 286,48	2 434,69	106,46	22 827,63	71,71	144,51	715,24	16 670,84	4 135,23	20 950,58	43 778,21
2007	127,04	21 096,44	4 078,33	29,56	25 204,33	43,55	188,16	702,39	16 914,00	11 523,48	28 625,64	53 829,97
2008	115,53	19 057,69	1 167,29	36,22	20 261,20	42,68	182,11	717,31	19 980,00	6 113,60	26 275,71	46 536,91
2009	109,27	19 300,43	1 872,56	0,00	21 172,99	21,35	213,27	725,94	20 638,84	7 275,10	28 127,21	49 300,20
2010	84,44	16 370,60	636,09	69,41	17 076,10	25,27	395,14	656,53	20 936,47	3 207,39	24 539,00	41 615,10
2011	102,30	21 361,20	1 037,71	456,73	22 855,64	25,89	376,31	678,04	21 466,44	4 592,12	26 434,87	49 290,51
2012	75,92	17 993,93	575,34	138,90	18 708,17	45,56	712,20	605,38	18 451,34	6 825,52	25 989,06	44 697,23
2013	92,85	17 329,48	607,50	144,23	18 081,21	33,53	507,94	896,53	24 835,00	2 673,75	28 016,69	46 097,90
2014 plan	83,22	17 802,00	829,00	530,00	19 161,00	17,58	250,00	982,10	23 272,00	3 036,00	26 558,00	45 719,00
Razem	1 080,53	194 231,50	14 824,91	1 857,93	210 914,34	339,07	2 978,48	7 308,62	197 256,11	53 440,93	253 675,52	464 589,86
Etat za okres ubiegły	1 083,02	130 554,00	x	720,00	231 274,00	363,25	489,00	7 373,30	231 511,00	x	232 000,00	463 274,00
% wykonania	99,77	148,77	x	258,05	91,20	93,34	609,10	99,12	85,20	x	109,34	100,28

Tabela Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10 - leciu, miąższość grubizny netto). Obręb leśny Gołębia Góra

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³		m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	341,27	50 898,25	5 744,57	1 381,79	58 024,61	152,41	323,96	1 891,48	40 494,16	11 138,89	51 957,01	109 981,62
2006	376,81	53 287,26	6 315,75	833,69	60 436,70	232,12	371,68	1 819,64	40 469,83	12 281,99	53 123,50	113 560,20
2007	346,00	56 276,41	12 781,77	822,97	69 881,15	157,85	626,91	1 762,69	45 647,64	28 096,28	74 370,83	144 251,98
2008	379,79	56 074,57	5 089,80	919,68	62 084,05	159,58	619,83	1 730,50	48 956,21	18 896,54	68 472,58	130 556,63
2009	309,28	48 672,78	7 471,02	37,36	56 181,16	111,21	1 257,79	1 739,57	49 774,10	20 753,82	71 785,71	127 966,87
2010	300,07	46 918,46	3 856,66	203,75	50 978,87	63,40	734,38	1 666,98	57 104,83	10 423,65	68 262,86	119 241,73
2011	311,57	60 455,52	4 149,62	679,05	65 284,19	77,45	663,40	1 680,38	55 740,52	15 650,81	72 054,73	137 338,92
2012	298,01	59 055,70	4 160,93	428,08	63 644,71	112,47	1 505,03	1 526,64	48 713,43	23 995,63	74 214,09	137 858,80
2013	306,69	50 990,88	2 923,45	1 065,45	54 979,78	59,72	760,57	2 015,43	64 298,69	13 752,91	78 812,17	133 791,95
2014 plan	355,15	50 866,00	4 920,00	1 019,00	56 805,00	56,84	847,00	2 580,11	64 527,00	12 821,00	78 195,00	135 000,00
Razem	3 324,64	533 495,83	57 413,57	7 390,82	598 300,22	1 183,05	7 710,55	18 413,42	515 726,41	167 811,52	691 248,48	1 289 548,70
Etat za okres ubiegły	3 224,27	665 946,00	x	4 615,00	670 561,00	1 142,81	3 026,00	18 726,07	616 974,00	x	620 000,00	1 290 561,00
% wykonania	103,11	80,11	x	160,15	89,22	103,52	254,81	98,33	83,59	x	111,49	99,92

Tabela Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10 - leciu, miąższość grubizny netto). Nadleśnictwo Bytów

Lp	Wyszczególnienie			Obręb Borzytuchom	Obręb Bytów	Obręb Gołębia Góra	Razem Nadleśnictwo	
1	Ogółem użytkowanie rębne	etat na 10-lecie	m ³	292 144,00	147 143,00	231 274,00	670 561,00	
2			ha	1 298,59	842,66	1 083,02	3 224,27	
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	250 386,10	136 999,78	210 914,34	598 300,22	
4			ha	1 314,95	929,16	1 080,53	3 324,64	
5		w tym: nie objęte PUL	m ³	2 443,34	6 898,77	1 557,12	10 899,23	
6			ha	12,03	27,29	4,94	44,26	
7		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	85,71	93,11	91,20	89,22
8			powierzchniowego	%	101,26	110,27	99,77	103,11
9		Udział cięć pozaplanowych	w m ³	%	0,98	5,04	0,74	1,82
10			w ha	%	0,91	2,94	0,46	1,33
11	w tym: Rębnie zupełne	Rozmiar na 10-lecie	m ³	157 406,00	72 828,00	154 776,00	385 010,00	
12			ha	533,51	324,62	604,00	1 462,13	
13		Wykonanie za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	131 519,27	66 633,63	131 240,42	329 393,32	
14			ha	516,44	352,00	576,35	1 444,79	
15		w tym: nie objęte PUL	m ³	1 311,47	4 472,90	434,88	6 219,25	
16			ha	8,50	23,83	4,94	37,27	
17		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	83,55	91,49	84,79	85,55
18			powierzchniowego	%	96,80	108,43	95,42	98,81
19		Udział cięć pozaplanowych	w m ³	%	1,00	6,71	0,33	1,89
20			w ha	%	1,65	6,77	0,86	2,58
21	w tym: Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie	m ³	133 062,00	72 096,00	75 778,00	280 936,00	
22			ha	765,08	518,04	479,02	1 762,14	
23		Wykonanie za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	86 555,94	54 555,49	62 991,08	204 102,51	
24			ha	798,51	577,16	504,18	1 879,85	
25		w tym: nie objęte PUL	m ³	409,00	124,39	0,00	533,39	
26			ha	3,53	3,46	0,00	6,99	
27		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	65,05	75,67	83,13	72,65
28			powierzchniowego	%	104,37	111,41	105,25	106,68
29		Udział cięć pozaplanowych	w m ³	%	0,47	0,23	0,00	0,26
30			w ha	%	0,44	0,60	0,00	0,37
31	Cięcia niezaliczone na poczet etatu	Rozmiar na 10-lecie	m ³	1 676,00	2 219,00	720,00	4 615,00	
32		Wyk.za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	2 145,52	3 387,37	1 857,93	7 390,82	
33		w tym: nie objęte PUL	m ³	722,87	2 301,48	1 122,24	4 146,59	
34		Stopień realizacji	%	128,01	152,65	258,05	160,15	
35		Udział cięć pozaplanowych	%	33,69	67,94	60,40	56,10	
36	Użytki przygodne rębne		m ³	30 165,37	12 423,29	14 824,91	57 413,57	
37	w tym: CSS		m ³	6 886,39	3 382,64	6 077,42	16 346,45	
38	Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym		%	12,05	9,07	7,03	9,60	

Tabela Analiza wykonania etatu cięć użytkowania rębne. Nadleśnictwo Bytów

Rębnie zupełne

Wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębne w wymiarze powierzchniowym w rębniach zupełnych wynosi 98,81%, a w wymiarze miąższościowym 85,55%. Nieliczne pozycje rębni zupełnych nie zostały wykonane z powodu powstania ostoi różnorodności biologicznych, zmiany rębni zupełnych na rębnie gniazdowe oraz niewykonania rębni na powierzchniach zaplanowanych w planie urządzenia lasu jako zręby dwu i trzydziałkowe.

Odstępstwo w etacie miąższościowym wynika głównie ze znacznej rozbieżności w zasobności drewna w planie urządzenia lasu i rzeczywistej na poszczególnych powierzchniach użytkowania rębego.

Rębnie złożone

Przekroczenie zaplanowanego etatu cięć w rębniach złożonych w wymiarze powierzchniowym na poziomie 6,68% jest wynikiem dodatkowego wykonania cięć uprzętających nieujętych w PUL. Cięcia wykonano na powierzchniach z dobrym i dynamicznie wzrastającym odnowieniem naturalnym. Dodatkowo dokonano zmian rębni zupełnej na rębnie złożone. Niskie wykonanie etatu miąższościowego jest wynikiem różnicy w zasobności drzewostanów w planie i na gruncie.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Borzy Tuchom	Obręb Bytów	Obręb Gołębia Góra	Razem Nadleśnictwo
1	Ogółem użytkowanie przedrębne	Etat na 10-lecie	m ³	234 000,00	154 000,00	232 000,00	620 000,00
2			ha	6 954,99	5 177,34	7 736,55	19 868,88
3		Wykonanie za 10 lat obowiązania PUL	m ³	254 962,69	182 610,27	253 675,52	691 248,48
4			ha	6 753,20	5 195,58	7 647,69	19 596,47
5			m ³ /ha	37,75	35,15	33,17	35,27
6		Stopień realizacji etatu pow.		%	97,10	100,35	98,85
7	CP-P	Etat na 10-lecie	m ³	581,00	1 956,00	489,00	3 026,00
8			ha	341,50	438,06	363,25	1 142,81
9		Wykonanie za 10 lat obowiązania PUL	m ³	2 426,46	2 305,61	2 978,48	7 710,55
10			ha	339,53	504,45	339,07	1 183,05
11			m ³ /ha	7,15	4,57	8,78	6,52
12		Stopień realizacji etatu pow.		%	99,42	115,16	93,34
13	TW	Etat na 10-lecie	m ³	44 907,00	36 267,00	42 375,00	123 549,00
14			ha	1 506,77	1 484,60	1 588,26	4 579,63
15		Wykonanie za 10 lat obowiązania PUL	m ³	35 822,40	36 412,08	36 992,11	109 226,59
16			ha	1 566,13	1 543,49	1 629,25	4 738,87
17			m ³ /ha	22,87	23,59	22,70	23,05
18		Stopień realizacji etatu pow.		%	103,94	103,97	102,58
19	TP	Etat na 10-lecie	m ³	188 512,00	115 777,00	189 136,00	493 425,00
20			ha	5 106,72	3 254,68	5 785,04	14 146,44
21		Wykonanie za 10 lat obowiązania PUL	m ³	136 102,57	110 133,25	160 264,00	406 499,82
22			ha	4 847,54	3 147,64	5 679,37	13 674,55
23			m ³ /ha	28,08	34,99	28,22	29,73
24		Stopień realizacji etatu pow.		%	94,92	96,71	98,17
25	Użytkowanie przygodne w przedrębnych		m ³	80 611,26	33 759,33	53 440,93	167 811,52
26	Udział użytków przyg. w przedrębnych		%	31,62	18,49	21,07	24,28

Tabela Analiza wykonania etatu użytkowania przedrębego. Nadleśnictwo Bytów

Czyszczenia późne

Etat powierzchniowy czyszczeń późnych został zrealizowany na poziomie 103,52%. Większa powierzchnia wykonanych czyszczeń wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Trzebieże

Etat powierzchniowy trzebieży wczesnych przekroczone o 3,48%. Zwiększenie powierzchni wykonanych trzebieży wczesnych wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanu.

Natomiast etat powierzchniowy trzebieży późnych wykonano w 96,66%. Niewykonanie etatu wynika głównie z utworzenia na terenie nadleśnictwa sieci ostoji różnorodności biologicznej, niewykonania cięć w strefach ochronnych wokół miejsc gniazdowania gatunków ptaków chronionych dla których wyznaczono strefy ochronne oraz znacznego udziału cięć przygodnych w drzewostanach przedrębnych wynoszącego 24,28%.

3.2 Hodowla lasu

3.2.1. Rozliczenie planowanych zadań z zakresu hodowli lasu

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawiono poniżej.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną						gleby	upraw	miodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń								
	Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Wykonanie za ubiegły okres według lat													
2005	48,38	0	10,84	1,52	0,22	2,72	0	66,92	75,46	120,34	57,1	0	
2006	61,40	2,30	6,35	0	0	2,06	0	63,04	56,02	138,42	101,49	0	
2007	53,86	10,17	3,50	3,24	0,77	1,35	0	108,97	45,7	116,86	57,14	0	
2008	51,98	1,50	63,27	0	0,77	1,21	2,08	65,46	48,29	91,85	64,55	0	
2009	36,96	2,88	22,88	3,43	10,61	0,35	0	36,08	34,81	21,55	49,68	0	
2010	27,15	1,11	38,32	1,50	12,45	2,88	0,50	75,75	50,13	75,38	57,66	0	
2011	56,41	0,79	11,22	7,66	2,87	5,81	0,50	76,58	95,46	46,97	88,78	0	
2012	39,25	1,57	18,71	0	2,56	8,39	0,65	63,09	126,72	70,23	50,94	0	
2013	52,51	0,40	25,88	3,33	0,15	1,72	0,30	148,26	68,88	87,48	69,91	0	
2014	51,09	0,21	25,53	0	0,25	0,45	0	101,49	28,36	32,39	14,52	0	
Razem	478,99	20,93	226,5	20,68	30,65	26,94	4,03	805,64	629,83	801,47	611,77	0	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	620,34	25,31	341,15	17,42	1,86	135,07	0	986,8	290,68	847,34	593,67	0	
% wykonania	77,21	82,69	66,39	118,71	1647,85	19,95	0,00	81,64	216,67	94,59	103,05	0	

Tabela Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb leśny Borzytuchom.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	miodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	doleśnienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2005	48,38	0	10,84	1,52	0,22	2,72	0	66,92	75,46	120,34	57,10	0
2006	61,40	2,3	6,35	0	0	2,06	0	63,04	56,02	138,42	101,49	0
2007	53,86	10,17	3,5	3,24	0,77	1,35	0	108,97	45,7	116,86	57,14	0
2008	51,98	1,50	63,27		0,77	1,21	2,08	65,46	48,29	91,85	64,55	0
2009	36,96	2,88	22,88	3,43	10,61	0,35	0	36,08	34,81	21,55	49,68	0
2010	27,15	1,11	38,32	1,50	12,45	2,88	0,5	75,75	50,13	75,38	57,66	0
2011	56,41	0,79	11,22	7,66	2,87	5,81	0,5	76,58	95,46	46,97	88,78	0
2012	39,25	1,57	18,71		2,56	8,39	0,65	63,09	126,72	70,23	50,94	0
2013	52,51	0,4	25,88	3,33	0,15	1,72	0,3	148,26	68,88	87,48	69,91	0
2014	51,09	0,21	25,53		0,25	0,45		101,49	28,36	32,39	14,52	0
Razem	478,99	20,93	226,5	20,68	30,65	26,94	4,03	805,64	629,83	801,47	611,77	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	620,34	25,31	341,15	17,42	1,86	135,07	0	986,8	290,68	728,01	593,67	0
% wykonania	77,21	82,69	66,39	118,71	1647,85	19,95	0,00	81,64	216,67	110,09	103,05	0

Tabela Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb leśny Bytów.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	miodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	doleśnienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2005	67,33	0	15,68	6,25	0	3,44	0	114,65	28,83	96,88	102,30	0
2006	68,04	2,50	23,45	0	0,22	13,59	0	83,22	76,89	103,53	101,2	0
2007	76,25	0	19,81	30,41	0,13	7,85	0	202,91	51,25	101,44	86,38	0
2008	59,87	5,98	22,16	3,00	0,82	8,91	3,00	83,63	88,93	83,59	84,26	0
2009	66,69	0	16,12	91,78	8,11	7,79	0	63,38	35,45	14,83	83,73	0
2010	31,12	0	14,22	52,60	6,25	4,90	0,50	57,06	77,72	44,26	78,61	0
2011	53,14	0	30,67	43,23	0,46	1,79	0	86,19	130,42	55,07	88,61	0
2012	31,05	0	20,40	1,30	1,74	6,91	0	35,59	89,17	45,82	78,49	0
2013	70,4	0	18,61	0	0,46	2,44	0	95,68	85	104,79	75,7	0
2014	44,69	0	19,31	0	0	3,92	0	61,84	75,39	43	17,23	0
Razem	568,58	8,48	200,43	228,57	18,19	61,54	3,50	884,15	739,05	693,21	796,51	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	721,89	8,06	239,18	193,57	0,60	175,4	10,27	969,13	382,95	700,86	875,84	0
% wykonania	78,76	105,21	83,80	118,08	3031,67	35,09	34,08	91,23	192,99	98,91	90,94	0

Tabela Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb leśny Gołębia Góra.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2005	156,05	0	30,01	7,77	3,15	12,06	0	232,18	126,73	398,39	222,8	0
2006	170,44	4,80	35,59	0,12	2,34	19,65	0	180,99	174,56	356,32	270,31	0
2007	167,62	10,17	34,28	35,05	1,00	10,79	0	357	139,84	342,09	212,04	0
2008	148,13	18,68	127,72	3,00	2,20	10,75	5,38	201,8	190,78	283,14	207,51	0
2009	134,66	13,33	46,17	113,38	23,84	9,34	0	141,63	77,23	48,83	153,02	0
2010	65,66	21,86	61,45	67,20	22,11	10,34	1,00	206,25	159,92	150,19	177,6	0
2011	149,73	5,95	49,64	60,05	5,78	9,85	0,50	199,47	255,98	141,88	214,83	0
2012	87,32	3,04	54,70	15,11	5,36	19,17	0,65	140,55	288,64	123,16	160,33	0
2013	140,78	0,40	57,06	5,06	4,47	9,81	0,30	281	208,54	233,85	204,79	0
2014	166,47	0,21	49,41	0	0,35	8,97	0	218,03	169,49	85,57	50,88	0
Razem	1386,86	78,44	546,03	306,74	70,6	120,73	7,83	2158,9	1791,71	2163,42	1874,11	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	1727,68	33,67	784,65	284,93	5,68	402,87	10,27	2546	836,35	2276,21	1996,95	0
% wykonania	80,27	232,97	69,59	107,65	1242,96	29,97	76,24	84,80	214,23	95,04	93,85	0

Tabela Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Bytów.

Odnowienia zrębów zupełnych wykonano w wielkości 80,27% planu z powodu niepełnego wykonania etatu powierzchniowego Rb I oraz przelegiwania większości zrębów wyciętych w 2013r. W okresie obowiązywania planu wydłużono okres odnowienia zrębów, część powierzchni zrębów sosnowych została odnowiona naturalnie.

Zalesienia gruntów nieleśnych wykonano w wielkości 78,44ha, co stanowi 232,97 % planu. Dodatkowa powierzchnia zalesiona poza planem to grunty porolne przejęte po 2004r. z Agencji Nieruchomości Rolnej.

Odnowienia w rębniach złożonych wykonane w 69,59% planu wynikają głównie z powodu długiego okresu odnowienia.

Wprowadzanie II piętra wykonano w ilości większej o 7,65% od zakładanej w planie. Dodatkowe zadania zrealizowano wykorzystując żyzniejsze fragmenty w drzewostanach porolnych o obniżonym zwarcu.

Przekroczenie w zakresie dolesienia luk i przerzedzeń wynika z konieczności zagospodarowania luk pokornikowych i spowodowanych uszkodzonymi od wiatrów.

Niewykonanie poprawek i uzupełnienia zaplanowanych w planie wynika z dobrej jakości i udatności założonych upraw. Nie było potrzeb gospodarczych dla wykonywania poprawek.

Pielęgnowanie gleby wykonano w 84,8% planu. Ograniczono je do niezbędnych zabiegów. Mniejsza ilość niż planowano wynika także z niepełnego wykonania planowanych odnowień.

Pielęgnowanie upraw (CW) wykonano w ilości ponad dwukrotnie przekraczającą zakładaną w planie. Wykonywane były zgodnie z potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

Pielęgnowanie młodników wykonywane były według potrzeb drzewostanów.

Niepełne wykonania wprowadzania podszytów wynika z wprowadzania podszytów złożonych z Bk i Św w wydzieleniach, gdzie istniała pewność uzyskania sukcesu. W wydzieleniach, w których były planowane pojawiło się spontaniczne odnowienie naturalne buka, kruszyny i jarzębu.

Pozostałe zabiegi gospodarcze nadleśnictwo wykonało zgodnie z planem.

3.2.2. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

Oceny upraw i młodników na powierzchniach otwartych w poszczególnych obrębach leśnych oraz dla nadleśnictwa przedstawiono poniżej.

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BSW		175,22										175,22
BMŚW		242,10			9,99							252,09
LMŚW		10,05			3,84							13,89
LSW		6,53			2,71							9,24
OL		2,58										2,58
Ogółem		436,48			16,54							453,02

Tabela Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych. Obręb leśny Borzytuchom

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BSW		187,02										187,02
BMŚW		100,41	7,86		1,99							110,26
BMB												
	91D0			2,42								2,42
	91D0	1,13										1,13
LMŚW		20,59			0,65							21,24
LSW		23,28			16,18	0,57						40,03
Ogółem		332,43	7,86	2,42	18,82	0,57						362,10

Tabela Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych. Obręb leśny Bytów

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przypadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BSW		184,78										184,78
BMSW		95,41			2,34							97,75
LMSW		1,07										1,07
OL			0,49									0,49
Ogółem		281,26	0,49		2,34							284,09

Tabela Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych. Obręb leśny Gołębia Góra

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przypadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BSW		547,02										547,02
BMSW		437,92	7,86		14,32							460,10
BMB												
	91D0			2,42								2,42
	91D0	1,13										1,13
LMŚW		31,71			4,49							36,20
LŚW		29,81			18,89	0,57						49,27
OL		2,58	0,49									3,07
Ogółem		1050,17	8,35	2,42	37,70	0,57						1099,21

Tabela Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych. Nadleśnictwo Bytów

Na powierzchnię 1 099,21 ha upraw i młodników do 10 lat nie zainwentaryzowano upraw przypadłych oraz niezgodnych ze składem pożądanym. Uprawy ze składem pożądanym stanowią 97 % upraw i młodników do 10. lat, w tym na obrębie Borzytuchom 96%, Bytów 95% i Gołębia Góra 99,9%.

3.2.3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Klasa odnowienia (KO) – w tej kategorii naloty, podrosty i podsadzenia występują na powierzchni 836,54ha, w tym w obrębach: Borzytuchom 395,73 ha, Bytów 269,81 ha, Gołębia Góra 171 ha. Panującymi gatunkami są buk i dęby. Średni przeciętny procent pokrycia wynosi 53,8. Przeciętna jakość hodowlana 22. Relatywnie niski procent pokrycia wynika z zaliczenia do tej grupy drzewostanów zagospodarowanych Rb IIIa, w których powierzchnia odnowionych gniazd wynosi 30-40 % powierzchni manipulacyjnej.

Odnowienia podokapowe w klasie do odnowienia (KDO) zaewidencjonowano na powierzchni 40,02 ha, tworzą je odnowienia bukowe i dębowe o średnim przeciętnym pokryciu 25,7% i przeciętnej jakości hodowlanej 22.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych występują na powierzchni 767,70ha. Składają się z buka, dębów i sosny oraz świerka (na siedlisku BMB). Wg danych dla nadleśnictwa średni procent pokrycia wynosi 89,2%, jakość hodowlana 12. Odpowiednio dla obrębów: Borzytuchom pokrycie 90,3%, jakość 12, Bytów pokrycie 88%, jakość 22, Gołębia Góra pokrycie 90,1%, jakość 12.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych						
Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	69,71	34,2	22
	BMŚW		DB	16,75	32,6	11
	BMŚW		DB.B	36,52	30,0	11
	LMŚW		BK	101,66	53,1	22
		9130		30,32	73,7	22
	LMŚW		DB	6,96	35,0	22
	LMŚW		DB.B	3,63	40,0	11
	LMŚW		DB.S	2,19	40,0	11
		9130		9,67	70,0	22
	LŚW		BK	34,04	67,8	22
		9130		55,18	71,8	22
		9190		5,66	55,2	22
	LŚW		DB	7,12	76,0	12
		9190		2	80,0	22
LŚW		DB.S	14,32	36,2	22	
Razem				395,73	52,1	22
KDO	LMŚW		BK	17,83	33,8	22
	LMŚW		DB.S	1,81	40,0	22
	LŚW		DB			
		9190		8,69	20,0	22
	LŚW		DB.S	6,28	20,0	11
Razem				34,61	28,2	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMB		ŚW	3,54	90,0	12
	BMŚW		BK	2,50	90,0	12
	BMŚW		SO	67,80	98,2	11
	LMŚW		BK	28,22	93,0	12
		9110		1,31	90,0	32
		9130		17,79	89,6	12
	LMŚW		DB	6,48	30,0	11
	LMŚW		DB.B	4,40	30,0	22
	LMŚW		SO	37,78	97,3	12
	LŚW		BK	20,65	86,6	22
		9110		0,69	100,0	11
		9130		61,52	88,1	12
	LŚW		DB	11,79	92,2	12
		9190		2,71	80,0	12
Razem				267,18	90,3	12
Ogółem				697,52	65,5	12

Tabela Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Obręb leśny Borzytuchom

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych						
Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	18,25	30,0	22
	BMŚW		DB.B	9,58	32,6	12
	BMŚW		DB.S	3,02	30,0	22
	LMŚW		BK	15,36	75,9	22
		9110		49,91	67,1	22
		9130		19,82	78,1	22
	LMŚW		DB	4,06	58,6	12
		9160		5,74	80,0	22
	LMŚW		DB.S	9,09	47,8	22
		9130		1,23	70,0	22
	LŚW		BK	58,27	75,8	22
		9130		47,19	75,2	22
		9160		1,43	60,0	22
	LŚW		DB	11,00	52,6	12
	LŚW		DB.S	13,60	57,4	22
	9190		2,26	80,0	22	
Razem				269,81	66,0	22
KDO	LMŚW		BK	5,41	10,0	22
Razem				5,41	10,0	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		DB	5,96	40,0	22
	BMŚW		SO	21,20	97,2	12
	LMŚW		BK	17,27	86,6	22
		9110		16,64	90,0	22
		9130		3,78	90,0	22
	LMŚW		SO	4,15	100,0	12
	LŚW		BK	51,33	81,8	22
		9130		224,10	89,5	22
	LŚW		DB	0,63	90,0	22
		9160		8,28	90,0	22
	LŚW		DB.S	1,63	84,4	12
Razem				354,97	88,0	22
Ogółem				630,19	78,0	22

Tabela Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Obręb leśny Bytów

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych						
Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	54,67	32,4	22
	BMŚW		DB	1,51	30,0	22
	BMŚW		DB.B	48,76	30,0	12
	LMŚW		BK	23,98	44,3	22
		9130		7,67	84,8	12
	LMŚW		DB.B	11,39	33,5	12
	LŚW		BK	6,22	70,0	32
	LŚW		DB.B	15,33	42,1	12
		9130		1,47	50,0	12
Razem				171,00	38,2	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	6,94	58,8	22
	BMŚW		DB	3,12	30,0	22
	BMŚW		SO	80,59	98,6	12
	LMŚW		BK	15,14	87,9	22
		9110		8,14	90,0	12
	LMŚW		DB	4,78	47,9	22
	LMŚW		SO	23,26	92,6	12
	LŚW		BK			
		9130		3,58	60,0	12
Razem				145,55	90,1	12
Ogółem				316,55	62,1	12

Tabela Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Obręb leśny Gołębja Góra

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych						
Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodow lana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMSW		BK	142,63	33,0	22
	BMSW		DB	18,26	32,3	11
	BMSW		DB.B	94,86	30,3	12
	BMSW		DB.S	3,02	30,0	22
	LMSW		BK	141,00	54,1	22
		9110		49,91	67,1	22
		9130		57,81	76,7	22
	LMSW		DB	11,02	43,7	22
		9160		5,74	80,0	22
	LMSW		DB.B	15,02	35,1	12
	LMSW		DB.S	11,28	46,3	22
		9130		10,9	70,0	22
	LŚW		BK	98,53	72,7	22
		9130		102,37	73,3	22
		9160		1,43	60,0	22
		9190		5,66	55,2	22
	LŚW		DB	18,12	61,8	12
		9190		2	80,0	22
	LŚW		DB.B	15,33	42,1	12
		9130		1,47	50,0	12
LŚW		DB.S	27,92	46,6	22	
	9190		2,26	80,0	22	
Razem				836,54	53,8	22
KDO	LMSW		BK	23,24	28,3	22
	LMSW		DB.S	1,81	40,0	22
	LŚW		DB			
		9190		8,69	20,0	22
	LŚW		DB.S	6,28	20,0	11
Razem				40,02	25,7	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMB		ŚW	3,54	90,0	12
	BMSW		BK	9,44	67,1	12
	BMSW		DB	9,08	36,6	22
	BMSW		SO	169,59	98,3	12
	LMSW		BK	60,63	89,9	12
		9110		26,09	90,0	22
		9130		21,57	89,6	22
	LMSW		DB	11,26	37,6	11
	LMSW		DB.B	4,40	30,0	22
	LMSW		SO	65,19	95,8	12
	LŚW		BK	71,98	83,2	22
		9110		0,69	100,0	11
		9130		289,20	88,9	22
	LŚW		DB	12,42	92,1	12
		9160		8,28	90,0	22
	9190		2,71	80,0	12	
LŚW		DB.S	1,63	84,4	12	
Razem				767,70	89,2	12
Ogółem				1644,26	69,6	22

Tabela Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych. Nadleśnictwo Bytów

3.2.4. Rozmiar uznanych odnowień naturalnych

W mijającym 10-leciu uznano łącznie 168,09ha odnowień naturalnych. Odnowienia naturalne sosny zainicjowano na powierzchni 35,17ha, buka 125,32ha. Uznano odnowienia spontanicznych nalotów i podrostów sosny i brzozy na gruntach porolnych na powierzchni 7,60ha. Odnowienia naturalne stanowiły 8,4% wykonanych odnowień sztucznych i zalesień.

Powierzchnie uznane odnowień naturalnych zamieszczono poniżej.

Rok	Obręb leśny	Odnowienia naturalne			
		zrębów	w rębniach złożonych	gruntów porolnych	razem
2005	Borzytuchom		10,84		
	Bytów		22,27		
	Gołębia Góra				
	Nadleśnictwo		33,11		33,11
2006	Borzytuchom				
	Bytów	2,55			
	Gołębia Góra				
	Nadleśnictwo	2,55			2,55
2007	Borzytuchom			0,77	
	Bytów				
	Gołębia Góra				
	Nadleśnictwo			0,77	0,77
2008	Borzytuchom		51,1		
	Bytów	2,24	29,26	0,4	
	Gołębia Góra	3,4	7,94		
	Nadleśnictwo	5,64	88,3	0,4	94,34
2009	Borzytuchom				
	Bytów			3,39	
	Gołębia Góra	2			
	Nadleśnictwo	2		3,39	5,39
2011	Borzytuchom				
	Bytów	5,43			
	Gołębia Góra	2,94			
	Nadleśnictwo	8,37			8,37
2012	Borzytuchom			1,57	
	Bytów	5,87		1,47	
	Gołębia Góra	0,94	1,91		
	Nadleśnictwo	6,81	1,91	3,04	11,76
2013	Borzytuchom	2,7			
	Bytów	3,2			
	Gołębia Góra	3,9	2		
	Nadleśnictwo	9,8	2		11,8
Razem	Borzytuchom	2,7	61,94	2,34	66,98
	Bytów	19,29	51,53	5,26	76,08
	Gołębia Góra	13,18	11,85	0	25,03
	Nadleśnictwo	35,17	125,32	7,6	168,09
		168,09			

Tabela Wykaz powierzchni uznanych odnowień naturalnych

3.2.5. Realizacja zadań z zakresu nasiennictwa i selekcji

Gatunek	Nadleśnictwo Bytów		Obręb Borzytuchom		Obręb Bytów		Obręb Gołębia Góra	
	Stan na 01.01.2005	Stan na 31.12.2014	Stan na 01.01.2005	Stan na 31.12.2014	Stan na 01.01.2005	Stan na 31.12.2014	Stan na 01.01.2005	Stan na 31.12.2014
DM								
So	22	31	15	23	4	5	3	3
Dg	5	5			5	5		
Md	2	2			2	2		
Razem	29	38	15	23	11	12	3	3
WDN								
So	79,8	96,12	38,8	55,12	41	41		
Dg	1	1			1	1		
Razem	80,8	97,12	38,8	55,12	42	42		
GDN								
So	636,62	310,67	179,39	91,19	162,1	76,84	295,13	142,64
Św	14,83		14,83					
Md		25,41		11,46		13,95		
Brz	2,81	2,81					2,81	2,81
Bk	81,26	67,46	35,1	32,74	46,16	34,72		
Db.b	45,5	45,66	6,83	6,65	34,3	34,64	4,37	4,37
Razem	781,02	452,01	236,15	142,04	242,56	160,15	302,31	149,82
ŻN								
Gb		2		2				
Js		2				2		
Cz.pt		4				4		
Kl		5				5		
Jw.		5						5
Lp.dr.		4						4
Lp. szer.		10		10				
Razem		32		12		11		9

Tabela Zmiany w bazie nasiennej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu

W mijającym dziesięcioleciu uznano 9 drzew matecznych sosny: 8 w obrębie Borzytuchom i 1 w obrębie Bytów. Nadleśnictwo posiada obecnie 31 sztuk drzew matecznych sosny (obręb Borzytuchom – 23, obręb Bytów – 5, obręb Gołębia Góra – 3). Pozostałe drzewa mateczne: Md – 2 szt., Dg – 5, znajdują się w obrębie leśnym Bytów.

Powierzchnia Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych uległa zmniejszeniu, które jednak nie zakłóca realizacji potrzeb produkcji szkółkarskiej. Zmiany dotyczą: drzewostanów sosnowych i drzewostanu świerkowego, który w wyniku planowych cięć odnowieniowych został uprzętnięty. Ze względu na znaczny zapas nasion świerka i stan zdrowotny tego gatunku w Nadleśnictwie nie przewiduje się uznawania zastępczego drzewostanu.

W mijającym dziesięcioleciu uznano 32 źródła nasion.

W dziesięcioleciu kontynuowano zakładanie upraw pochodnych w czterech istniejących blokach dla WDN Nadleśnictwa Bytów. Realizując kolejny etap programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej zaprojektowano nowe bloki dla So, Dbb, Bk i Jd oraz założono w nich pierwsze uprawy.

gatunek	pow. ha 01.01.2005	pow. ha 31.12.2014
Blok I WDN Bytów 181b, 147b pow. bloku 160,94 obręb Gołębia Góra, leśnictwo Miedziera		
So	12,32	43,91
Dg	0,8	0,8
Blok II WDN Bytów 220c pow. bloku 55,95 obręb Bytów leśnictwo Róg		
So	5,37	13,23
Blok III WDN Bytów 234b235a pow. bloku 195,10 obręb Gołębia Góra, leśnictwo Miedziera		
So	7,44	28,24
Blok IV WDN Bytów 225a pow. bloku 144,80 obręb Borzytuchom leśnictwo Jutrzenka		
So	5,96	29,03
Blok V WDN Bytów 181b pow. bloku 106,50 obręb Borzytuchom, leśnictwo Gałęzowo		
So	0	0
Blok VI WDN Osusznica 244-247 pow. bloku 5,51 obręb Borzytuchom, leśnictwo Jutrzenka		
Jd		1,38
Blok VII WDN Świerczyna 465-473 pow. bloku 15,38 obręb Bytów, leśnictwo Jabłończ		
Db.b		7,77
Blok VIII WDN Świerczyna 465-473 pow. bloku 12,24 obręb Borzytuchom, leśnictwo Niedarzyno		
Db.b	0	0
Blok IX WDN Świerczyna 465-473 pow. bloku 9,64 obręb Bytów, leśnictwo Jabłończ		
Db.b	0	0
Blok X WDN Gościno 25b pow. bloku 32,29 obręb Bytów, leśnictwo Zielony Dwór		
Bk	0	1,04
Blok XI WDN Bytów 234b 235a pow. bloku 69,86 obręb Bytów, leśnictwo Koźlice		
So	0	0
poza blokiem		
obręb Borzytuchom		
So	16,26	19,57
obręb Bytów		
Dg	2,18	2,18
Db.b	3,35	3,35
Bk		3,16
obręb Gołębia Góra		
So	10,86	14,45

Tabela Realizacja bloków upraw pochodnych

4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

4.1 Wielkość zasobów drzewnych

Porównanie wielkości zasobów drzewnych w poszczególnych obrębach leśnych i dla całości nadleśnictwa zawierają poniższe tabele.

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			So	Św	Db	Bk	Brz
1.01.2005	wg gat. pan. [m3]	2 532 267,00	2 016 945,00	125 154,00	80 090,00	210 918,00	57 364,00
	pow [ha]	9 189,34	7 273,00	450,32	263,18	741,09	272,66
	zasobność [m3/ha]	275,57	277,32	277,92	304,32	284,61	210,39
	wg gat. rz. [m3]	2 522 805,00	1 874 415,00	213 550,00	87 140,00	182 770,00	103 120,00
	pow [ha]	9 189,34	6 655,47	745,01	310,08	732,32	466,45
	zasobność [m3/ha]	274,54	281,64	286,64	281,02	249,58	221,07
	śr. zasobność [m3/ha]	275,05	279,48	282,28	292,67	267,09	215,73
1.01.2015	wg gat. pan. [m3]	2 482 622,00	1 986 552,00	71 941,00	71 198,00	221 709,00	60 108,00
	pow [ha]	9 266,67	7 315,65	281,28	261,38	875,07	271,30
	zasobność [m3/ha]	267,91	271,55	255,76	272,39	253,36	221,56
	wg gat. rz. [m3]	2 463 390,00	1 827 570,00	177 260,00	76 205,00	192 665,00	98 350,00
	pow [ha]	9 266,67	6 532,05	572,00	379,45	940,45	492,62
	zasobność [m3/ha]	265,83	279,79	309,90	200,83	204,86	199,65
	śr. zasobność [m3/ha]	266,87	275,67	282,83	236,61	229,11	210,60
różnica	wg gat. pan. [m3]	-49 645,00	-30 393,00	-53 213,00	-8 892,00	10 791,00	2 744,00
	pow [ha]	77,33	42,65	-169,04	-1,80	133,98	-1,36
	zasobność [m3/ha]	-7,66	-5,77	-22,16	-31,92	-31,24	11,17
	wg gat. rz. [m3]	-59 415,00	-46 845,00	-36 290,00	-10 935,00	9 895,00	-4 770,00
	pow [ha]	77,33	-123,42	-173,01	69,37	208,13	26,17
	zasobność [m3/ha]	-8,70	-1,85	23,25	-80,19	-44,71	-21,43
	śr. zasobność [m3/ha]	-8,18	-3,81	0,55	-56,06	-37,98	-5,13

Tabela Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków drzew. Obręb leśny Borzytuchom

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			So	Św	Db	Bk	Brz
1.01.2005	wg gat. pan. [m3]	1 415 598,00	1 073 013,00	50 514,00	26 307,00	209 725,00	46 654,00
	pow [ha]	6 421,61	4 730,86	162,61	138,37	1 106,62	234,81
	zasobność [m3/ha]	220,44	226,81	310,65	190,12	189,52	198,69
	wg gat. rz. [m3]	1 409 785,00	993 220,00	109 840,00	34 320,00	173 010,00	76 565,00
	pow [ha]	6 421,61	4 254,56	436,32	200,42	1 004,38	384,52
	zasobność [m3/ha]	219,54	233,45	251,74	171,24	172,26	199,12
	śr. zasobność [m3/ha]	219,99	230,13	281,19	180,68	180,89	198,90
1.01.2015	wg gat. pan. [m3]	1 350 487,00	1 005 925,00	17 590,00	31 465,00	238 848,00	44 774,00
	pow [ha]	6 487,99	4 631,34	70,09	193,55	1 264,91	254,84
	zasobność [m3/ha]	208,15	217,20	250,96	162,57	188,83	175,69
	wg gat. rz. [m3]	1 339 170,00	923 950,00	64 890,00	36 190,00	217 210,00	70 295,00
	pow [ha]	6 487,99	4 089,64	267,47	261,16	1 284,74	432,29
	zasobność [m3/ha]	206,41	225,92	242,61	138,57	169,07	162,61
	śr. zasobność [m3/ha]	207,28	221,56	246,78	150,57	178,95	169,15
różnica	wg gat. pan. [m3]	-65 111,00	-67 088,00	-32 924,00	5 158,00	29 123,00	-1 880,00
	pow [ha]	66,38	-99,52	-92,52	55,18	158,29	20,03
	zasobność [m3/ha]	-12,29	-9,61	-59,68	-27,55	-0,69	-22,99
	wg gat. rz. [m3]	-70 615,00	-69 270,00	-44 950,00	1 870,00	44 200,00	-6 270,00
	pow [ha]	66,38	-164,92	-168,85	60,74	280,36	47,77
	zasobność [m3/ha]	-13,13	-7,52	-9,14	-32,67	-3,19	-36,51
	śr. zasobność [m3/ha]	-12,71	-8,57	-34,41	-30,11	-1,94	-29,75

Tabela Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków drzew. Obręb leśny Bytów

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			So	Św	Db	Bk	Brz
1.01.2005	wg gat. pan. [m3]	2 394 788,00	2 287 897,00	24 780,00	13 219,00	20 924,00	33 055,00
	pow [ha]	9 868,84	9 349,58	80,09	115,96	116,73	135,91
	zasobność [m3/ha]	242,66	244,71	309,40	114,00	179,25	243,21
	wg gat. rz. [m3]	2 388 825,00	2 149 315,00	105 290,00	17 580,00	24 390,00	71 195,00
	pow [ha]	9 868,84	8 611,00	354,05	195,36	188,35	387,82
	zasobność [m3/ha]	242,06	249,60	297,39	89,99	129,49	183,58
	śr. zasobność [m3/ha]	242,36	247,15	303,39	101,99	154,37	213,39
1.01.2015	wg gat. pan. [m3]	1 451 054,00	1 366 613,00	7 920,00	22 826,00	20 444,00	21 865,00
	pow [ha]	5 783,38	5 387,85	25,30	112,36	120,14	88,84
	zasobność [m3/ha]	250,90	253,65	313,04	203,15	170,17	246,12
	wg gat. rz. [m3]	1 441 955,00	1 291 855,00	42 630,00	21 510,00	26 300,00	36 955,00
	pow [ha]	5 783,38	4 964,55	134,95	171,46	214,48	199,93
	zasobność [m3/ha]	249,33	260,22	315,89	125,45	122,62	184,84
	śr. zasobność [m3/ha]	250,11	256,93	314,47	164,30	146,40	215,48
różnica	wg gat. pan. [m3]	-943 734,00	-921 284,00	-16 860,00	9 607,00	-480,00	-11 190,00
	pow [ha]	-4 085,46	-3 961,73	-54,79	-3,60	3,41	-47,07
	zasobność [m3/ha]	8,24	8,94	3,64	89,15	-9,08	2,90
	wg gat. rz. [m3]	-946 870,00	-857 460,00	-62 660,00	3 930,00	1 910,00	-34 240,00
	pow [ha]	-4 085,46	-3 646,45	-219,10	-23,90	26,13	-187,89
	zasobność [m3/ha]	7,27	10,61	18,51	35,46	-6,87	1,26
	śr. zasobność [m3/ha]	7,75	9,78	11,07	62,31	-7,98	2,08

Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków drzew. Obręb leśny Gołębica Góra

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			So	Św	Db	Bk	Brz
1.01.2005	wg gat. pan.(m ³)	6 342 653,00	5 377 855,00	200 448,00	119 616,00	441 567,00	137 073,00
	pow (ha)	25 479,79	21 353,44	693,02	517,51	1 964,44	643,38
	zasobność (m ³ /ha)	248,93	251,85	289,24	231,14	224,78	213,05
	wg gat. rz. (m ³)	6 321 415,00	5 016 950,00	428 680,00	139 040,00	380 170,00	250 880,00
	pow (ha)	25 479,79	19 521,03	1 535,38	705,86	1 925,05	1 238,79
	zasobność (m ³ /ha)	248,10	257,00	279,20	196,98	197,49	202,52
	śr. zasobność (m³/ha)	248,51	254,43	284,22	214,06	211,13	207,79
1.01.2015	wg gat. pan.(m ³)	5 284 163,00	4 359 090,00	97 451,00	125 489,00	481 001,00	126 747,00
	pow (ha)	21 538,04	17 334,84	376,67	567,29	2 260,12	613,98
	zasobność (m ³ /ha)	245,34	251,46	258,72	221,21	212,82	206,44
	wg gat. rz. (m ³)	5 244 515,00	4 043 375,00	284 780,00	133 905,00	436 175,00	205 600,00
	pow (ha)	21 538,04	15 586,74	974,42	812,07	2 439,67	1 124,84
	zasobność (m ³ /ha)	243,50	259,41	292,26	164,89	178,78	182,78
	śr. zasobność (m³/ha)	244,42	255,44	275,49	193,05	195,80	194,44
różnica	wg gat. pan.(m ³)	-1 058 490,00	-1 018 765,00	-102 997,00	5 873,00	39 434,00	-10 326,00
	pow (ha)	-3 941,75	-4 018,60	-316,35	49,78	295,68	-28,40
	zasobność (m ³ /ha)	-3,59	-0,39	-30,52	-9,93	-11,96	-6,95
	wg gat. rz. (m ³)	-1 076 900,00	-973 575,00	-143 900,00	-5 135,00	56 005,00	-45 280,00
	pow (ha)	-3 941,75	-3 934,79	-560,96	106,21	514,62	-113,95
	zasobność (m ³ /ha)	-4,60	2,42	13,05	-32,09	-18,70	-19,74
	śr. zasobność (m³/ha)	-4,09	1,02	-8,73	-21,01	-15,33	-13,35

Tabela Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków drzew. Nadleśnictwo Bytów

Przy użytkowaniu zasobów leśnych zamykających się w 10-leciu miąższością 5 284 163m³ nastąpił spadek zapasu o 1 058 490m³ co stanowi 16,7% zapasu początkowego.

Spadła przy tym przeciętna zasobność drzewostanów o 4,5 m³/ha co stanowi 1,8% przeciętnej zasobności stanu początkowego.

Głównym powodem zmniejszenia zapasu jest zmniejszenie powierzchni leśnej o 3 941,75 ha w wyniku zmian granic nadleśnictwa.

Wskazane w powyższych zestawieniach zasoby najważniejszych gatunków drzew wykazują spadek zapasu wszystkich gatunków poza Db i Bk.

Udział sosny liczony wg gatunków rzeczywistych jest niższy od udziału wg gatunków panujących, co świadczy o występowaniu sosny głównie w litych drzewostanach, na siedliskach Bśw, BMśw.

4.2 Jakość upraw i młodników

Uprawy i młodniki do lat 10 o składzie zgodnym ze składem pożądanym stanowią 96,52% wszystkich upraw. Nie zainwentaryzowano upraw i młodników na powierzchniach otwartych niezgodnych ze składem pożądanym. Powierzchnia upraw o zadrzewieniu 1,0 – 0,9 wynosi 1087,87 ha co stanowi 98,96%.

4.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Nadleśnictwo w minionych okresach prowadziło przebudowę drzewostanów co doprowadziło do znacznej poprawy kondycji lasów i zwiększenia odporności na szkodniki i czynniki chorobotwórcze.

W nadleśnictwie prowadzony jest stały monitoring stanu sanitarnego lasu zgodnie z wymogami Instrukcji Ochrony Lasu, zaleceniami Zespołu Ochrony Lasu oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Pojawiający się posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy są na bieżąco usuwane.

Rozmiar pozyskanego posuszu, wywrotów i złomów w minionym 10-leciu przedstawiał się zgodnie z danymi zestawionymi poniżej

Rok	Posusz (m ³)				Wywroty i złomy (m ³)				Razem posusz, złomy i wywroty (m ³)
	Obręb Borzytuchom	Obręb Bytów	Obręb Gołębia Góra	Nadleśnictwo	Obręb Borzytuchom	Obręb Bytów	Obręb Gołębia Góra	Nadleśnictwo	
2005	1 816,92	1 994,83	2 300,89	6 112,64	1 890,25	1 404,59	705,54	4 000,38	10 113,02
2006	8 714,81	3 104,42	5 788,45	17 607,68	119,94	333,11	193,50	646,55	18 254,23
2007	12 711,49	3 819,19	9 389,68	25 920,36	5 550,50	2 723,92	5 267,64	13 542,06	39 462,42
2008	11 198,46	3 560,67	5 400,22	20 159,35	1 896,74	1 402,83	2 295,19	5 594,76	25 754,11
2009	9 687,05	3 847,19	3 208,93	16 743,17	3 927,06	1 639,63	5 821,63	11 388,32	28 131,49
2010	5 984,21	2 009,75	2 202,13	10 196,09	863,27	682,22	1 592,67	3 138,16	13 334,25
2011	5 789,72	2 791,11	2 823,19	11 404,02	4 372,09	1 571,42	2 623,14	8 566,65	19 970,67
2012	5 035,32	1 929,49	1 706,99	8 671,80	7 352,14	12 019,54	6 047,52	25 419,20	34 091,00
2013	9 147,26	2 486,75	2 325,90	13 959,91	1 341,31	586,84	667,45	2 595,60	16 555,51

Tabela Pozyskanie posuszu, drewna z wywrotów i złomów w latach 2005 - 2013.

5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

rok wykonania	obręb leśny			Nadleśnictwo ogółem
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
2005	0	0	0	
2006	2,30	0	2,50	4,80
2007	10,17	0	0	10,17
2008	1,50	11,20	5,98	18,68
2009	2,88	10,45	0	13,33
2010	1,11	20,75	0	21,86
2011	0,79	5,16	0	5,95
2012	1,57	1,47	0	3,04
2013	0,40	0	0	0,40
2014	0,21	0	0	0,21
razem	20,93	49,03	8,48	78,44

Tabela Rozmiar wykonanych zalesień w latach 2005-2014

W latach 2005 – 2014 Zalesiono 78,44 ha gruntów porolnych, co stanowi 232,97% gruntów przewidzianych do zalesienia w planie urządzenia lasu.

Zwiększenie powierzchni zalesień związane było z przejmowaniem gruntów przeznaczonych do zalesienia z ANRSP.

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

6.1. Szkody spowodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach

Szkody spowodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej przez nadleśnictwo przedstawiają poniższe tabele.

rok	kategoria powierzchni	powierzchnia uszkodzeń [ha]				pow. poprawek i uzupełn. (z powodu szkód od zwierzyny)
		do 20%	21-40%	> 40%	razem pow. 20%	
2005	uprawy	19,36	13,57	2,36	15,93	x
	młodn i starsze	14,71	7,01	6,53	13,54	
2006	uprawy	19,80	5,55	5,22	10,77	x
	młodn i starsze	4,92	9,06	0,75	9,81	
2007	uprawy	29,10	6,69	0	6,69	x
	młodn i starsze	8,30	0,75	1,93	2,68	
2008	uprawy	25,44	0	0	0	x
	młodn i starsze	13,95	1,95	1,93	3,88	
2009	uprawy	29,86	0,59	0	0,59	x
	młodn i starsze	18,12	1,45	1,93	3,38	
2010	uprawy	21,59	4,68	0,00	4,68	x
	młodn i starsze	30,51	6,02	4,20	10,22	
2011	uprawy	25,35	19,96	4,66	24,62	x
	młodn i starsze	187,54	72,75	12,35	85,10	
2012	uprawy	0	17,40	0,76	18,16	x
	młodn i starsze	0	141,61	83,42	225,03	
2013	uprawy	0	16,26	5,27	21,53	x
	młodn i starsze	0	42,71	17,55	60,26	
2014	uprawy	0	17,56	4,00	21,56	x
	młodn i starsze	0	34,45	9,75	44,20	

Tabela Wykaz szkód spowodowanych przez zwierzynę w latach 2005-2014. Obręb leśny Borzytuchom

rok	kategoria powierzchni	powierzchnia uszkodzeń [ha]				pow. poprawek i uzup. (z powodu szkód od zwierzyny)
		do 20%	21-40%	> 40%	razem pow. 20%	
2005	uprawy	95,74	11,65	1,00	12,65	x
	młodn i starsze	69,51	6,57	0	6,57	
2006	uprawy	22,98	3,00	0	3,00	x
	młodn i starsze	22,36	14,22	0	14,22	
2007	uprawy	13,91	4,40	0	4,40	x
	młodn i starsze	18,53	0,00	0	0	
2008	uprawy	6,80	0,00	0	0	x
	młodn i starsze	1,65	1,78	0	1,78	
2009	uprawy	11,28	9,75	0	9,75	x
	młodn i starsze	1,05	1,28	0	1,28	
2010	uprawy	9,03	6,50	0	6,50	x
	młodn i starsze	12,86	5,35	0	5,35	
2011	uprawy	32,10	7,90	0	7,90	x
	młodn i starsze	24,34	8,23	0	8,23	
2012	uprawy	0	18,57	1,20	19,77	x
	młodn i starsze	0	26,70	4,31	31,01	
2013	uprawy	0	18,65	3,74	22,39	x
	młodn i starsze	0	16,92	10,50	27,42	
2014	uprawy	0	11,52	0,00	11,52	x
	młodn i starsze	0	6,50	4,77	11,27	

Tabela Wykaz szkód spowodowanych przez zwierzynę w latach 2005-2014. Obręb leśny Bytów

rok	kategoria powierzchni	powierzchnia uszkodzeń [ha]				pow. poprawek i uzup. (z powodu szkód od zwierzyny)
		do 20%	21-40%	> 40%	razem pow. 20%	
2005	uprawy	56,13	13,33	3,24	16,57	x
	młodn i starsze	15,83	12,96	0	12,96	
2006	uprawy	55,43	9,03	0	9,03	x
	młodn i starsze	31,78	2,95	1,84	4,79	
2007	uprawy	59,64	7,66	0	7,66	x
	młodn i starsze	21,87	0,39	0	0,39	
2008	uprawy	36,66	8,31	0	8,31	x
	młodn i starsze	8,26	2,14	0	2,14	
2009	uprawy	25,56	2,98	0	2,98	x
	młodn i starsze	9,17	0,00	0	0	
2010	uprawy	16,50	9,76	0,50	10,26	x
	młodn i starsze	27,38	16,69	1,00	17,69	
2011	uprawy	44,73	34,97	0,59	35,56	x
	młodn i starsze	30,29	17,93	2,32	20,25	
2012	uprawy	0	25,83	0	25,83	x
	młodn i starsze	0	30,46	0	30,46	
2013	uprawy	0	39,91	14,23	54,14	x
	młodn i starsze	0	37,38	12,67	50,05	
2014	uprawy	0	33,42	20,17	53,59	x
	młodn i starsze	0	51,94	3,52	55,46	

Tabela Wykaz szkód spowodowanych przez zwierzynę w latach 2005-2014. Obręb leśny Gołębka Góra

rok	kategoria powierzchni	powierzchnia uszkodzeń [ha]				pow. poprawek i uzup. (z powodu szkód od zwierzyny)
		do 20%	21-40%	> 40%	razem pow. 20%	
2005	uprawy	171,23	38,55	6,60	45,15	x
	młodn i starsze	100,05	26,54	6,53	33,07	
2006	uprawy	98,21	17,58	5,22	22,80	x
	młodn i starsze	59,06	26,23	2,59	28,82	
2007	uprawy	102,65	18,75	0	18,75	x
	młodn i starsze	48,70	1,14	1,93	3,07	
2008	uprawy	68,90	8,31	0	8,31	x
	młodn i starsze	23,86	5,87	1,93	7,80	
2009	uprawy	66,70	13,32	0,00	13,32	x
	młodn i starsze	28,34	2,73	1,93	4,66	
2010	uprawy	47,12	20,94	0,50	21,44	x
	młodn i starsze	70,75	28,06	5,20	33,26	
2011	uprawy	102,18	62,83	5,25	68,08	x
	młodn i starsze	242,17	98,91	14,67	113,58	
2012	uprawy	0	61,80	1,96	63,76	x
	młodn i starsze	0	198,77	87,73	286,50	
2013	uprawy	0	74,82	23,24	98,06	x
	młodn i starsze	0	97,01	40,72	137,73	
2014	uprawy	0	62,50	24,17	86,67	x
	młodn i starsze	0	92,89	18,04	110,93	

Tabela Wykaz szkód spowodowanych przez zwierzynę w latach 2005-2014. Nadleśnictwo Bytów

Nadleśnictwo nie ma możliwości podania wielkości poprawek i uzupełnień wykonywanych w okresie minionym wyspecyfikowanych tylko ze względu na szkody powodowane przez zwierzynę. Wzrost szkód w młodnikach i starszych drzewostanach w latach 2012 – 2013 powstał głównie w drzewostanach bukowych (letnie spałowanie buka).

W okresie minionym, nie było konieczności ponownego odnowienia upraw z uwagi na szkody spowodowane przez zwierzynę.

6.2. Szkody spowodowane przez pożary

rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba- powierzchnia ha)							
	liczba	pow. (ha)	Nieostrożność dorosłych	przerzuty z gruntów nieleśnych	turystyka i pozyskanie owoców runa leśnego	transport drogowy	podpalenia	wylądowania atmosferyczne	pozostałe	nieustalone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004	5	2,36		1-0,10			3-2,04		1-0,22	
2005	6	0,27	2-0,11	1-0,09			3-0,07			
2006	1	0,10					1-0,10			
2007	2	0,07								2-0,07
2008	1	0,02					1-0,02			
2009	5	0,17	1-0,05				4-0,12			
2010	1	0,50	1-0,50							
2011	3	1,53	1-0,10						2-1,43	
2012	2	0,02	1-0,01						1-0,01	
2013	4	0,32	1-0,03				3-0,29			
Razem	30	5,36	0,8	0,19	0	0	2,64	0	1,66	0,07

Tabela Pożary lasu w latach 2004 - 2013 - liczba, powierzchnia i przyczyny powstania.

Ze względu na atrakcyjność turystyczną, duży udział siedlisk borowych oraz układ pogody z suszą wczesnowiosenną i letnią lasy nadleśnictwa są narażone na powstanie pożarów.

Podział obszarów leśnych Polski na strefy prognozowania zagrożenia pożarowego przyporządkowuje lasy nadleśnictwa do 6 strefy prognostycznej.

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Bytów został zaliczony do II kategorii.

W latach 2004 – 2013 na terenach nadleśnictwa wybuchło 30 pożarów, o łącznej powierzchni 5,36 ha. Średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0,18 ha.

Punkt Alarmowo Dyspozycyjny (PAD) zorganizowany jest w siedzibie nadleśnictwa. Obserwacja terenów leśnych prowadzona jest z dwóch wież nadleśnictwa wybudowanych w mijającym dziesięcioleciu metalowej w Gostkowie oraz betonowej w Czarnej Dąbrowie a także wież sąsiednich nadleśnictw.

W celu zabezpieczenia przeciwpożarowego terenów leśnictwa nadleśnictwo utrzymuje trzy bazy sprzętu przeciwpożarowego wyposażone zgodnie z przepisami Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu oraz samochód patrolowo – gaśniczy Nissan Navarra z modułem gaśniczym.

W celu zapewnienia dojazdu do miejsc ewentualnego pożaru nadleśnictwo utrzymuje sieć dojazdów pożarowych przystosowywanych do warunków rozporządzenia podczas prowadzonych prac remontowo – modernizacyjnych oraz 13 punktów czerpania wody do celów pożarowych.

6.3.Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczania tych szkód

Szkodniki pierwotne

Minione dziesięciolecie charakteryzowało się małą aktywnością szkodników pierwotnych. Największe znaczenie miały: poproch cetyniak oraz brudnica mniszka.

Na terenie Nadleśnictwa Bytów w celu ograniczenia masowego występowania szkodników pierwotnych wykonano w okresie minionym jeden zabieg ratowniczy w roku 2013 na brudnicę mniszkę na powierzchni 231 ha. Użyto preparatu Foray 76B S.C. w dawce 2,5l/ha. Do naprowadzania samolotu użyto urządzenia AGNAV GUJA. Skuteczność zabiegu – 100 %.

W 2010 roku wprowadzono podział obszarów leśnych na ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny.

Na terenie nadleśnictwa wyznaczono 3 508,09 ha takich drzewostanów:

- obręb Borzytuchom – 579,59ha,
- obręb Bytów – 1 320,00ha
- obręb Gołębia Góra – 1608,50ha

oraz 23 471,33 ha obszarów niegradacyjnych (obręb Borzytuchom 9 102,45ha, obręb Bytów 5 092,72 ha, obręb Gołębia Góra 9 276,16 ha).

W 2012 roku (na cele prac prognostycznych od 2013 roku) na obszarach gradacyjnych wyznaczono 71 partii kontrolnych (stałych partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny), natomiast na obszarach niegradacyjnych 118 partii kontrolnych.

Do 2006 roku ilość stałych partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań wynosiła 920 szt. a w latach 2007 – 2012 było to 269 szt.

Szkodniki wtórne

Główne działania nadleśnictwa mające na celu ograniczenie liczebności szkodników wtórnych polegały na:

- wyszukiwaniu i usuwaniu drzew trocinkowych,
- bieżącym usuwaniu posuszu czynnego,
- prawidłowej rotacji drewna, szczególnie w okresie wiosennym i letnim.

Szkodniki upraw

Głównym szkodnikiem upraw w minionym okresie był szeliniak sosnowiec. W celu ograniczenia szkód powodowanych przez szeliniaka stosowano następujące zabiegi:

- przelegiwanie zrębów,
- kopanie dołków chwytnych z wyłożeniem krążków sosnowych – głównie w celach prognostycznych.

Grzyby patogeniczne

Na terenie nadleśnictwa występują patogeniczne grzyby korzeniowe, głównie huba korzeniowa oraz opieńki.

W celu ochrony drzewostanów rosnących na gruntach porolnych stosowano profilaktyczne szczepienie pniaków biopreparatem Pg IBL.

6.4.Szkody spowodowane przez zanieczyszczenie środowiska

W nadleśnictwie Bytów nie występują szkody od przemysłu.

W okresie minionym dużym problemem jest zaśmiecanie terenów leśnych.

6.5.Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne

Wśród czynników klimatycznych w warunkach Nadleśnictwa Bytów najistotniejsze znaczenie mają silne wiatry powalające.

Największe szkody odnotowano w roku 2012 spowodowane trąbą powietrzną, wskutek której powstały zręby sanitarne na powierzchni 28,78 ha w leśnictwach Czarna Dąbrowa i Zielony Dwór. Również w roku 2012 na skutek silnych wiatrów zniszczeniu uległ drzewostan na powierzchni 1,54 ha w leśnictwie Czaple.

7. Wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

7.1 Pozyskanie choinek

Średnioroczne pozyskanie i sprzedaż choinek kształtuje się na poziomie około 900 szt.

7.2 Użytkowanie runa leśnego

Zbiór owoców runa leśnego ma duże znaczenie na terenie nadleśnictwa. Dokonywany jest przez głównie przez miejscową ludność. W okresie zbioru owoców runa wzrasta do dużej penetracji obszarów leśnych nadleśnictwa.

7.3 Wyniki gospodarki łowieckiej

7.3.1. Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Nadleśnictwo Bytów należy do III Rejonu Hodowlanego. W minionym okresie gospodarczym nadleśnictwo nadzorowało gospodarkę łowiecką w dziewięciu obwodach łowieckich:

- Nr 104 „Skotawsko” – Kł HUBERTUS Warszawa,
- Nr 105 „Radusz” – Kł BIELSKO Bielsko Biała,
- Nr 122 „Pomysk Mały” – Kł TROP Bytów,
- Nr 123 „Osieki Bytowskie” – Kł TROP Bytów,
- Nr 124 „Jutrzenka” – Kł GŁUSZEC Borzytuchom,
- Nr 147 „Pomysk Wielki” – Kł TROP Bytów,
- Nr 148 „Dąbrówka” – Kł GŁUSZEC Borzytuchom,
- Nr 175 „Osława Dąbrowa” – Kł JELEŃ Studzienice,
- Nr 176 „Ząbinowice” – Kł TROP Bytów.

Ponadto w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa znajdują się obwody łowieckie:

- Nr 91 „Motarzyno” - Kł KNIEJA,
- Nr 103 „Jasień” - Kł ODYNIĘC,
- Nr 178 „Sierzno” – Kł JELEŃ,
- Nr 179 „Nowe Huty” – Kł ŻURAW,
- Nr 89 „Rokity” – Kł Knieja.

Sześć obwodów zostało sklasyfikowanych jako polne a osiem jako leśne. W 2013 roku na podstawie Decyzji nr 11 Dyrektora RDLP w Szczecinku powołany został zespół do weryfikacji kategoryzacji obwodów łowieckich. Na dzień dzisiejszy dwa obwody nadzorowane przez nadleśnictwo zaliczono do bardzo dobrych, jeden został sklasyfikowany jako dobry, dwa jako średnie i cztery jako słabe.

7.3.2. Liczebność zwierzyny oraz realizacja rocznych planów łowieckich

Liczebność zwierzyny w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich na podstawie corocznych inwentaryzacji przedstawiają poniższe tabele.

Inwentaryzację dla zwierzyny grubej przedstawiono wg poszczególnych lat dziesięciolecia, zwierzyny drobnej poprzez porównanie stanu inwentaryzacyjnego z roku 2005 i 2014.

gatunek	numer obwodu									nadleśnictwo
	104	105	122	123	124	147	148	175	176	
2005										
jeleń	100	244	36	120	187	45	39	185	45	1001
sarna	305	238	180	200	220	205	112	390	170	2020
dzik	40	127	60	60	100	75	50	30	31	573
2006										
jeleń	105	248	36	100	160	40	30	135	47	901
sarna	315	246	180	200	240	205	135	375	180	2076
dzik	40	123	60	60	82	70	49	34	37	555
2007										
jeleń	102	233	36	105	150	35	30	130	35	856
sarna	302	213	160	170	220	190	135	367	162	1919
dzik	40	120	39	45	58	50	36	25	28	441
2008										
jeleń	100	228	34	102	152	35	34	132	33	850
sarna	305	239	165	170	216	191	149	380	163	1978
dzik	42	79	45	54	65	65	40	39	35	464
2009										
jeleń	110	269	36	108	160	35	38	142	40	938
sarna	320	246	185	205	240	210	165	403	180	2154
dzik	45	170	56	40	67	65	45	51	45	584
2010										
jeleń	106	267	38	115	170	35	38	143	38	950
sarna	300	231	185	195	210	210	165	393	180	2069
dzik	45	105	62	70	90	75	50	65	50	612
2011										
jeleń	119	272	46	130	170	36	45	144	42	1004
sarna	292	232	185	190	220	190	185	392	170	2056
dzik	50	145	65	90	105	80	80	89	75	779
2012										
jeleń	131	267	50	142	187	38	49	137	45	1046
sarna	292	202	185	190	236	180	196	386	175	2042
dzik	49	150	65	90	80	80	56	73	75	718
2013										
jeleń	156	345	62	159	190	49	59	180	50	1250
sarna	295	200	230	190	260	263	230	391	210	2269
dzik	60	165	70	100	96	106	62	59	80	798
2014										
jeleń	160	324	62	133	186	50	42	183	56	1196
sarna	295	220	235	210	268	273	230	393	230	2354
dzik	60	150	76	100	89	102	58	55	80	770

Tabela Inwentaryzacja zwierzyny grubej w obwodach łowieckich nadzorowanych przez nadleśnictwo.

gatunek	rok 2005	rok 2014
lis	415	451
jenot	140	226
borsuk	89	145
kuny	189	182
norka amerykańska	93	199
tchórz	66	96
szop pracz	0	6
piżmak	51	11
zając	236	529
kuropatwa	92	85

Tabela Inwentaryzacja zwierzyny.

Przeprowadzane inwentaryzacje głównie metodą całorocznych inwentaryzacji oraz tropienia na śniegu w przypadku jeleni pokazują niewłaściwy bilans w odniesieniu do Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2007 – 2017.

gatunek	x	nadleśnictwo	gatunek	x	nadleśnictwo
2005/2006			2010/2011		
jeleń	plan	352	jeleń	plan	378
	wykonanie	342		wykonanie	363
	% wykonania	97,16		% wykonania	96,03
sarna	plan	554	sarna	plan	516
	wykonanie	552		wykonanie	461
	% wykonania	99,64		% wykonania	89,34
dzik	plan	494	dzik	plan	798
	wykonanie	443		wykonanie	690
	% wykonania	89,68		% wykonania	86,47
2006/2007			2011/2012		
jeleń	plan	372	jeleń	plan	457
	wykonanie	345		wykonanie	449
	% wykonania	92,74		% wykonania	98,25
sarna	plan	546	sarna	plan	476
	wykonanie	483		wykonanie	430
	% wykonania	88,46		% wykonania	90,34
dzik	plan	497	dzik	plan	832
	wykonanie	234		wykonanie	518
	% wykonania	47,08		% wykonania	62,26
2007/2008			2012/2013		
jeleń	plan	286	jeleń	plan	503
	wykonanie	263		wykonanie	503
	% wykonania	91,96		% wykonania	100
sarna	plan	468	sarna	plan	441
	wykonanie	416		wykonanie	442
	% wykonania	88,89		% wykonania	100,23
dzik	plan	367	dzik	plan	789
	wykonanie	290		wykonanie	683
	% wykonania	79,02		% wykonania	86,57
2008/2009			2013/2014		
jeleń	plan	293	jeleń	plan	597
	wykonanie	264		wykonanie	586
	% wykonania	90,1		% wykonania	98,16
sarna	plan	495	sarna	plan	510
	wykonanie	463		wykonanie	507
	% wykonania	93,54		% wykonania	99,41
dzik	plan	476	dzik	plan	861
	wykonanie	453		wykonanie	651
	% wykonania	95,17		% wykonania	75,61
2009/2010			2014/2015		
jeleń	plan	330	jeleń	plan	578
	wykonanie	330			
	% wykonania	100			
sarna	plan	545	sarna	plan	556
	wykonanie	562			
	% wykonania	103,12			
dzik	plan	563	dzik	plan	876
	wykonanie	490			
	% wykonania	87,03			

Tabela Plan, wykonanie planu pozyskania zwierzyny w latach 2005 – 2014.

W ostatnich latach notuje się wzrost pozyskania jelenia oraz dzika na terenie obwodów nadzorowanych przez nadleśnictwo. Różnice w ilości faktycznie pozyskanej zwierzyny względem przyjętego planu wynikają ze zgłaszanych przez koła łowieckie trudności w pozyskaniu związanymi m.in. z okresową migracją zwierzyny.

Nadleśnictwo prowadzi działania zmierzające do uzyskania stanów docelowych na koniec obowiązywania obecnego Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego.

7.3.3. Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę łowną i profilaktyka ochrony lasu przed szkodami

Zwierzyna łowna powoduje znaczne szkody w uprawach i młodnikach. Wielkość szkód została przedstawiona w rozdziale 6.1. niniejszego referatu. W początkowym okresie obecnego dziesięciolecia powierzchnia na której występowały szkody od zwierzyny wahała się od kilkunastu do kilkudziesięciu hektarów. W roku 2011 powierzchnia szkód wzrosła ponad trzykrotnie w porównaniu do roku 2010. W ostatnim roku powierzchnia uszkodzeń wyniosła blisko 200 ha.

Nadleśnictwo zabezpiecza znaczne powierzchnie upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny. Oprócz tradycyjnie stosowanych ogrodzeń siatkowych od kilku lat wzrasta powierzchnia zabezpieczana innymi metodami np. rysakowaniem. Oprócz metod zabezpieczenia bezpośredniego nadleśnictwo na znaczną skalę stosuje metodę rozpraszania uszkodzeń poprzez wykładanie drzew zgryzowych.

Rok	Ograniczanie szkód od zwierzyny (ha)			
	Grodzenia siatką	Zabezpieczanie mechaniczne (rysakowanie, palikowanie)	Wykładanie drzew zgryzowych	Zabezpieczanie chemiczne
2005	61,59	0,22	0	6,52
2006	58,63	0	90,19	20,21
2007	59,49	0	122,60	19,26
2008	57,31	19,75	50,00	3,09
2009	59,88	0,05	20,30	9,53
2010	53,93	19,71	306,97	15,50
2011	71,14	89,13	155,81	23,72
2012	72,79	99,78	114,94	26,34
2013	81,90	80,40	164,70	34,94
2014 - plan	64,81	74,80	184,00	33,14
średnio	64,15	38,38	120,95	19,23

Tabela Wykaz powierzchni zabiegów ograniczających szkody powodowane przez zwierzynę w latach 2005 - 2014. Obręb leśny Borzytuchom

Rok	Ograniczanie szkód od zwierzyny (ha)			
	Grodzenia siatką	Zabezpieczanie mechaniczne (rysakowanie, palikowanie)	Wykładanie drzew zgrzyzowych	Zabezpieczanie chemiczne
2005	9,50	1,00	0	13,26
2006	14,96	5,84	119,00	20,09
2007	19,31	4,79	20,00	30,84
2008	20,51	1,11	20,00	19,20
2009	9,49	0,86	25,00	13,60
2010	21,16	7,01	125,00	18,14
2011	33,02	33,75	20,00	26,90
2012	10,32	34,21	100,00	58,20
2013	13,26	82,64	207,00	88,32
2014 - plan	4,40	28,52	222,00	65,63
średnio	15,59	19,97	85,80	35,42

Tabela Wykaz powierzchni zabiegów ograniczających szkody powodowane przez zwierzynę w latach 2005 - 2014. Obręb leśny Bytów

Rok	Ograniczanie szkód od zwierzyny (ha)			
	Grodzenia siatką	Zabezpieczanie mechaniczne (rysakowanie, palikowanie)	Wykładanie drzew zgrzyzowych	Zabezpieczanie chemiczne
2005	58,31	1,77	0	78,34
2006	73,11	27,20	217,39	80,59
2007	34,61	20,36	189,86	120,16
2008	29,01	4,13	120,00	121,68
2009	31,98	5,37	145,00	54,19
2010	26,31	11,57	517,00	73,15
2011	36,38	38,84	185,00	88,91
2012	30,03	48,76	160,00	142,28
2013	24,65	117,99	246,91	120,73
2014 - plan	23,08	48,94	275,00	108,77
średnio	36,75	32,49	205,62	98,88

Tabela Wykaz powierzchni zabiegów ograniczających szkody powodowane przez zwierzynę w latach 2005 - 2014. Obręb leśny Gołębia Góra

Rok	Ograniczanie szkód od zwierzyny (ha)			
	Grodzenia siatką	Zabezpieczanie mechaniczne (rysakowanie, palikowanie)	Wykładanie drzew zgrzyzowych	Zabezpieczanie chemiczne
2005	129,40	2,99	0	98,12
2006	146,70	33,04	426,58	120,89
2007	113,41	25,15	332,46	170,26
2008	106,83	24,99	190,00	143,97
2009	101,35	6,28	190,30	77,32
2010	101,40	38,29	948,97	106,79
2011	140,54	161,72	360,81	139,53
2012	113,14	182,75	374,94	226,82
2013	119,81	281,03	618,61	243,99
2014 - plan	92,29	152,26	681,00	207,54
średnio	116,49	90,85	412,37	153,52

Tabela Wykaz powierzchni zabiegów ograniczających szkody powodowane przez zwierzynę w latach 2005 - 2014. Nadleśnictwo Bytów

7.3.4. Zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczenia przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych

Nadleśnictwo Bytów nie prowadziło ewidencji wykonywanych poprawek z przyczyn uszkodzania ich przez zwierzynę łowną.

Analizując rzeczywisty udział poszczególnych gatunków w I klasie wieku drzewostanów oraz zadrzewienie należy stwierdzić, że 99% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu 1,0 – 0,9. W mijającym okresie gospodarczym wzrósł udział w drzewostanach gatunków liściastych głównie dęba i buka.

8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz oceny wykonania zadań wynikających z planów ochrony lub planów zadań ochronnych

Na początku minionego okresu gospodarczego na terenie nadleśnictwa było pięć rezerwatów oraz pięć stref ochronnych wokół miejsc gniazdowania lub regularnego występowania gatunków ptaków.

W 2006 roku Decyzją Wojewody Pomorskiego zlikwidowana została strefa wokół gniazda bociana czarnego zlokalizowana w leśnictwie Modrzewo.

W 2007 roku utworzono strefę dla puchacza w leśnictwie Miedzierza i Czaple.

Rozporządzeniem nr 27/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 10.10.2007 roku utworzono rezerwat przyrody „Dolina Huczka”, który objął teren o pow. 11,95 ha na terenie nadleśnictw Bytów i Leśny Dwór.

18. czerwca 2008 roku Rozporządzeniem nr 15/08 Wojewody pomorskiego uznano rezerwat przyrody „Mechowiska Czaple” zlokalizowany na terenie leśnictwa Czaple.

W tym samym roku na podstawie Rozporządzenia 23/08 Wojewody Pomorskiego z dnia 7.11.2008 roku uznano rezerwat „Skotawskie Łąki”.

12. listopada 2008 roku uznano strefę ochrony wokół gniazda bielika zlokalizowanego w oddziale 50f, leśnictwa Gałęźnia.

W 2009 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska powiększył rezerwat przyrody „Jezioro Głęboboczko” włączając w jego granice fragmenty drzewostanów przylegające do jego brzegów będących w zarządzie nadleśnictwa.

15. września 2009 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zlikwidował strefę ochrony wokół gniazda bielika położonego w oddz. 77 leśnictwa Gałęźnia.

18. października 2012 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zarządzeniem nr 10/2014 powiększył obszar rezerwatu przyrody „Jezioro Cechyńskie Małe” włączając do rezerwatu fragmenty drzewostanów położone w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora stanowiących lasy nadleśnictwa Bytów.

Na terenie nadleśnictwa zlokalizowane jest pięć obszarów Natura 2000. Trzy obszary posiadają plany zadań ochronnych – są to Jeziora Lobeliowe koło Soszycy, Bytowskie Jeziora Lobeliowe, Studzienickie Torfowiska.

Obszary Dolina Słupi oraz Bory Tucholskie nie posiadają planów ochrony.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 8/2010 Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytów corocznie aktualizowana jest lista gatunków chronionych oraz obiektów o nieprzeciętnych walorach przyrodniczych i kulturowych. W mijającym dziesięcioleciu ujawniono m.in. stanowiska:

- tajeży jednostronnej
- bażyny czarnej
- widłaków

W 2011 roku decyzją nr 19/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku ustanowiono zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Mechowiska Czaple” obejmujące wykaszanie roślinności zielnej na powierzchni około 4,83 ha. Zadania ochronne zostały zmienione zarządzeniem 22/2012 oprócz wykaszania określało remont zastawek.

29 kwietnia 2014 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanowił zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Las nad jeziorem Mądrzechowskim” polegające na ograniczaniu skutków antropresji poprzez cykliczne usuwanie odpadów z terenu rezerwatu.

Dla rezerwatu „Gołębia Góra” Wojewoda Pomorski zarządzeniem 100/08 ustanowił zadania ochronne polegające na eliminacji świerka z fitocenoz kwaśnej dąbrowy oraz umożliwienie naturalnego odnowienia sosny poprzez punktowe przygotowanie gleby (oddz. 397a, pow. 1,18 ha). W 2009 roku określono zadania ochronne (Zarządzenie 34/07/2009 RDOŚ w Gdańsku) polegające na wprowadzeniu dębu bezszypułkowego oraz ogrodzeniu powierzchni około 1ha.

W 2012 roku nadleśnictwo wystąpiło do RDOŚ w Gdańsku z wnioskiem o ustanowienie zadań ochronnych dla rezerwatu „Skotawskie Łąki”. Zadania polegające na wykaszaniu roślinności zielnej na powierzchni około 16,75 ha zostały określone Zarządzeniem nr 13/2012 RDOŚ z dnia 4.06.2012 roku, 24/2013 z dnia 28.06.2013r., oraz zarządzeniem z dnia 30.04.2014. Zadania określone w 2014 roku zezwalały na wykonanie czyszczenia wczesnego w oddziale 352-h-01 leśnictwa Obrowo.

8.1 Zagospodarowanie turystyczne

Lasy Nadleśnictwa Bytów położone są na obszarach o bardzo wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych.

W celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie nadleśnictwa wyznaczono 10 ścieżek przyrodniczych, szlaki piesze, rowerowe oraz szlak konny.

Turyści mogą korzystać ze szlaków kajakowych oraz miejsc postoju pojazdów.

W ostatnich dwóch latach nadleśnictwo wymieniło infrastrukturę na siedmiu miejscach postoju pojazdów zlokalizowanych na gruntach nadleśnictwa.

8.2 Kształtowanie stosunków wodnych

W ramach kształtowania stosunków wodnych Nadleśnictwo Bytów w okresie minionym wykonało inwentaryzację urządzeń retencjonujących wodę, były to głównie zastawki na rowach melioracyjnych oraz w mniejszej ilości zbiorniki retencyjne. W roku 2011 z własnych środków wykonano 4 zastawki na rowach melioracyjnych, które umożliwiają retencję 3 918,9 m³ wody. Prowadzone były również prace konserwacyjne na istniejących obiektach.

W 2012 roku Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” wykonał remont zastawek zlokalizowanych w rezerwacie przyrody „Mechowiska Czaple”.

9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu:

- następuje sukcesywny spadek powierzchni leśnej i niezalesionej w hektarach (II rewizja 30376, IV 25795, V rewizja 21901 – aktualna powierzchnie jest większa o 4401 ha od przeciętnej powierzchni nadleśnictw w PGLLP
- nastąpił nieznaczny spadek zasobności na powierzchni leśnej, w stosunku do ostatniej rewizji o 4 m³/ha
- następuje wzrost przeciętnego wieku drzewostanu, co jest wynikiem starzenia się dużych powierzchni nasadzeń powojennych oraz duży udział w gruntach nadleśnictwa rezerwatów leśnych i lasów ochronnych (przeciętny wiek tych drzewostanów jest wyższy niż lasów gospodarczych)

Podsumowując, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych spadły w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia.

NADLEŚNICZY

inż. Wacław Turzyński

NADLEŚNICTWO BYTÓW
ul. Szarych Szeregów 7
77-100 BYTÓW

**BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODZIAŁ W SZCZECINKU**

KOREFERAT

na posiedzenie Rady Techniczno Gospodarczej

w sprawie projektu planu urządzenia lasu

na okres 1.01.2015-31.12.2024

dla Nadleśnictwa Bytów

do analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego

opracowanej przez Nadleśniczego

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINKU**

ANALIZA GOSPODARKI UBIEGŁEGO OKRESU

Podstawą analizy gospodarki leśnej za ubiegły okres gospodarczy jest plan urządzenia lasu (IV rewizji) wykonany wg stanu na 1.01.2005 r. dla Nadleśnictwa Bytów, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska DLOPiK-L-lp-611-52/06 z dnia 13.07.2006 r.

1. Porównanie danych zawartych w referacie Nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu

1.1. Zmiany w stanie posiadania

Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie przedstawiają się następująco:

Stan na:	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia w ha (ze współwłasnością)			
1	2	3	4	5
1.01.2005 r.	10104,1786	7034,0386	10906,4723	28044,6895
1.01.2015 r.	10200,9469	7135,0808	6479,6789	23815,7066
Różnica	+ 96,7683	+ 101,0422	- 4426,7934	- 4228,9829

Powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa wynosi 23815,7066 ha. Powierzchnia Nadleśnictwa zmalała w minionym okresie o 4228,9829 ha, to jest o 15,08%.

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP (Łupawa),
- nabycie i zbycie gruntów w trybie art.38e ustawy o lasach – w ramach zamian i podczas scalania,
- sprzedaż gruntów w trybie art. 40a ustawy o lasach.

1.2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego

Ogólnie stwierdza się, że Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwo cięć - zgodnie z zasadami ładu czasowego i przestrzennego.

Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym zaprojektowanych użytków rębnych wg rodzajów rębni przedstawia się następująco:

Rodzaj rębni	Plan	Wykonanie	% wykonania
	Miaższość – m ³ Powierzchnia -ha		
Obręb Borzytuchom			
Rębnia zupełna	<u>157406</u> 533,51	<u>131519</u> 516,44	<u>83,6</u> 96,8
Rębnie złożone	<u>133062</u> 765,08	<u>86556</u> 798,51	<u>65,0</u> 104,4
Niezaliczone na etat pow.	<u>1676</u>	<u>2146</u>	<u>128</u>
Przygodne rębne		<u>30165</u>	
Razem użytki rębne	<u>292144</u> 1298,59	<u>250386</u> 1314,95	<u>85,7</u> 101,3
Obręb Bytów			
Rębnia zupełna	<u>72828</u> 324,62	<u>66634</u> 352,00	<u>91,5</u> 108,4
Rębnie złożone	<u>72096</u> 518,04	<u>54555</u> 577,16	<u>75,7</u> 111,4
Niezaliczone na etat pow.	<u>2219</u>	<u>3387</u>	<u>152,6</u>
Przygodne rębne		<u>12424</u>	
Razem użytki rębne	<u>147143</u> 842,66	<u>137000</u> 929,16	<u>93,1</u> 110,3
Obręb Gołębia Góra			
Rębnia zupełna	<u>154776</u> 604,00	<u>131240</u> 576,35	<u>84,8</u> 95,4
Rębnie złożone	<u>75778</u> 479,02	<u>62991</u> 504,18	<u>83,1</u> 105,3
Niezaliczone na etat pow.	<u>720</u>	<u>1858</u>	<u>258,1</u>
Przygodne rębne		<u>14825</u>	
Razem użytki rębne	<u>231274</u> 1083,02	<u>210914</u> 1080,53	<u>91,2</u> 99,8

Rodzaj rębni	Plan	Wykonanie	% wykonania
	Miąższość – m ³ Powierzchnia -ha		
Nadleśnictwo Bytów			
Rębnia zupełna	<u>385010</u> 1462,13	<u>329393</u> 1444,79	<u>85,6</u> 98,8
Rębnie złożone	<u>280936</u> 1762,14	<u>204102</u> 1879,85	<u>72,7</u> 106,7
Niezaliczone na etat pow.	<u>4615</u>	<u>7391</u>	<u>160,2</u>
Przygodne rębne		<u>57414</u>	
Ogółem użytki rębne	<u>670561</u> 3224,27	<u>598300</u> 3324,64	<u>89,2</u> 103,1

Rozmiar powierzchniowy użytków rębnych wykonano w 103,1%, a etat miąższościowy w 89,2%.

Użytki przygodne stanowiły 9,6% miąższości grubizny pozyskanej w użytkowaniu rębnym.

Ogółem w Nadleśnictwie w użytkowaniu rębnym zaliczonych na etat uzyskano wydajność 178 m³/ha, przy planowanej 207 m³/ha. Użytkowanie rębne rębniami złożonymi było prowadzone zgodnie z bieżącymi potrzebami hodowlanymi. Wykonano 95% planowanych cięć uprzętających.

1.2.2. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębnego

Nie stwierdzono w czasie inwentaryzacji istotnych zaniedbań pielęgnacyjnych. Ogólnie należy stwierdzić, że wykonane w drzewostanach Nadleśnictwa cięcia pielęgnacyjne prowadziły do utrzymania lub poprawy stabilności drzewostanów (sanitarne porządkowanie lasu). Celem było uzyskanie możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji. W lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne prowadzono z uwzględnieniem zadań wynikających z roli pełnionej przez poszczególne drzewostany.

Powierzchniowy planowany rozmiar cięć pielęgnacyjnych został zrealizowany w 98,6%, a miąższościowy – w 111,5%. Na planowaną miąższość 620000 m³ pozyskano 691248 m³. Uzyskano wydajność 35,3 m³/ha, przy planowanej 31,2 m³/ha. Użytki przygodne stanowiły 24,3% miąższości pozyskanej w użytkowaniu przedrębnym.

Ogółem etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym i przedrębnym wykonano w 99,9%.

W okresie między omawianymi rewizjami w Nadleśnictwie wystąpił spadek przeciętnej zasobności na 1 ha o 4 m³. W tym czasie na terenie Nadleśnictwa pozyskano 1289549 m³ netto, czyli przeciętnie z 1 ha gruntów zalesionych i niezalesionych 50 m³. Przeliczając pozyskanie na 1ha na miąższość brutto, przy zastosowaniu wskaźnika 1,25, uzyskujemy pozyskanie brutto z 1 ha w wysokości ok. 62 m³. Łącznie więc w Nadleśnictwie (łącznie z gruntami przekazanymi do Nadleśnictwa Łupawa) można mówić o przyroście bieżącym użytecznym na 1 ha w całym 10-leciu w wysokości 58 m³ (62 m³ - 4 m³) tj. o przyroście rocznym rzędu 5,80 m³/ha.

1.2.3. Wykonanie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

Wykonanie czynności gospodarczych z zakresu hodowli lasu w porównaniu z planem:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	% planu
	Powierzchnia - ha		
Odnowienie halizn i zrębów zupełnych	1727,68	1386,86	80,3
Zalesienia	33,67	78,44	233,0
Odnowienia po rębniach złożonych	784,65	546,03	69,6
Podsadzenia (wpr. II ptr.)	284,93	306,74	107,7
Dolesienia luk	5,68	70,60	1243,0
Poprawki i uzupełnienia	402,87	120,73	30,0
Wprowadzanie podszytów	10,27	7,83	76,2
Pielęgnacja gleby	2546,00	2158,90	84,8
CW	836,35	1791,71	214,2
Pielęgnacja młodników - CP	2276,21	2163,42	95,0
Melioracje agrotechniczne	1996,95	1871,11	93,7

Nie wykonanie planu odnowień otwartych (80,3%) było przede wszystkim wynikiem wprowadzenia przelegiwania zrębów. Przekroczenie planowanego rozmiaru zalesień związane było z zalesianiem przejętych przez Nadleśnictwo gruntów rolnych. Mniejsze niż planowano było wykonanie odnowień po rębni złożonej, a prawdopodobną przyczynę należy szukać w nieuznaniu części odnowień naturalnych. Duże przekroczenie planu w dolesieniach luk spowodowały głównie szkody w drzewostanach wyrządzone przez kornika i silne wiatry w 2012 r.

Poprawki i uzupełnienia wykonano w 30,0% planu. Dobry stan upraw świadczy, że nie było potrzeby wykonywania ich w planowanym rozmiarze. Poprawki i uzupełnienia stanowiły w Nadleśnictwie 6,0% ogólnej powierzchni odnowień i zalesień otwartych oraz odnowień po rębniach złożonych.

Pozostałe zabiegi hodowlane Nadleśnictwo wykonało w zakresie zbliżonym do planowanego.

Zinwentaryzowano 1099,21 ha upraw i młodników Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych. 96,5% powierzchni tych upraw i młodników cechuje zgodność z orientacyjnym składem gatunkowym, przyjętym w poprzednim planie dla danego siedliska. Upraw o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem nie zinwentaryzowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników Ia kl. w. wynosi 0,95.

Średni stopień pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 89,2%, a jakość 12. Pokrycie młodego pokolenia w KO określono na 53,8%, jakość na 22, a w KDO odpowiednio 25,7% i jakość 22.

W Nadleśnictwie drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z przyjętymi na KZP typami drzewostanów występują na 88,3% powierzchni, częściowo zgodnych na 10,0%, niezgodnych na 1,7% powierzchni gruntów zalesionych.

Ogólnie można stwierdzić, że zwiększenie zasobów drzewnych, w miarę dobry stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów oraz właściwa jakość upraw i młodników, to wynik prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym.

Analiza wykonanych prac z zakresu hodowli lasu przeprowadzona w oparciu o zmianę struktury powierzchni gruntów leśnych niezalesionych (zręby, halizny, płazowiny) oraz powierzchni KO i KDO w minionym 10-leciu przedstawia się następująco:

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Zręby	Halizny i płazowiny	KO	KDO
		powierzchnia w ha			
NADLEŚNICTWO BYTÓW					
Stan na 1.01.2005 r.		265,55		873,33	54,29
Wg stanu na 1.01.2015r. zaliczono do	Uprawy i młodniki	265,55		661,02	13,80
	KO			161,03	36,78
	Halizny			1,27	
	Drzewostany			7,77	
	Drzewostany wyłączone z użytkowania jako ostoje różnorodności biologicznej			31,61	3,71
	Drzewostany stanowiące ekotony			6,42	
	Zręby			4,21	

Zestawienie powierzchni upraw i młodników do 10 lat w stopniach zadrzewienia

Wyszczególnienie	Wg stanu na 1.01.2005r.		Wg stanu na 1.01.2015r.	
	pow. ha	%	pow. ha	%
1	2	3	4	5
NADLEŚNICTWO BYTÓW				
uprawy o zadrzewieniu 1.0 - 0.9	739,89	73,88	1087,87	98,97
- „ - 0.8 – 0.7	248,23	24,79	8,92	0,81
- „ - 0.6 – 0.5	13,32	1,33	2,42	0,22
uprawy przypadłe o zad. 0.4 i mniejszym				
R A Z E M	1001,44	100,00	1099,21	100,00
Przeciętne zadrzewienie w la klasie wieku	0,90	x	0,95	x

Zestawienie powierzchni upraw i młodników do 10 lat w stopniach zgodności składu gatunkowego

Wyszczególnienie	Wg stanu na 1.01.2005 r.		Wg stanu na 1.01.2015r.	
	pow. ha	%	pow. ha	%
1	2	3	4	5
NADLEŚNICTWO BYTÓW				
zgodne	929,36	92,80	1060,94	96,52
częściowo zgodne	70,45	7,04	38,27	3,48
niezgodne	1,63	0,16		
uprawy przypadłe				
R A Z E M	1001,44	100,00	1099,21	100,00

1.3. Ocena realizacji programu ochrony przyrody

W minionym 10-leciu Nadleśnictwo realizując wytyczne Programu ochrony przyrody zadbało o zachowanie łągów, olsów i innych naturalnych zbiorowisk, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pozostawiono w stanie nienaruszonym śródleśne polany. Utrzymywano śródleśne zbiorniki wodne. W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiano drzewa martwe i dziuplaste. Ochronie podlegały stanowiska roślin gatunków rzadkich i ginących oraz prowadzona była ich ewidencja. Na powierzchniach przeznaczonych do cięć odnowieniowych pozostawiano do starości fizjologicznej około 5 % powierzchni bez stosowania jakichkolwiek zabiegów.

W minionym okresie zostało zatwierdzonych na terenie Nadleśnictwa pięć nowych rezerwatów przyrody: „Dolina Huczka”, „Jezioro Cechyńskie Małe”, „Jezioro Głębocko”, „Skotawskie Łąki” i „Mechowiska Czaple”.

W czasie prac nad projektem planu urządzenia lasu wykonawca dokonał lustracji i weryfikacji występujących na terenie Nadleśnictwa Bytów siedlisk przyrodniczych, wyznaczonych na podstawie przeprowadzonej w LP w latach 2006-2007 powszechnej inwentaryzacji. Zbiorcza powierzchnia poszczególnych siedlisk naturowych po korekcie zostanie zamieszczona w zaktualizowanym Programie ochrony przyrody.

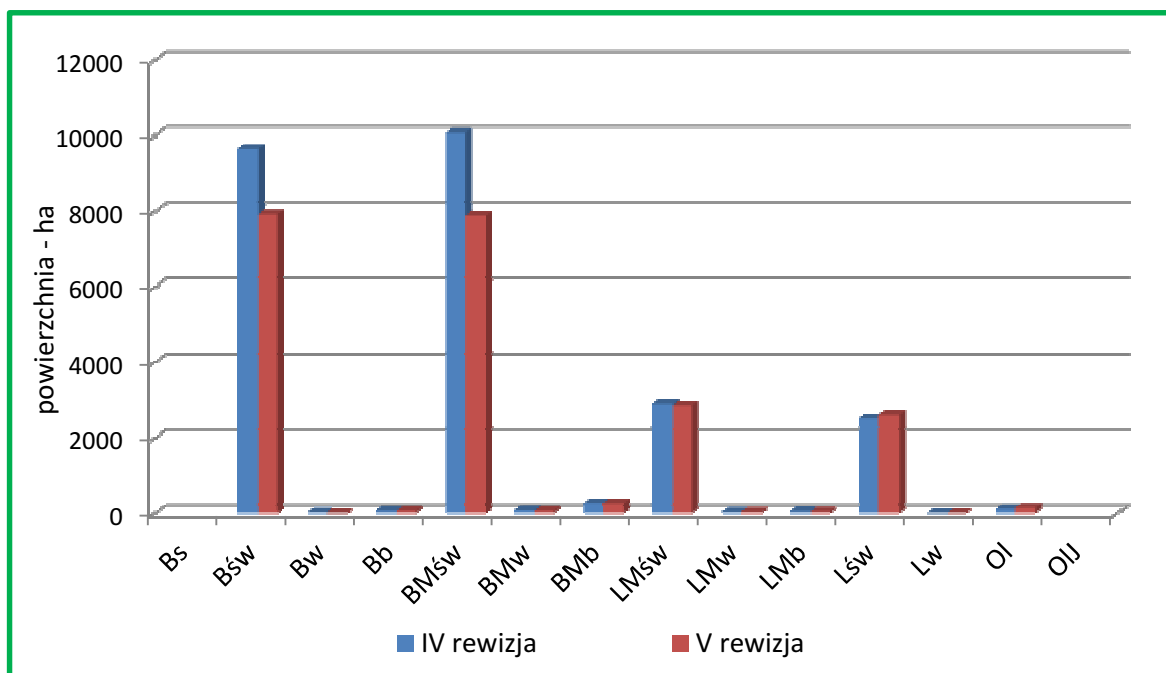
2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec okresu gospodarczego

2.1. Zmiany w typach siedliskowych lasu

**Zmiany powierzchni wg siedliskowych typów lasu w IV i V rewizji planu u.l.
(grunty zal. i niezal.)**

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo				Wzrost/Spadek ha
	IV rewizja		V rewizja		
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Bśw	9656,90	37,44	7924,21	36,18	- 1732,69
Bw	26,16	0,10	2,16	0,01	- 24,00
Bb	66,16	0,26	63,82	0,29	- 2,34
BMśw	10056,34	38,99	7881,70	35,99	- 2174,64
BMw	80,09	0,31	64,21	0,29	- 15,88
BMb	282,36	1,09	271,52	1,24	- 10,84
LMśw	2910,61	11,28	2870,06	13,11	- 40,55
LMw	35,16	0,13	33,69	0,15	- 1,47
LMb	51,80	0,20	45,28	0,21	- 6,52
Lśw	2504,00	9,71	2589,97	11,83	+ 85,97
Lw	7,15	0,03	4,24	0,02	- 2,91
OI	117,79	0,46	149,87	0,68	+ 32,08
Ogółem	25794,52	100,00	21900,73	100,00	- 3893,79

Zmiany powierzchni wg siedliskowych typów lasu w IV i V rewizji planu u.l.

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. wzrósł udział Lśw – o 85,97 ha i OI – o 32,08 ha, a zmalał głównie udział BMśw – o 2174,64 ha i Bśw – o 1732,69 ha. W pozostałych siedliskach zmiany były niewielkie. Różnice w powierzchni siedlisk są

w większości wynikiem przekazania gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP, a także korekty granic wyłączeń, systemowego wyliczenia powierzchni dla większości pododdziałów leśnych, przeklasyfikowania gruntów nieleśnych, zalesienia gruntów porolnych oraz korekty operatu glebowosiedliskowego.

2.2. Charakterystyka drzewostanów

2.2.1. Zmiany powierzchni wg gatunków panujących

Gatunkiem panującym w Nadleśnictwie Bytów jest głównie sosna. Drzewostany sosnowe zajmują 80,48% powierzchni gruntów zalesionych.

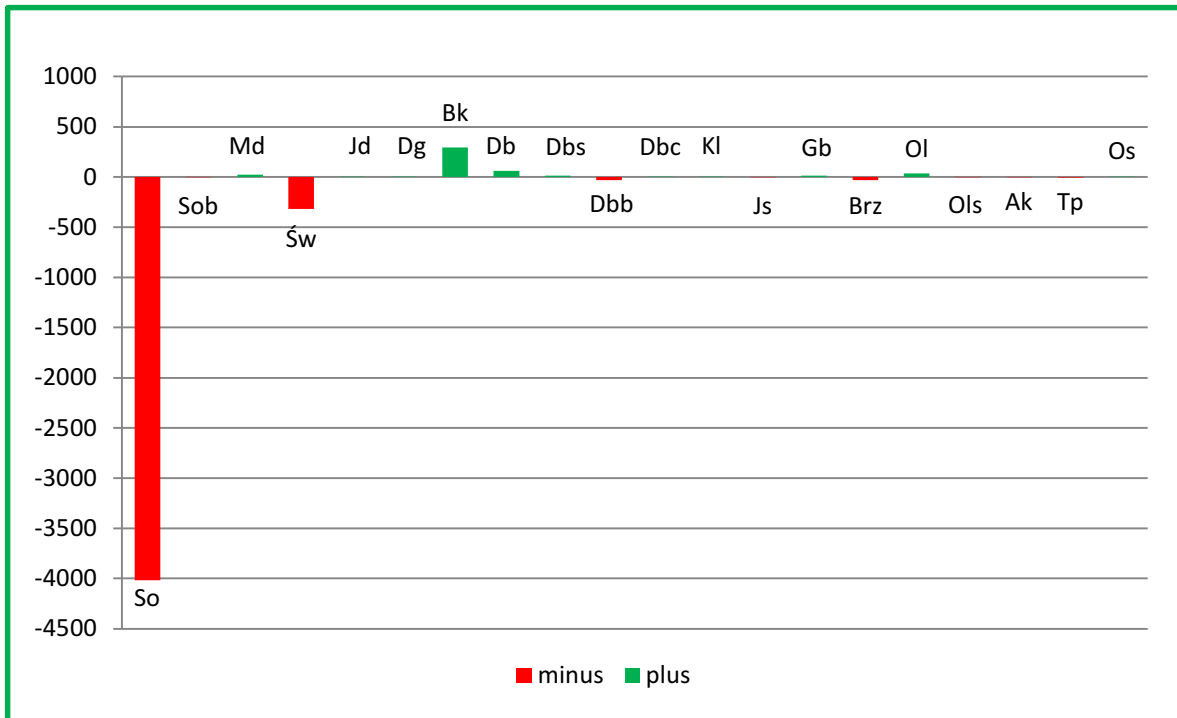
Zestawienie powierzchni wg panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu u.l. (grunty zal.)

Gatunek	Nadleśnictwo				Wzrost/Spadek ha
	IV rewizja		V rewizja		
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
So	21353,44	83,81	17334,84	80,48	- 4018,60
Sob	1,59	0,01			- 1,59
Md	133,05	0,52	158,38	0,74	+ 25,33
Św	693,02	2,72	376,67	1,75	- 316,35
Jd	0,70	0,00	3,55	0,02	+ 2,85
Dg	4,85	0,02	6,67	0,03	+ 1,82
Bk	1964,44	7,71	2260,12	10,49	+ 295,68
Db	354,29	1,39	417,71	1,94	+ 63,42
Dbś			12,86	0,06	+ 12,86
Dbb	163,22	0,64	131,33	0,61	- 31,89
Dbc			5,39	0,03	+ 5,39
Kl	0,12	0,00	0,41	0,00	+ 0,29
Js	2,93	0,01	0,90	0,00	- 2,03
Gb	0,33	0,00	13,65	0,06	+ 13,32
Brz	643,38	2,53	613,98	2,85	- 29,40
OI	159,89	0,63	195,82	0,91	+ 35,93
Ols	0,26	0,00			- 0,26
Ak	0,70	0,00			- 0,70
Tp	3,39	0,01			- 3,39
Os	0,19	0,00	5,76	0,03	+ 5,57
Razem	25479,79	100,00	21538,04	100,00	- 3941,75

Największy wzrost powierzchni nastąpił w buku, a spadek – w sośnie i świerku. Powierzchnia gruntów zalesionych zmniejszyła się o 3941,75 ha czyli o 15,47 % w stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu u.l. i jest to głównie wynikiem wspomnianego już przekazania gruntów między Nadleśnictwami.

Zmiany w udziale powierzchniowym panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu u.l. (powierzchnia w ha)

2.2.2. Zmiany miąższości wg gatunków panujących

Zestawienie miąższości wg panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu u.l. (grunty zal.)

Gatunek	Nadleśnictwo				Wzrost/Spadek ha
	IV rewizja		V rewizja		
	m ³	udział %	m ³	udział %	
1	2	3	4	5	6
So	5377855	84,79	4359090	82,49	- 1018765
Sob	240	0,00			- 240
Md	28237	0,45	42035	0,80	+ 13798
Św	200448	3,16	97451	1,84	- 102997
Jd	430	0,01	1730	0,03	+ 1300
Dg	1365	0,02	1600	0,03	+ 235
Bk	441567	6,96	481001	9,10	+ 39434
Db	73686	1,16	82826	1,57	+ 9140
Dbbs			172	0,00	+ 172
Dbbc	45930	0,72	42286	0,80	- 3644
Kl	2	0,00	85	0,00	+ 83

Gatunek	Nadleśnictwo				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost/Spadek ha
	m ³	udział %	m ³	udział %	
1	2	3	4	5	6
Js	475	0,01	290	0,01	- 185
Gb	60	0,00	3170	0,06	+ 3110
Brz	137073	2,16	126747	2,40	- 10326
OI	34550	0,55	44705	0,85	+ 10155
OIs	30	0,00			- 30
Ak	165	0,00			- 165
Tp	515	0,01			- 515
Os	25	0,00	770	0,02	+ 745
Razem	6342653	100,00	5284163	100,00	- 1058490

Spadek nastąpił głównie w sośnie i świerku.

Ogólna miąższość Nadleśnictwa na gruntach zalesionych zmniejszyła się o 1058490 m³, czyli o 16,7% w stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego okresu gospodarczego. Związane to było ze zmianą powierzchni Nadleśnictwa.

2.2.3. Zestawienie powierzchni i zapasu Nadleśnictwa na początku i końcu okresu gospodarczego

Zestawienie powierzchni i zapasu oraz przeciętnej zasobności na 1 ha wg klas i podklas wieku na początku i na końcu ubiegłego okresu gospodarczego:

Jednostka	Jednostki miary	Grunty leśne niezal.	Przełożone na grunt. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
				I		II		III		IV		V		VI	VII	K.O.	K.D.O.		
				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
według stanu na 1.01.2005r.																			
N-ctwo	pow. ha	314,73		1015,88	1492,65	2090,60	2831,63	3276,57	2311,50	2757,70	4290,50	1888,58	1064,75	1323,20	208,61	873,33	54,29	25479,79	25794,52
	miąższość m³	4620	21238	220	23760	248785	570985	846145	655010	854185	1299110	614975	394105	497825	76730	224665	14915	6342653	6347273
	m³/ha					119	202	258	283	310	303	326	370	376	368	257	275	249	246
według stanu na 1.01.2015r.																			
N-ctwo	pow. ha	362,69		1334,50	1267,66	1319,52	1947,31	2258,91	2633,06	1830,06	2003,27	3876,55	894,65	905,87	343,59	836,54	86,55	21538,04	21900,73
	miąższość m³	5720	39648	355	10315	169720	339670	553995	759370	545135	636750	1212450	314830	338515	124990	215200	23220	5284163	5289883
	m³/ha					129	174	245	288	298	318	313	352	374	364	257	268	245	242
Różnica	pow. ha	+ 47,96		+ 318,62	- 224,99	- 771,08	- 884,32	- 1017,66	+ 321,56	- 927,64	- 2287,23	+ 1987,97	- 170,10	- 417,33	+ 134,98	- 36,79	+ 32,26	- 3941,75	- 3893,79
	miąższość m³	+ 1100	+18410	+ 135	- 13445	- 79065	- 231315	- 292150	+ 104360	- 309050	- 662360	+ 597475	- 79275	- 159310	+ 48260	- 9465	+ 8305	- 1058490	- 1057390
	m³/ha					+ 10	- 28	- 13	+ 5	- 12	+ 15	- 13	- 18	- 2	- 4	0	- 7	- 4	- 4

Porównanie powierzchni gruntów leśnych, zapasu oraz zasobności drzewostanów w IV i V rewizji planu u.l.

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2005r.	Stan na 1.01.2015r.
Nadleśnictwo		
Powierzchnia gruntów leśnych – ha	25794,52	21900,73
Zapas - m ³	6347273	5289883
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	246	242

W stosunku do IV rewizji nastąpił:

- spadek powierzchni gruntów leśnych o 3893,79 ha,
- spadek zapasu o 1057390 m³,
- spadek przeciętnej zasobności o 1,6%.

Przeciętny wiek dla Nadleśnictwa w poprzednim planie wynosił 58 lat, a obecnie 61 lat.

2.2.4. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych poprzednich i bieżącej inwentaryzacji z wielkościami prognozowanymi na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Bytów przedstawia tabela XIII.

Tabela XIII

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

OBRĘB BORZYTUCHOM

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			(I rew.)	1.01 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)
1	2	3	5	6	7	8	9	10
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	9047	9106	9203	9287	9426	9442
2	Zasoby miąższości	tys.m ₃	1393	1596	1968	2533	2485	2394
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	75	76	93	116	146
		IIb	m ³	135	169	166	222	179
		IIIa	m ³	162	210	229	290	275
		IIIb	m ³	202	217	263	294	313
		IVa	m ³	240	239	277	334	326
		IVb	m ³	250	274	303	331	348
		Va	m ³	269	280	321	368	345
		Vb	m ³	296	298	330	426	361
		VI	m ³	339	313	329	421	394
		VII i star-sze	m ³	318	281	355	420	384
		KO	m ³	207	167	201	285	264
	KDO	m ³	208	223	215	381	265	
	BP	m ³	-	-	-	-	-	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	154	175	214	273	264	254
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	48	54	56	59	62	62
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,47	7,29	6,54	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,19	2,17	1,43	1,87	3,32	4,01
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,18	2,26	2,28	2,70	3,38	3,50
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	3,81	6,53	7,26	10,47	5,80	6,51
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101	

OBRĘB BYTÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:						
				1.01 1984	1.01. 1995	1.01. 2005	1.01. 2015	31.12. 2024	
			(I rew.)	(II rew.)	(III rew.)	(IV rew.)	(V rew.)	(prognoza.)	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	6223	8800	6474	6500	6589	6599	
2	Zasoby miąższości	tys.m ₃	880	1242	1142	1417	1352	1324	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	64	64	64	99	94	
		IIb	m ³	130	120	138	185	160	
		IIIa	m ³	160	179	209	246	212	
		IIIb	m ³	190	192	249	250	258	
		IVa	m ³	217	214	226	314	258	
		IVb	m ³	241	224	281	277	269	
		Va	m ³	244	266	278	294	275	
		Vb	m ³	235	229	329	335	339	
		VI	m ³	267	247	266	319	328	
		VII i star-sze	m ³	219	195	283	299	269	
		KO	m ³	187	165	226	220	230	
	KDO	m ³	176	175	291	193	295		
	BP	m ³	-	-	-	-	-		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	141	141	176	218	205	201	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	53	53	57	58	60	
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			5,80	6,69	5,54		
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,85	1,67	1,42	1,53	2,60	2,93	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,59	1,35	2,12	2,62	3,46	3,04	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,66	3,02	6,72	8,35	4,76	5,57	
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101		

OBRĘB GOŁĘBIA GORA

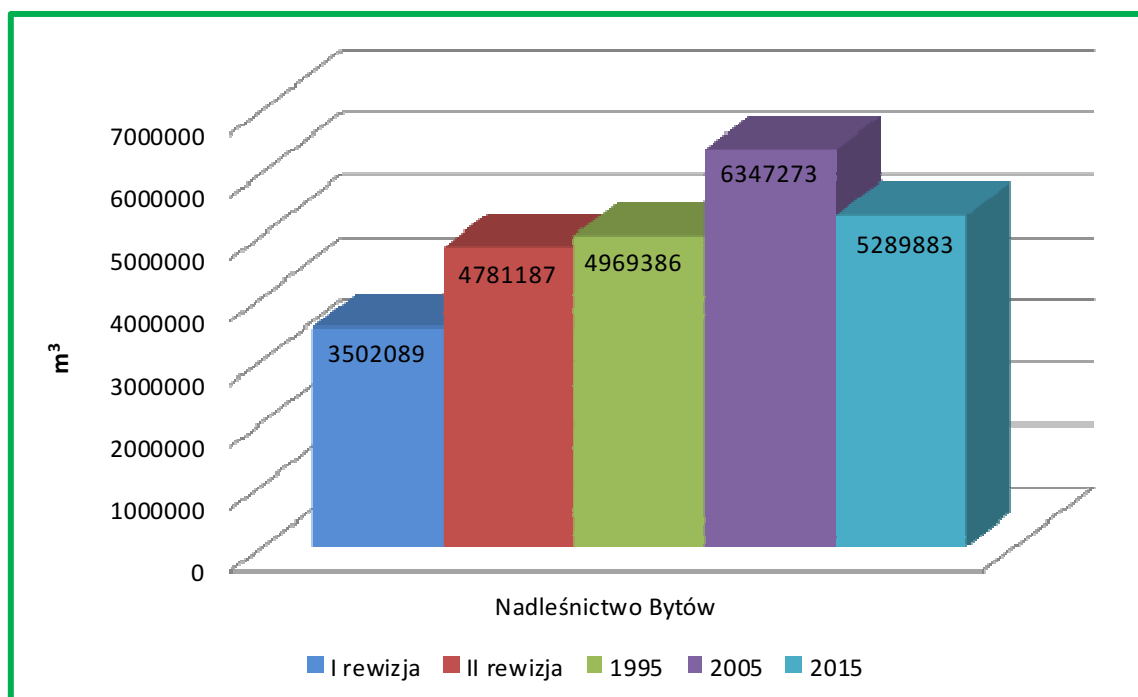
Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:						
				1.01. 1984	1.01. 1995	1.01. 2005	1.01. 2015	31.12. 2024	
			(I rew.)	(II rew.)	(III rew.)	(IV rew.)	(V rew.)	(prognoza.)	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	9986	12470	9819	10008	5886	5887	
2	Zasoby miąższości	tys.m ₃	1229	1943	1859	2397	1453	1386	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	66	64	100	148	147	
		IIb	m ³	120	146	153	193	197	
		IIIa	m ³	143	186	204	243	228	
		IIIb	m ³	178	190	231	293	286	
		IVa	m ³	198	208	235	293	302	
		IVb	m ³	241	238	258	291	311	
		Va	m ³	265	268	274	308	306	
		Vb	m ³	242	284	302	334	350	
		VI	m ³	236	271	305	349	377	
		VII i star-sze	m ³	291	261	259	330	361	
	KO	m ³	231	172	222	273	285		
	KDO	m ³	190		264	292			
	BP	m ³	-	-	-	-	-		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	123	156	189	240	247	235	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	44	50	52	58	61	61	
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,01	6,56	5,93		
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,22	0,95	1,12	1,61	2,62	3,75	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,93	1,33	1,97	2,90	3,15	3,31	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,65	5,58	6,09	9,61	6,47	5,86	
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101		

NADLEŚNICTWO BYTÓW

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			(I rew.)	1.01 1984 (II rew.)	1.01. 1995 (III rew.)	1.01. 2005 (IV rew.)	1.01. 2015 (V rew.)	31.12. 2024 (prognoza.)
1	2	3	5	6	7	8	9	10
1	Powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych	ha	25256	30376	25496	25795	21901	21928
2	Zasoby miąższości	tys.m ₃	3502	4781	4969	6347	5290	5104
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m ³	69	67	87	119	129
		IIb	m ³	126	143	153	202	174
		IIIa	m ³	155	191	214	258	245
		IIIb	m ³	190	199	244	283	288
		IVa	m ³	216	219	248	310	298
		IVb	m ³	244	244	280	303	318
		Va	m ³	262	271	292	326	313
		Vb	m ³	263	281	317	370	352
		VI	m ³	307	283	314	376	374
		VII i star-sze	m ³	279	256	326	368	364
		KO	m ³	195	166	213	257	257
	KDO	m ³	186	188	264	275	268	
	BP	m ³	-	-	-	-	-	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	139	157	195	246	242	233
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	46	52	54	58	61	61
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,10	6,77	6,08	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³		1,52	1,31	1,68	2,87	3,61
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³		1,61	2,12	2,76	3,31	3,31
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³		4,93	6,88	9,54	5,78	6,02
10	Orientacyjny średni wiek rębności	lat					101	

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmniejszyła się powierzchnia gruntów leśnych Nadleśnictwa o 3893,79 ha. Zasoby Nadleśnictwa spadły o 1057390 m³, a przeciętna zasobność o 4 m³ /ha. Średni wiek drzewostanów na początek bieżącego 10-letnia wynosi 61 lat i jest wyższy o 3 lata od średniego wieku drzewostanów z początku ubiegłego okresu. Jedną z przyczyn takiego stanu jest dość duży udział w gruntach Nadleśnictwa lasów rezerwatowych i lasów ochronnych. W nich występuje ponadprzeciętne nagromadzenie drzewostanów rębnych i starszych. Dowodzą tego następujące przeciętne wieki drzewostanów:

- lasy rezerwatowe - 97 lat,
- lasy ochronne - 63 lata,
- lasy gospodarcze - 60 lat.

Według § 77 Instrukcji urządzania lasu pożądany przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności. W przypadku Nadleśnictwa Bytów jest to 51 +/- 5 lat. Prognozuje się, że na koniec bieżącego okresu gospodarczego przeciętny wiek drzewostanów pozostanie na niezmiennym poziomie.

3. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko dokonano w analizach cząstkowych zawartych w rozdziałach uproszczonej Prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Bytów, opracowanej w 2011 roku.

Wykonane czynności gospodarcze nie wpłynęły znacząco negatywnie na przedmioty ochrony wyszczególnione w występujących w Nadleśnictwie obszarach chronionych. Z niektórych czynności zrezygnowano lub zmieniono ich charakter na zadania ochronne. Na rozpoznanych siedliskach przyrodniczych, a zwłaszcza na siedliskach priorytetowych wykonywano zadania gospodarcze skierowane na poprawienie ich aktualnego stanu.

Podsumowując, nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Koreferat opracował:

Kierownik pracowni U-3

.....
Józef Sawicki

Koreferat z kontroli kompleksowej (okresowej) przeprowadzonej w Nadleśnictwie Bytów.

Kontrola kompleksowa została przeprowadzona w 2011 roku przez inspektorów Szczecińskiego Regionu Inspekcyjnego za okres od 2005 do 2010 tj. po 6 latach obowiązywania planu UL.

Nadleśnictwo Bytów otrzymało ocenę dobrą za całokształt funkcjonowania i działalności gospodarczej, w tym: ocenę dobrą uzyskały 3 działy – urządzenie lasu, hodowla lasu i ochrona lasu, ocenę dostateczną uzyskał dział stan posiadania natomiast ocenę niedostateczną dział ochrony przyrody.

Kontrolujący w zakresie w/w działów stwierdzili następujące nieprawidłowości:

W dziale - Urządzenie lasu

- stwierdzono rozbieżności planów UL w SILP z planami zatwierdzonymi przez Ministra w zakresie projektowanej powierzchni odnowień i zalesień,
- stwierdzono nieprawidłową ewidencję w SILP kolejnych nawrotów w 10- leciu dla zabiegów czyszczeń późnych, czyszczeń wczesnych, pielęgnacji gleby i rębni złożonych.

W dziale Hodowla lasu

- wyniki lustracji terenowej wykazały niską jakość kontrolowanych młodników spowodowaną głównie szkodami od zwierzyny,
- stwierdzono nieprawidłowości w rozliczaniu materiału sadzeniowego w szkółce,
- stwierdzono nieprawidłowe ewidencjonowanie i oceny odnowień naturalnych,
- stwierdzono błędy w wykonywaniu poprawek i uzupełnień (uwagi dotyczyły nieskutecznych poprawek i uzupełnień oraz niewłaściwego doboru gatunków w poprawkach),
- nieprawidłowo ewidencjonowano zabiegi gospodarcze w SILP:
  - wykonywanie zabiegu na powierzchni większej niż powierzchnia wydzielenia,
  - odnawianie przepadłej uprawy w ramach poprawek,
  - stosowanie niewłaściwej grupy czynności, np. zamiast ODN-ZŁOŻ wykazano ODN-LUK, RbI zamiast RbIII,
  - niewłaściwe zakwalifikowanie zabiegu – wykazano CP-P zamiast TW, trzebież pozytywną zamiast negatywnej.

Jednocześnie wyniki kontroli wykazały znaczny udział upraw słabej jakości (15% upraw zadowolających i 2 % upraw przepadłych) spowodowane szkodami od zwierzyny, brakiem lub niewystarczającą intensywnością cięć odślanających w odnowieniach naturalnych buka, wykonywaniem rębni gniazdowych na zbyt ubogim siedlisku. Wyniki wykazały również nieprawidłowy termin wykonania zabiegu CP (w zbyt późnym wieku) - 24 % powierzchni wybranych do lustracji, a także usterki w prowadzeniu rębni złożonych: opóźnienia w realizacji cięć uprzętających (15 % kontrolowanych powierzchni), zbyt mała intensywność lub brak cięć odślanających

(15 % kontrolowanych powierzchni), wykonywanie cięć w rębniach złożonych bez wykazywania powierzchni.

W dziale – Ochrona lasu

Zasadniczymi elementami, które spowodowały obniżenie oceny był brak konsultacji z ZOL i rdLP w sprawie ilości wykładanych pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę oraz terminowość ich kontroli.

W dziale - Stan posiadania:

- w jednym przypadku nadleśnictwo nie posiadało zgody Dyrektora RDLP w Szczecinku na wydzierżawienie gruntów,
- stwierdzono brak prawidłowego egzekwowania zawartej umowy dzierżawy gruntów wyłączonych z produkcji leśnej na cele budowanego gazociągu,
- wadliwie przeprowadzano sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie art. 40a ustawy o lasach.

W dziale – Ochrona przyrody

- nie wprowadzono do SILP wyznaczonych stref ochrony okresowej i całorocznej w przypadkach, gdy w jednym wydzieleniu występowały obie strefy,
- stwierdzono realizację pozyskania drewna zarówno w strefie ochrony całorocznej jak i w strefie ochrony okresowej,
  - Puchacza w 2007 i 2011 roku,
  - Bielika w 2005, 2006, 2007 i 2009 roku,
  - Bielika w 2010 roku.
- stwierdzono przypadki prowadzenia prac w rezerwatach, dla których nie było opracowanych planów ochrony ani zadań ochronnych, bez uzyskania zgody RDOŚ.
  - Dolina Huczka – pozyskanie w 2008 roku,
  - Jezioro Głębocko w 2009 roku, pozyskanie i wykonanie CW.

W 2013 roku Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku przeprowadził kontrolę sprawdzającą w zakresie dotyczącym realizacji zaleceń wydanych po kontroli kompleksowej. Wyniki kontroli nie wykazały niezrealizowanych zaleceń w w/w działach. Wyniki kontroli kompleksowej wykazały, że istotnym problemem jest doprowadzenie do obniżenia szkód od zwierzyny płowej oraz poprawy jakości młodników. Podjęte przez nadleśnictwo działania: zintensyfikowanie zabezpieczeń przed szkodami od zwierzyny płowej, sukcesywny wzrost od sezonu 2009/10 do 2012/13 we wszystkich obwodach z terenu nadleśnictwa planowanego rozmiaru odstrzału, jak i jego realizacji, wskazują na właściwy kierunek w rozwiązaniu tego problemu.

Należy również podkreślić, że w kontroli kompleksowej pozytywnie oceniono realizację zadań wynikających z planu UL, w stosunku do upływu czasu.

Realizacja grubizny netto użytkowania głównego, po 6 latach obowiązywania planu UL wyniosła 58%, etat cięć użytków rębnych zrealizowano w 53%, powierzchniowe wykonanie rębni zupełnych zrealizowano w 55%, natomiast powierzchniowe wykonanie rębni złożonych - 71%. Po 6 latach obowiązywania planu UL trzebieże wczesne wykonano w 65%, natomiast trzebieże późne w 55% - zadań planowanych na 10-lecie.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Pytlak
mgr inż. Jerzy Pytlak

**Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku**

R E F E R A T

**KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W
SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU**

**NA NARADĘ TECZNICZNO-GOSPODARCZĄ
W NADLEŚNICTWIE BYTÓW**

Bytów 19 listopada 2014 roku.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

Wstęp

Nadleśnictwo Bytów, według regionalizacji przyrodniczo-leśnej przynależy do I Krainy Bałtyckiej, Mezonejonu Wysoczyzny Polanowskiej i Pojezierza Bytowskiego oraz do III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej, Mezonejonu Zaborskiego.

Klimat tego obszaru jest umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a bardziej surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. Wiatry na przedwiośniu i w okresie późnojesiennym mają charakter huraganowy. Najczęściej wieją z kierunku północno-zachodniego, przynosząc ocieplenie zimą i ochłodzenie latem oraz południowo-zachodniego, niosąc ze sobą wilgotne masy powietrza i przynosząc ocieplenie. Częstym zjawiskiem są spóźnione wiosenne przymrozki oraz wysuszające wiatry wschodnie.

W ostatnim dziesięcioleciu zdarzały się dynamicznie przebiegające zmiany pogodowe istotnie oddziałujące na niestabilne ekosystemy leśne, powodując zakłócenia w ich prawidłowym funkcjonowaniu.

Podczas prac glebowo-siedliskowych wydzielono 12 typów gleb, z czego tylko dwa typy wywierają znaczący wpływ na układ siedlisk tj. gleby rdzawe (79,21%) i w mniejszym stopniu gleby brunatne (15,05%).

Gatunkiem panującym jest sosna, która stanowi 80,48 % powierzchni. Udział pozostałych gatunków lasotwórczych poza bukiem (10,49%) jest nieduży i nie przekracza 3% np.: brzoza 2,85%, dąb 1,94% i świerk 1,75%.

Siedliska borowe zajmują łącznie 74,00% (w tym Bśw stanowi 36,18%), siedliska lasowe zajmują 25,32%, a olsy 0,68% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych.

Przyjmując za kryterium warunki wilgotnościowe takie jak siedliska świeże-97,11%, wilgotne – 0,47% i bagienne- 2,42%, można stwierdzić, że dają one dobre warunki do wzrostu i rozwoju gatunków lasotwórczych.

Udział drzewostanów założonych na gruntach porolnych wynosi 6052,84ha , co stanowi 28,10 % gruntów leśnych zalesionych.

Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów, przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2005-2014.

Rozmiar występujących i zainwentaryzowanych zagrożeń oraz podjętych działań ze strony Nadleśnictwa Bytów w celu ich likwidacji, zatrzymania, spowolnienia lub ograniczenia szkód spowodowanych przez różnego rodzaju czynniki sprawcze, zamieszczono w formie tabel.

Szkodliwe owady

W minionym dziesięcioleciu, w szkółce leśnej i uprawach utrzymywało się zagrożenie i były wyrządzane szkody od pędraków chrabąszczowatych na powierzchni od 1,60 ha (w 2005 r.) do 6,56 ha (w 2008 r.).

Pozostałe gatunki owadów związanych z występowaniem w uprawach i młodnikach nie stanowiły dla nich zagrożenia.

Nadleśnictwo swym zasięgiem administracyjnym obejmuje ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny na łącznej powierzchni 3508 ha.

Najistotniejszym zagrożeniem ze strony foliofagów sosny była cyklicznie powtarzająca się gradacja poprocha cetyniaka w okresie dziesięciolecia. Ostatnia gradacja rozpoczęła się w 2008 roku na powierzchni 2422 ha ,a zakończyła w 2012 roku, po gwałtownych opadach deszczu i gradu w okresie lotu motyla.

Widoczny wzrost zagrożenia ze strony brudnicy mniszki rejestrowany był w latach 2012 i 2013 (pow. 385 ha i 743 ha). W efekcie w 2013 roku szkodnik zwalczany był na powierzchni 231 ha. ~~w tym ostatnim była zwalczana na powierzchni 231~~. Strzygonia choinówka, która wystąpiła na początku gradacji poprocha cetyniaka na powierzchni 100 ha, w kolejnych latach nie stanowiła większego zagrożenia.

Z innych foliofagów na uwagę zasługuje gradacyjny pojaw w 2013 roku miernikowców w drzewostanach dębowych, na powierzchni 70 ha.

Od 2006 roku rejestrowana jest w drzewostanach świerkowych silna gradacja kornika drukarza, która po niewielkim osłabieniu w 2010 roku, ponownie przybrała na sile i trwa nadal. W minionych latach kambiofag notowany był na powierzchni od 108 ha (w 2009 r.) do 1713 ha (w 2011 r.). W latach 2006-2009 miała miejsce czteroletnia gradacja przyplaszczka granatka, przy współdziałaniu smolika drągowinowca.

Pozyskanie posuszu i wywrotów za minione dziesięciolecie wyniosło 205 666,70 m³ i jest to wielkość przekraczająca 4 etaty użytkowania rocznego pod względem miąższościowym. Powyższą masę należy uwzględnić w planowaniu użytkowania na najbliższe dziesięciolecie. W ogólnej masie pozyskania drewna z cięć sanitarnych, wywroty i złomy stanowiły 36,4%. Należy podkreślić, że w minionym 10-leciu, złomy i wywroty powstałe wskutek huraganowych wiatrów, pozyskiwane były corocznie.

Cyklicznie rejestrowane huraganowe wiatry spowodowały, że największe masy wywrotów i złomów pozyskane zostały w latach: 2007 – 13 542 m³, 2009 – 11 388 m³ i 2012 – 25 419 m³.

Grzybowe choroby infekcyjne oraz szkody wyrządzane od jeleniowatych

W licznych drzewostanach sosnowych rosnących na gruntach porolnych rejestrowany jest ich powolny proces rozpadu. Rozpad niektórych fragmentów drzewostanów potęgowany jest i przyspieszany poprzez infekcyjne choroby grzybowe powodowane przez hubę korzeni i opieńkową zgniliznę korzeni, których obecność rejestruje się corocznie na powierzchni od 1500 do 1900 ha. Jednocześnie proces wydzielenia się drzew potęgowany jest poprzez działanie szkodników wtórnych z zespołu smolikowo-przyplaszczkowego.

Stan sanitarny znacznej części lustrowanych drzewostanów sosnowych rosnących na gruntach porolnych jest dobry. Proces rozpadu drzewostanów rosnących na gruntach porolnych jest spowolniony lub zatrzymany, w wyniku ich wzmocnienia przez podsadzenia produkcyjne bukiem na ponad 300 ha.

Inne grzybowe choroby infekcyjne poza hubą sosny (150 ha rocznie) występują marginalnie i nie stanowią zagrożenia dla lasu.

Szkody abiotyczne powodowane przez przymrozki lub wysokie temperatury w ostatnim dziesięcioleciu występowały sporadycznie i nie zasługują na uwagę.

Przeprowadzona w 2013 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Szczecinku inwentaryzacja szkód istotnych od zwierzyny płowej wykazała, że wystąpiły one na powierzchni 644,28 ha

Innymi danymi dysponuje Nadleśnictwo Bytów, gdzie według inwentaryzacji przeprowadzonej w 2013 roku, szkody istotne rejestrowane były na powierzchni 235,78 ha, zaś rok później na powierzchni 197,60 ha. Należy podkreślić, iż wyraźny wzrost szkód istotnych rejestrowany jest po 2011 roku.

Ramowe wytyczne na najbliższe dziesięciolecie, w zakresie postępowania hodowlano – ochronnego w drzewostanach, w których rejestrowane są szkody powodowane przez czynniki abiotyczne, biotycznych i antropogeniczne.

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych, w najbliższych latach można się spodziewać wystąpienia nielicznych zagrożeń w drzewostanach na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Bytów.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

---

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- dalszą aktywność grzybów patogenicznych systemu korzeniowego oraz rozród szkodników kambio i ksylofagicznych w drzewostanach sosnowych rosnących na gruntach porolnych, co może prowadzić do dalszego poszerzania się luk i gniazd oraz rozpadu pewnych fragmentów drzewostanów,
- cykliczne, gradacyjne pojawianie się foliofagów sosny z dominującym występowaniem poprocha cetyniaka i w mniejszym stopniu brudnicy mniszki, w wyznaczonych ogniskach gradacyjnych oraz poza nimi, co wiąże się z potrzebami corocznego monitorowania dynamiki liczebnościowej poszczególnych gatunków,
- szkody powodowane przez jeleniowate w lesie.

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodotwórczych należy opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania, a jego realizację przeprowadzić w terminie możliwie najkrótszym, ze szczególnym uwzględnieniem jego pilności i jakości.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

- prawidłowe, systematyczne monitorowanie zagrożenia ze strony głównych szkodników pierwotnych sosny;
- zwiększone działania profilaktyczne z zakresu ochrony i hodowli lasu, podnoszące biologiczną odporność drzewostanów, zmniejszające tym samym ryzyko wystąpienia gradacji;
- utrzymanie liczebności populacji szkodników pierwotnych na poziomie niezagrażającym trwałości drzewostanów, poprzez prowadzenie zabiegów ratowniczych z zastosowaniem preparatów dopuszczonych do stosowania z aktualnej listy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- wprowadzanie na etapie zakładania upraw gatunków lasotwórczych podnoszących biologiczną odporność przyszłych drzewostanów;
- dbałość o odpowiednio dobry stan sanitarny drzewostanów w obszarach ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. Posusz czynny powinien być w nich utrzymany na jak najniższym poziomie;
- ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego w obszarach zagrożonych i opanowanych przez korzeniowca wieloletniego oraz opieńkową zgniliznę korzeni (walkę z patogenami należy oprzeć na aktualnej wiedzy leśnej);
- wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanu na gruntach porolnych;
- utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyki odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych;
- obniżenie szkód od jeleniowatych, do poziomu umożliwiającego wyprowadzenie upraw i młodników;
- monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości i trwałości lasu.

Dla kompleksów leśnych, w których rejestruje się zagrożenia i dochodzi lub może dojść do znacznych uszkodzeń lub rozpadu drzewostanu, podjęte działania hodowlano-ochronne powinny mieć charakter priorytetowy. Występujące w tych kompleksach formy ochrony przyrody, jak np. Natura 2000 czy rezerваты przyrody powinny być również objęte tymi działaniami, w przeciwnym razie mogą utracić swój charakter i cel, do którego zostały powołane.

Załącznik 3

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
2 up. *Stefan Perz*
mgr inż. Stefan Perz

ZS.6004.1.2013

Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urządzenia lasu

Końcową ocenę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego za lata 2005-2014 w **Nadleśnictwie Bytów** opieram na wynikach inwentaryzacji stanu lasu na dzień 01 stycznia 2015 r., analizie gospodarki przeszłej sporządzonej przez Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu, koreferacie z kontroli okresowej, referacie kierownika ZOL w Szczecinku oraz dyskusji na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG).

Na podstawie w/w dokumentów i dyskusji na NTG stwierdzam, że zadania określone planem urządzenia lasu za ubiegłe dziesięciolecie zostały wykonane. Niewielkie odstępstwa od założeń planu (wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży późnych w 95 %) wynikały z wyłączenia części powierzchni z użytkowania (w tym utworzenie sieci ostoju różnorodności biologicznej) oraz z konieczności usuwania szkód spowodowanych czynnikami biotycznymi i abiotycznymi. Łącznie w dziesięcioleciu pozyskano przeszło 227 tys. m³ użytków przygodnych, co stanowiło blisko 18 % grubizny pozyskanej ogółem. Nadleśnictwo usuwało posusz, wywroty i złomy powstałe w wyniku oddziaływania wiatrów, jak również owadów oraz opadów śniegu. Czynniki te determinowały postępowanie Nadleśnictwa w zakresie wykonawstwa zadań określonych planem urządzenia lasu. Nastąpiło przesunięcie ciężaru zadań na porządkowanie oraz utrzymanie należytego stanu sanitarnego lasu. Priorytet w ubiegłym okresie gospodarczym miała hodowla i ochrona lasu. Fakt ten potwierdza inwentaryzacja stanu lasu na podstawie której nie stwierdzono istotnych zaniedbań pielęgnacyjnych oraz określono stan sanitarny lasu jako dobry. Pomimo trudnień gospodarka leśna prowadzona była prawidłowo. Zadania z hodowli lasu realizowane były w ścisłym związku z potrzebami hodowlanymi drzewostanów ze szczególnym uwzględnieniem stanu lasu. Efektem prawidłowych działań nadleśnictwa jest również wzrost wskaźnika pokrycia upraw, brak upraw przepadłych, oraz uzyskanie 97 % upraw i młodników do 10 lat zgodnych ze składem pożądanym.

Biorąc powyższe pod uwagę, gospodarkę leśną ubiegłego okresu gospodarczego w Nadleśnictwie Bytów oceniam pozytywnie.

DYREKTOR

Sławomir Cichoń

3 OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio- i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które preferuje:

- a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
  - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
  - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
  - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
  - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
  - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
  - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
  - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;

2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
  - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego – dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
  - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);

- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
  - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
  - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
  - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
  - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
  - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

W Nadleśnictwie Bytów najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i starszych,
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa,
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i starszych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikrozróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,

- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności i szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział na gospodarstwa

Podział gruntów zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa na gospodarstwa dokonany został na podstawie decyzji KZP oraz obowiązujących zasad hodowli lasu i instrukcji urządzania lasu.

Utworzono następujące gospodarstwa (*grunty zalesione i niezalesione*):

Gospodarstwo specjalne (S) – o powierzchni-2092,43 ha, do którego zaliczono:
w obrębie Borzytuchom - 734,92 ha

- lasy w rezerwachach - w oddz.: 20k,l,n,r,t, 203, - 30,26 ha;
- lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45 ° - w oddz.: 1, 2a,c-g, 10a,c, 20h,j,w, 201a,d-g, - 73,68 ha;
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (dokładna lok. wym. w pkt.1.3.9.2) - 3,82 ha;
- lasy stanowiące drzewostany nasienne – w oddz.: 181b,g, 219a, 225a - 58,65 ha;
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - w oddz.: 49g,j-l, 50d-i, 51d,g,j, 61c-f, 64a-d, 65a-d, 66a, 77, 251d-h, 252d-h, 268, 269 - 224,82 ha;
- lasy stanowiące ostoje różnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 1Br, 4c, 6j, 13c, 16c,f, 19d, 25b, 33b,f,j, 34a, 37n,o, 38h,p, 51b, 53d, 60g, 68i, 84c, 85a, 87s,t, 88a, 108d, 117b, 118d, 128a, 130a, 131j, 140c, 142b, 146g, 149Aa, 159k, 164c, 171j, 187b, 189d, 192dx, 196g, 198m, 200m, 204b,c,f, 208j, 209m, 215h,i, 220k, 232g, 288d, 301b, 302c, 304d, 305c, 315g,m, 318g,h, 320f, 326k, 330c,f, 332l, 334b,m, 335b,h, 340f, 342l, 344h, 359b, 361l, - 124,81 ha;
- lasy ze stanowiskami arch. w strefie „W” - w oddz.: 212m,p, 310h,i, 316a, 356a - 20,23 ha;

- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 10k, 12b,d, 17f, 18f, 19b, 59f, 60i, 73h, 76h, 87b,k,r, 107i, 119f, 126j, 127f, 142a, 146Ac, 147Aa, 148Aa, 150Ac, 163i, 164j, 169c,d, 173l, 174f,k, 175c, 187c, 189h,i, 192bx, 193i, 195l,m, 196c, 197g, 199a,d, 200c, 201b, 202c, 281k, 284j, 292b, 293f, 298i, 302a, 305d,k,l, 308j, 310b, 315i, 325f, 327k, 335l, 335m, 341a, 355a,d,g, 359i,l, 361b,f,i,j,m,n, 362i,l, 364d, 366i,n, 367g,h,l, 369a, - 133,95 ha;
- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek – w oddz.: 13g, 22i, 32o, 39b, 40a, 87f, 142m,n, 143a,b, 158i,j, 159j, 212c, 216i,k, 271i,p, 301m, 359h, 364c, - 36,65 ha;
- lasy na siedliskach bagiennych (nieujęte wcześniej) - 28,05 ha.
w tym: BMb - 20,87 ha,
                      LMb - 7,18 ha.

w obrębie Bytów - 653,67 ha

- lasy w rezerwachach - w oddz.: 16d, 17i, 22j, 23o, 24d,n,o, 25a,c, 30d,j, 32a,d,w, 40c, 41a, 69a, - 37,62 ha;
- otuliny rezerwatów - w oddz.: 16c, 17g,h,j, 22g-i, 23a-d,g-n, 24a-c,f,g,i-m, 25d-k, 30b,c,f,i,k, 32b,c,o,x, 39b,c, 40a,b,d-g, 41b,d,f, 42, 43a,f, 53b-i, 55, - 223,44 ha;
- lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45 ° - w oddz. 69Aa-c,g,h, - 11,27 ha;
- lasy stanowiące drzewostany nasienne – (dokładna lok. wym. w pkt.1.3.9.2) - 42,00 ha;
- lasy stanowiące ostoje różnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 3c,d, 3Ah, 7a, 10b,j, 15g, 17b, 18l, 20d,l, 22b, 25n,o, 26g, 27c, 28d, 44k, 50a, 54j, 56Ac, 59f, 67m, 97h, 98d,l, 99b, 101g, 102a, 103d, 113c, 114c,f, 127h, 200b, 214i,n, 233i, 237b, - 53,76 ha;
- lasy ze stanowiskami arch. w strefie „W” (nieujęte wcześniej) – w oddz.50d, - 5,01 ha;
- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 2b,g, 3g, 3Ad, 4c, 5c,f,g, 7b,g, 9b,g, 10c,h, 11g,h,j, 12g, 13d, 18h,j, 19a,l, 22d, 30g, 38a,d, 43j, 44o-r, 52b, 54b,h, 56c,i,k,m, 56Ba,d, 58c, 59h, 60c,g, 62d,h, 63c, 64a,c,f, 65i,m, 66f,h, 67d,h,l, 73d, 76a,b,g, 77c, 78f,g,j, 78Aa-c, 78Bc, 90Af,h, 90Bb,c, 103c,f,h,j, 104i,m, 123d,g, 124d, 127d, 147f, 148f,o, 149a,b,i, 150f, 151d, 152b,i, 210k, 223g, 224f, 226l, 247g, 248d, 259a,d, - 210,86 ha;

- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek – w oddz.: 17o, 26a, 35i, 36h, 37a, 43c, 51a, 72c, 78Ap, 78Ba,b,h, 87g, 88d, 90l, 99f, 101a-f,h,i, 106f, 125b, 179h,m, 180d, 203d, 205d, 210b, 230g, 233a,d, 240a, - 59,86 ha;
- lasy na siedliskach bagiennych (nieujęte wcześniej) - 9,85 ha.
w tym: Bb - 3,08 ha,
BMb - 5,72 ha.
LMb - 1,05 ha.

w obrębie Gołębia Góra -703,84

- lasy w rezerwach - w oddz.: 305g,i,j, 307f, 308f, 309f, 352j,l, 353h, 386a, 387a, 397a - 33,89 ha;
- otuliny rezerwatów - w oddz.: 299f, 300c,d,j, 304a-f,h,i, 305a,b,d, 306a,b,d,g,-k, 307a-d,g-j, 308a-d,h-m, 309a-d,g-l, 310a-c, f-h, 311a,b,d,f,h, 312f,g,i, 313f,i-n, 327b,h,i, 328a,b,f,g, 330c, 331a-c, 332a, 337b, 338a-c, 351a,c,d, 352b,f-h,k,m, 353g,i-k, 386b, 387b, 435k, 436c,f,g,k,l, 462b, 463b, - 287,80 ha;
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (dokładna lok. wym. w pkt.1.3.9.2) - 9,14 ha;
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (nieujęte wcześniej) - w oddz.: 259d-g, 260f-i, 261c, 332b, 356b-h, 357d-g, 376a-d, 358g-o,r, 359f-i, 377a-d, 378a, 388o, 389b,d,g,i, k,l, 390b,f-i, 494i-k,m-o, 497c-g,i-l, - 173,33 ha;
- lasy stanowiące ostoje różnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 137j, 168a, 182c, 183a, 220l,m, 244k, 245c, 246b, 247j, 254c, 262g, 294h, 303f, 315g, 329c, 330a, 356j, 357h,j, 358p, 360h, 361k, 364d, 365g,h, 369g, 370o, 378d, 379i,j, 380c, 381r, 382m, 385k,l, 386l, 389h, 390c, 391a,d, 392a, 395a,c, 400a, 401a, 402g, 403j, 432k,l, 433a-c, 434d, 435a, 455a,g, 458Aa,b, 459a,j,l, 472h, 485d,g, 486Aa,b,p, 486Bi,m,p, 487Ba,l, 497m, 498a, - 105,61 ha;
- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 247b, 285d, 329h, 330f, 346b, 368g,h, 369f, 370g, 371c, 385d, 398a, 424f, 457k, 459d, 472k, 492c, - 14,85 ha;
- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek – w oddz.: 182d-h,k,l, 277a, 283d, 295a,c-f,h,i, 315a, 323b,d, 362f, 368f, 369d, 370h, 383c, 384l, 388l, 393b, 394a, 396a, 401g, 439c, 450h,cx, 454i, 458j, 497n,o, - 74,13 ha;
-

- lasy na siedliskach bagiennych (nieujęte wcześniej) - 5,09 ha.
w tym: BMb - 2,50 ha,
LMb - 2,59 ha.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - o powierzchni – 4218,53 ha

- obręb Borzytuchom - 1585,37 ha,
- obręb Bytów - 772,10 ha,
- obręb Gołębia Góra - 1861,06 ha.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) - o powierzchni – 15589,77 ha,

obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną,

w tym:

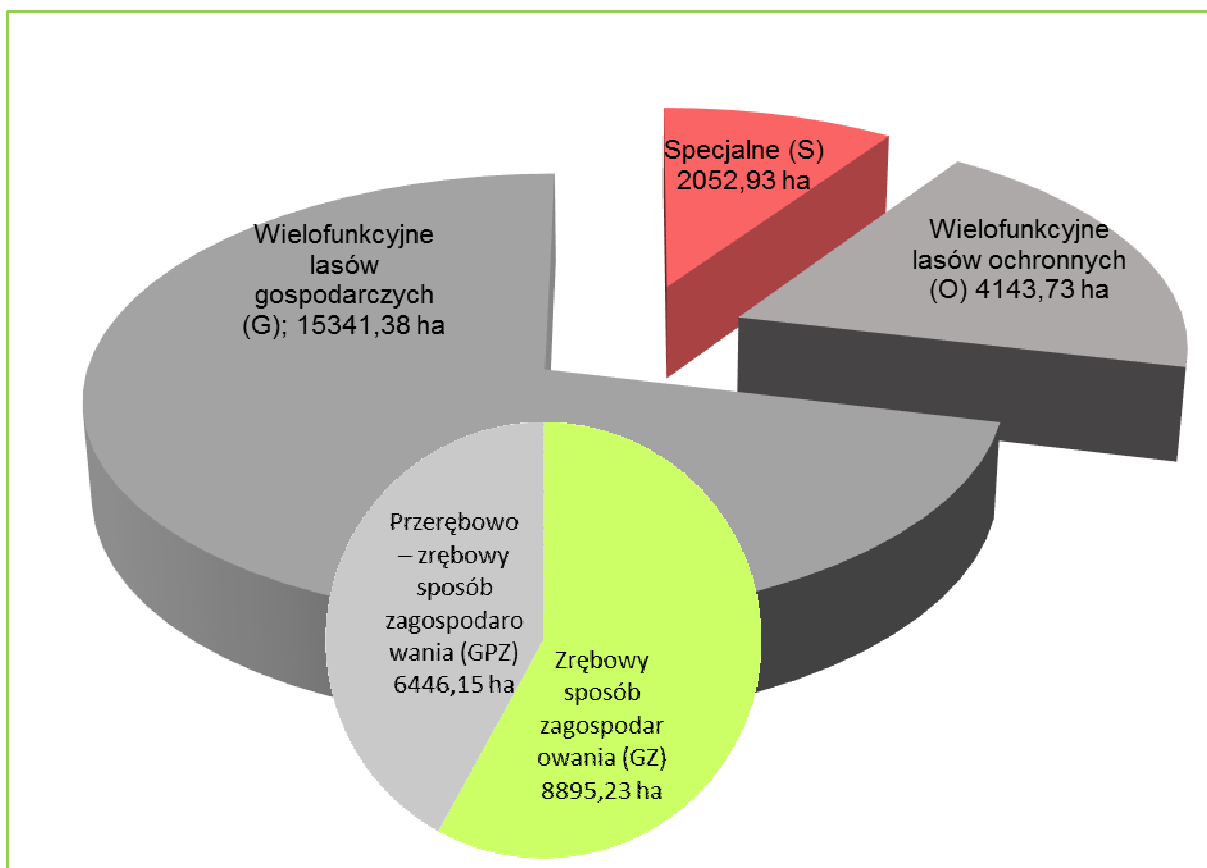
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) - 9106,56 ha,
  - obręb Borzytuchom - 3856,83 ha,
  - obręb Bytów - 3015,55 ha,
  - obręb Gołębia Góra - 2234,18 ha.
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) - 6483,21 ha,
  - obręb Borzytuchom - 3248,83 ha,
  - obręb Bytów - 2147,32 ha,
  - obręb Gołębia Góra - 1087,06 ha.

Powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności zamieszczono w tomach II, w tabeli nr VI.

Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i miąższości wg gospodarstw (bez przestojów)

GOSPODARSTWO	Obręb			Nadleśnictwo	
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra		
	powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto			%	
1	2	3	4	5	6
1. Specjalne (S)	<u>728,19</u> 197385	<u>638,44</u> 132415	<u>686,30</u> 191030	<u>2052,93</u> 520830	<u>9,5</u> 9,9
2. Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1559,09</u> 413045	<u>761,58</u> 154630	<u>1823,06</u> 462760	<u>4143,73</u> 1030435	<u>19,3</u> 19,7
3. Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>6979,39</u> 1852960	<u>5087,97</u> 1052125	<u>3274,02</u> 788165	<u>15341,38</u> 3693250	<u>71,2</u> 70,4
w tym: Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>3749,74</u> 993075	<u>2952,88</u> 624820	<u>2192,61</u> 551350	<u>8895,23</u> 2169245	<u>41,3</u> 41,4
Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>3229,65</u> 859885	<u>2135,09</u> 427305	<u>1081,41</u> 236815	<u>6446,15</u> 1524005	<u>29,9</u> 29,0
Ogółem grunty zalesione	<u>9266,67</u> 2463390	<u>6487,99</u> 1339170	<u>5783,38</u> 1441955	<u>21538,04</u> 5244515	<u>100,0</u> 100,0

Udział gruntów zalesionych według gospodarstw

3.1.2.2. Przyjęte wieki rębności

Komisja Założeń Planu przyjęła następujące wieki rębności, jednakowe dla lasów ochronnych i gospodarczych:

Gatunek	Wiek rębności
Db, Js	140
Jd	120
Bk	110
So, Md	100
Św, Dg	90
Brz, Ol, Gb, Lp, Kl, Ak	80
Os, Ol odroślowa	60
Ols, Tp	40

Odpowiadają one zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l.

3.1.2.3. Podział lasu na ostępy

Dla zapewnienia wymogów ładu przestrzennego zachowano dotychczasowy podział na ostępy stałe, przyjęty w poprzednim planie u.l. Ostępy przebiegają zasadniczo ze wschodu na zachód i obejmują z reguły dwa oddziały, a ich długość wynosi około 750 m. Ostępy o nietypowej długości – jeden lub trzy oddziały – spotyka się przeważnie na początku i końcu szeregów ostępowych oraz w oderwanych kompleksach leśnych. Początek i koniec ostępu oparto zasadniczo na granicach podziału powierzchniowego. W ramach ostępu użytkowanie rębne należy prowadzić zgodnie z kierunkiem oznaczonym na mapie cięć strzałką czerwoną, która jednocześnie oznacza długość ostępu. Zaprojektowano 580 ostępów stałych (w obrębie Borzytuchom – 229, w obrębie Bytów - 182, w obrębie Gołębia Góra – 169). W koniecznych przypadkach, z uwagi na niekorzystny układ drzewostanów i zagrożenie przetrzymywania na pniu drzewostanów wskazanych do wyrębu, zastosowano ostępy przejściowe, oznaczone na mapie cięć strzałką niebieską. Ostępy takie zaprojektowano:

- obręb Borzytuchom - w oddz.: 43, 46, 87, 93, 114, 136;
- obręb Bytów - w oddz.: 118, 208, 216, 242, 244, 260, 262, 269;
- obręb Gołębia Góra - w oddz.: 215, 219, 307, 317, 357, 378, 393, 414.

Poza tym w obrębie Gołębia Góra zastosowano dwa wręby w oddz.: 186, 409.

3.2. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.2.1 Etat użytkowania rębnego

Podstawą wyliczenia etatów użytkowania rębnego był przyjęty dla poszczególnych gatunków wiek rębności oraz podział na gospodarstwa. Dla gospodarstwa specjalnego etatu nie obliczano, a wielkość planowanego użytkowania rębnego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (zrębowego i przerębnowo-zrębowego) wyliczono etaty według dojrzałości drzewostanów (z ostatniej i dwóch ostatnich klas wieku), a także etat wg zrównania średniego wieku. Tak wyliczone etaty posłużyły do wyboru etatu optymalnego.

Etaty według dojrzałości drzewostanów, ale tylko dla celów porównawczych, wyliczono również dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych.

Zestawienie obliczonych etatów użytkowania rębnego przedstawiono w tabeli XIV. Tabelę tę, z danymi dla poszczególnych obrębów, dołączono również do tomów III.

Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Borzytuchom								
Specjalne (S)	x	x	x	x	0	1050	14902	14902
Lasów ochronnych (O)	6897	5690	4774	5690	908	1451	62176	62176
Lasów gospodarczych (GZ)	22567 65,99	17912 52,41	12704 34,92	17912 52,41	1438	x	x	173556 530,07
Lasów gospodarczych (GPZ)	9450	10772	10773	10772	492	8399	x	107769
Lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	0	0	x	0
Razem gospodarstwo (G)	32017	28684	23477	28684	1930	8399	x	281325
Razem	38914	34374	28251	34374	2838	10900	77078	358403
Obręb Bytów								
Specjalne (S)	x	x	x	x	54	303	3376	3376
Lasów ochronnych (O)	1031	1411	2332	1411	199	543	14690	14690
Lasów gospodarczych (GZ)	12572 46,00	9773 36,13	8724 29,39	9773 36,13	614	x	x	97358 368,14
Lasów gospodarczych (GPZ)	6272	5422	6777	6272	550	4924	x	66249
Lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	0	0	x	0
Razem gospodarstwo (G)	18844	15195	15501	16045	1164	4924	x	163607
Razem	19875	16606	17833	17456	1417	5770	18066	181673
Obręb Gołębia Góra								
Specjalne (S)	x	x	x	x	52	530	7539	7539
Lasów ochronnych (O)	6679	6133	6056	6133	315	1652	66925	66925

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lasów gospodarczych (GZ)	11161 35,04	10205 32,25	7476 21,22	10205 32,25	327	x	x	97249 316,73
Lasów gospodarczych (GPZ)	2434	2339	3612	2434	0	3958	x	38193
Lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	0	0	x	0
Razem gospodarstwo (G)	13595	12544	11088	12639	327	3958	x	135442
Razem	20274	18677	17144	18772	694	6140	74464	209906
Ogółem	79063	69657	63228	70602	4949	22810	169608	749982

Przyjęte etaty są:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etatami wynikającymi z potrzeb hodowlanych;
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatami wynikającymi z potrzeb hodowlanych i ochronnych, stanowiącymi: 109% miąższościowego etatu optymalnego, w tym:
  - w obrębie Borzytuchom - 109%,
  - w obrębie Bytów - 104%,
  - w obrębie Gołębia Góra - 109%;
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatami zbliżonymi do etatów optymalnych, w tym:
  - w obrębie Borzytuchom - 101% etatu powierzchniowego, 97% etatu miąższościowego,
  - w obrębie Bytów - 102%, etatu powierzchniowego, 100% etatu miąższościowego,
  - w obrębie Gołębia Góra - 98%, etatu powierzchniowego, 95% etatu miąższościowego;
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ):
  - w obrębach Borzytuchom i Bytów - etatami zbliżonymi do etatów optymalnych (w obrębie Borzytuchom – 100%, w obrębie Bytów – 106%);
  - w obrębie Gołębia Góra – etatem zbliżonym do etatu według okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

Łączny etat w gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu, wynosi 724165 m³ brutto i stanowi 103% sumy etatów optymalnych w tych gospodarstwach (706020 m³) w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 100%,
- w obrębie Bytów - 102%,
- w obrębie Gołębia Góra - 108%.

Etat ten jest wyższy od sumy etatów według zrównania średniego wieku (632280 m^3) o 14,5%, przez co na koniec okresu gospodarczego średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa nie powinien wzrosnąć. W związku z tym należy go traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa. Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi 61 lat i jest wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów Nadleśnictwa o ok. 10 lat.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych, oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany rębne i starsze.

Użytkowanie rębne zlokalizowano w:

- klasach odnowienia	- 834,97 ha (99,8% pow. KO),
- klasach do odnowienia	- 49,29 ha (56,9% pow. KDO),
- drzewostanach bliskorębnych	- 66,59 ha (0,5% pow.),
- drzewostanach rębnych	- 1711,53 ha (34,9% pow.),
- drzewostanach starszych	- 368,07 ha (36,5% pow.),

Razem powierzchnia manipulacyjna - 3030,45 ha (14,1% pow. d-stanów).

Z drzewostanów w klasie odnowienia pozostawiono bez cięć 1,57 ha w obrębie Borzytuchom; są to ekotony w oddz.: 128c, 191k.

Z drzewostanów w klasie do odnowienia pozostawiono bez cięć 37,26 ha w obrębie Borzytuchom, planuje się tam jedynie odnowienie na gniazdach.

Ujęte do cięć drzewostany bliskorębne, to młodsze drzewostany zakwalifikowane do przebudowy intensywnej (A).

Ze względów ochronnych i z konieczności zachowania ładu przestrzennego i czasowego, nie objęto planem cięć części drzewostanów starszych – 641,00 ha. Ich powierzchnia w poszczególnych gospodarstwach przedstawia się następująco:

Zestawienie powierzchni (w ha) drzewostanów starszych nieobjętych planem cięć

Gospodarstwo	Pozostawiono bez cięć ze względu na:		Razem
	ustawowe formy ochrony i wewnętrzne zarządzenia LP	ład przestrzenny	
1	2	3	4
Specjalne (S)	383,16	72,17	455,33
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	2,91	76,89	79,80
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	12,64	64,86	77,50
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przerębowo-zrębowych (GPZ)	7,12	21,25	28,37
Ogółem	405,83	235,17	641,00

Zestawienie użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		ha	m ³ brutto netto
	ha	m ³ brutto netto	ha	m ³ brutto netto	ha	m ³ brutto netto		
Uprzątnięcie płazowin							x	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów		<u>730</u> 633		<u>657</u> 565		<u>160</u> 133	x	<u>1547</u> 1331
Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	3,45	<u>514</u> 439	11,80	<u>1777</u> 1539	2,97	<u>203</u> 175	18,22	<u>2494</u> 2153
Łącznie	3,45	<u>1244</u> 1072	11,80	<u>2434</u> 2104	2,97	<u>363</u> 308	18,22	<u>4041</u> 3484

3.2.2. Rozmiar użytkowania przedrębego

W ramach użytkowania przedrębego zrezygnowano z planowania czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CPP). Drzewostany w przejściowej fazie rozwojowej, gdzie w trakcie wykonywania zabiegu pielęgnacyjnego powinna zaistnieć potrzeba poboru grubizny, kwalifikowano do TW, a drzewostany na słabszych siedliskach – do zabiegu hodowlanego CP. Nie planowano użytkowania przedrębego (TP) w drzewostanach starszych klas wieku, zdrowych o niskim i równomiernym zwarciu, w których trzebież wykonano w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia i w trakcie taksacji nie stwierdzono potrzeby prowadzenia zabiegu w bieżącym okresie gospodarczym.

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych podczas prac taksacyjnych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany lub ich część, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Zestawienie przyjętego (obligatoryjnego) rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Bytów na okres realizacji planu

Obręb	Czyszczenia późne	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem	
		Powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5	6
Borzytucho	-	1140,48	5136,32	6276,80	6276,80
Bytów	-	976,99	3056,01	4033,00	4033,00
Gołębia Góra	-	634,94	3307,05	3941,99	3941,99
Ogółem	-	2752,41	11499,38	14251,79	14251,79

Zestawienie danych, na podstawie których przyjęto orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego

Nadleśnictwo				
L.p.	Wyszczególnienie	m ³ netto	%	Objaśnienie
1	2	3	4	5
1	Rozmiar planowanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie	620000	44,4 39,1	1:3 1:4
2	Rozmiar użytkowania przedrębego na dziesięciolecie według wykonania w okresie ostatnich 5 lat	743078	53,2 46,9	2:3 2:4
3	Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości w ubiegłym okresie	1397240	-	-
4	Uzyskany w ubiegłym dziesięcioleciu przyrost bieżący użyteczny	1584445	-	-
5	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tabelaryczny przyrost miąższości	1064560	-	-
6	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny	890280	-	-
7	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego: obręb Borzytucho - 264000 m ³ obręb Bytów - 160000 m ³ obręb Gołębia Góra - 156000 m ³ razem - 580000 m ³	580000	93,5 78,1 36,6 54,5 65,1	7:1 7:2 7:4 7:5 7:6

Planowany rozmiar użytkowania przedrębego to około 65% tabelarycznego spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny. Przeciętna intensywność cięć pielęgnacyjnych powinna kształtować się na poziomie około 40,70 m³/ha.

Należy pamiętać, że dane dla Lp. 1-4 odnoszą się do obszaru Nadleśnictwa przed przekazaniem części obrębu Gołębia Góra do Nadleśnictwa Łupawa, a dane dla Lp. 5-7 do aktualnego zasięgu Nadleśnictwa Bytów. Nie są to więc dane w pełni porównywalne.

3.2.3. Łączny rozmiar użytkowania głównego

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Bytów oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanymi przyrostami przedstawia się następująco:

Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

L.p.	Wyszczególnienie	m ³ netto	m ³ brutto	%	Objaśnienie
1	2	3	4	5	6
1.	Wielkość zasobów miąższości ogółem	-	5289883	-	-
2.	Wielkość spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości	-	1330700	-	-
3.	Przyjęty etat użytkowania rębego (łącznie z 5% przyrostem)	673351	791522	15,0	3:1
				59,5	3:2
				52,2	3:5
4.	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego	580000	725000	13,7	4:1
				54,5	4:2
				47,8	4:5
5.	Ogółem przyjęty rozmiar użytków głównych	1253351	1516522	28,7	5:1
				114,0	5:2

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębego i przedrębego miąższość grubizny, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie: netto - 1253351 m³, brutto - 1516522 m³. Stanowi to około 114% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości w okresie bieżącego 10-lecia oraz około 28,7% wielkości zasobów miąższości Nadleśnictwa.

3.3. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

3.3.1. Użytkowanie lasu

3.3.1.1. Użytki rębne

Wykaz projektowanych cięć rębnych opracowano w kolejności oddziałów i pododdziałów, z podziałem na działki zrębowe, bez przydziału na lata gospodarcze. Lokalizację cięć uzgodniono protokolarnie z Nadleśnictwem Bytów i RDLP.

Przyjęto następujące rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, zgodnie z ustaleniami KZP i NTG:

Typ siedliskowy lasu	Rębnia	
	zasadnicza	zastępcza
1	2	3
Bśw	I	II
Bb	nie planowano użytkowania rębego	

Typ siedliskowy lasu	Rębnia	
	zasadnicza	zastępcza
1	2	3
BMśw (So,ŚwSo) ----- (BkSo,DbSo)	I	III
	III	I, II
BMw (So,ŚwSo,SoŚw, ŚwBrz,BrzSo)	I	III
BMb	nie planowano użytkowania rębego	
LMśw (BkSo,DbSo) ----- (Bk,SoBk, SoDb,ŚwDb)	III	I, II
	II	III, IV
LMw	brak użytkowania rębego	
LMb	nie planowano użytkowania rębego	
Lśw	II	III, IV
Lw	brak użytkowania rębego	
OI	brak użytkowania rębego	

Przy projektowaniu działek zrębowych wykorzystano naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. w celu urozmaicenia przebiegu działek. Bezpośrednio przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach, w drzewostanach na żyzniejszych siedliskach planowano rębnie złożone, a na siedliskach słabszych – rębnię zupełną z pozostawieniem pasów lasu o szerokości 30-40 m. Pasy ochronne pozostawiono również w przypadku stosowania w takich warunkach rębni IIIa. Na pasach tych kształtowane winny być strefy ekotonowe i do tego powinny zmierzać wykonywane na nich czynności gospodarcze.

Do pozyskania planowano z reguły 95% miąższości (w blokach upraw pochodnych, w pododdziałach do 1ha i w drzewostanach świerkowych – 100%). Resztę planuje się pozostawić w formie kęp starodrzewu wraz z występującymi w nim dolnymi warstwami oraz drewnem martwym. Pozostawiane powinny być także drzewa dziuplaste oraz drzewa o cechach pomnikowych lub o szczególnych walorach estetyczno-krajobrazowych i biocenotycznych, takie jak: wiąz, cis, czereśnia ptasia, dzika jabłoń, grusza itp.

Nawrót cięć przy rębni zupełnej winien wynosić od 4 do 5 lat, przy rębni gniazdowej od 5 do 15 lat, przy rębni częściowej od 3 do 10 lat.

Zaprojektowany przebieg działek oraz zastosowany rodzaj rębni należy rozumieć jako zalecenia kierunkowe, niewiążące dla realizatorów planu. Nadleśniczy może zdecydować o ewentualnej modyfikacji rębni, w tym także o zastosowaniu na jednym pasie manipulacyjnym różnych form rębni. Nadrzędnym celem winno być przy tym stworzenie optymalnych warunków odnowienia, umożliwiających uzyskanie projektowanego składu gatunkowego i budowy drzewostanu docelowego.

Zestawienie łączne netto użytkowania rębnego przyjętego na okres realizacji planu

L.p.	Wyszczególnienie	Obręb			Nadleśnictwo Bytów
		Borzytu- chom	Bytów	Gołębia Góra	
		m ³ netto			
1	2	3	4	5	6
1.	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etat	305946	154810	177213	637969
2.	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	15297	7740	8861	31898
3.	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etat	1072	2104	308	3484
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębnego		322315	164654	186382	673351

Przyjęte etaty nie zagrażają trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnie zpełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
		ha				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Borzytuchom						
Specjalne (S)	6,56	38,55	24,02	62,57		69,13
Lasów ochronnych (O)	137,85	54,98	39,74	94,72		232,57
Lasów gospodarczych (GZ)	530,07					530,07
Lasów gospodarczych (GPZ)		217,10	342,26	559,36		559,36
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	530,07	217,10	342,26	559,36		1089,43
OGÓŁEM	674,48	310,63	406,02	716,65		1391,13
Obręb Bytów						
Specjalne (S)	0,56	18,89	2,72	21,61		22,17
Lasów ochronnych (O)	25,88	28,38	25,29	53,67		79,55
Lasów gospodarczych (GZ)	368,14					368,14
Lasów gospodarczych (GPZ)		147,60	270,43	418,03		418,03
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	368,14	147,60	270,43	418,03		786,17
OGÓŁEM	394,58	194,87	298,44	493,31		887,89

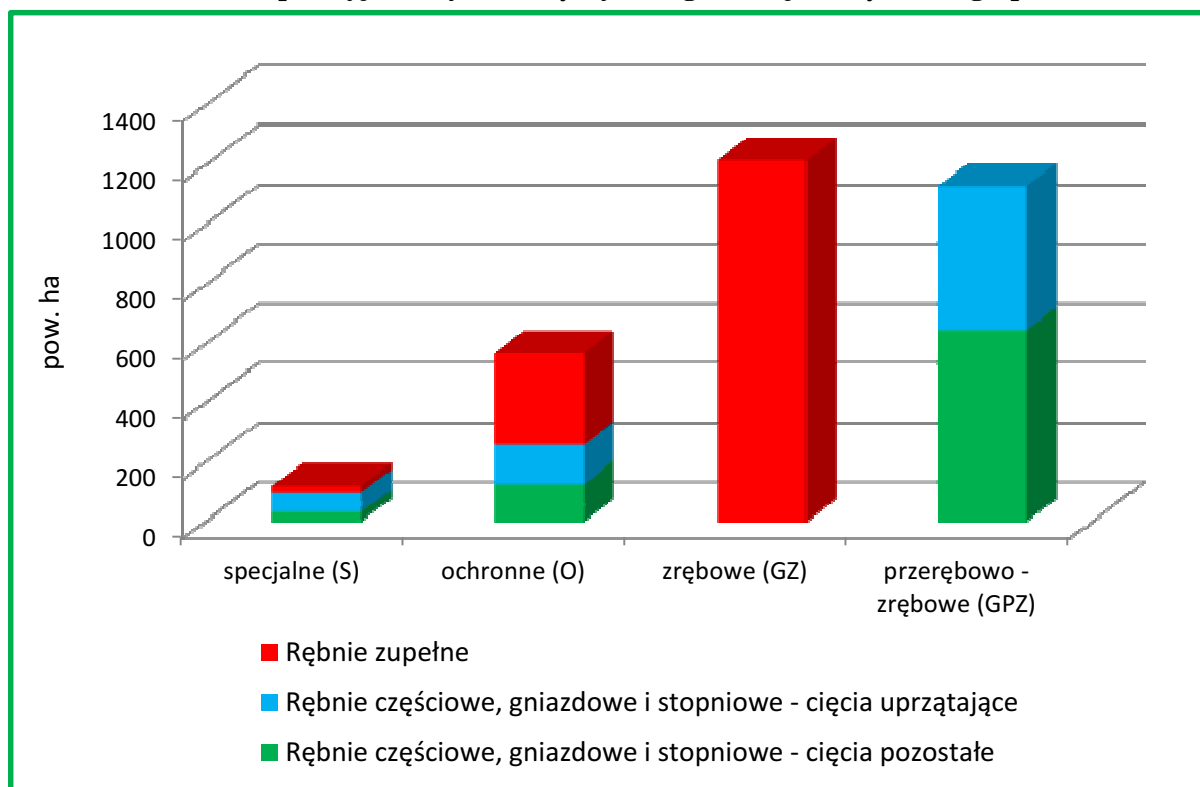

Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Gołębia Góra						
Specjalne (S)	14,62	10,23	2,15	12,38		27,00
Lasów ochronnych (O)	144,47	50,76	60,15	110,91		255,38
Lasów gospodarczych (GZ)	316,73					316,73
Lasów gospodarczych (GPZ)		119,24	33,08	152,32		152,32
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	316,73	119,24	33,08	152,32		469,05
OGÓLEM	475,82	180,23	95,38	275,61		751,43
Nadleśnictwo Bytów						
Specjalne (S)	21,74	67,67	28,89	96,56		118,30
Lasów ochronnych (O)	308,20	134,12	125,18	259,30		567,50
Lasów gospodarczych (GZ)	1214,94					1214,94
Lasów gospodarczych (GPZ)		483,94	645,77	1129,71		1129,71
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	1214,94	483,94	645,77	1129,71		2344,65
OGÓLEM	1544,88	685,73	799,84	1485,57		3030,45
%	51,0	22,6	26,4	49,0		100,0

Największa powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych zlokalizowana jest w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - GZ (40,1%). Reszta użytków rębnych zlokalizowana jest w:

- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ) – 37,3%,
- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – 18,7%,
- gospodarstwie specjalnym (S) – 3,9%.

Powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg form rębni

Rodzaj rębni	Obręb			Nadleśnictwo Bytów
	Borzytuchom	Bytów	Gołebia Góra	
	Powierzchnia manipulacyjna - ha			
Ib	674,48	394,58	475,82	1544,88
IIa	164,64	108,84	15,21	288,69
IIau	86,84	107,94	4,02	198,80
IIb	4,93	7,78	1,84	14,55
IIbu	11,94	25,11	7,13	44,18
IIId		3,90		3,90
IIIa	161,65	130,70	65,87	358,22
IIIau	193,26	57,33	159,05	409,64
IIIb	74,80	47,22	12,46	134,48
IIIbu	18,59	4,49	10,03	33,11
Razem	1391,13	887,89	751,43	3030,45

3.3.1.2. Użytki przedrębne

Wykaz cięć użytków przedrębnych opracowano z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP. Wykaz sporządzono dla obrębów, kolejno według oddziałów i pododdziałów. W wykazie dla poszczególnych pododdziałów określona jest tylko powierzchnia zabiegu, natomiast globalny rozmiar miąższościowy, jako wielkość orientacyjna, podany jest na końcu wykazu i w tabeli XVII.

W trakcie realizacji cięć pielęgnacyjnych Nadleśnictwo powinno dążyć do ciągłego dostosowywania składów gatunkowych drzewostanów do typów drzewostanu i popierania gatunków rodzimego pochodzenia. Na siedliskach naturalnych należy ponadto ograniczać występowanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie.

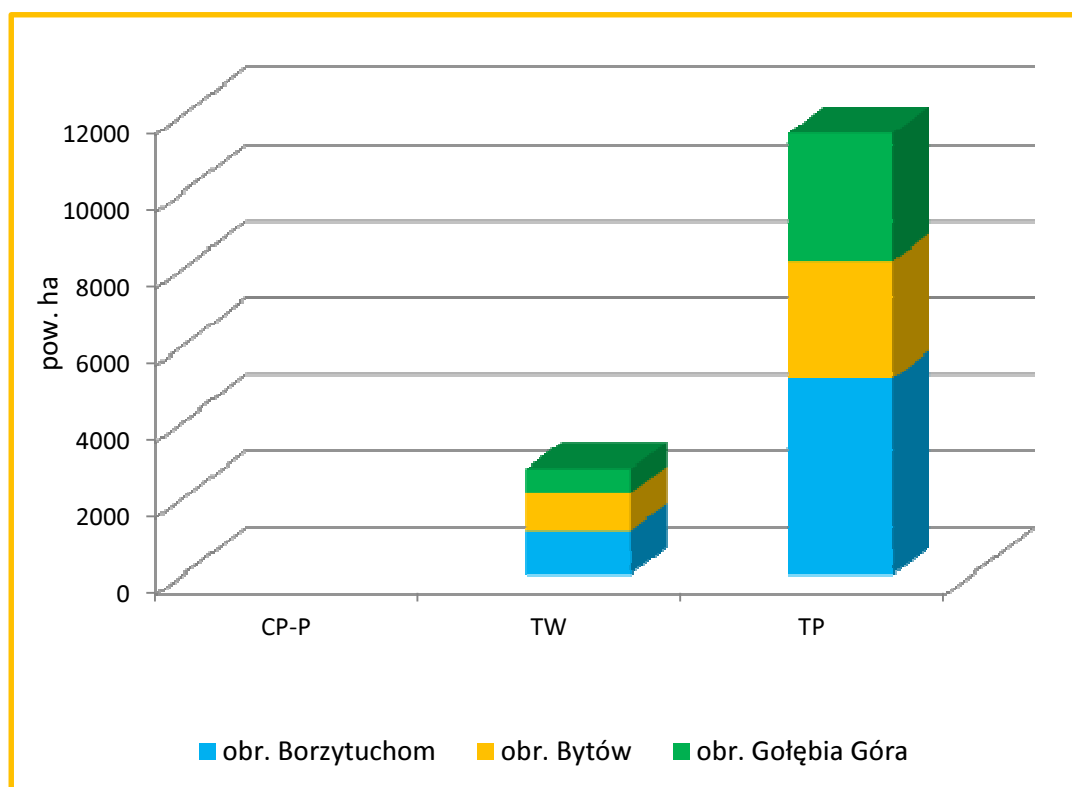
Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem	
	I		II		III		IV		V		VI	VII		
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Obręb Borzytuchom														
CP-P														-
TW		168,10	496,92	475,46										1140,48
TP				234,75	1017,79	983,16	675,33	755,44	1131,40	169,42	87,70	81,33		5136,32
Razem trzebieże		168,10	496,92	710,21	1017,79	983,16	675,33	755,44	1131,40	169,42	87,70	81,33		6276,80
Ogółem		168,10	496,92	710,21	1017,79	983,16	675,33	755,44	1131,40	169,42	87,70	81,33		6276,80
Obręb Bytów														
CP-P														-
TW		33,85	384,79	557,37			0,98							976,99
TP				223,56	667,03	655,76	512,58	331,07	510,35	49,61	89,17	16,88		3056,01
Razem trzebieże		33,85	384,79	780,93	667,03	655,76	513,56	331,07	510,35	49,61	89,17	16,88		4033,00
Ogółem		33,85	384,79	780,93	667,03	655,76	513,56	331,07	510,35	49,61	89,17	16,88		4033,00

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem	
	I		II		III		IV		V		VI	VII		
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Obręb Gołębia Góra														
CP-P														-
TW		95,59	336,87	192,66	9,82									634,94
TP				154,80	453,66	813,80	375,58	728,34	600,40	72,62	100,07	7,78		3307,05
Razem trzebieże		95,59	336,87	347,46	463,48	813,80	375,58	728,34	600,40	72,62	100,07	7,78		3941,99
Ogółem		95,59	336,87	347,46	463,48	813,80	375,58	728,34	600,40	72,62	100,07	7,78		3941,99
Nadleśnictwo Bytów														
CP-P														-
TW		297,54	1218,58	1225,49	9,82		0,98							2752,41
TP				613,11	2138,48	2452,72	1563,49	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99		11499,38
Razem trzebieże		297,54	1218,58	1838,60	2148,30	2452,72	1564,47	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99		14251,79
Ogółem		297,54	1218,58	1838,60	2148,30	2452,72	1564,47	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99		14251,79

Pełna wersja tabeli XVI (uzupełniona o gatunek panujący) zamieszczona jest w załącznikach do opisu ogólnego (dane dla Nadleśnictwa) i przy wykazach cięć użytków przedrębnych (dane obrębowe).

Powierzchnia cięć przedrębnych wg rodzajów zabiegów

Największą powierzchnię stanowią drzewostany z planowanymi trzebieżami późnymi – 80,7%; planowane trzebieże wczesne obejmują 19,3% powierzchni całego użytkowania przedrębnego. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie planowano. Na powierzchni 1474,57 ha gruntów zalesionych nie stwierdzono potrzeby wykonywania trzebieży, w tym:

- w obrębie Borzytuchom - 565,16 ha,
- w obrębie Bytów - 532,46 ha,
- w obrębie Gołębja Góra - 376,95 ha.

3.3.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
Obręb Borzytuchom				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1391,13	985,39	358403	305946
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			17920	15297
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1391,13	985,39	376323	321243
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			730	633
3. pozostałe	3,45		514	439
Razem niezaliczone	3,45		1244	1072
Razem użytki rębne	1394,58	985,39	377567	322315
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	6276,80		330000	264000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	6276,80		330000	264000
Ogółem użytki główne (I+II)	7671,38	985,39	707567	586315
Obręb Bytów				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	887,89	560,80	181673	154810
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			9084	7740
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	887,89	560,80	190757	162550
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			657	565
3. pozostałe	11,80		1777	1539
Razem niezaliczone	11,80		2434	2104
Razem użytki rębne	899,69	560,80	193191	164654

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	4033,00		200000	160000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	4033,00		200000	160000
Ogółem użytki główne (I+II)	4932,69	560,80	393191	324654
Obręb Gołębia Góra				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	751,43	628,67	209906	177213
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			10495	8861
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	751,43	628,67	220401	186074
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			160	133
3. pozostałe	2,97		203	175
Razem niezaliczone	2,97		363	308
Razem użytki rębne	754,40	628,67	220764	186382
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	3941,99		195000	156000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	3941,99		195000	156000
Ogółem użytki główne (I+II)	4696,39	628,67	415764	342382
Nadleśnictwo Bytów				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3030,45	2174,86	749982	637969
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			37499	31898
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	3030,45	2174,86	787481	669867
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			1547	1331

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miaższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
3. pozostałe	18,22		2494	2153
Razem niezaliczone	18,22		4041	3484
Razem użytki rębne	3048,67	2174,86	791522	673351
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	14251,79		725000	580000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	14251,79		725000	580000
Ogółem użytki główne (I+II)	17300,46	2174,86	1516522	1253351

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

3.3.1.4. Zadania w zakresie użytkowania lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie								
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne ha/m ³ netto	Ogółem użytkowanie główne m ³ netto
		Zaliczone na etat	Spodz. 5% przyrost	Niezal. na etat		CPP	TW	TP		
		m ³ netto			ha					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
OBRĘB BORZYTUCHOM										
1	GAŁĘZOWO 11i	46532	2327	256	49115		96,75	905,83	<u>1002,58</u> 39610	88725
2	GAŁĘŻNIA 32f	47862	2393	189	50444		114,96	820,81	<u>935,77</u> 36610	87054
3	NIEDARZYNO 307Ac	50101	2505	174	52780		195,19	975,45	<u>1170,64</u> 47029	99809
4	ŚWIERKÓWKO 320o	41177	2059	240	43476		325,99	447,36	<u>773,35</u> 28013	71489
5	JUTRZENKA 243l	66816	3340	213	70369		205,60	980,31	<u>1185,91</u> 52708	123077
6	MODRZEWO 256i	53458	2673		56131		201,99	1006,56	<u>1208,55</u> 60030	116161
	Razem obręb Borzytuchom	305946	15297	1072	322315		1140,48	5136,32	<u>6276,80</u> 264000	586315
OBRĘB BYTÓW										
8	JABŁOŃCZ 59s	23079	1154	1209	25442		441,21	432,35	<u>873,56</u> 32493	57935
9	CZARNA DĄBROWA 88h	23196	1160	464	24820		176,10	644,57	<u>820,67</u> 29811	54631
10	ZIELONY DWÓR 125k	39942	1997	216	42155		175,10	454,94	<u>630,04</u> 26395	68550

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie								
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne ha/m ³ netto	Ogółem użytkowanie główne m ³ netto
		Zaliczone na etat	Spodz. 5% przyrost	Niezał. na etat		CPP	TW	TP		
		m ³ netto			ha					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	RÓG 160h	26176	1309	9	27494		103,41	852,65	<u>956,06</u> 40794	68288
12	KOŹLICE 275f	42417	2120	206	44743		81,17	671,50	<u>752,67</u> 30507	75250
Razem obręb Bytów		154810	7740	2104	164654		976,99	3056,01	<u>4033,00</u> 160000	324654
OBRĘB GOŁĘBIA GÓRA										
16	UNICHOWO 221j	55788	2789	49	58626		130,29	962,71	<u>1093,00</u> 42122	100748
17	OBROWO 346h	42790	2140	188	45118		127,48	788,76	<u>916,24</u> 36760	81878
18	CZAPLE 495i	26802	1340	35	28177		238,12	771,72	<u>1009,84</u> 37924	66101
19	MIEDZIERZA 396g	51833	2592	36	54461		139,05	783,86	<u>922,91</u> 39194	93655
Razem obręb Gołębia Góra		177213	8861	308	186382		634,94	3307,05	<u>3941,99</u> 156000	342382
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		637969	31898	3484	673351		2752,41	11499,38	<u>14251,79</u> 580000	1253351

3.3.2. Hodowla lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP.

Przyjęte typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zostały przedstawione w rozdziale 1.3.7.

3.3.2.1. Zadania na bieżące 10-letnie

Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbięciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisu ogólnego (dane dla Nadleśnictwa) i do tomów III (dane dla obrębów).

Rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych na bieżący okres gospodarczy dla obrębów i Nadleśnictwa przedstawia się następująco (w ha):

Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu na okres realizacji planu

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytu- chom	Bytów	Gołębica Góra	
1	2	3	4	5
I. Odnowienia i zalesienia otwarte	694,70	402,73	459,70	1557,13
w tym:				
- halizn, płazowin, zrębów	139,02	76,93	78,44	294,39
- gruntów nieleśnych	16,10	10,14	0,60	26,84
- zrębów projektowanych* (80% powierzchni z tabeli XVIII)	539,58	315,66	380,66	1235,90
II. Odnowienia pod osłoną	346,80	237,69	184,22	768,71
w tym:				
- przy rębniach złożonych	330,63	174,23	160,35	665,21
- podsadzenia (wpr. II ptr.)	6,82	17,96	22,42	47,20
- dolesianie luk i przerzedzeń	9,35	45,50	1,45	56,30
III. Poprawki i uzupełnienia	157,38	98,71	97,29	353,38
w tym:				
- w uprawach i młodnikach	1,15	2,65	0,70	4,50
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (15%)	156,23	96,06	96,59	348,88
IV. Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00	0,00	0,00
V. Pielęgnowanie	1840,01	1325,52	1145,05	4310,58
w tym: pielęgnowanie upraw (PU)	1133,25	687,77	670,86	2491,88
w tym:				
- pielęgnowanie gleby	953,58	496,48	558,53	2008,59
w tym : w zainwentaryzowanych uprawach na pow. otwartych - obligatoryjne	158,82	81,99	101,92	342,73
w zainwentaryzowanych odnowieniach podokapowych	28,80	4,35	3,13	36,28
w uprawach projektowanych na haliznach, płazowinach, zrębach z ub. okresu i gruntach do zalesienia	133,65	60,21	67,77	261,63
na istniejących powierzchniach międzygniazdowych	23,16	7,01	7,00	37,17

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytu- chom	Bytów	Gołębia Góra	
1	2	3	4	5
w uprawach projektowanych w wyniku realizacji rębni zupełnych (70%)*	377,71	220,96	266,46	865,13
w uprawach projektowanych w wyniku realizacji rębni złożonych (70%)*	231,44	121,96	112,25	465,65
- czyszczenia wczesne (CW)	179,67	191,29	112,33	483,29
w tym : w zainwentaryzowanych uprawach na pow. otwartych - obligatoryjne	134,90	143,32	84,43	362,65
w zainwentaryzowanych odnowieniach podokapowych	44,77	31,25	21,45	97,47
w uprawach nowo zakładanych na zrębach istniejących		16,72	6,45	23,17
- pielęgnowanie młodników (CP)	706,76	637,75	474,19	1818,70
VI. Melioracje wodne	0,00	0,00	0,00	0,00
VII Zabiegi agrotechniczne	938,70	613,95	650,33	2202,98

*redukcja zadań przyjętych na 10-lecie jest zgodna z ustaleniami KZP i NTG

W bieżącym 10-leciu przewiduje się 1557,13 ha odnowień i zalesień otwartych. Realizując powyższe zadania należy pamiętać o wykorzystywaniu istniejących odnowień naturalnych (w grupach i kępach), których jakość, wzrost i rozwój zapewniają dalszy sukces hodowlany. Odnowienia pod osłoną drzewostanów, związane z rębnią częściową i gniazdową, zaplanowano na powierzchni 665,21 ha. W drzewostanach użytkowanych rębnią II i IIIb w miarę możliwości winno się dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego. Tam, gdzie nie powstanie młode pokolenie z obsiewu naturalnego należy wykonać podsadzenia lub podsiew, np przy przebudowie drzewostanów. W drzewostanach użytkowanych i przewidzianych do użytkowania rębnią IIIa planuje się odnowienie sztuczne na powierzchni 423,57 ha.

Podsadzenia produkcyjne (wprowadzanie II piętra) zaprojektowano na powierzchni 47,20 ha, na siedliskach BMśw (z TD Bk So, Db So) i żyźniejszych, w drzewostanach II i IIIa kl. wieku.

Poprawki i uzupełnienia przewidywane są w wysokości 353,38 ha, w tym poprawki na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia (zgodnie z zaleceniem KZP 15%) – 348,88 ha.

Wprowadzania podszytów nie zaprojektowano.

Pielęgnowaniem gleby planuje się objąć powierzchnię 2008,59 ha, w tym obligatoryjnie 342,73 ha. Jest to powierzchnia manipulacyjna, nieobejmująca wielokrotności zabiegów.

Czyszczenia wczesne projektuje się wykonać na powierzchni 483,29 ha, w tym obligatoryjnie 362,65 ha. Łączna obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 705,38 ha.

Czyszczenia późne – bez pozyskania grubizny (CP) zaplanowano na powierzchni 1818,70 ha. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie planowano.

Zabiegi agrotechniczne przewiduje się wykonać na powierzchni 2202,98 ha.

Wykonując prace hodowlane należy zwrócić uwagę, ażeby na granicy pole - las, woda - las oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych wprowadzane były gatunki liściaste, tak w formie podsadzeń i podszytów, jak i - zwłaszcza na uboższych siedliskach - przy odnawianiu zrębów. Pozwoli to we właściwy sposób kształtować strefę ekotonową, a ponadto wpłynie korzystnie na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych. Należy pamiętać również, ażeby na każdym etapie prac hodowlanych popierać w składach drzewostanów gatunki rodzime, zgodne z warunkami siedliskowymi.

3.3.2.2. Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące:

- wyłączonych drzewostanów nasiennych,
- gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- drzew matecznych,
- źródeł nasion,
- upraw pochodnych,
- bloków upraw pochodnych,
- szkółek leśnych,

zawarte są w rozdziale 1.3.8. - „Ocena walorów genetycznych lasu”.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych

Gatunek	Pow. gospodarczych d- stanów nasiennych	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie		Pozostaje
		pow. manipulacyjna	pow. zredukowana	
powierzchnia - ha				
1	2	3	4	5
Obręb Borzytuchom				
So	91,19	56,25	56,25	34,94
Md	11,46			11,46
Bk	32,74	32,74	24,79	7,95
Dbb	6,65			6,65
Razem	142,04	88,99	81,04	61,00
Obręb Bytów				
So	76,84	48,45	48,45	28,39
Md	13,95			13,95
Bk	34,72	11,28	8,72	26,00
Dbb	34,64			34,64
Razem	160,15	59,73	57,17	102,98
Obręb Gołębia Góra				
So	142,64	77,00	77,00	65,64
Dbb	4,37			4,37
Brz	2,81			2,81
Razem	149,82	77,00	77,00	72,82
Ogółem	452,01	298,54	215,21	236,80

Powierzchnia zredukowana cięć rębnych planowanych w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych wynosi 215,21 ha, co stanowi 47,6% powierzchni tych drzewostanów. Cięcia realizowane będą głównie rębnią zupełną w drzewostanach sosnowych. GDN-y bukowe użytkowane będą rębnią II.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w blokach upraw pochodnych

Obręb	Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie	
					pow. manipulatoryjna	pow. zredukowana
1	2	3	4	5	6	7
Borzytuchom	IV	144,80	29,03	9,96	26,20	26,20
	V	106,50		4,05	20,37	20,37
	VI	5,51	1,38		4,13	1,65
	VIII	12,24		12,24		
Razem		269,05	30,41	26,25	50,70	48,22
Bytów	II	55,95	13,23		7,99	7,99
	VII	15,38	7,77		7,61	7,61
	IX	9,64		9,64		
	X	32,29	1,04		23,73	18,40
	XI	69,86			15,06	15,06
Razem		183,12	22,04	9,64	54,39	49,06
Gołębia Góra	I	160,94	44,71	5,31	34,93	29,40
	III	195,10	28,24		42,23	42,23
Razem		356,04	72,95	5,31	77,16	71,63
Ogółem		808,21	125,40	41,20	182,25	168,91

3.3.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.3.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu określono na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Przeanalizowano stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz aktualne i potencjalne oddziaływanie zespołu niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych. Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń zamieszczone jest w punkcie 1.5.1.2.

Do głównych czynników mających wpływ na powstawanie zagrożeń dla lasów Nadleśnictwa należą:

- udział drzewostanów na gruntach porolnych (28,1% - zalesień porolnych);
- udział monokultur gatunków iglastych;
- warunki meteorologiczne;
- stan zwierzyny płowej.

Lasy położone w północnej części obrębu Bytów charakteryzują się dość dużą odpornością na działanie tych czynników. Sprzyjają temu wyższa żyzność siedlisk oraz większe zróżnicowanie gatunkowe i wiekowe drzewostanów. Znacznie bardziej podatne na szkody są drzewostany w pozostałej, przeważającej części Nadleśnictwa.

W warunkach Nadleśnictwa Bytów najważniejsze znaczenie mają szkody powodowane przez owady, głównie z grupy foliofagów, czyli organizmów żerujących na aparacie asymilacyjnym drzew. Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od owadów (szkodniki pierwotne i wtórne oraz szkodniki upraw) wynosi 2994,84 ha, w tym: w 10% - 2330,08 ha, w 20% - 549,97 ha, w 30% - 108,81 ha, w 40% - 5,98 ha.

W latach 2005-2013 spośród szkodników pierwotnych najczęściej zagrażały drzewostanom:

Gatunek	Rok	Występowanie (ha)	Zwalczanie (ha)
Brudnica mniszka	2008	18	
	2012	385	
	2013	743	231
Poproch cetyniak	2005	200	
	2008	2422	
	2009	533	
	2010	793	
	2011	130	
	2012	607	
	2013	54	
Zwójki	2013	70	
Strzygonia choinówka	2008	100	
	2013	25	

Inną grupą szkodników występujących w Nadleśnictwie Bytów są szkodniki wtórne, w tym głównie kornik drukarz i przyplaszczek granatek. Występowanie szkodników wtórnych w ubiegłym okresie przedstawiało się następująco:

Gatunek	Rok	Występowanie (ha)	Zwalczanie (ha)
Kornik drukarz	2006	231	
	2007	1285	1285
	2008	111	111
	2009	108	108
	2010	1070	1070

Gatunek	Rok	Występowanie (ha)	Zwalczanie (ha)
	2011	1713	1713
	2012	1537	840
Przyplaszczek granatek	2006	350	
	2007	312	
	2008	16	
	2012	16	
Smolik drągowinowiec	2007	56	
Cetyńce	2007	89	
Czterooczek	2007	66	

Ze szkodników upraw i młodników na przestrzeni ostatniego 10-lecia występowały:

Gatunek	Rok	Występowanie (ha)	Zwalczanie (ha)
Szeliniaki	2006	188	
Pędraki chrabąszcza, rolnice	2005	2	
	2007	4	3
	2008	7	2
	2009	5	5
	2010	5	5
	2011	6	6
	2012	4	
	2013	4	
Smolik znaczony	2005	30	
	2006	30	

Ponadto, w mniejszym zakresie, w lasach Nadleśnictwa Bytów odnotowano występowanie:

- ✓ skoczogonków,
- ✓ mszycy bukowej,
- ✓ opiętków.

Obecny stan sanitarny lasów jest dość dobry, posusz występuje pojedyncz i nie wpływa znacząco na obniżenie odporności drzewostanów.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- profilaktyka działania,
- stosowanie zintegrowanych metod ochrony lasu, obejmujących działania modyfikujące środowisko w kierunku zmian niekorzystnych dla sprawców szkód, a korzystnych dla ich wrogów naturalnych,
- indywidualizacja rozwiązań – elastyczność przy podejmowaniu decyzji,
- minimalizacja szkód ekologicznych, jakie mogą wystąpić w efekcie wykonywania zabiegów,
- ocena progu ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika.

Do najważniejszych zagadnień z zakresu ochrony lasu należy:

- ochrona upraw i młodników przed owadami,
- ochrona przed szkodnikami pierwotnymi,
- ochrona przed szkodnikami wtórnymi,
- ochrona przed chorobami grzybowymi,
- ochrona przed zwierzętami łownymi,
- ochrona przed czynnikami abiotycznymi,
- ochrona trwałości ekosystemów leśnych,
- szkody przemysłowe.

a) Ochrona przed owadami

Szkodniki upraw i młodników

Zabiegi profilaktyczne oraz ochrona upraw i młodników przed szkodliwymi owadami powinny polegać na:

- kontroli występowania szkodników korzeni i zalesianiu gruntów po stwierdzeniu braku zagrożenia,
- preferowaniu zintegrowanej ochrony upraw i młodników przed szkodnikami korzeni,
- stosowaniu zasady przelegiwania zrębów,
- stosowaniu dołków chwytnych i pułapek feromonowych,
- ciągłej obserwacji występowania i rozwoju szkodników oraz bieżącej rejestracji stwierdzonych ognisk zagrożeń.

Szkodniki pierwotne

W Nadleśnictwie Bytów na powierzchni 2901,74 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Obszar ognisk stanowią oddz.:

- obręb Borzytuchom – 26,39,40,44,47,70,102,124,256-260,263,273-275,278,295,
– 579,56 ha;
- obręb Bytów – 133,153-156,168,173-176,188-190,195-198,227-232,240-244,250,252-259,
264-271,277-287, – 1320,72 ha;
- obręb Gołębia Góra – 296-299,308,323-327,332,342,344,345,349,366-370,392,393,399,
408-410,423,424,427-431,439,444,448,454,466,467,487, – 1001,46 ha.

W ramach zabiegów profilaktycznych winno się dążyć do zwiększenia odporności drzewostanów na działanie szkodników pierwotnych poprzez:

- wprowadzanie gatunków biocenotycznych i fitomelioracyjnych,
- prawidłowe i terminowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych,
- ochronę mrowisk,
- zakładanie budek lęgowych i karmników dla ptaków,
- szersze stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu,
- zakładanie małych remiz dla entomofauny i awifauny.

Działania profilaktyczne powinny być widoczne nie tylko w zabiegach typowo ochronnych, ale również w użytkowaniu lasu i zabiegach hodowlanych.

Ochrona przed szkodnikami pierwotnymi powinna polegać na:

- rozpoznaniu zagrożenia poprzez:
  - dokładne prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
  - obserwację ilości samicy brudnicy mniszki, siedzącej na strzałach drzew,
  - rejestrację uszkodzeń;
- wykonywaniu zabiegów ratowniczych, stosując biologiczne i biotechniczne metody ochrony lasu, rozrzedzające populację szkodników; zabiegi chemiczne wykonywać w sytuacjach niezbędnych uwzględniając aspekt przyrodniczy i ekonomiczny działań ochronnych.

Szkodniki wtórne

Występowanie szkodników wtórnych, głównie przypłaszczka granatka i kornika druzkarza, zauważalne jest przeważnie na gruntach porolnych, w drzewostanach przerzedzonych i osłabionych przez patogeny korzeniowe oraz w drzewostanach świerkowych i z dużym udziałem świerka.

Zapobieganie rozmnoży szkodników wtórnych winno obejmować następujące działania:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- odpowiednią rotację drewna,
- wyznaczanie i usuwanie z lasu drzew zasiedlonych przed wylotem imago szkodników,
- wykładanie drzew i stosów pułapkowych.

W razie potrzeby należy dodatkowo:

- korować surowiec drzewny,
- zatapiać i zraszać drewno,
- odławiać chrząszcze korników za pomocą pułapek feromonowych,
- zabezpieczać drewno chemicznie.

b) Ochrona przed grzybami patogenicznymi

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni, powodujący hubę korzeni, występujący szczególnie na gruntach porolnych. W Nadleśnictwie Bytów drzewostanów na gruntach porolnych jest 6052,84 ha. Drzewostany te są z reguły w mniejszym lub większym stopniu opanowane przez hubę korzeniową. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka miodowa, powodująca opieńkową zgniliznę korzeni. Ponadto w ubiegłym okresie stwierdzono występowanie: osutki sosny, pasożytniczej zgorzeli siewek, rdzy, mączniaka dębu, osutki modrzewia, skrętaka sosny, zamieranie pędów dębu i buka.

Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od grzybów wynosi 979,04 ha, w tym: w 10% - 810,85 ha, w 20% - 131,12 ha, w 30% - 33,60 ha, w 40% - 1,62 ha, w 60% - 1,85 ha.

Zapobieganie rozmnoży patogenów grzybowych winno obejmować następujące zabiegi profilaktyczne:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagożonych,
- bieżącą identyfikację zjawisk chorobowych, z określeniem ich nasilenia i występowania,
- monitorowanie zjawisk chorobowych rozpoznanych w latach ubiegłych,
- koncentrowanie w okresie zimowym zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych na gruntach porolnych, a maksymalne ograniczenie w okresie zarodnikowania grzybów,
- zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów korzeni poprzez stosowanie preparatów biologicznych,
- staranne i terminowe wykonywanie profilaktycznych zabiegów ochronnych,
- zakładanie i kształtowanie stref ekotonowych.

c) Ochrona przed zwierzyną

Zwierzęta łowne zagrażają uprawom i młodnikom głównie poprzez zgryzanie i spałowanie. Uszkodzenia te w warunkach Nadleśnictwa występują w różnym nasileniu i w różnych stopniach uszkodzeń.

Określoną w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń, ilustruje tabela.

Zestawienie powierzchni drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę płową

Klasa wieku	% uszkodzenia										Nadleśnictwo Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Powierzchnia drzewostanów w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
la	342,63	198,72	77,82	19,82	11,90	2,96					653,85
lb	350,55	238,40	310,31	99,86	36,29	3,85					1039,26
IIa	456,90	130,97	22,35	5,19	2,72	0,95	2,92		1,05		623,05
IIb	263,04	92,08	17,09	6,39	3,10				3,27		384,97
III i starsze	150,44	11,78	8,12	5,34	0,82		0,68	0,59	0,89		178,66
Ogółem	1563,56	671,95	435,69	136,60	54,83	7,76	3,60	0,59	5,21		2879,79
% udziału	54,3	23,3	15,1	4,8	1,9	0,3	0,1	0,0	0,2		100,0

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami od zwierzyny zajmują łącznie 2879,79 ha, czyli ok. 13,4% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% - 644,28 ha.

Wśród drzewostanów I kl. w., najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% (zgryzane i spałowane) zajmują powierzchnię 562,81 ha (21,6% pow. I kl. w.). Uszkodzenia w II i starszych klasach wieku, to w zasadzie zblizniające się już ślady po spałowaniu. 77,6% powierzchni z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny przypada na przedziały do 20%, 19,9% - na przedziały „30 – 40%”, a 2,5% - na uszkodzenia „powyżej 40%”.

Celem minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstraszające,
- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łowisk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,
- wzbogacać naturalną bazę żerową,
- grodzić najbardziej zagrożone powierzchnie.

d) Imisje pochodzenia przemysłowego

Na terenie Nadleśnictwa Bytów nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu. Nie ustalano stref uszkodzeń lasu, z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń.

e) Ochrona przed czynnikami klimatycznymi (abiotycznymi)

Z czynników abiotycznych lasom Nadleśnictwa Bytów najbardziej zagrażają :

- silne wiatry wywalające,
- okiść,
- przymrozki wczesne i późne oraz zastoiska mrozowe,
- okresowe susze.

Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od klimatu wynosi 118,72 ha, w tym: w 10% - 102,60 ha, w 20% - 15,02 ha, w 30% - 1,10 ha.

Ochrona lasu przed czynnikami abiotycznymi powinna polegać na:

- przestrzeganiu kolejności i nawrotów cięć,
- nienaruszaniu naturalnych ścian ochronnych przy wykonywaniu cięć,
- właściwym i terminowym wykonywaniu cięć pielęgnacyjnych,
- wprowadzaniu gatunków silnie krzewiących się na obrzeżach drzewostanów narażonych na wiatry,
- terminowym odnawianiu i zalesianiu,
- zwiększaniu udziału gatunków iglastych przy odnawianiu zrębów zupełnych na udokumentowanych zmrozowiskach,
- utrzymywaniu w sprawności sieć rowów i urządzeń melioracyjnych,
- zakładaniu i kształtowaniu stref ekotonowych.

f) Zakłócenia stosunków wodnych i inne uszkodzenia

Na terenie Nadleśnictwa występują niewielkie szkody powodowane przez bobry. Ślady ich bytowania widoczne są na kilku zbiornikach i ciekach wodnych. Powodują szkody polegające na zgryzaniu i obalaniu drzew oraz podtapianiu drzewostanów w wyniku budowy tam.

Według danych zebranych w trakcie taksacji, drzewostanów uszkodzonych przez bobry jest 11,90 ha. Są to uszkodzenia niewielkie, w granicach 10%.

Poza tym zainwentaryzowano zakłócenia stosunków wodnych na powierzchni 14,90 ha.

g) Ochrona trwałości ekosystemów leśnych

W celu ochrony trwałości ekosystemów leśnych Nadleśnictwo powinno:

- wykorzystywać w walce ze szkodnikami lasu naturalny opór środowiska,
- ograniczać zabiegi chemiczne do sytuacji niezbędnych, w maksymalnym stopniu stosując wysoce selektywne preparaty,
- realizować zadania w trakcie produkcji leśnej (zręby, zalesienia, zabiegi pielęgnacyjne) tak, by w minimalnym stopniu destabilizować funkcjonowanie ekosystemów leśnych,
- w sprzyjających warunkach inicjować odnowienia naturalne,
- dbać o stan gleb leśnych z jej entomofauną,
- dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację dotyczącą ochrony lasu w celu rejestracji wszystkich zjawisk i zmian zachodzących w ekosystemach leśnych.

W obrębie Borzytuchom w oddz.: 6a, 213i, 306k, w obrębie Bytów w oddz. 277c oraz w obrębie Gołębia Góra w oddz.: 220k, 295a, zostały założone stałe powierzchnie obserwacyjne monitoringu biologicznego zintegrowane z wielkoobszarową inwentaryzacją stanu lasu, na których dokonuje się okresowych rejestracji zmian zachodzących w koronach i na pniach drzew.

h) Mapa przeglądowa ochrony lasu

Została sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, na którą naniesiono podstawowe informacje z zakresu ochrony lasu, w tym:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- stałe ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny,
- drzewostany na gruntach porolnych,
- położenie punktów monitoringu lasu,
- obszary wykazujące uszkodzenia od owadów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od grzybów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od zwierzyny (istotne),
- obszary wykazujące uszkodzenia od zakłóceń stosunków wodnych,
- obszary wykazujące inne uszkodzenia,
- remizy.

Gdańsk, dn. 23 października 2014r.

**POMORSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w Gdańsku**

WZ.5512.6.2014.AL

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2013r. poz. 267) oraz art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (t. j. Dz. U. 2009r. Nr 178 poz. 1380 ze zm.) i § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719)

postanawiam:

nie wnosić uwag i zastrzeżeń do projektu „Planu Urządzania Lasu” dla Nadleśnictwa Bytów (obręby Bytów, Borzytuchom, Gołębia Góra) w części, dotyczącej ochrony przeciwpożarowej, opracowanego na lata 2015 – 2024, który został złożony do tut. Komendy w dniu 15 października 2014r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie, Oddział w Szczecinku, ul. Koszalińska 91B, 78 – 400 Szczecinek.

Uzasadnienie

W dniu 15 października 2014r. do tut. Komendy wpłynął wniosek z dn. 13.10.2014r., znak: TU-400-25-2014, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie, Oddział w Szczecinku, ul. Koszalińska 91B, 78 – 400 Szczecinek o uzgodnienie projektu „Planu Urządzania Lasu” dla Nadleśnictwa Bytów – obręby Bytów, Borzytuchom, Gołębia Góra w części, dotyczącej ochrony przeciwpożarowej, opracowanego na lata 2015 – 2024 w trybie § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Z przeprowadzonej analizy wniosku wraz z przedmiotowym opracowaniem w świetle wymagań określonych w § 38 ust. 4 i § 39 cytowanego powyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku oraz § 4, § 5, § 7, § 8, § 9 i § 11 rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405 ze zm.) wynika, że wymagania w zakresie warunków ochrony przeciwpożarowej dla wskazanych w opracowaniu terenów leśnych Nadleśnictwa Bytów zostaną spełnione.

Mając na uwadze powyższe tut. organ postanawia jak w sentencji.

Na postanowienie służy zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, ul. Podchorążych 38, 00 – 463 Warszawa, za pośrednictwem Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, ul. Sosnowa 2, 80 – 251 Gdańsk w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymuje:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie
Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B
78 – 400 Szczecinek

POMORSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w Gdańsku

z up.

bryg. Waldemar Milejko
Zastępca Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego

UZGODNIONO z POMORSKIM KOMENDANTEM WOJEWÓDZKIM PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ w GDAŃSKU

3.3.3.2. Ochrona przeciwpożarowa

Dane z ochrony przeciwpożarowej i mapę tematyczną uzgodniono z: Nadleśnictwem Bytów, RDLP w Szczecinku oraz Komendą Wojewódzką PSP w Gdańsku.

Nadleśnictwo Bytów w ubiegłym okresie gospodarczym zaliczone było do II kategorii zagrożenia pożarowego. Aktualne wyliczenia, dokonane zgodnie z załącznikiem do Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9.07.2010r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu (Dz. U. z 2010r. nr 137 poz. 923), wskazują również na II kategorię zagrożenia.

A. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA LASÓW NADLEŚNICTWA BYTÓW

1. Możliwość pojawienia się zarzewia ognia

Pod względem możliwości pojawienia się zarzewia ognia, Nadleśnictwo Bytów należy do mocno zagrożonych.

Wśród głównych czynników sprzyjających powstaniu i rozwojowi pożarów wymienić należy:

- występujące okresy suszy,
- duży udział siedlisk borowych,
- atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną terenów leśnych,
- intensywną penetrację obszarów leśnych w celu zbioru owoców runa leśnego,
- penetrowanie okolic rzek i jezior przez turystów i wędkarzy,
- duży ruch pojazdów na drogach udostępnionych do ruchu oraz na tranzytowych szlakach drogowych (droga krajowa nr 20 i 4 drogi wojewódzkie),
- występowanie nieuprawianych pól, pastwisk i łąk, zwłaszcza na styku z lasem, w enklawach i półenklawach,
- bliskość osad, wsi i działek rekreacyjnych oraz zawiła granica polno-leśna,
- celowe podpalenia.

Czynnikami osłabiającymi zagrożenie pożarowe są występujące na terenie Nadleśnictwa naturalne przeszkody wodne: rzeki, jeziora i stawy, oraz wzrost udziału gatunków liściastych (przebudowa drzewostanów).

2) Położenie i rzeźba terenu

Grunty administrowane przez Nadleśnictwo Bytów położone są w województwie pomorskim, w powiecie bytowskim, w gminach: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Kołczygłowy, Parchowo, Studzienice, Tuchomie i w powiecie słupskim, w gminie Dębica Kaszubska. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Łupawa, od wschodu z Nadleśnictwem Lipusz, od południa z Nadleśnictwem Osusznica, od zachodu z Nadleśnictwami Trzebielino i Leśny Dwór.

Podległy Nadleśnictwu obszar poprzecinany jest dość gęstą siecią dróg publicznych i leśnych oraz rzekami, ciekami wodnymi, jeziorami i oczkami wodnymi, tworzącymi naturalne linie obronne przed ogniem.

Przeważa teren silnie falisty i pagórkowaty, nachylony ku południowemu zachodowi. Niewielkie tylko powierzchnie charakteryzują się równym ukształtowaniem.

Zasoby wodne w zasięgu Nadleśnictwa to:

- rzeki: Boruja, Bytowa, Jutrzenka, Kamienica, Kłonicznica, Obrówka, Skotawa, Słupia, Słupianka;
- jeziora: Borowe, Cechyńskie Małe, Cechyńskie Wielkie, Chotkowskie, Czarne I, Czarne II, Czarne Dąbrówno, Dąbie, Diabelskie, Długie, Dłużecko, Duże Jezioro, Dyk, Dywańskie, Głębocko, Głębokie, Godzierz Duże, Godzierz Małe, Gubisz, Helenowo, Herta, Jabłończ, Jasiień Południowy, Jeleń, Karwia, Kibicz, Konitowskie, Krążno, Krosnowskie, Lipieniec Duży, Lipieniec Mały, Lubienieckie, Łąkie, Mądrzechowskie, Modre, Obrowo Duże, Obrowo Małe, Okoniewskie, Osiecko, Piasno, Pipienek, Pomysko, Półczenko, Rzepnica, Sitno Duże, Sitno Małe, Skotawsko Duże, Skotawsko Małe, Stary Staw, Unichowskie, Warchowo, Wiejskie I, Wiejskie II, Witkowo, Ząbinowskie, Żabie, Żukowskie.

Znaczącymi rezerwuarami wody są również różnego rodzaju torfowiska i bagna.

3) Charakterystyka drzewostanów

Udziały siedlisk, klas wieku, gatunków panujących i typów pokrywy gleby przedstawiają się następująco:

Typy siedliskowe lasu

Typy siedliskowe lasu	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
Bśw, Bw, BMśw, BMw	15872,28	72,47
Bb, BMb, LMśw, LMw, LMb, Lśw, Lw, OI	6028,45	27,53
R a z e m	21900,73	100,00

Klasy wieku

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
grunty leśne niezalesione	362,69	1,65
I klasa wieku	2602,16	11,88

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
II klasa wieku	3266,83	14,92
III klasa wieku	4891,97	22,34
IV i starsze klasy wieku	10777,08	49,21
R a z e m	21900,73	100,00

Gatunki panujące

Gatunki panujące	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
So, Md	17493,22	81,22
Św	376,67	1,75
Jd, Dg	10,22	0,05
Razem gatunki iglaste	17880,11	83,02
Bk	2260,12	10,49
Db, Dbs, Dbb, Dbc, Kl, Js, Gb	582,25	2,70
Brz, Ol, Os	815,56	3,79
Razem gatunki liściaste	3657,93	16,98
O G Ó Ł E M	21538,04	100,00

Dominujący jest udział sosny, ale w młodszych drzewostanach wzrasta udział gatunków liściastych.

Pokrywy glebowe

Pokrywa gleby	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
naga	9,01	0,04
ściółta	486,98	2,22
zielna	1751,40	8,00
mszysta	677,93	3,10
mszysto - czernicowa	5966,09	27,24
zadarniona	11469,32	52,37
silnie zadarniona	1451,77	6,63
silnie zachwaszczona	88,23	0,40
R a z e m	21900,73	100,00

Stan pokrywy jest zależny od żyzności siedliska oraz od dostępu światła do dna lasu. Bogatsze pokrywy dłużej akumulują wilgoć, ale przy okresach suszy dłuższych niż miesiąc, stają się źródłem łatwo palnego materiału.

4) Warunki meteorologiczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa Bytów leży na styku dwóch stref:

- A – Bałtyckiej, makroregionu 3 - Pojezierza Pomorskiego Północnego,
- B - Środkowoeuropejskiej, makroregionu 1 – Pojezierza Pomorskiego Południowego.

Klimat ma cechy klimatu umiarkowanego. Wybrane dane meteorologiczne ze stacji meteorologicznej w Kościerzynie przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura roczna - 6,5 °C,
- roczna suma opadów - 621 mm,
- długość okresu wegetacyjnego - ok. 200 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - 11,8 °C,
- suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 409 mm.

Na omawianym terenie przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Największe nasilenie wiatrów występuje na przedwiośniu i późną jesienią. Wiatry wiejące w tym czasie mają zdecydowane odchylenie północne i przynoszą zmienną pogodę i odwilże w okresie zimowym. W okresie wczesnej wiosny występują często wysuszające, kontynentalne wiatry wschodnie. Jest to okres wysokiego zagrożenia pożarowego. Latem przeważają wiatry zachodnie, przynoszące na ogół opady.

5) Sytuacja pożarowa w okresie ostatnich 10 lat

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa Bytów miało miejsce 30 pożarów. Ich występowanie według lat i przyczyn powstania przedstawia tabela.

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba- powierzchnia ha)							
	Liczba	Pow.	Nieostrożność dorosłych	Przerzuty z gruntów nieleśnych	Turystyka i pozyskanie owoców runa leśnego	Transport kolejowy	Podpalenia	Wyładowania atmosferyczne	Pozostałe	Nieustalone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004	5	2,36		1 – 0,10			3 – 2,04		1 – 0,22	
2005	6	0,27	2 – 0,11	1 – 0,09			3 – 0,07			
2006	1	0,10					1 – 0,10			
2007	2	0,07								2 – 0,07
2008	1	0,02					1 – 0,02			
2009	5	0,17	1 – 0,05				4 – 0,12			
2010	1	0,50	1 – 0,50							
2011	3	1,53	1 – 0,10						2 – 1,43	
2012	2	0,02	1 – 0,01						1 – 0,01	
2013	4	0,32	1 – 0,03				3 – 0,29			
Razem	30	5,36	7 – 0,80	2 – 0,19			15 – 2,64		4 – 1,66	2 – 0,07

Główną przyczyną pożarów były podpalenia. Dla 2 pożarów przyczyny nie ustalono. Przeciętna powierzchnia pożaru wynosiła 0,18 ha.

6) Kategoria zagrożenia pożarowego

Kategorię zagrożenia pożarowego lasów określono na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 nr 137 poz. 923).

Lp.	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3		4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) Pp = 12,5 x log(11,2 x Gp + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = Lp / PI x 10	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	3,00	Pp = 12,5 x log(11,2 x 0,137 + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = 3,0 / 219,01 x 10 = 0,137	5,9	6
		Powierzchnia leśna w km ² (PI) ¹	219,01			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) Pd = 0,1 x Us	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	72,47	Pd = 0,1 x 72,47	7,2	7
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Pk) ² Pk = 0,221 x Uds - 0,59 x Wp + 45,1	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9 ⁰⁰ (Wp)	75,38	Pk = 0,221 x 3,93 - 0,59 x 75,38 + 45,1	1,5	1
		Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Uds)	3,93			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) Pa = 2,46 x log(0,0461 x Gz) + 5,16 gdzie: Gz = Lm / PI / 100	Liczba mieszkańców (Lm) ³	25 000	Pa = 2,46 x log(0,0461 x 1,1415) + 5,16 gdzie: Gz = 25 000 / 219,01 / 100 = 1,1415	2,0	2
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów: 1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.				Suma punktów		16
				Kategoria zagrożenia pożarowego		II

Do obliczeń przyjęto:

¹ PI - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Bytów

² Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ wg danych – strefa 6

³ Lm - liczba mieszkańców w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów wg danych – wikipedia – powiaty: bytowski i słupski.

Suma punktów dla obszaru Nadleśnictwa Bytów wynosi **16**, co kwalifikuje je do **II kategorii** zagrożenia pożarowego lasu.

7) Zagrożenie drzewostanów

a) Palność dna lasu

Dominujące na terenie Nadleśnictwa drzewostany iglaste, z panującą sosną, charakteryzują się mało zróżnicowaną pokrywą. Na znacznych powierzchniach łanowo występuje

śmiałek, borówka czernica, borówka brusznica i mchy. Tego typu pokrywy sprzyjają szybkiemu rozprzestrzenianiu się ognia, ale w normalnych warunkach temperatura palącego się runa jest na tyle niska, że nie zagraża starszym drzewostanom. O wiele poważniejsze zagrożenie pożarowe stwarza trzcinnik oraz runo z dużą ilością traw. Część drzewostanów ma w swoim składzie gatunki liściaste oraz warstwy podrostów i podszytów. Ogranicza to w dużej mierze dostęp światła do dna lasu i możliwość rozwoju łatwo palnych traw. Pokrywy typu: naga, ściółka i zielna występują na około 10 % powierzchni gruntów leśnych.

b) Stopień penetracji lasu

Penetracja lasów Nadleśnictwa Bytów przez ludność jest duża, szczególnie w okresie lata i wczesnej jesieni. Związane jest to z sezonem turystycznym oraz ze zbiorem jagód i grzybów. Teren Nadleśnictwa jest atrakcyjny z uwagi na swoją dostępność, występowanie jezior i rzek, jak też z uwagi na przewagę drzewostanów sosnowych, z pokrywą czernicową i dobrymi urodzajami grzybów. Celem penetracji jest zarówno turystyka i wypoczynek, jak i zbieractwo płodów runa leśnego. Najczęściej penetrowane są obszary wokół jezior: Borowe, Czarne Dąbrówno, Dąbie, Głębokie, Jasień, Jeleń i Skotawsko Duże.

c) Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego

Podatność na zapalenie występuje sezonowo. Pierwszym okresem większego zagrożenia jest wczesna wiosna, z dużą ilością suchych, łatwo palnych traw. Drugim okresem, nie zawsze występującym, jest upalne lato, kiedy wilgotność ściółki leśnej spada do bardzo niskich wartości. W okresie jesieni dodatkowe zagrożenie pożarowe związane jest głównie z większą penetracją lasu przez grzybiarzy.

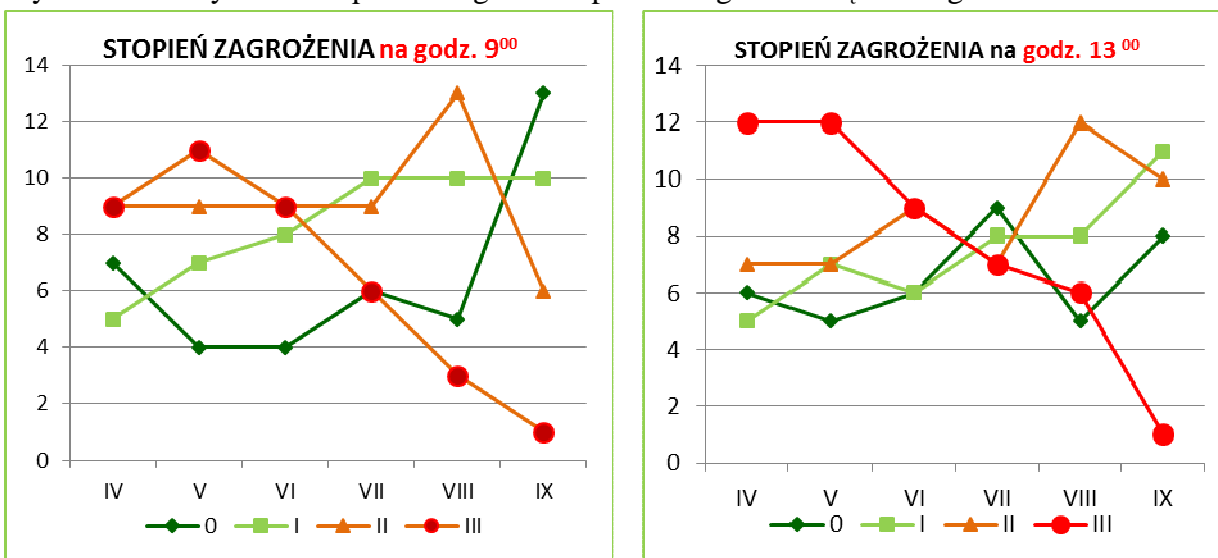
Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku charakteryzują liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia pożarowego, mierzone o godzinie 9⁰⁰ i 13⁰⁰. Zgodnie z opracowaną metodą prognozowania IBL, ustalono cztery stopnie zagrożenia pożarowego: **0** – brak zagrożenia, **1** – zagrożenie małe, **2** – zagrożenie średnie, **3** – zagrożenie duże.

Nadleśnictwo Bytów znajduje się w strefie prognostycznej nr 6. Przedmiotem analizy są miesiące od kwietnia do września z lat 2009-2013.

Zamieszczona tabela przedstawia średnie liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia i w miesiącach.

Mies.	Stopień zagrożenia na godz. 9 ⁰⁰				Razem dni	Stopień zagrożenia na godz. 13 ⁰⁰			
	0	I	II	III		0	I	II	III
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IV	7	5	9	9	30	6	5	7	12
V	4	7	9	11	31	5	7	7	12
VI	4	8	9	9	30	6	6	9	9
VII	6	10	9	6	31	9	8	7	7
VIII	5	10	13	3	31	5	8	12	6
IX	13	10	6	1	30	8	11	10	1
Razem	39	50	55	39	183	39	45	52	47
%	21,3	27,3	30,1	21,3	100,0	21,3	24,6	28,4	25,7

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku przedstawiono ponadto w formie wykresów liczby dni w stopniach zagrożenia pożarowego i miesiącach o godz. 9⁰⁰ i 13⁰⁰.

Najwięcej dni w III stopniu zagrożenia pożarowego występuje w okresie wiosennym. Zagrożenie pożarowe o godz. 13⁰⁰ jest większe od zagrożenia o godz. 9⁰⁰.

d) Przebieg szlaków komunikacyjnych

Na terenie Nadleśnictwa sieć dróg publicznych jest dość gęsta.

Głównymi szlakami komunikacyjnymi są:

- droga krajowa nr 20 - Miastko – Kościerzyna,
  - droga wojewódzka nr 209 - Bytów – Suchorze,
  - droga wojewódzka nr 210 - Unichowo – Słupsk,
  - droga wojewódzka nr 212 - Chojnice – Lębork,
  - droga wojewódzka nr 228 - Bytów – Kartuzy;
- oraz drogi powiatowe i gminne o nawierzchni utwardzonej (głównie asfaltowej):
- nr 1198G – Motarzyno – Kołczygłowy,
  - nr 1200G – Gałęźnia Wielka – DW nr 210,
  - nr 1201G – Budowo – Krosnowo – Bytów,
  - nr 1334G – Oskowo – Pomysk Wielki,
  - nr 1726G – Tuchomie – Dąbrówka – Tągowie – Bytów,
  - nr 1752G – Krosnowo – Borzytuchom,
  - nr 1753G – Osieki Bytowskie – Borzytuchom,
  - nr 1754G – Gostkówko – Gostkowo,
  - nr 1756G – DP nr 1334G – Łupawsko – Jasień,
  - nr 1758G – Pomysk Mały – Jamno,
  - nr 1759G – Pomysk Wielki – Pomysk Mały,
  - nr 1760G – Cechyny – DK nr 20,
  - nr 1761G – Parchowo – Pólczo – Osława Dąbrowa - Studzienice,
  - nr 1762G – Parchowo – Skwierawy,
  - nr 1767G – Borzytuchom – Tuchomie,

- nr 1768G – Struszewo – Dąbrówka,
- nr 1772G – Mądrzechowo – Rabacino,
- nr 1773G – Ugoszcz – stacja kolejowa,
- nr 1775G – Półczenko – Czarna Dąbrowa,
- nr 1776G – Studzienice – stacja kolejowa,
- nr 1778G – Borzytuchom – stacja kolejowa,
- nr 1779G – DK nr 20 – Udorpie,
- nr 1780G – Udorpie – Sominy – Dziemiany – DW nr 235,
- nr 306G – Żukówko – Młynki,
- nr 510G – DW nr 228 – Rzepnica,
- nr 578G – Studzienice – oddz.230.

Docelowa sieć dróg w Nadleśnictwie ma długość 411,31 km, w tym: drogi publiczne – 150,02 km, drogi leśne – 261,29 km. Wśród dróg leśnych 131,23 km Nadleśnictwo utrzymuje jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Część tych dojazdów (95,47 km) ma nawierzchnię utwardzoną. Pozostałe (35,76 km) to drogi gruntowe, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych.

f) Ocena dostępności terenów leśnych

Większość kompleksów leśnych Nadleśnictwa dostępna jest dzięki publicznej sieci dróg twardych, umożliwiających przejazd ciężkiego sprzętu gaśniczego. Drogi leśne, znajdujące się wewnątrz kompleksów leśnych, są w większości drogami gruntowymi o nośności zmiennej, zależnej od opadów atmosferycznych i nadają się ogólnie do przejazdu pojazdami średniotonażowymi. Przy pokonywaniu przeszkód wodnych należy korzystać z mostów znajdujących się na drogach publicznych.

W celu poprawy dostępności terenów leśnych należy:

- w przypadku modernizacji istniejących dojazdów pożarowych, dostosować ich parametry do zwiększonych wymagań nośności, skrajni drogowej (dodatkowe mijanki), łuków pionowych i poziomych, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r.;
- dla punktów czerpania wody zapewnić wymagania zgodne z obowiązującymi przepisami pożarowymi (w zakresie: dojazdu, stanowiska czerpania wody i placu manewrowego);
- remontować istniejące dojazdy pożarowe po obfitych opadach deszczu, topnieniu śniegu, po zakończeniu prac wywozowych, po akcjach ratowniczych;
- konserwować i odnawiać oznakowanie dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oraz oznaczenie nośności mostów i przepustów.

B. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO-ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO

Teren Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu alarmowania Komend Powiatowych PSP w Bytowie i Słupsku. Jednak ze względu na małą powierzchnię będącą w zasięgu KP PSP w Słupsku, cały teren Nadleśnictwa jest objęty działaniem KP PSP w Bytowie.

a) Jednostki państwowych i ochotniczych straży pożarnych

Do działania na terenie Nadleśnictwa przewidziane są następujące jednostki:

Lp	Nazwa jednostki	Terren PSP	Sposób alarmowania
1	2	4	5
1	KP PSP Bytów	BYTÓW	Za pośrednictwem telefonu 998 lub 112
2	JRG Bytów		
3	OSP Gostkowo KSRG		
4	OSP Pomysk Wielki KSRG		
5	OSP Borzytuchom KSRG		
6	OSP Dąbrówka Bytowska		
7	OSP Niedarzyno		
8	OSP Krosnowo		
9	OSP Chotkowo		
10	OSP Czarna Dąbrówka* KSRG		
11	OSP Nożyno KSRG		
12	OSP Jasień*		
13	OSP Rokity*		
14	OSP Kołczygłowy* KSRG		
15	OSP Gałęźnia Wielka		
16	OSP Parchowo KSRG		
17	OSP Jamno		
18	OSP Gołczewo		
19	OSP Żukówko		
20	OSP Studzienice KSRG		
21	OSP Ugoszcz KSRG		
22	OSP Pólczo KSRG		
23	OSP Sominy		
24	OSP Skwierawy		
25	OSP Tuchomie KSRG		
26	OSP Modrzejewo		
27	OSP Tałowie		
28	OSP Tuchomko		
29	KP PSP Słupsk*	SŁUPSK	
30	JRG Słupsk*		
31	OSP Dębica Kaszubska* KSRG		
32	OSP Motarzyno KSRG		
33	OSP Niepogłędzie		

* - poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj wykonywanego pasa przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Na terenie Nadleśnictwa Bytów mogą wystąpić następujące rodzaje pasów:

Pas przeciwpożarowy typu A – czyli oddzielający las od dróg publicznych, dróg dojazdowych (niebędących drogami publicznymi) do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzęsanych ściętych lub powalonych drzew.

Pas przeciwpożarowy typu B – czyli oddzielający las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo drogi, spełniający wymogi pasa typu A, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej (bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych).

Pas przeciwpożarowy typu F – czyli pas wylesiony.

Aktualnie Nadleśnictwo utrzymuje ok. 8,80 km pasów typu A, ok. 2,37 km pasów typu B i ok. 6,23 km pasów typu F.

Wylesiony pas p. poz. o długości 6,23 km – przebiega:

- w obrębie Borzytuchom: od oddz.89 do oddz.163, od oddz.100 do oddz. 124 i w oddz.105 (4,28 km),
- w obrębie Gołębia Góra: od oddz.392 do oddz.444 (1,95 km).

Należy ponadto zwrócić uwagę na właściwe kształtowanie stref ekotonowych wzdłuż ważniejszych szlaków komunikacyjnych oraz na granicy pole-las i woda-las. Strefa taka powinna korzystnie wpływać również na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych.

b) Obserwacja

Obserwacja przeciwpożarowa prowadzona jest w formie całodziennych dyżurów w okresie od 15 marca do 15 października oraz dodatkowych patrolów terenowych w okresie szczególnego zagrożenia. Obserwacja prowadzona jest z dwóch punktów obserwacyjnych, zlokalizowanych: jeden w obrębie Bytów - oddz.87i (o współrzędnych geograficznych: długość - 17°37'02"E, szerokość - 54°08'18"N), drugi w obrębie Gołębia Góra – oddz.498i (o współrzędnych geograficznych: długość - 17°28'14"E, szerokość - 54°14'07"N). Punkty te wraz z wieżami sąsiednich nadleśnictw (Lipusz, Osusznica, Trzebielino, Leśny Dwór, Łupawa) w sposób wystarczający zabezpieczają obserwację lasów Nadleśnictwa.

Lp	Nadleśnictwo	Obręb	Kryptonim	Opis wieży	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Bytów	Bytów	1-3-20	dostrzegalnia „Czarna Dąbrowa”	
2	Bytów	Gołębia Góra	1-3-21	dostrzegalnia „Gostkowo”	
3	Łupawa	Łupawa	1-11-20	dostrzegalnia „Święchowo”	

Lp	Nadleśnictwo	Obręb	Kryptonim	Opis wieży	Uwagi
1	2	3	4	5	6
4	Trzebielino	Trzebielino	1-31-20	TV -przemysłowa	
5	Trzebielino	Wiatrołom	1-31-21	dostrzegalnia „Role”	
6	Leśny Dwór	Leśny Dwór	1-10-21	dostrzegalnia „Łysomice”	
7	Osusznica	Chocimski Młyn	1-15-21	dostrzegalnia „Luboń”	
8	Lipusz	Sulęczyno	1-20-20	dostrzegalnia „Sulęczyno”	RDLP Gdańsk
9	Lipusz	Lipusz	1-20-21	dostrzegalnia „Płociczno”	RDLP Gdańsk

c) Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa

Punkty alarmowo – dyspozycyjne

Punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Bytów, w oddz. 49Bd ; wyposażony jest w:

- środki łączności – telefon i radiotelefon,
- mapę topograficzną terenu Nadleśnictwa oraz terenów przyległych, w układzie współrzędnych obowiązującym w LP (w skali 1:25 000 lub 1:50 000), z siatką koordynatów lotniczych, przystosowaną do lokalizacji miejsc pożaru na podstawie namiarów z punktów obserwacyjnych,
- sposób postępowania na wypadek pożaru,
- wykaz kryptonimów, numery telefonów i adresy e-mailowe osób funkcyjnych i jednostek nadrzędnych, podległych i współpracujących,
- instrukcję i dziennik pracy dyspozytora,
- komputer pracujący w sieci LP z dostępem do Internetu i kolorowej drukarki formatu A3,
- oprogramowanie komputera (poczta elektroniczna z wydzielonym kontem pocztowym dla PAD; dostęp do internetowych i intranetowych map pożarowych w programach funkcjonujących w LP; aplikacja typu desktop dedykowana dla stanowiska PAD w Nadleśnictwie; program umożliwiający prognozowanie rozprzestrzeniania się pożarów lasu).

Bazy sprzętu przeciwpożarowego

Lp	Lokalizacja bazy sprzętu p. poż.	Status bazy	Współrzędne geograficzne	Sprzęt gaśniczy				
				hydronetki plecakowe	tłumice	łopaty, szpadle		
				szt.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Obręb Borzytuchom oddz. 180b	główna	17° 17' 43" E 54° 13' 55" N	10	15	40		
2	Obręb Bytów oddz. 49Bd	główna	17° 28' 45" E 54° 09' 53" N	10	15	50		

Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo – gaśniczy Nissan Navarra z modułem gaśniczym Fireco typ 5040 B, pompą wysokociśnieniową 40 bar, zbiornikiem ze stali nierdzewnej o poj. 400 litrów.

Do celów przeciwpożarowych zagwarantowane jest także wykorzystanie sprzętu używanego w Zakładach Usług Leśnych (ZUL). Są to w szczególności: pługi do wyorywania pasów, ciągniki, pilarki łańcuchowe i siekiery.

Rodzaj i ilość sprzętu zgodna jest z normą dla Nadleśnictwa w II kat. zagrożenia, określoną w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006 r.

W systemie ochrony przeciwpożarowej RDLP w Szczecinku bardzo ważną rolę spełniają śmigłowce. Ich bazy znajdują się w Polanowie (tel. 94 37 430 22) (Rad. Szczecinek 1-102 kanał pracy 8) i Kołaczku (Rad. Szczecinek 1-101 kanał pracy 8). Rola śmigłowców polega głównie na patrolowaniu zagrożonych terenów i gaszeniu pożarów leśnych.

Ponadto sąsiednie RDLP dysponują leśnymi bazami lotniczymi:

- RDLP w Pile - dwiema
- RDLP w Szczecinie - trzema
- RDLP w Toruniu - jedną
- RDLP w Gdańsku - czterema

d) Łączność radiowa i telefoniczna

W systemie łączności w Nadleśnictwie wykorzystywana jest telefonia stacjonarna, komórkowa i radiowa. W telefony wyposażone są wszystkie leśnictwa i siedziba Nadleśnictwa.

Wykaz telefonów i radiotelefonów ALP

Lp	Jednostka organizacyjna nadleśnictwa lub osoba funkcyjna	Telefon (numery)		Radiotelefon	
		stacjonarny	komórkowy	kryptonim	kanał pracy
1	2	3	4	5	6
1.	Biuro Nadleśnictwa	59 8226068	600 902 282	Szczecinek 1-3	5
2.	PAD		696 495 072		
3.	Nadleśniczy	59 8229780	608 318 361	Szczecinek 1-3-01	5
4.	Z-ca Nadleśniczego	59 8229782	604 273 562	Szczecinek 1-3-02	5
5.	Inżynier Nadzoru	59 8229630	608 318 291		5
6.	Inżynier Nadzoru	59 8229784	608 318 293		
7.	Straż Leśna – komendant	59 8229797	608 318 292	Szczecinek 1-3-14	5
8.	Straż Leśna	59 8229631	606 139 518	Szczecinek 1-3-14	5
9.	Sekretarz	59 8229781	600 902 280		
10.	Specjalista SL ds. ochrony p.poż.	59 8229799	666 022 495	Szczecinek 1-3-06	5
11.	Leśnictwo Gałęzowo	59 8581400	602 431 666		
12.	Leśnictwo Gałęźnia	59 8581219	600 902 443		
13.	Leśnictwo Niedarzyno	59 8211386	606 806 233		
14.	Leśnictwo Świerkówko	59 8222239	507 057 587		
15.	Leśnictwo Jutrzenka	59 8211395	600 902 278		

Lp	Jednostka organizacyjna nadleśnictwa lub osoba funkcyjna	Telefon (numery)		Radiotelefon	
		stacjonarny	komórkowy	kryptonim	kanał pracy
1	2	3	4	5	6
16.	Leśnictwo Modrzewo	59 8216316	606 213 293		
17.	Leśnictwo Jabłońc	59 8214327	600 902 283		
18.	Leśnictwo Czarna Dąbrowa	59 8214324	696 429 454		
19.	Leśnictwo Zielony Dwór	59 8216567	795 437 812		
20.	Leśnictwo Róg	59 8216514	602 695 373		
21.	Leśnictwo Koźlice	59 8216580	600 902 442		
22.	Leśnictwo Unichowo	59 8212690	600 902 285		
23.	Leśnictwo Obrowo	59 8232211	600 902 288		
24.	Leśnictwo Czaple	59 8227067	600 902 287		
25.	Leśnictwo Miedzierz	59 8211191	600 902 284		
26.	Szkółka	59 8211530	602 431 667		
27.	Wieża Czarna Dąbrowa		518 302 858	Szczecinek 1-3-20	5
28.	Wieża Gostkowo		519 597 197	Szczecinek 1-3-21	5

e) Przeciwożarowe zaopatrzenie w wodę

Szczegółowe zasady przystosowania źródeł wody do celów przeciwożarowych w lasach określone są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. oraz Instrukcji ochrony przeciwożarowej obszarów leśnych z 2011 r.

W myśl Rozporządzenia MSWiA z 7.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, przystosowanie zasobów wodnych do celów gaśniczych polega na zbudowaniu dojazdów do punktów czerpania wody, zapewnieniu możliwości poboru wody oraz zapewnieniu dostępu do istniejącej sieci hydrantowej.

Źródło wody do celów przeciwożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4m, licząc między lustrem wody a poziomem stanowiska czerpania wody, i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem.

Wykorzystując dogodnie rozmieszczenie rzek i zbiorników wodnych na swoim obszarze działania, Nadleśnictwo wyznaczyło następujące punkty czerpania wody:

Wykaz punktów czerpania wody

Obręb	Lokalizacja pkt - oddz. - miejscowość	Nr pkt	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny H – hydrant	Możliwość dojazdu
1	2	3	4	5
Borzytuchom	Gałęźnia Mała	1	C – rzeka Słupia	droga powiatowa nr 1198G
	126d	2	C – rzeka Słupia	dojazd nr 14 lub 30
	164i	3	C – rzeka Bytowa	dojazd nr 15

Obręb	Lokalizacja pkt - oddz. - miejscowość	Nr pkt	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny H – hydrant	Możliwość dojazdu
1	2	3	4	5
Borzytuchom	208j	4	Z – jezioro Okoniewskie	droga gminna nr 155
	220k	5	C – rzeka Jutrzenka	droga wywozowa asfaltowa nr 113
	299a	6	Z – jezioro Borowe	droga gminna nr 185
Bytów	przy 70f	7	Z – jezioro Pólczenko	droga gminna nr 594
	233i	8	Z – jezioro Wieckie	droga wywozowa żwirowa nr 235
	przy 205d	9	Z – jezioro Krężno	droga powiatowa nr 1761G
	Pomysk Wielki	10	H – hydrant	droga gminna nr 501
	Bytów	11	C – rzeka Bytowa	ul. Prosta
Gołębia Góra	300j	12	C – rów Skotawski	dojazd nr 4
	367d	13	C – rzeka Słupia	droga wojewódzka nr 212

Dodatkowym źródłem zaopatrzenia w wodę mogą być hydranty, zlokalizowane w okolicznych miejscowościach. System zaopatrzenia wodnego spełnia wymogi prawa w tym zakresie, zgodny jest m.in. z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z dnia 21 listopada 2011 roku oraz z § 39 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109 poz. 719).

f) Dojazdy pożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22.03.2006 r. § 8. Nadleśnictwo utrzymuje sieć dróg, które są wykorzystywane jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi utwardzone (95,47 km). Pozostałe (35,76 km) to drogi gruntowe, okresowo (według potrzeb) profilowane, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Drogi zostały ponumerowane i oznakowane w terenie na całej trasie przebiegu. Lokalizacja dojazdów pożarowych uwidoczniona została na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Wykaz dróg wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe.

Nr drogi	Przebieg (początek – koniec)	Rodzaj nawierzchni	Długość - km -	Dł. utwardz. - km -
1	2	3	4	5
1	G.Góra 343 → 432	utwardzona	7,36	7,36
2	450 → 473	utwardzona	7,46	7,46
3	138 → 356	gruntowa	6,19	
4	300 → 357	utwardzona	2,76	2,76
5	295 → 300	utwardzona	2,21	2,21

Nr drogi	Przebieg (początek – koniec)	Rodzaj nawierzchni	Długość - km -	Dł. utwardz. - km -
1	2	3	4	5
6	Bytów 79 → 86	utwardzona	3,82	3,82
7	173 → 179	utwardzona	2,37	2,37
8	179 → 229	utwardzona	8,32	8,32
9	265 → 267	utwardzona	0,70	0,70
10	G.Góra 294 → 344 Borzyt. 37 → 52	utwardzona	5,01	5,01
11	22 → 85	utwardzona, gruntowa	9,44	4,95
12	25 → 120	gruntowa	6,34	
13	32 → 97	utwardzona	4,20	4,20
14	172 → 182	utwardzona	4,83	4,83
15	160 → 191 G.Góra 416 → 451	utwardzona, gruntowa	7,14	7,07
16	Borzyt. 171 → 192	utwardzona	2,25	2,25
17	218 → 270	utwardzona, gruntowa	4,08	2,08
18	225 → 265	utwardzona	2,82	2,82
19	257 → 301	utwardzona, gruntowa	7,14	4,03
20	195 → 197	gruntowa	1,25	
21	166 → 198	utwardzona	2,57	2,57
22	326 → 343	utwardzona	2,65	2,65
23	321 → 331	gruntowa	1,57	
24	Bytów 15 → 53	utwardzona	3,12	3,12
25	6 → 16	utwardzona	4,25	4,25
26	74 → 102	utwardzona	1,92	1,92
27	57 → 63	utwardzona	5,12	5,12
28	120 → 172	utwardzona	3,08	3,08
29	73 → 78	utwardzona, gruntowa	2,53	0,52
30	Borzyt. 47 → 87	gruntowa	6,38	
31	5 → 10	gruntowa	2,35	
OGÓŁEM W NADLEŚNICTWIE			131,23	95,47

Wymienione drogi, a także dojazdy do punktów czerpania wody podlegają szczególnej dbałości o ich stan i oznakowanie ułatwiające sprawne poruszanie się po nich wozów bojowych straży pożarnej. Aktualnie w Nadleśnictwie Bytów jako dojazdy pożarowe zainwentaryzowano 31 dróg o łącznej długości 131,23 km. Dojazdy pożarowe nr : 2,4,5,8-10,

13,14,16,18,21,22,25-28 na całej długości spełniają wymogi rozporządzenia MŚ. Pozostałe dojazdy (o nawierzchni gruntowej), w miarę posiadanych środków finansowych będą stopniowo dostosowywane do wymogów ww. rozporządzenia. W pierwszej kolejności Nadleśnictwo przeprowadzi prace remontowo-modernizacyjne na dojazdach pożarowych nr: 1,3,7,15,17,24 (ok.26,00 km).

Sieć dróg w Nadleśnictwie spełnia wymagania dla II kategorii zagrożenia.

g) Inne zagrożenia

1. Gazociąg - zlokalizowany w oddz.:

- obręb Borzytuchom – 183f,184c,214l,p,216o,217n,218b,219g,221i,j,222f;
- obręb Bytów – 49Ac.

2. Linie energetyczne

- a. wysokiego napięcia 110 kV,
- b. niskiego napięcia 15 kV.

Gazociąg i linie energetyczne oznaczone są na mapach.

**D. WYTYCZNE NA LATA 2015-2024 ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY
BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOŻAROWEGO NADLEŚNICTWA**

1. Utrzymywać w stałej sprawności istniejące pasy przeciwpożarowe, zgodnie z:
  - Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r.,
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.,
  - Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z dnia 21.11.2011 r.
2. Utrzymywać w stałej sprawności dojazdy pożarowe i remontować w pierwszej kolejności te, które prowadzą do punktów czerpania wody, baz sprzętu przeciwpożarowego i miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożaru.
Dostosowywać sukcesywnie drogi do wymagań Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.
3. Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych powinny być budowane zgodnie z normą PN-82/B-02857. W punktach czerpania wody utrzymywać poziom wody zapewniający wydajny jej pobór oraz uzupełniać ich oznakowanie, zgodnie z warunkami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r.
4. Utrzymywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. i w uzgodnieniu z KP PSP bazy sprzętu pożarniczego.
5. Systematycznie usprawniać organizację systemu łączności i alarmowania.
6. Umieszczać przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych, w uzgodnieniu z właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.
7. Na bieżąco sprawdzać stan techniczny i w razie potrzeby remontować przewody kominowe, instalację elektryczną i odgromową we wszystkich osadach leśnych.
8. Systematycznie szkolić załogę i ludzi pracujących w lesie w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.
9. Ściśle współpracować z właściwymi terenowymi organami administracji, takimi jak: Urzędy Gmin, Policja, Komendy PSP.
10. Propagować na bieżąco zagadnienia ochrony przeciwpożarowej, tak wśród okolicznej ludności, jak i wśród turystów i wczasowiczów.

11. Realizować zarządzenia dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego wydane przez MŚ, DGLP i RDLP.
12. W miarę wzrostu powierzchni lasów i zagrożeń pożarowych może zająć potrzeba budowy nowych dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody i innych urządzeń przeciwpożarowych.
13. Wyznaczając czasowe miejsca na posługiwanie się ogniem otwartym w lesie, Nadleśnictwo obowiązane jest do pisemnego określenia lokalizacji i warunków bezpiecznego posługiwania się ogniem oraz do sprawowania nadzoru nad ich przestrzeganiem.
14. Zmodernizować dojazdy pożarowe nr:1,3,7,15,17,24, poprzez utwardzenie nawierzchni na długości ok. 26 km.

Administratorom gospodarstw skarbowych oraz dzierżawcom i innym użytkownikom nieruchomości rolnych Skarbu Państwa graniczących z lasami należy przypominać o obowiązku przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380), która stanowi, iż każda osoba fizyczna i prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu, obowiązana jest zabezpieczyć użytkowane środowisko, budynek lub teren przed zagrożeniem pożarowym, ponosząc pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.627), a w szczególności art. 131, pkt. 12), który mówi, że kto wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary, podlega karze aresztu lub grzywny,
- ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59), a w szczególności art. 30, ust. 3, który zabrania podejmowania na terenach śródleśnych jak również w odległości do 100 m od granicy lasu wszelkich działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru.

Dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu uwidoczniono na mapie ochrony przeciwpożarowej, na którą naniesiono:

- cieki i zbiorniki wodne,
- przeciwpożarowe punkty obserwacyjne z podziałką azymutalną,
- punkty łączności alarmowej,
- bazy sprzętu p.poż.,
- punkty czerpania wody,
- parkingi, miejsca postoju i miejsca biwakowania,
- siedziby straży pożarnych,
- drogi publiczne,
- dojazdy pożarowe (zanumerowane),
- pasy przeciwpożarowe typu F,
- współrzędne geograficzne,
- linie energetyczne i inne instalacje techniczne,
- punkty telefoniczne w jednostkach LP.

Uzgodniono z:

Nadleśnictwem Bytów

26.09.2014

Z-ca NADLEŚNICZEGO

mgr inż. Krzysztof Rudnik

RDLP w Szczecinku

26.09.2014

Gł. Specjalista SL
dz. ochronny ppoż.

Wiesław Kostrzewa

GŁÓWNY SPECJALISTA SL
ds. Ochrony Przeciwpożarowej
w RDLP w Szczecinku

inż. Wiesław Kostrzewa

Komendą Powiatową PSP w Bytowie

STARSZY SPECJALISTA
ds. Kontrolno-Rozpoznawczych

26.09.2014
mł. brg. Krzysztof Rychter

3.3.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

Użytkowanie uboczne

Obecne uwarunkowania ekonomiczne nie sprzyjają pozyskiwaniu w lasach Nadleśnictwa Bytów żywicy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej i roślin przemysłowych. Zgodnie z ustaleniami KZP i NTG pozyskiwać się będzie jedynie choinki, w ilości uzależnionej od lokalnego zapotrzebowania ludności i możliwości Nadleśnictwa. Przewiduje się pozyskiwanie choinek na poziomie dotychczasowym, czyli około 900 szt. rocznie.

Gospodarka łowiecka

Gałęzią gospodarki ubocznej o dużo większym znaczeniu dla Nadleśnictwa Bytów jest łowiectwo. Nadleśnictwo należy do III Rejonu Hodowlanego. Celem gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie jest utrzymanie możliwie najliczniejszego stada zwierzyny w odpowiedniej strukturze wiekowej i płciowej przy znośnych gospodarczo szkodach w drzewostanach. Gospodarka łowiecka w lasach musi być integralną częścią gospodarki leśnej, a zwierzyna składową częścią ekosystemu leśnego. Zachowanie lasu i jego wielofunkcyjnego charakteru traktować należy jako priorytetowe zadanie hodowli. Nadmiar szkód w uprawach i młodnikach, który uniemożliwia dostosowanie ich składu gatunkowego do potencjału siedliska oraz osiągnięcie właściwej jakości, musi być sygnałem do ograniczenia stanu pogłowia zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów gospodarka łowiecka prowadzona jest w 13 obwodach łowieckich, dzierzawionych przez 8 kół łowieckich.

Nadleśnictwo nadzoruje gospodarke łowiecką na następujących ośmiu obwodach łowieckich:

- Nr 105 „Radusz” - KŁ BIELSKO,
- Nr 122 „Pomysk Mały” - KŁ TROP,
- Nr 123 „Osieki Bytowskie”- KŁ TROP,
- Nr 124 „Jutrzenka”- KŁ GŁUSZEC,
- Nr 147 „Pomysk Wielki” - KŁ TROP,
- Nr 148 „Dąbrowka” - KŁ GŁUSZEC,
- Nr 175 „Osława Dąbrowa” - KŁ JELEŃ,
- Nr 176 „Ząbinowice” - KŁ TROP.

Inne obwody łowieckie występujące w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa to:

- Nr 91 „Motarzyno” - KŁ KNIEJA,
- Nr 103 „Jasień” - KŁ ODYNIEC,
- Nr 104 „Skotawsko” – KŁ HUBERTUS,
- Nr 178 „Sierzno” – KŁ JELEŃ,
- Nr 179 „Nowe Huty” – KŁ ŻURAW.

Są to obwody skrajne, nadzorowane przez sąsiednie nadleśnictwa.

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Nr obwodu	Koło łowieckie	Powierzchnia - ha						
		w zarządzie Nadleśnictwa					pozostała	Ogółem
		zalesiona	niezalesiona	gr. zw. z gosp. leśną	nieleśna	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obwody nadzorowane								
105	Bielsko	3358,20	38,30	120,69	174,65	3691,84	1273,98	4965,82
122	Trop	1749,21	21,05	47,94	117,10	1935,30	3408,72	5344,02
123	Trop	2514,45	74,77	65,70	197,05	2851,97	3121,73	5973,70
124	Głuszec	3321,26	50,94	111,10	116,42	3599,72	1698,01	5297,73
147	Trop	1599,70	8,45	38,00	104,23	1750,38	3371,25	5121,63
148	Głuszec	786,01	3,12	19,61	66,73	875,47	2669,38	3544,85
175	Jeleń	3602,82	76,05	119,51	158,35	3956,73	1354,61	5311,34
176	Trop	1260,27	16,15	35,87	88,97	1401,26	2709,78	4111,04
RAZEM		18191,92	288,83	558,42	1023,50	20062,67	19607,46	39670,13
Obwody pozostałe								
91	Knieja	53,60	2,98		7,09	63,67	1544,62	1608,29
103	Odyniec	718,17	17,21	26,49	41,99	803,86	370,43	1174,29
104	Hubertus	2469,77	53,67	87,07	154,53	2765,04	779,52	3544,56
178	Jeleń	24,36		0,13		24,49	266,21	290,70
179	Żuraw	80,22		1,86	13,90	95,98	477,39	573,37
RAZEM		3346,12	73,86	115,55	217,51	3753,04	3438,17	7191,21
OGÓŁEM		21538,04	362,69	673,97	1241,01	23815,71	23045,63	46861,34

Stany zwierzyny na dzień 10.03.2014 roku w nadzorowanych przez Nadleśnictwo obwodach łowieckich kształtowały się następująco:

Obwód	105	122	123	124	147	148	175	176	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jelenie	324	62	133	186	50	42	183	56	1036
Sarny	220	235	210	268	273	230	293	230	1959
Dziki	150	76	100	89	102	58	55	80	710

Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg stanu określonego przez Nadleśnictwo w drugim kwartale 2013 r. przedstawia tabela:

Kategoria powierzchni	Przedział uszkodzeń w %		Razem
	21-40	Powyżej 40	
	Powierzchnia w ha/zredukowana		
1	2	3	4
Uprawy	62,50	24,17	86,67
Młodniki	92,89	18,04	110,93
Ogółem	155,39	42,21	197,60

W ubiegłym okresie Nadleśnictwo wykonywało średniorocznie następujący rozmiar prac profilaktycznych przed szkodami od zwierzyny:

- grodzenie upraw – 116,49 ha,
- zabezpieczenie chemiczne – 153,52 ha,
- wykładanie drzewek zgryzowych – 412,37 ha,
- palikowanie i rysakowanie – 90,85 ha.

Na cele łowieckie Nadleśnictwo przeznaczyło następujące grunty:

Zestawienie powierzchni związanej z gospodarką łowiecką

Obręb	Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych	Poletka łowieckie niestanowiące wyłączeń	Grunty nieleśne w użytkowaniu kół łowieckich
1	2	3	4
Borzytuchom	1,02	0,80	58,73
Bytów	6,52	0,58	33,47
Gołębia Góra	6,59		19,80
Razem Nadleśnictwo	14,13	1,38	112,00

W Nadleśnictwie zainwentaryzowano na gruntach leśnych 28 poletek łowieckich o łącznej powierzchni 15,51 ha, w tym niestanowiących wyłączeń 1,38 ha. Lokalizacja poletek łowieckich na gruntach niezalesionych przedstawiona jest w punkcie 1.5.1.4. elaboratu. Poletka niestanowiące wyłączeń położone są w oddz.:

- obręb Borzytuchom – 17f, 71c, 73b, 326f, 351a;
- obręb Bytów – 12a, 62a, 143a, 259b.

Ponadto na cele łowieckie koła dzierżawią 112,00 ha gruntów nieleśnych.

Głównym zadaniem Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej bieżącego 10-lecia będzie współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania ścisłej inwentaryzacji zwierząt łownych,
- utrzymywania odpowiedniej ich liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania kół łowieckich,
- budowy i utrzymywania w należytym stanie urządzeń łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez ograniczanie niepokoju w biotopie, ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej w postaci odpowiedniej

ilości poletek łowieckich, wprowadzanie do drzewostanów gatunków drzew i krzewów takich jak: kasztanowiec, wierzby, drzewa i krzewy owocowe.

Zostały sporządzone obrębowe mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej, na które naniesiono:

- granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu,
- uszkodzenia przez zwierzynę upraw i młodników,
- poletka łowieckie,
- grunty nieleśne przeznaczone na cele łowieckie,
- łąki śródleśne, bagna, zbiorniki wodne.

3.3.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

Prace z zakresu infrastruktury technicznej realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Szczecinku.

3.3.5.1. Budownictwo i remonty dróg

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej, spełniająca funkcję szlaków komunikacyjnych jest zadowalająca. Wystarczająco gęsta jest również sieć dróg leśnych. W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa ok. 961 km dróg o szerokości powyżej 2 m. Opracowana w Nadleśnictwie Bytów docelowa sieć dróg ma długość 411,31 km (18,22 m/ha). Drogi publiczne w sieci mają długość 150,02 km, w tym drogi publiczne twarde ulepszone i nieulepszone – 73,77 km, drogi gruntowe – 76,25 km. Drogi leśne w sieci mają długość 261,29 km, w tym: drogi gruntowe – 110,92 km, drogi twarde ulepszone i nieulepszone – 150,37 km.

W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo planuje modernizację i przebudowę dróg leśnych na długości ok. 43,26 km. Będą to dojazdy pożarowe (nr: 1,3,7,15,17,24) – ok. 26,00 km i drogi wywozowe (nr:101,213,222,225,244,306,311) – ok.17,26 km.

3.3.5.2. Budownictwo ogólne

W stanie posiadania Nadleśnictwa jest 20 budynków mieszkalnych, 56 budynków gospodarczych, 1 budynek administracyjny, 2 lokale mieszkalne w budownictwie wielorodzinnym, 5 budynków zaplecza technicznego, 2 budynki socjalne oraz 3 lokale mieszkalne we wspólnotach. Budynki mieszkalne pełnią głównie rolę mieszkań funkcyjnych dla pracowników służby leśnej, część jest wynajmowana przez obecnych lub byłych pracowników LP oraz osoby postronne. Osady dla służby leśnej znajdują się w dobrym stanie technicznym i są według potrzeb i możliwości finansowych remontowane i modernizowane.

W zamierzeniach inwestycyjnych na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo nie planuje budowy nowych budynków. Wykonywane będą tylko remonty bieżące i modernizacje istniejących osad.

3.3.5.3. Melioracje wodne

Zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa rowy, cieki i zbiorniki wodne są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki leśnej oraz zabezpieczają potrzeby Nadleśnictwa w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. W trakcie prac taksacyjnych zainwentaryzowano w Nadleśnictwie około 22 km rowów o szerokości od 3 m. W ramach melioracji wodnych w obecnym 10-leciu powinno się na bieżąco przeprowadzać ich odmulanie i konserwację. Naprawom bieżącym i konserwacjom powinny być również poddane, w miarę potrzeb i możliwości finansowych, istniejące urządzenia wodnomelioracyjne.

3.3.5.4. Mała retencja

Pojęcie „mała retencja” jest umowne i jego kryterium jest kubatura wody danego zbiornika (do 5 mln m³).

Lasy wpływają korzystnie na stabilność układu hydrograficznego. Powodują zatrzymanie wód opadowych w ściółce i próchnicy nawet na długie okresy. W trosce o ochronę wód i o stabilność bilansu wodnego powołano lasy wodochronne o łącznej powierzchni 5173,14 ha (w tym o wiodącej funkcji ochronnej na powierzchni 5062,95 ha). Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, źródeł wodnych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych. Gospodarka leśna na tych terenach przyporządkowana jest celowi ochronnemu. Postępowanie w tym zakresie odnosi się do zachowania cieków wodnych w swoich naturalnych korytach, ochrony śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych i utrzymywanie sprawności przepustów pod drogami. Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu, położone poza istniejącą siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych nie związane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej m. in. operat wodnoprawny.

Obecnie Nadleśnictwo nie prowadzi żadnych przedsięwzięć w tym zakresie.

3.3.5.5. Turystyka i rekreacja

Lasy Nadleśnictwa Bytów położone są w większości na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno - wypoczynkowych. O dużej wartości przyrodniczej świadczy m. in. fakt utworzenia 10 rezerwatów przyrody, parku krajobrazowego oraz obszarów Natury 2000 (dwóch OSO - 13393,31ha, czterech SOO - 2888,78 ha). Tereny leśne, o stosunkowo dobrej dostępności, są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody, a obszary porośnięte płatanami czernicy i brusznicy oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są często odwiedzane przez ludność miejscową i przyjezdną. Kompleksy leśne, w których występuje dużo zwierzyny łownej, stanowią atrakcyjne tereny łowieckie. Dość duże znaczenie mają także zlokalizowane tu jeziora, rzeki i spora ilość śródleśnych oczek wodnych.

Rzeźba terenu Nadleśnictwa Bytów jest zróżnicowana. Przeważa teren silnie falisty i pagórkowaty, nachylony ku południowemu zachodowi. Niewielkie tylko powierzchnie charakteryzują się równym ukształtowaniem.

Do najciekawszych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów Nadleśnictwa Bytów należy zaliczyć występujące w zasięgu Nadleśnictwa dziesięć rezerwatów o powierzchni na gruntach Nadleśnictwa 178,99 ha.

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych Wojewódzka Rada Narodowa w Słupsku uchwałą z dnia 8.12.1981r. utworzyła park krajobrazowy: „Dolina Słupi”, który wraz z otuliną obejmuje na gruntach Nadleśnictwa 18372,80 ha (Park – 10677,22 ha + otulina – 7695,58 ha).

Na terenie Nadleśnictwa w rozlewiskach rzek, jezior i strumieni na dobre zadomowiły się bobry. Gniazduje tu też wiele gatunków dzikiego ptactwa, między innymi: żuraw, kania ruda, puchacz i bielik.

Bogactwo przyrodnicze, nieskażone środowisko oraz ciekawa historia regionu stanowią pierwszorzędne znaczenie dla osadnictwa rekreacyjnego, wypoczynku weekendowego i rozwoju agroturystyki.

W celu ukierunkowania ruchu turystycznego przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa wyznaczono liczne szlaki przystosowane do uprawiania turystyki wodnej, rowerowej, konnej i pieszej :

- szlaki kajakowe
  - rzeką Słupią;
  - rzeką Kamienicą;
- trasy i ścieżki rowerowe
  - szlak zwiniętych torów – Miastko – Lębork;
  - Gałęźnia Mała – Gałęźów – Soszyca – Osieki – Gałęźnia Mała;
  - Studzienice - Sominy – Jezioro Wieckie – Czarna Dąbrowa – Osława Dąbrowa – Rabacino – Ugoszcz;
  - Łupawsko – Soszyca – Pomysk Wielki – Bytów;
- szlak konny
  - obręb Gołębia Góra oddz. 478 – Soszyca – Gołębia Góra – Krosnowo – obręb Borzytuchom oddz. 67;
- szlaki piesze
  - żółty: Bytów – Gostkowo – Gałęźnia Mała;
  - zielony: Jerzkowice - Łupawsko – Barnowo;
  - niebieski: Jasień – Młynki – Żukówko – Jamno - Gołczewo – Pomysk Wielki – Bytów – Sierzno;
- ścieżki przyrodnicze
  - „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim ” – 1,0 km;
  - „Gołębia Góra ” – 3,0 km;
  - „Dąbrowa Rzepnicka ” – 2,1 km (pętla krótsza-1,5 km);
  - „Leśne Uroczysko” – 4,0 km;
  - „Grodzisko Borzytuchom” – 2,0 km;

- „Szlakiem bytowskich jezior lobeliowych ” – 6,0 km;
- „Okolice Jeziora Głębokiego ” – 8,0 km;
- „Gałęźnia Mała ” – 7,0 km;
- „Szlakiem pięciu jezior ” – 10,0 km (trzy części);
- „Pomniki przyrody w leśnictwie Modrzewo ” – 2,0 km.

Z podstawowych urządzeń i obiektów turystycznych na terenie Nadleśnictwa występują:

- miejsca postoju (21 szt.):
  - obręb Borzytuchom, oddz.: 22i, 25b, 40i, 45a, 53d, 96a, 217i/218a, 321c, 326d;
  - obręb Bytów, oddz.: 3a, 36b, 51a, 159a, 267g;
  - obręb Gołębia Góra, oddz.: 247f, 261a, 344a, 366h, 367d, 382c, 432w;
- miejsca biwakowania (6 szt.):
  - obręb Borzytuchom, oddz. 22i, 45d;
  - obręb Gołębia Góra, oddz.: 366h, 367d, 432w,x;
- plaże (2 szt.):
  - obręb Borzytuchom, oddz.: 11c, 192cx.

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo winno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,
- współpracę z RDOŚ i Konserwatorami Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacją obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych i tras turystycznych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego i dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

Sporządzone zostały obrębowe mapy przeglądowe funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego, na które naniesiono istotne elementy z tego zakresu.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

„Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Bytów”, zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, stanowi odrębnie opracowane opracowanie, do którego załączono obrębowe mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczych,
- rozmieszczenia chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- zagrożeń przyrody oraz działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu lasu,
- gatunków, siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

5.1. PRZEWIDYWANY STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH NA DZIEŃ 31.12.2024 r.

Spodziewaną na koniec okresu gospodarczego ogólną wielkość zasobów miąższości grubizny brutto drzewostanów Nadleśnictwa Bytów obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

Stan zasobów drzewnych na 31.12.2024 r

Obręb	Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m ³ brutto					
1		2	3	4	5
Borzytuchom	2482622	616600	707567	2391655	258
Bytów	1350487	365000	393191	1322296	204
Gołębia Góra	1451054	349100	415764	1384390	239
Razem Nadleśnictwo	5284163	1330700	1516522	5098341	237

Na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, można się spodziewać spadku miąższości Nadleśnictwa o 185822 m³ brutto, to jest o ok. 3,5%. Powierzchnia leśna w Nadleśnictwie powinna wzrosnąć o 26,84 ha.

Miąższość grubizny brutto przewidzianej do pozyskania w bieżącym 10-leciu stanowi 114,0% spodziewanego w tym okresie tabelarycznego przyrostu bieżącego.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. PRACE GEODEZYJNE

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy prac urzędzeniowych została przygotowana przez pracownię geodezyjną BULiGL Oddział w Szczecinku. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego.

Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urzędzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

Do planu urzędzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2015 r.

6.2. PRACE SIEDLISKOWE

Nadleśnictwo posiada operat glebowosiedliskowy sporządzony w 2000 roku przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urzędzeniowe „SIEDLISKO” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka. Gleby opisano i skartowano według „Systematyki gleb Polski” PTG, wydanie IV z 1989 roku. W obecnym planie u.l. klasyfikacja i opisy gleb zostały dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

6.3. PRACE URZĄDZENIOWE

Prace urzędzeniowe terenowe i kameralne wykonała pracownia urzędzeniowa U-3 BULiGL Oddział w Szczecinku w składzie:

Kierownik pracowni	-	Józef Sawicki,
Wykonawcy	-	Władysław Kowalski,
	-	Grzegorz Młyński,
	-	Kamil Osowski,
	-	Maciej Wołoszkiewicz,
	-	Karol Grzeca
	-	Daniel Świątek

Prace wykonano zgodnie z:

- Ustawą z dn. 28.09.1991 r. o lasach (jednolity tekst Dz. U. Nr 12 z 2011 r. poz. 59),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu sporządzania planu urzędzenia lasu, uproszczonego planu urzędzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,

- Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2011 r.,
- wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

Prace terenowe prowadzone były w latach 2013-2014. W pierwszym etapie (2013r.) wykonano taksację. Po zakończeniu taksacji w danym leśnictwie wykonawca uzgadniał w formie protokołu opisy taksacyjne i zaplanowane wskazania gospodarcze lub ich brak z leśniczym i przedstawicielami kierownictwa Nadleśnictwa. Kopie protokołów uzgodnień znajdują się w archiwum Nadleśnictwa. Taksacją objęto 23815,7066 ha.

Odbioru prac taksacyjnych Komisja Odbioru Robót dokonała w dniach 22.08.2013 r. (obręb Gołębia Góra), 27.09.2013 r. (obręb Borzytuchom), 22.11.2013 r. (obręb Bytów). Sprawdzono prawidłowość uzgodnień pomiędzy Nadleśnictwem Bytów i wykonawcą oraz jakość prac terenowych. Komisja stwierdziła, że przedstawione materiały nadają się do dalszego opracowania kameralnego.

Następnie uaktualnione opisy taksacyjne zostały wprowadzone do programu *Taksator*, w którym po skompletowaniu bazy i uaktualnieniu leśnej mapy numerycznej dokonano procedury losowania próbnymi powierzchniami kołowymi. Kolejnym etapem było założenie wylosowanych powierzchni w terenie (2014r.) z wykorzystaniem do ich lokalizacji odbiorników GPS.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek miąższości poszczególnych drzewostanów (*podczas sporządzania opisu taksacyjnego*), z wykorzystaniem powierzchni próbnymi relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „*Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów*”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi – inwentaryzacja zasobów miąższości Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych na uaktualnionej bazie opisów taksacyjnych. W tym celu założono 2161 szt. powierzchni próbnymi (w obrębie Borzytuchom – 907 szt. w 28 warstwach gatunkowo-wiekowych, w obrębie Bytów – 782 szt. w 24 warstwach gatunkowo-wiekowych, w obrębie Gołębia Góra – 472 szt. w 11 warstwach gatunkowo-wiekowych), wskazanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych, z zastosowaniem równań regresji.

Błąd procentowy określenia miąższości dla obrębu Borzytuchom wyniósł – 1,21%, dla obrębu Bytów – 1,41%, dla obrębu Gołębia Góra – 1,61%. Zasobność określona w opisany sposób charakteryzuje się dużą dokładnością dla obrębu leśnego. Dokładność określenia zasobności pojedynczych wyłączeń jest dużo mniejsza.

Zgodnie z wytycznymi w sprawie organizacji prac urzędniowych, zawartymi w protokole ustaleń KZP, wykonywano dodatkowe pomiary związane z określeniem miąższości drewna martwego. Zaewidencjonowano w Nadleśnictwie Bytów 62715,81 m³ drewna martwego, w tym: drewna martwych drzew stojących i złomów – 29480,98 m³ (1,57 m³/ha), drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 33234,82 m³ (1,78 m³/ha), w tym:

- obręb Borzytuchom – 33103,50 m³, w tym: drewna martwych drzew stojących i złomów – 16965,68 m³ (2,09 m³/ha), drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 16137,82 m³ (1,99 m³/ha);
- obręb Bytów – 15676,63 m³, w tym: drewna martwych drzew stojących i złomów – 4219,24 m³ (0,76 m³/ha), drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 11457,39 m³ (2,06 m³/ha);
- obręb Gołębia Góra – 13935,67m³, w tym: drewna martwych drzew stojących i złomów – 8296,06 m³ (1,64 m³/ha), drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 5639,61 m³ (1,12 m³/ha).

Komisyjna kontrola pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych odbyła się na terenie obrębu Bytów w dniach 23-25.06.2014 r. Kontrolą objęto 39 powierzchni wylosowanych w programie „Taksator”. Komisja przyjęła całość pomiarów.

Wyniki kontroli powierzchni próbnych

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
18	0,20	0,20	18,0	18,5	1,00	1,00	
38	0,77	0,78	26,5	25,5	4,00	4,00	
58	0,63	0,62	16,0	17,0	3,00	3,00	
78	1,59	1,78	20,5	22,0	5,00	5,00	Błąd gruby
98	1,19	1,17	29,5	28,5	4,00	4,00	
118	0,24	0,24	20,0	20,5	1,00	1,00	
138	0,82	0,82	26,5	27,0	3,00	3,00	
158	1,05	1,13	24,0	24,0	3,00	3,00	
178	1,05	1,05	28,0	28,0	4,00	4,00	
198	0,16	0,16	9,0	8,0	5,00	5,00	
218	0,61	0,71	23,0	25,0	2,00	2,00	Błąd gruby
238	1,57	1,55	16,0	15,0	5,00	5,00	
258	0,85	0,83	26,0	24,0	4,00	4,00	
278	1,55	1,51	15,0	16,0	4,00	4,00	
298	0,86	0,86	22,0	21,5	3,00	3,00	
318	1,40	1,38	12,0	11,0	4,00	4,00	
338	1,42	1,43	25,0	24,0	4,00	4,00	
358	0,73	0,74	23,0	24,0	3,00	3,00	
378	0,17	0,17	16,5	17,0	1,00	1,00	
398	1,57	1,63	21,0	22,0	4,00	4,00	
418	0,67	0,66	24,0	24,0	5,00	5,00	
438	0,49	0,50	19,5	21,0	2,00	2,00	
458	0,88	0,89	13,0	12,0	4,00	4,00	
478	1,23	1,24	27,0	26,5	4,00	4,00	
498	1,00	1,01	21,0	22,5	3,00	3,00	
518	2,20	2,18	19,0	18,0	5,00	5,00	
538	0,69	0,70	20,5	22,0	3,00	3,00	
558	1,60	1,59	12,0	12,0	4,00	4,00	
578	0,92	0,93	9,0	9,0	3,00	3,00	

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
598	1,24	1,21	26,5	26,5	5,00	5,00	
618	0,37	0,41	29,0	27,0	4,00	4,00	
638	1,32	1,33	29,0	27,5	5,00	5,00	
658	0,75	0,74	19,5	19,5	4,00	4,00	
678	0,92	0,93	24,0	23,0	4,00	4,00	
698	0,51	0,50	14,0	15,0	2,00	2,00	
718	0,24	0,24	13,5	14,0	1,00	1,00	
738	1,06	1,07	23,0	22,5	3,00	3,00	
758	1,22	1,22	25,0	23,5	4,00	4,00	
778	0,89	0,88	22,0	22,5	4,00	4,00	

Liczba błędów grubych: 2

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,085

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,030

Prace kameralne rozpoczęto w listopadzie 2013 r., a zakończono w dniu podpisania niniejszego elaboratu. Do wprowadzenia i przetworzenia danych taksacyjnych posłużono się programem komputerowym „Taksator”.

Mapy numeryczne, zgodne ze standardem LMN, wykonano za pomocą aplikacji „LEMAN”, z wykorzystaniem 33638 współrzędnych punktów granicznych, pozyskanych z opracowania geodezyjnego.

6.4. ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu składa się z następujących części:

➤ Egzemplarz dla Nadleśnictwa i RDLP:

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz oprawionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- opisy taksacyjne (dla obrębów) z zamieszczonymi na końcu tabelami i wykazami,
- obrębowe wykazy cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1, z naniesionymi działkami zrębowymi oraz mapy przeglądowe podziału na arkusze,

- obrębowe mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:
  - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie),
  - b) drzewostanów(foliowana, podklejona na płótnie),
  - c) siedlisk leśnych – typów siedliskowych lasu,
  - d) ochrony lasu,
  - e) ochrony przeciwpożarowej,
  - f) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
  - g) gospodarki łowieckiej,
  - h) nasiennictwa i selekcji,
- mapy sytuacyjno-przeglądowe w skali 1 : 50 000:
  - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;
- **Egzemplarz dla DGLP:**
  - elaborat z tabelami i zestawieniami oraz opracionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
  - obrębowe wykazy cięć wraz z tabelami;
  - obrębowe mapy przeglądowe w skali 1:25 000:
    - a) cięć rębnych,
    - b) drzewostanów,
    - c) siedlisk leśnych - typów siedliskowych lasu,
    - d) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego;
  - mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1:50 000:
    - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;
- **Operat dla leśniczych:**
  - opisy taksacyjne łącznie z wykazami cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
  - mapy gospodarczo-przeglądowe obszaru leśnictwa w skali 1 : 10 000:
    - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie, w futerale),
    - b) drzewostanów;
- Do „**Programu ochrony przyrody**” dołączone zostały następujące mapy tematyczne w skali 1:25000 (dla każdego obrębu):
  - walorów przyrodniczych,
  - rozmieszczenia chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
  - zagrożeń przyrody oraz działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu lasu,
  - gatunków, siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

Dane inwentaryzacyjne oraz mapy numeryczne, zamieszczone na płytach CD, przekazano do RDLP w Szczecinku i do Zarządu BULiGL w Sękocinie Starym. Ponadto na potrzeby DGLP przekazano na płycie CD: opisanie ogólne, program ochrony przyrody, dane inwentaryzacyjne i mapę numeryczną.

Niniejszy elaborat opracował kierownik pracowni Józef Sawicki. Program ochrony przyrody sporządził starszy taksator Kamil Osowski, skontrolował i sprawdził rachunkowo kierownik pracowni Józef Sawicki. Całość przejrzał z-ca dyrektora Oddziału BULiGL w Szczecinku Mieczysław Kopciński.

Kierownik pracowni u.l.

Kontrola i nadzór

DYREKTOR ODDZIAŁU

Szczecinek, dnia 19.01.2015 r.

7. ZAŁĄCZNIKI

	Strona
7.1. Protokół z posiedzeni Komisji Założeń Planu	- 249
7.2. Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej	- 273
7.3. Decyzja Ministra Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne	- 293
7.4. Tabele	- 295

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu

zwołanej w celu omówienia wytycznych w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ustalenia i sformułowania założeń do sporządzenia projektu planu urzędzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary NATURA 2000

w NADLEŚNICTWIE BYTÓW

Posiedzenie Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Bytów, zwołanej przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, odbyło się w dniu 25.05.2012 r. w siedzibie Nadleśnictwa.

Komisja w składzie:

przewodniczący: Sylwester Major – Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku

członkowie:

1. Jacek Przypaśniak – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki DGLP
2. Stanisław Walczak – Naczelnik Wydziału Zasobów RDLP w Szczecinku
3. Grzegorz Herbaczewski – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Szczecinku
4. Elżbieta Murat – Gł. Specjalista SL z Wydziału Hodowli Lasu RDLP w Szczecinku
5. Agnieszka Ramion-Harkawik – St. specjalista SL z Wydziału Zasobów RDLP w Szczecinku
6. Paweł Soroczyński – St. specjalista SL z Wydziału Zasobów RDLP w Szczecinku
7. Mirosław Matusiak – St. specjalista SL ZOL w Szczecinku
8. Wacław Turzyński – Nadleśniczy Nadleśnictwa Bytów
9. Krzysztof Rudnik – Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytów
10. Sławomir Trawicki – Główny Księgowy z Nadleśnictwa Bytów
11. Jacek Głuszkiewicz – Inżynier Nadzoru z Nadleśnictwa Bytów
12. Jarzy Sudoł – Inżynier Nadzoru z Nadleśnictwa Bytów
13. Ewa Sudoł – St. specjalista SL z Nadleśnictwa Bytów
14. Katarzyna Głuszkiewicz – St. specjalista SL z Nadleśnictwa Bytów
15. Paweł Wolski – Specjalista SL z Nadleśnictwa Bytów
16. Marek Skierka – Specjalista SL z Nadleśnictwa Bytów
17. Tadeusz Wagner – Dyrektor BUL i GL O/ Szczecinek
18. Mieczysław Kopciński – Z-ca Dyrektora BUL i GL O/Szczecinek
19. Barbara Florczak – St. specjalista z RDOŚ w Gdańsku
20. Maria Zacharczuk – Specjalista z RDOŚ w Gdańsku
21. Elwira Ahmad – Specjalista ds. ochrony środowiska - Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”
22. Adam Mohr – ornitolog, Prezes Koła Łowieckiego „Trop” w Bytowie
23. Mieczysław Lis – właściciel Zakładu Usług Leśnych
24. Arkadiusz Kośmiejca – właściciel Zakładu Usług Leśnych
25. Krzysztof Romanowski – Dyrektor ExPro
26. Ilona Olsztyńska – Z-ca Kierownika PUP COMPLEX
27. Kazimierz Lipiński – Inspektor z Urzędu Gminy Parchowo
28. Marek Kubiak – Prezes POLTAREX
29. Piotr Mrozowicz – Prezes Scandpol/SMS

po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego, koreferatu Naczelnika Wydziału Zasobów, oraz po przeprowadzonej dyskusji podjęła następujące założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko:

Plan urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Bytów** zostanie opracowany według stanu na dzień 01 stycznia 2015 r., zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., która odwołuje się również do aktualnych (na stan opracowywanego projektu planu u.l.) wymogów w tym zakresie, zawartych w podstawowych aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia) i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (zarządzenia, zasady, instrukcje itp.).

Część A – WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH.

1. Prace siedliskowe.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy z roku 2000 - wykonawcą tego opracowania jest firma Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „SIEDLISKO S.C.” M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka. Nadleśnictwo udostępni operat glebowo-siedliskowy oraz późniejsze opracowania dla gruntów przyjętych wraz z niezbędnymi mapami wykonawcy planu. Opis siedliska i elementy gleb w projekcie nowego planu u.l. należy określić na podstawie w/w opracowań z zastrzeżeniem, że opis gleb należy dostosować do klasyfikacji CILP 2000, zgodnie ze słownikiem programu TAKSATOR.

W ramach prac nad projektem planu u.l. należy wykonać dodatkowo uzupełniające prace siedliskowe, wraz z właściwą dokumentacją, dla ok. 150 ha gruntów leśnych oraz gruntów przeznaczonych do zalesienia, które dotychczas nie były objęte tymi pracami lub co, do których stwierdzono błędy w istniejących opracowaniach.

Dane przestrzenne LMN charakteryzujące siedliska i gleby, tj. warstwę wydzielen siedliskowych należy uzupełnić i dostosować do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN).

2. Prace przygotowawcze.

2.1. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Nadleśnictwo posiada zebrane i zestawione informacje na temat obszarów chronionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo oraz w swym zasięgu terytorialnym.

Wykonawca projektu planu u.l. winien ostatecznie zweryfikować i zaktualizować dane o obszarach chronionych na stan opracowania, na podstawie; danych zawartych na stronie Ministerstwa Środowiska, danych właściwych RDOŚ, decyzji i uchwał jednostek samorządowych, uzgodnień z RDLP i Nadleśnictwem oraz ustaleń i materiałów własnych. Dodatkowo, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem, wykonawca winien wskazać obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych (dotychczas nierozpoznane), zasługujące na objęcie ich formą ochrony przyrody.

Siedliska przyrodnicze (tzw. baza „INWENT”) wyszczególnione w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w 2007 r., winny zostać zweryfikowane w ramach prac terenowych nad nowym planem u.l. i ujęte zgodnie z instrukcją u.l.

Jako drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na okres obowiązywania planu u.l. na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lub odpowiednich organów, uznaje się drzewostany w ostojach różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych.

Lasy ochronne należy przyjąć zgodnie z decyzją DL.lp-0233-8/06 z 23.03.2006 r. Kopię decyzji łącznie z odpowiednim komentarzem i wyjaśnieniem zmian wykonawca zamieści w elaboracie.

2.2. Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na NTG winien powołać się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” i zaktualizować je stosownie do nowych okoliczności. Aktualizację przeprowadzić należy na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

W opisanym ogólnym nadleśnictwie, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa” należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

2.3. Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Pracami urzędniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa wg stanu na 1.01.2015 r.

Nadleśnictwo prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa, zgodnie z zarządzeniem nr 67 DGLP z dnia 17 lipca 2001 r. o ewidencji gruntów w LP (z uwzględnieniem zmiany załącznika nr 2, wprowadzonej zarządzeniem nr 29 DGLP z dnia 21 maja 2010 r.).

W związku z przekształceniem baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w formę elektroniczną Nadleśnictwo zleciło dodatkowe prace przygotowawcze mające na celu weryfikację i doprowadzenie do zgodności:

- ⇒ konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, jak też użytków gruntowych z zasobem znajdującym się w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę,
- ⇒ współrzędnych punktów granicznych z zasobem znajdującym się w ośrodkach.

Efektom tych prac będą zweryfikowane dane ewidencyjne (m.in. warstwa działek, warstwa użytków, rejestr powierzchniowy gruntów), jako wyjściowych do opracowania nowego projektu planu u.l. Ze względu na przewidywany zakres i specyfikę zmian, zgłoszenie zmian ewidencyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego winno nastąpić dopiero po zakończeniu prac terenowych (tj. po ostatecznej weryfikacji terenowej) w terminie umożliwiającym ich formalne przyjęcie przed dniem obowiązywania nowego planu u.l. Dodatkowo, o zaistniałe zmiany ewidencyjne oraz o tzw. „zaszłości” winny zostać zaktualizowane wpisy w księgach wieczystych.

Nadleśnictwo przekaze dla wykonawcy wykazy: gruntów spornych, gruntów stanowiących współwłasność, gruntów nieobjętych użytkowaniem (wyłączone z zagospodarowania na podstawie przyjętych przez RDLP w Szczecinku zasad dobrej gospodarki leśnej - FSC), gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3. Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Nadleśniczy przekaze protokolarnie (zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.) dla wykonawcy prac w uzgodnionym z wykonawcą terminie dane, na które składać się będą:

- ⇒ baza materiałów źródłowych SILP, wg stanu na dzień przekazania.
- ⇒ zaktualizowane warstwy leśnej mapy numerycznej (LMN), sporządzone zgodnie z Zarządzeniem nr 74 DGLP z dnia 23.08.2001 r. z późniejszymi zmianami. Dane geometryczne LMN należy przekazywać w postaci warstw w strukturze wykonawcy. Przekazywane dane powinny być spójne z przekazywaną bazą SILP i sprawdzone aplikacją Kontrola LMN (do czasu uzyskania pełnej funkcjonalności aplikacji kontrolnej na SILPweb) lub kontrolą atrybutową i topologiczną

SILPweb (po jej pełnym wdrożeniu). Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania materiałów.

- ⇒ ortofotomapa wraz z numerycznym modelem terenu obejmująca zasięg terytorialny nadleśnictwa w celu wykorzystania do prac taksacyjnych.
- ⇒ zweryfikowana (po pracach przygotowawczych) mapa ewidencyjna gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie elektronicznej,
- ⇒ zweryfikowany (po pracach przygotowawczych) rejestr gruntów w formie elektronicznej dla nadleśnictwa wg stanu na 1 stycznia 2013 r. oraz w wydruku podpisany przez Nadleśniczego. Wydruki należy przekazać w podziale na gminy i obręby ewidencyjne osobno dla gruntów bez współwłasności i dla gruntów stanowiących współwłasność Nadleśnictwa.

Powyższe materiały należy przekazać **protokołem zdawczo-odbiorczym**

W razie zmian danych ewidencyjnych w trakcie sporządzania projektu PUL nadleśnictwo dostarczy dokumentację wykonawcy. Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) **należy zakończyć do 30 czerwca 2013 r.** Po tym terminie nadleśnictwo wstrzyma się ze zmianami w rejestrze gruntów do czasu zakończenia opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Zapobiegnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a ewidencją gruntów i budynków oraz pozwoli wykonawcy planu na uwzględnienie zmian. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone po przekazaniu danych wykonawcy, powinny zawierać dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo-odbiorcze, mapy ewidencyjne) w formie cyfrowej i analogowej. Klasyfikację gruntów rolnych należy przyjąć zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Ewentualne niezgodności użytków lub klasyfikacji gruntów ze stanem faktycznym na gruncie (zmiana rodzaju użytków, zmiana konturów) zostaną przedstawione – w formie pisemnej – przez Wykonawcę prac Nadleśniczemu przed przekazaniem prac terenowych, w celu podjęcia – również w formie pisemnej – decyzji przez Nadleśniczego o sposobie ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie prac przygotowawczych weryfikujących dane ewidencyjne i zaakceptowany przez Nadleśniczego. Zmiany ewidencyjne zaistniałe po przekazaniu wykonawcy danych wyjściowych należy również przekazywać i dokumentować właściwymi protokołami.

Niezgodności stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokołarnie uzgodnione i spisane jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania – w formie protokołu rozbieżności.

4. Korekty podziału powierzchniowego oraz oznaczanie granic oddziałów.

KZP akceptuje propozycję nadleśnictwa, aby numerację oddziałów pozostawić bez zmian. Ewentualne drobne korekty wykonawca uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

Granice wyłączeń taksacyjnych należy zaktualizować wykorzystując ortofotomapę i pomiary uzupełniające. Wyłączenia leśne tworzące drzewostany nasienne wyłączone i rezerwy, zasadniczo powinny pozostać pod tym samym adresem i z tą samą powierzchnią. Jeśli zachowanie tych parametrów nie będzie możliwe (z różnych względów), pozycje takie wymagają zgłoszenia i konsultacji z nadleśnictwem.

Należy wyszczególnić linie podziału przestrzennego lasu (tzw. linie oddziałowe) wymagające poszerzenia lub oczyszczenia. Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu Nadleśnictwo winno zrealizować po zakończeniu prac nad projektem planu u.l.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Niewyraźne i trudne do identyfikacji w terenie granice pododdziałów należy oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi „na czerwono”. Na drzewach o cienkiej korze oznaczenia można wykonywać w inny sposób, np. farbą (spray) lub kredą (lubryka).

Grunty stanowiące współwłasność nie są elementem planowania urządzeniowego. Dla celów ewidencyjnych należy je ująć dodatkowo, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawień projektu planu u.l.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Dla potrzeb wykonania prac przygotowawczych oraz prac właściwych nad projektem planu u.l. Nadleśnictwo dokona zakupu aktualnej ortofotomapy obejmującej obszar całego zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Odwzorowania (zdjęcia) niezbędne do opracowania ortofotomapy zostaną wykonane w miesiącu maju – czerwcu 2012 r. techniką cyfrową w zakresie 4 kanałów (RGB + bliska podczerwień-IR), w układzie PUWG 1992, w rozdzielczości - wielkość piksela nie więcej niż 40 cm. Dodatkowo Nadleśnictwo będzie dysponowało również numerycznym modelem terenu.

Materiały takie wpłyną na lepsze uszczegółowienie danych opisowych oraz dokładniejsze aktualizowanie i uzupełnianie treści map.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu.

Niektóre cechy drzewostanów należy opisać (w zakresie i na zasadach określonych w § 26 instrukcji u.l.) poprzez weryfikację opracowań i dokumentów glebowosiedliskowych, poprzednich planów u.l. oraz konkretnych ustaleń widocznych cech drzewostanów na gruncie.

Nadleśnictwo dodatkowo przygotowuje i przekaże wykonawcy projektu planu u.l. specyficzne, udokumentowane wykazy drzewostanów celem ujawnienia ich cech

8. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji miąższości podrostu.

Zgodnie z IUL, inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona zostanie statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych. Warstwy stratyfikacyjne ustalone zostaną na nowej, aktualnej bazie nadleśnictwa, po przeprowadzeniu taksacji. Miąższość podrostu nie będzie rejestrowana.

9. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Nie zachodzi potrzeba stosowania jednostek kontrolnych.

10. Szacowanie uszkodzeń w uprawach i młodnikach

W związku ze specyfiką nadleśnictwa, zgodnie z § 39 pkt 7 IUL orientacyjne główne przyczyny uszkodzeń OWADY oraz GRZYBY będą, dodatkowo kodowane wg rodzaju czynnika sprawczego (do 3 rodzajów szkodnika lub patogena).

11. Pomiar drewna martwego.

Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać w oparciu o § 62 IUL na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej.

12. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

KZP akceptuje propozycję nadleśnictwa, aby utrzymać dotychczasowy podział na trzy obręby leśne: Borzytuchom, Bytów i Gołębia Góra. Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z zarządzeniem Nadleśniczego. Nadleśnictwo udostępni wykonawcy zarządzenie w terminie do końca 2013 r.

13. Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie danych z ZOL i ustaleń własnych Nadleśnictwo przygotuje materiały definiujące obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód. Obszary te winny być zdefiniowane poprzez naniesienie ich konkretnych granic na mapach przeglądowych oraz opracowanie ich wykazów z zestawieniem powierzchni.

Granice tych obszarów winny być zaktualizowane w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i właściwym ZOL na podstawie analizy przestrzennego rozkładu zainwentaryzowanych podczas taksacji uszkodzeń drzewostanów. Ostateczne granice tych obszarów należy zamieścić w projekcie nowego planu u.l. na mapie przeglądowej ochrony lasu. Opis taksacyjny drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny należy uzupełnić odpowiednią adnotacją w informacjach dodatkowych.

14. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l. do kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją.

Ze strony zamawiającego, kontrole i odbiory robót urzędniowych zostaną przeprowadzone zgodnie uregulowaniami wewnętrznymi, tj. zgodnie (m.in.) z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. Kontrole formalnie udokumentowane protokołami, będą realizowane sukcesywnie – jako potwierdzenie zaawansowania prac oraz etapowo – jako odbierające poszczególne ich części. W imieniu Dyrektora RDLP w Szczecinku obowiązek ten będzie realizowany przez osoby i zespoły do tego powołane, i tak:

- ⇒ przedstawiciele RDLP w Szczecinku będą prowadzić bieżące kontrole zaawansowania prac w toku całego okresu realizacji projektu planu u.l.
- ⇒ komisje odbioru prac terenowych, przeprowadzą odbiory terenowe materiałów opracowanych i zestawionych dla Nadleśnictwa oraz ocenią ich przydatność do dalszych opracowań kameralnych, w terminie do 31 grudnia 2013 r.
- ⇒ zespół kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych, przeprowadzi test zgodności pomiarów na tych powierzchniach, w terminie do 30 czerwca 2014 r.
- ⇒ komisja końcowego odbioru prac, przeprowadzi odbiór całości projektu planu u.l. oceniając jego kompletność i merytoryczną zgodność z umową, przepisami prawa oraz wytycznymi i ustaleniami w tym zakresie.

15. Docelowa sieć dróg leśnych

Nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu planu u.l. opracowanie „Ewidencja docelowej sieci dróg Nadleśnictwa”, celem uwzględnienia w nowym projekcie planu u.l. parametrów dróg określonych podczas inwentaryzacji. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy przedmiotowym opracowaniem a stanem na gruncie wykonawcy projektu planu u.l. winien zgłosić Nadleśnictwu w formie wykazu rozbieżności docelowej sieci dróg Nadleśnictwa.

16. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000.

Zgodnie z § 129 instrukcji u.l. (oraz z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. Nr 199, poz. 1227) postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, powinno obejmować:

- 1) Uzgodnienie pomiędzy Dyrektorem RDLP a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (PWIS), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 2) Sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 3) Wystąpienie od RDOŚ oraz PWIS z wnioskiem i uzyskanie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 4) Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez:
  - ⇒ ogłoszenia w BIP i prasie lokalnej,
  - ⇒ możliwość składania uwag i wniosków do założeń planu urządzenia lasu,
  - ⇒ możliwość zapoznania się z projektem planu u.l. i składanie uwag (ogłoszenie o wyłożeniu planu do konsultacji zostanie ogłoszone w BIP RDLP i lokalnej prasie),
  - ⇒ możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

17. Sprawy organizacyjne

W toku całego okresu prac nad projektem planu u.l. zobowiązuje się Nadleśnictwo do szerokiej i aktywnej współpracy merytorycznej, zarówno z wykonawcą projektu planu u.l., jak i z przedstawicielami urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacjami zainteresowanymi gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, czego efektem winny być bieżące ustalenia i wyjaśnianie aspektów problemowych.

Przed rozpoczęciem prac terenowych do projektu planu u.l. wykonawca zgłosi ten fakt Nadleśnictwu celem uzgodnienia dogodnych form komunikacji oraz wzajemnego udostępniania danych i materiałów, które posłużą etapowym uzgodnieniom wyników prac.

Część B – ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

1. Obszary chronione i funkcje lasu.

1.1 Wytyczne dla obszarów chronionych w nadleśnictwie.

- ⇒ rezerваты przyrody – uwzględnić w planie u.l. zabiegi ochronne określone w planach ochrony lub w zadaniach ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz ich otulin; uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez właściwe RDOŚ, uzgodnić z RDOŚ projekt planu u.l. w części dotyczącej bezpośredniego sąsiedztwa rezerwatu w zakresie ustaleń planu, mogących negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody rezerwatu;
- ⇒ obszary chronionego krajobrazu – przestrzegać w planie urządzenia lasu zakazów wprowadzonych uchwałą sejmiku województwa w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z Art.24, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ obszary Natura 2000 – uwzględnić w planie u.l. ustalenia planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszaru Natura 2000; uwzględnić projekty planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazane przez RDOŚ;
- ⇒ użytki ekologiczne – przestrzegać zakazów wprowadzonych uchwałą rady gminy w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych, zgodnie z zapisami Art.45, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ pomniki przyrody – uwzględnić w planie u.l. ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody;
- ⇒ strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków – uwzględnić w planie u.l. postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy ochrony;
- ⇒ lasy ochronne – uwzględnić w planowaniu szczegółowym kategorii lasów ochronnych wyszczególnione w art. 15 ustawy o lasach;
- ⇒ „ostoje różnorodności biologicznej” – wyłączyć z użytkowania głównego;
- ⇒ stanowiska archeologiczne – uwzględnić w planie u.l. lokalizację stanowisk archeologicznych zgodnie z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

1.2 Funkcje lasu.

Zgodnie z § 25 instrukcji u.l. dla celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział – w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych - na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze

2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z § 22 instrukcji u.l. typ siedliskowy lasu (TSL) należy określić dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia. Dodatkowo w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000, opis TSL winien być obowiązkowo rozszerzony o rodzaj leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

3. Typów drzewostanów.

Dla poszczególnych TSL, bez względu na przynależność do poszczególnych mezoregionów przyrodniczo-leśnych, przyjmuje się następujące typy drzewostanów (TD), określające formy docelowych zestawów pożądaných gatunków drzew, spodziewane do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia.

TD o kierunku gospodarczym.

Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Lł	OI	OIJ
So	So	So Św So Św Brz	So	So Bk So Db So Św So	So Św So So Św Db So Św Brz Brz So	So Brz So	Bk Bk So Db So So Bk So Db Św Db	So Db Db So	OI	Bk Db Bk Bk Db	Db	Js Db *	OI	OI Js * Js OI * Db OI

* TD do zastosowania po ustaniu zamierania Js

TD o kierunku ochronnym - dla ochrony rozpoznanych LSP

9110-1	9130-1	9160	9190-2	91D0-1	91D0-2	91E0	91F0
Kwaśna buczyna niżowa	Żyzna buczyna niżowa	Grąd subatlantycki	Śródlądowa kwaśna dąbrowa	Brzezina bagienna	Sosnowy bór bagienny	Łęg jesionowo-olszowy	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe
Bk	Bk	Db Gb Db Bk Db	So Db Db Bk Db	Brz	So	OI Js OI *	Db

* TD do zastosowania po ustaniu zamierania Js

Dla każdego wyłączenia, dla którego określa się TSL należy przyjąć jeden z wariantów TD, kierując się stanem siedliska, stopniem uwilgotnienia oraz specyfiką i stanem zbiorowiska roślinnego. Przyjęty w ten sposób TD dla wyłączeń z rozpoznaniem LSP zapewni ich ochronne cele gospodarowania a dla pozostałych wyłączeń stanowić będzie ramy hodowlane.

W trakcie 10-letniej realizacji planu u.l. dopuszcza się w konkretnym drzewostanie modyfikację przyjętego w trakcie opracowywania planu u.l TD (w ramach przyjętych wariantów), jeśli jest to uzasadnione względami hodowlanymi.

4. Wiek rębności.

Przyjmuje się następujące **przeciętne wieki rębności** dla głównych gatunków drzew. Odpowiadają one zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. dla So, Św, Jd, Bk, i Db a dla pozostałych gatunków odpowiadają wysokościami orientacyjnym określonym w § 83 ust.3 instrukcji u.l.:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Jd	120
Bk	110
So, Md	100
Św, Dg	90
Brz, OI, Gb, Lp, Kl, Ak	80
Os, OI odrosłowa	60
Tp, Olsz	40

Przeciętne wieki rębności służą głównie do obliczania cząstkowych etatów użytkowania rębnego według dojrzałości drzewostanów oraz tworzą podstawy do określania indywidualnych wieków dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów.

Indywidualny **wiek dojrzałości rębnej drzewostanu**, należy określić dla każdego drzewostanu z dokładnością do 10 lat według następujących zasad:

- 1) Dla drzewostanów młodszych, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej drzewostanu winien być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności przyjętym dla gatunku panującego w drzewostanie,
- 2) Dla drzewostanów, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną (starszych lub kwalifikujących się do przebudowy pełnej) wiek rębności drzewostanu, nazywany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu lub wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określa się indywidualnie. Może on, lecz nie musi być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności dla gatunku panującego w drzewostanie, tzn. można przyjąć wartość niższą lub wyższą, uwzględniając:
  - ⇒ rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu,
  - ⇒ jakość techniczną gatunku panującego w drzewostanie,
  - ⇒ stopień uszkodzenia drzewostanu,
  - ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanu z TD,
  - ⇒ przyjęte okresy: odnowienia, uprzątnięcia lub przebudowy drzewostanu,
  - ⇒ „Wytyczne w sprawie kryteriów i postępowania przy określaniu indywidualnego wieku dojrzałości do odnowienia drzewostanów” (rozdział VIII instrukcji u.l.).

5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa.

Dla celów planowania urzędniowego w Nadleśnictwie tworzy się:

Gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:

- ⇒ rezerwy przyrody wraz z ich otuliną;
- ⇒ projektowane rezerwy przyrody;
- ⇒ lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz;
- ⇒ lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- ⇒ lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody;
- ⇒ lasy na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb, Lł;
- ⇒ lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze;
- ⇒ lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami arch. w strefie „W”;
- ⇒ lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek;
- ⇒ lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (GPW);
- ⇒ lasy na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa będą to:

- ⇒ zrębowy sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do Bśw, BMśw (z TD So), BMw i Ol,
- ⇒ przerębowo-zrębowy sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do pozostałych siedlisk.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Przyjmuje się następujący schemat projektowania rodzajów rębni w zależności od przyjętych TSL i przyjętych dla nich TD

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
Bśw	So	I	II
Bw	So, Św So, Św Brz	I	II
Bb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
BMśw	So, Św So	I	III
	Bk So, Db So	III	I, II
BMw	So, Św So, So Św, Św Brz, Brz Św	I	III
	Db So	III	I,II
BMb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
LMśw	Bk So, Db So	III	I, II
	Bk, So Bk, So Db, Św Db	II	III, IV
LMw	Db So	III	I,II
	So Db	II	III,IV
LMb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
Lśw	Bk, Db Bk, Bk Db	II	III, IV
Lw	Db	II	III, IV
Lł	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
OI	OI	I	III
OIJ	OI Js	II	I, III
	Js OI, Db OI	III	I, II, IV

* z wyjątkiem sytuacji kłeskowych

Ponadto na siedliskach przyrodniczych:

LSP	Nazwa siedliska	TD	Sposób zagospodarowania
9110-1	Kwaśna buczyna niżowa	Bk	II / III / IV
9130-1	Żyzna buczyna niżowa	Bk	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	Db	II / III / IV
		Gb Db	
		Bk Db	
9190-2	Śródładowa kwaśna dąbrowa	So Db	II / III / IV
		Db	
		Bk Db	
91D0-1*	Brzezina bagienna	Brz	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91D0-2*	Sosnowy bór bagienny	So	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91E0*	Łęgi jesionowo-olszowe	OI	II / III / IV
		Js OI	
91F0	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	OI	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
		Db	
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Db	II / III / IV

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania rębne powinny zawierać: rodzaj czynności (rębni), pilność czynności (fakultatywnie), numer działki manipulacyjnej (fakultatywnie), powierzchnię zabiegu i pozyskanie miąższości w procentach.

Przy projektowaniu rodzaju oraz lokalizacji cięć rębnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
  - ⇒ przyjęty cel hodowlany (TD)
  - ⇒ ograniczenia i nakazy prawne wynikające funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
  - ⇒ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.
- 2) Priorytetowo, w pierwszej kolejności inicjować i kształtować naturalne procesy odnowieniowe, oraz wykorzystywać istniejące już odnowienie naturalne.
- 3) W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych, co nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw.
- 4) Na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb, Lł) należy zrezygnować z użytkowania rębne za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz za wyjątkiem sytuacji kłęskowych.
- 5) Dla zapewnienia wymogów oraz zachowania ładu przestrzenno-czasowego, cięcia projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim planie u.l. z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.).
- 6) W celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy kontynuować cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych, natomiast w przypadku znacznej koncentracji w ostępie drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych, wymagających działań odnowieniowych wskazane jest zakładanie wrębów.
- 7) Projektując procesy odnowieniowe drzewostanów należy określić:
  - ⇒ rodzaje rębni i % poboru miąższości - elementy techniczne rębni rozumiane jako sposoby wykonywania cięć,
  - ⇒ wielkość, kształt i położenia działek manipulacyjnych – elementy przestrzenne rębni,
  - ⇒ okresy odnowienia (uprzątnięcia, przebudowy) – elementy czasowe rębni.
- 8) W drzewostanach w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO), gdzie rozpoczęto już procesy odnowieniowe, zasadniczo należy kontynuację rodzaj użytkowania rębne zastosowany w poprzednim planie u.l.
- 9) Przy projektowaniu zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość; w innych przypadkach decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu.
- 10) Dopuszcza się stosowanie rębni zupełnej w litych świerczynach i w drzewostanach ze znaczną przewagą świerka, bez względu na siedliskowy typ lasu oraz w lasach wodochronnych na słabych siedliskach borowych.
- 11) Drzewa mateczne łącznie z otuliną i drzewami pomocniczymi nie podlegają wyrębowi. Jeżeli w GTD lub innym zakłada się zręb, to wokół drzewa matecznego należy pozostawić wszystkie drzewa w promieniu 15 m jako otulinę.
- 12) W celu pozostawienia fragmentów starodrzewu (do 5% powierzchni manipulacyjnej) wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego ich rozpadu, należy planować schematycznie 95% miąższości do pozyskania przy projektowaniu rębni I oraz przy projektowaniu usunięcia drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku:

- ⇒ zagrożenia trwałości pozostawianego fragmenty starodrzewu (w tym: lite świerczyny, drzewostany w fazie rozpadu, znacznie uszkodzone itp.),
  - ⇒ zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
  - ⇒ zrębów o powierzchni mniejszej niż 1 ha,
  - ⇒ zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych,
- 13) Bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach i jeziorach zaleca się kształtowanie ekotonów bez stosowania cięć zupełnych. W drzewostanach takich na etapie planowania należy wydzielić pas ochronny o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie, w którym kształtować się będzie strefę przejściową innym sposobem zagospodarowania. Dopuszcza się projektowanie cięć zupełnych (zrębów zupełnych i usuwanie drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId) w sytuacjach gdy ekoton taki można kształtować w ramach 5% powierzchni pozostawionych fragmentów starodrzewu.
- 14) Ze względów bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, przy planowaniu rębni nie pozostawiać przy drogach krajowych i wojewódzkich oraz przy szlakach kolejowych pasów starodrzewi, a pozostawione przy drogach w poprzednich latach pasy starodrzewi projektować do cięć rębnych (w tym także rębni zupełnej), celem tworzenia stref przejściowych (ekotonów) zgodnie z zapisami § 27 ZHL. O sposobie tworzenia stref przejściowych decyduje Nadleśniczy.
- 15) Działki manipulacyjne (działki zrębowe, pasy, smugi itp.) należy schematycznie planować w postaci pasów o prostych liniach. Wskazanie z § 31 ust.6 zasad hodowli lasu, że zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej należy traktować jako wytyczne techniczne dla realizującego plan. Natomiast w celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych, należy na etapie planowania wykorzystać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. szczegóły terenowe.
- 16) Przyjmuje się następujące średnie okresy odnowienia:

Gospodarstwo	Sposób zagospodarowania		
	Rębnia IIIa	Rębnia IV	Pozostałe rębnie złożone
„S”	10	40	30
„O”	10	40	30
„GPZ”	10	30	20

- 17) Czynności pilne projektować w przypadku konieczności:

- ⇒ niezwłocznego odsłaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO,
- ⇒ pilnego uporządkowania drzewostanów po szkodach lub klęskach.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykaz pozycji rębnych planowanych do wykonania w ostatnim roku planu u.l. tj. 2014 r. **W związku z taksacją lasu wykonywaną w 2013 r., zobowiązuje się Nadleśnictwo do całkowitej realizacji cięć rębnych wynikających z dotychczasowego planu do końca września 2014 r.**

Ostateczna wersja projektu planu cięć wraz z wielkością przyjętego etatu użytków rębnych winna być protokolarnie uzgodniona z Nadleśnictwem i RDLP przed NTG. Dodatkowo Wykonawca projektu planu u.l. winien uzgodnić z Nadleśnictwem wykaz cięć rębnych planowanych do wykonania w 2015 r. (w 1 roku obowiązywania planu).

W opisanu ogólnym należy szeroko opisać wymogi wynikające z ZHL, zasad i kryteriów certyfikacji FSC oraz kryteriów i wskaźników trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów PEFC w kwestii postępowania z cięciami wzdłuż cieków wodnych, bagien zbiorników wodnych z uwzględnieniem elementów specyficznych i szczególnych dla nadleśnictwa.

- 7. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.**

W toku prac urzędniowych, wykonawca projektu planu u.l. winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (według wzoru nr 3). Zasadniczą podstawą do

określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, biorąc pod uwagę następujące jego elementy: stabilność, wiek, stopień uszkodzenia, jakość, stopień zgodności składu gatunkowego z przyjętym dla niego typem lasu oraz warunki środowiskowe a możliwość prowadzenia przebudowy.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady i specyfikę Nadleśnictwa przyjmuje się następujące priorytety kwalifikowania drzewostanów do poszczególnych grup przebudowy:

A. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

⇒ drzewostany niestabilne w fazie rozpadu o niskim zadrzewieniu, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych, wymagające przebudowy sposobem zrębowym,

⇒ drzewostany trwale i w znacznym stopniu uszkodzone,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które osiągnęły przyjęty schematycznie wiek rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, którym ze względu na niestabilność, uszkodzenia lub mierną jakość, obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu.

B. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu;

Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które nie osiągnęły jeszcze przyjętego schematycznie wieku rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie, zasadniczo w kolejności:

⇒ drzewostany o niższym zadrzewieniu, stosunkowo stabilne i dobrej jakości,

⇒ drzewostany wymagające przygotowania do wprowadzenia odnowienia poprzez odpowiednie cięcia trzebieżowe.

C. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarcium, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra lub zaplanowano dolesienia luk i przerzedzeń na znaczącej powierzchni.

Wykaz, tak zgrupowanych drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy wykonawca projektu planu u.l. uzgodni z Nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu.

Mając na względzie naturalne zmiany faz rozwojowych drzewostanów w 10-letni okres planowania, przyjmuje się zasadę, iż projektowane wskazania gospodarcze odnośnie pielęgnowania lasu winny uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania. Tak zaprojektowane wskazania gospodarcze określą charakter i kierunek zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach. Nie ogranicza (a wręcz wskazuje) to możliwości stosowania kolejnych zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w 10-letnim okresie, a wynikających z bieżących potrzeb hodowlanych.

1) Zabiegi pielęgnacyjne planować w całych wyłączeniach (bez redukcji powierzchni zabiegu) lub dla tych ich części, dla których nie przewiduje się użytkowania rębego.

- 2) Nie określać nawrotów zabiegu w 10-leciu (projektować jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty).
- 3) Pielęgnowanie upraw (istniejących) - PU, pielęgnowanie młodników – PM, trzebieże wczesna – TW oraz trzebieże późne – TP, projektować oddzielnie, bez łączenia kolejnych czynności (w zależności od aktualnej fazy rozwojowej), w wyłączeniach z realną potrzebą wykonania zabiegu (jako pierwszego w okresie obowiązywania planu).
- 4) Nie planować szczegółowo powierzchni pielęgnowania projektowanych upraw, jak również wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach – potrzeby z tego zakresu należy ująć łącznie w opisie ogólnym, określając poziom procentowy w odniesieniu do powierzchni projektowanych upraw, odpowiednio:
  - ⇒ poprawki i uzupełnienia w projektowanych uprawach – **15 %**,
  - ⇒ pielęgnowanie projektowanych upraw – **70 %**.
- 5) Zabiegi pilne projektować w przypadku występowania zaniedbań pielęgnacyjnych, szczególnie w drzewostanach młodszych klas wieku, wielogatunkowych, o zróżnicowanej dynamice wzrostu poszczególnych gatunków.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Dla poszczególnych TSL i przyjętych dla nich wariantów TD przyjmuje się następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe
Bs	So	So 90	Brz i in.10
Bśw	So	So 80-90	Brz i in. 10-20
Bw	So	So 80-90	Brz, Św i in. 10
	Św So	So 60, Św 30	Brz i in. 10
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So i in. 20
Bb	So	So 80-90	Brz i in. 10-20
BMśw	So	So 80	Bk 10, Db i in. 10
	Bk So	So 60-70, Bk 20-30	Db i in. 10
	Db So	So 70, Db 20	Bk i in. 10
	Św So	So 60, Św 30	Db i in. 10
BMw	So	So 70	Db10, Św10, Brz10
	Św So	So 50, Św 30	Db i in. 20
	So Św	Św 50, So 30	Db i in. 20
	Db So	So 70, Db20	Św, Brz 10
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So, Db 20
	Brz So	So 50, Brz 30	Św i in. 20
BMb	So	So 80	Brz 10, Św 10
	Brz So	So 60, Brz 30	Św i in. 10
LMśw	Bk	Bk 80	Db i in. 20
	Bk So	So 50, Bk 30,	Db i in. 20
	Db So	So 50, Db 30	Bk i in. 20
	So Bk	Bk 50, So 30	Db, Md i in. 20
	So Db	Db 50, So 30	Bk, Md i in. 20
	Św Db	Db 50, Św 30	Bk, Brz i in. 20
LMw	So Db	Db 50, So 30	Św i in. 20
	Db So	So 50, Db 30	Św, Brz i in. 20
L Mb	Ol	Ol 70	Brz i in. 30
Lśw	Bk	Bk 80	Db i in. 20
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i in. 20
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Md i in. 20

Lw	Db	Db 80	Jś, Św i in. 20
Lł	Js Db *	Db 60, Js 30	Wz, Gb i in. 10
OI	OI	OI 90	Js i in. 10
OIJ	OI Js *	Js 40, OI 40	Brz, Św, Wz i in. 20
	Js OI *	OI 60 Js 30	Brz, Db, Wz i in. 10
	Db OI	OI 60 Db 30	Brz, Js, Wz i in. 10

* TD do zastosowania po ustaniu zamierania Js

Dodatkowo dla ochrony rozpoznanych siedlisk przyrodniczych przyjmuje się następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

LSP	TD	Orientacyjny skład upraw [w %]	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe
9110-1	Bk	Bk 70	So 20, Db, Czrp 10
9130-1	Bk	Bk 80	Db 10, Lp, Czrp, Gb 10
9160	Db	Db 50	Bk 20, Gb 20, Lp, Czrp, Jb, Kl, Wz, Os 10
	Gb Db	Db 50, Gb 30	Bk 10, Lp, Jb, Gr 10
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Gb 10, Lp, Jb, Gr 10
9190-2	So Db	Db 40, So 30	Bk 20, Brz 10
	Db	Db 90	Bk, Brz 10
	Bk Db	Db 60, Bk 30	So, Brz 10
91D0-1*	Brz	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze Brz	
91D0-2*	So	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze So	
91E0*	OI	OI 70	Wz 20, Js, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	Js OI**	OI 60, Js 30	Wz, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	OI	OI 90	Js, Bst 10
91F0	Db	Db 60	Wzs 20, Js, Olcz 10, Kl, Czm 10

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** TD do zastosowania po ustaniu zamierania Js

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające:

- ⇒ zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych – ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami),
- ⇒ zalesień,
- ⇒ odnowień naturalnych i sztucznych,
- ⇒ dolesień luk,
- ⇒ poprawek i uzupełnień,
- ⇒ wprowadzania dolnego piętra,
- ⇒ wprowadzania podszytów,
- ⇒ pielęgnowania istniejących upraw,
- ⇒ pielęgnowania młodników (nie zakwalifikowanych do CPP).

Planując wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty), według proponowanych poniższych zasad:

- 1) Przy planowaniu odnowień przy rębniach złożonych, dolesień luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu redukować do realnych potrzeb jego wykonania.
- 2) Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szansę wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych luk i przerzedzeń (spełniających korzystną rolę w ochronie różnorodności biologicznej i kształtowaniu klimatu wnętrza lasu) nie należy przeznaczać do uproduktywienia.
- 3) Mając na względzie nieuchronność uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew oraz z tytułu zniszczeń przez zwierzynę, należy zwiększyć szacowaną do odnowienia powierzchnię w KO i KDO o 10 % (oprócz drzewostanów użytkowanych rębnią IIIa).
- 4) Formalną podstawę zaplanowania do zalesienia użytków rolnych lub innych gruntów niezaliczonych do lasów, jest ich przejęcie w celu zalesienia oraz przeznaczenie do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach administracyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 5) Do wprowadzania dolnego piętra planować w zasadzie, drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”.
- 6) Projektowane wprowadzanie podszytów ograniczyć do niezbędnego minimum, w drzewostanach gwarantujących uzyskanie zakładanego celu hodowlanego.
- 7) Planując zabiegi hodowlane należy zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie drzewostanów występujących na granicy z zewnętrznymi terenami otwartymi w celu wytworzenia strefy ekotonowej.

W części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w podrozdziale „Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu” należy opracować i omówić „Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu” – tabela XVIII, które będzie podstawą wypełnienia (części hodowlanej) wniosku o zatwierdzenie nowopowstałego projektu planu. Ze względu na konieczność przelegiwania zrębów, wielkość odnowień otwartych zrębów projektowanych zredukować do ok. 80 % wielkości wynikającej z tabeli.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

10.1 Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy określić się na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić - po ocenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu oraz po przeanalizowaniu aktualnych i przewidywanych uszkodzeń drzewostanów na skutek niekorzystnego oddziaływania zespołu czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych - w formie wskazania niezbędnych działań pozostających w sferze gospodarki leśnej i łowieckiej oraz gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska, a prowadzących do minimalizacji szkód.

W trakcie terenowych prac urzędniowych wykonawca przeprowadził rozpoznanie, inwentaryzację oraz określił stopień nasilenia uszkodzeń według następujących ich głównych przyczyn:

- szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),
- grzyby patogeniczne,
- zwierzyna,

- czynniki klimatyczne,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- pożary,
- inne, specyficzne dla Nadleśnictwa, np. szkody od bobrów (zalania i podtopienia) erozje, uszkodzenia antropogeniczne itp.,

Na mapie przeglądowej oraz w LMN należy w szczególności zamieścić:

- ⇒ drzewostany na gruntach porolnych,
- ⇒ stałe partie do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- ⇒ zdefiniowane na KZP i zweryfikowane wynikami inwentaryzacji obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

10.2 Wytyczne w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej należy określić na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Należy wyliczyć kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dodatkowo należy dokonać analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak:

- ⇒ sieć punktów systemu obserwacyjnego,
- ⇒ sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
- ⇒ rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
- ⇒ sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
- ⇒ system łączności i alarmowania,
- ⇒ rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
- ⇒ oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,
- ⇒ sieć pasów przeciwpożarowych oraz pasów biologicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- ⇒ stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
- ⇒ lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Efektem analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych.

Wykonawca uwzględni dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do porozumienia).

Całość zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinno się nanieść na mapy tematyczne (i w LMN) i uzgodnić z Komendantem Wojewódzkim PSP.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Sprawy zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca przedstawi w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo. Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urzędzenia lasu. Obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca umieści na mapie przeglądowej oraz w LMN.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego.

12.1 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Kierunkowe wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego należy omówić w części ogólnej planu u.l. w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo. W szczególności winny one uwzględniać:

- ⇒ możliwości pozyskania żywicy, kory garbarskiej (dębu i świerka), choinek, stroiszu, cetyny, ziół, kruszyw mineralnych, itp.,
- ⇒ bazy roślin runa leśnego, możliwości ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony; szczegółowa inwentaryzacja roślin leczniczych i przemysłowych może być wykonywana na odrębne zlecenie,
- ⇒ możliwości użytkowania gruntów związanych z gospodarką leśną oraz orientacyjne możliwości użytkowania na gruntach nieleśnych.

12.2 Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.

Zagadnienia związane z gospodarką łowiecką należy omówić w ogólnym zarysie, w części ogólnej planu u.l. W szczególności winny one dotyczyć:

- charakterystyki przyrodniczej poszczególnych obwodów łowieckich (udział lasów, wód, wielkość kompleksów leśnych, itd.),
- liczebności zwierzyny na podstawie corocznych inwentaryzacji zwierząt łownych, w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich i łącznie dla nadleśnictwa,
- realizacji rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy (gatunkami zwierzyny za okres ostatnich 10 lat),
- rozmiaru uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach,
- rozmiaru wykonanych prac profilaktycznych ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny,
- zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczania przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych, w tym liściastych.

Ostatecznie w wyniku analizy i oceny powyższych zjawisk, należy określić zadania kierunkowe dla gospodarki łowieckiej w lasach Nadleśnictwa, w tym:

- ⇒ wskazać w obwodach łowieckich tereny przeznaczone na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd., z zaleceniem sposobów ich wykorzystania, mających na celu poprawę warunków bytowania zwierząt łownych, w tym zwiększanie naturalnej bazy żerowej,
- ⇒ wskazać obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona, uwzględniając w szczególności wyniki corocznych inwentaryzacji zwierzyny, wieloletnie i roczne plany łowieckie (w tym wykonywanie zadań z rocznych planów łowieckich), potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz przestrzenny rozkład szkód od zwierzyny),
- ⇒ wskazać, na podstawie wieloletniego planu łowieckiego dla rejonu hodowlanego, docelową wielkość populacji zwierząt łownych (w szczególności zwierzyny płowej).

Obiekty infrastruktury łowieckiej (bez ambon, paśników i lizawek) należy zamieścić na mapie przeglądowej oraz w LMN.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zagadnienia dotyczące infrastruktury technicznej należy omówić w części ogólnej planu u.l., gdzie kierunkowo należy opisać potrzeby w zakresie:

- ⇒ budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków,
- ⇒ wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- ⇒ budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- ⇒ budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- ⇒ urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

Należy podkreślić, że plan u.l. nie zawiera działań w zakresie infrastruktury mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani ingerencyjnymi (przekształcenie lub zmiana sposobu wykorzystania terenu). Plan u.l. określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów planu u.l.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa.

Rozdział „Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego” należy opracować w ujęciu ogólnym, bez potrzeby rozszerzania charakterystyki o ekspertyzę ekonomiczną w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie planu u.l.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca projektu planu u.l. obliczy orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa, według wzoru i zasad określonych w § 123 instrukcji u.l. oraz dokona ogólnych porównań i analiz.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

Wykonawca dokona aktualizacji istniejącego Programu Ochrony Przyrody (POP) zgodnie z § 110, 111, 112 IUL na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej.

Aktualizacja POP zostanie dokonana o następujące elementy:

- aktualizacja adresów występujących wszystkich form ochrony w nadleśnictwie,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji PSOZ i RDOŚ,
- weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie aktualnych form ochrony przyrody związanych z Naturą 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów zaliczonych do obszarów naturalnych.

Źródłem danych do aktualizacji POP będą:

- ⇒ dane wykonawcy prac z inwentaryzacji terenowej,
- ⇒ dane nadleśnictwa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa wykonana w 2007 r.,
- ⇒ dane służb właściwych RDOŚ – Regionalnych Konserwatorów Przyrody,
- ⇒ dane służb właściwych Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków,
- ⇒ dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000.

Przy aktualizacji POP należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) Powołane od 2003 r. oraz projektowane formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów).
- 2) Aktualny wykaz naturalnych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione, rzadkie, naturalne i z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:
  - wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonywanej w latach 2006-2008,
  - wyników prowadzonego na bieżąco monitoringu w zakresie ochrony przyrody,
  - aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez lokalne NGO-sy.
  - aktualnego wykazu i lokalizacji obszarów HCWF wyznaczonych przez Nadleśnictwo.

Wynikiem analiz i syntezy końcowej będą tabela XXII (którą należy opracować tylko dla gatunków chronionych objętych obszarami Natura 2000) i tabela XXIII.

17. Formy opracowania składników projektu planu u.l. w tym formy materiałów mapowych, ich wydruki i oprawa.

Egzemplarz dla DGLP (dwie teczki jako jeden komplet)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IA – ELABORAT wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w twardej oprawie (format A4)

Wykaz cięć wraz z tabelami, w tym wg obrębów leśnych - w oprawie miękkiej (format A4)

Mapę sytuacyjno-przeładową Nadleśnictwa w skali 1:50 000

Mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:25 000

⇒ cięć rębnych

⇒ drzewostanów

⇒ siedlisk

⇒ funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONŚ (w formacie PDF) baza TAKSATOR, baza SLMN

II - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:25 000

⇒ walorów przyrodniczych

⇒ rozmieszczenia chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt

⇒ zagrożeń przyrody oraz działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu lasu

⇒ gatunków, siedlisk przyrodniczych i obszarów NATURA 2000

Egzemplarz dla RDLP i dla Nadleśnictwa (dwa komplety)

Tom IA – ELABORAT wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4)

Tom II (podzielony na części A, B, C...) – Opis taksacyjny lasu oraz dołączone do ostatniej części tabele i wykazy – dla obrębu w oprawie twardej (format A4)

Tom III – Plany zagospodarowania lasu wraz z tabelami – dla obrębu w oprawie twardej (format A4)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:25 000

⇒ walorów przyrodniczych

⇒ rozmieszczenia chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt

⇒ zagrożeń przyrody oraz działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu lasu

⇒ gatunków, siedlisk przyrodniczych i obszarów NATURA 2000

II - Teczka twarda (dla obrębu) zawierająca:

Mapę sytuacyjno-przeładową Nadleśnictwa w skali 1:50 000

Nośnik elektroniczny CD/DVD (tylko w jednym z obrębów) zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONŚ (w formacie PDF oraz WORD), baza TAKSATOR,

baza SLMN, wszystkie mapy w formacie PDF

Mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:25 000

⇒ cięć rębnych (podklejona na płótnie i foliowana)

⇒ drzewostanów (podklejona na płótnie i foliowana)

⇒ siedlisk

⇒ funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego

⇒ ochrony lasu

⇒ ochrony przeciwpożarowej

⇒ zagospodarowania łowieckiego

⇒ nasiennictwa i selekcji

III - Teczka twarda (dla obrębu) zawierająca:

Mapy gospodarcze – komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1).

Mapę przeglądową obrębu leśnego w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.

Operaty dla poszczególnych leśnictw zawierające:

Opis taksacyjny lasu łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu w oprawie twardej (format A4).

Mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000

⇒ cięć rębnych w futerałach (podklejona na płótnie i foliowana)

⇒ drzewostanów

⇒ czysta

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4 – 3 komplety)

w oprawie miękkiej (bindowana) w teczce z mapą przeglądową obrębu w skali 1:25 000:

⇒ form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia

⇒ siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Dokumentacja na NTG, w tym materiały prezentowane na naradzie, dokumentacja projektu planu wraz z prognozą do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS i publicznego wyłożenia.

Dla nadleśnictwa, obrębów i leśnictw – należy określić zadania gospodarcze w rozmiarze powierzchniowym - [ha] (pow. manipulacyjna i do odnowienia) oraz masowym- [m³] (ogółem i liściaste), z wyszczególnieniem użytków rębnych (w tym: rębnie I, rębnie II, III, IV, niezaliczone do etatu powierzchniowego) oraz użytków przedrębnych (w tym: CP, TW, TP).

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, powinien zawierać:

⇒ propozycję zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000;

⇒ założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, to jest część B protokołu KZP;

⇒ mapy przeglądowe (wg obrębów leśnych w skali 1:25000) lub sytuacyjno-przeglądowe dla całego nadleśnictwa w skali 1:50000 (z zastrzeżeniem, że są na niej czytelne istotne szczegóły dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu), z oznaczeniem granic obszarów Natura 2000 (z podziałem na obszary ptasie i siedliskowe) oraz rozpoznanych granic ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 będzie zawierać:

- część opisową,

- część tabelaryczną,

- mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

W części opisowej prognozy zamieszczone zostaną w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń planu urządzenia lasu, to w prognozie zamieszczona zostanie informacja: „nie dotyczy projektu planu urządzeni lasu”.

Część opisowa prognozy zostanie podzielona na:

1) wprowadzenie (w tym: cel prognozy, podstawa prawna, źródła danych z wyspecyfikowaniem materiałów otrzymanych do celów prognozy od regionalnego dyrektora ochrony środowiska);

2) poszczególne rozdziały zawierające zasadniczą treść prognozy-zbiory zagadnień merytorycznych:

- informacje ogólne, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- informacje o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego lub regionalnych strategii i programów rozwoju) oraz o ich powiązaniach z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- analizy oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a, b, c, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem wyników odpowiednich analiz, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- działania ograniczające negatywny wpływ; opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektu planu urządzenia lasu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, nazywanej też w art. 55 ust. 3 pkt 5 i art. 55 ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku monitoringiem skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko.

3) końcowe podsumowanie (w tym: skład zespołu specjalistów opracowujących prognozę oraz streszczenie prognozy sporządzone w języku niespecjalistycznym, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

Część tabelaryczna zawierająca odpowiednie analizy w formie macierzy, na podstawie których formułowane zostaną podstawowe ustalenia prognozy. Należy w tym miejscu opracować następujące tabele:

- ⇒ tabela A: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa”;
- ⇒ tabela B: „Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych”;
- ⇒ tabela C: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela D: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela E: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”.

19. Inne zagadnienia specyficzne dla nadleśnictwa.

Zobowiązuje się Nadleśnictwo jak i wykonawcę projektu planu ul. do stałej i merytorycznej współpracy oraz zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji w trakcie całego okresu realizacji prac. Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji Nadleśnictwa i leśniczym, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień. Szczególnym przedmiotem uzgodnień oraz zestawień omawianych w trakcie odbiorów i kontroli prac, będzie:

- przyjęty w poszczególnych wyłączeniach TD,
- zaproponowane wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy pełnej i częściowej,
- drzewostany w KO i KDO,
- grunty leśne niezalesione - do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny),
- grunty leśne niezalesione – w produkcji ubocznej i pozostałe,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Wszelkie dodatkowe zagadnienia, które wynikną w trakcie prac nad projektem planu u.l. należy przedstawić podczas odbioru prac taksacyjnych i na posiedzeniu NTG.

protokolant: Paweł Soroczyński
korekta: Wydziały ZZ, ZO i ZH

Przewodniczący KZP:

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Sylwester Major

Akceptuję:

Dyrektor RDLP

DYREKTOR
mgr inż. Sławomir Cichoń

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla

Nadleśnictwa Bytów

na okres od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2024r.

oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) odbyła się w dniu 19 listopada 2014r. w siedzibie Nadleśnictwa, przy współudziale następujących osób:

Przewodniczący: Sylwester Major – Zastępca Dyrektora RDLP w Szczecinku

Członkowie:

- 1) Stanisław Walczak – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinku,
- 2) Grzegorz Herbaczewski – Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów RDLP w Szczecinku,
- 3) Jerzy Pytlak – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Szczecinku,
- 4) Anna Stachowiak – Naczelnik Wydziału Gospodarowania Ekosystemami RDLP w Szczecinku,
- 5) Paweł Soroczyński – Główny specjalista SL z Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinku,
- 6) Agnieszka Ramion-Harkawik – Starszy specjalista SL z Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinku,
- 7) Mirosław Matusiak – Główny specjalista SL z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku,
- 8) Waław Turzyński – Nadleśniczy Nadleśnictwa Bytów,
- 9) Krzysztof Rudnik – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytów,
- 10) Jerzy Sudoł – Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Bytów,
- 11) Ewa Sudoł - Starszy specjalista SL w Nadleśnictwie Bytów,
- 12) Katarzyna Głuszkiewicz - Starszy specjalista SL w Nadleśnictwie Bytów,
- 13) Marek Skierka - Specjalista SL w Nadleśnictwie Bytów,
- 14) Paweł Wolski - Specjalista SL w Nadleśnictwie Bytów,
- 15) Andrzej Grzybowski – Park Krajobrazowy Dolina Słupi,
- 16) Elwira Ahmad – Park Krajobrazowy Dolina Słupi,
- 17) Marcin Chac – Urząd Gminy w Bytowie,
- 18) Artur Toporek – Urząd Gminy w Czarnej Dąbrówce,
- 19) Arkadiusz Kośmiejca – Zakład Usług Leśnych,
- 20) Tadeusz Wagner – Dyrektor Oddziału BULiGL w Szczecinku,
- 21) Dariusz Bierbasz – Inspektor Urządzania w Oddziale BULiGL w Szczecinku,
- 22) Józef Sawicki – Kierownik Pracowni Urządzania Lasu w Oddziale BULiGL w Szczecinku,
- 23) Kamil Osowski – Starszy taksator Pracowni Urządzania Lasu w Oddziale BULiGL w Szczecinku.

Po zreferowaniu następująco:

- ⇒ analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referat Nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu u.l., informacja Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego w zakresie wyników kontroli okresowej,
- ⇒ wniosków w sprawie ogólnej ochrony lasu: referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
- ⇒ końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz projektu planu u.l.: referat wykonawcy projektu planu u.l. oraz koreferat Nadleśniczego, podjęto ustalenia w następujących kwestiach:

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l.

1. Przyjęto podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędzeniowych nie wnosząc uwag.
2. Zaakceptowano przedstawione założenia dotyczące ochrony środowiska oraz zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu – bez uwag.
3. Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, aktami normalizacji wewnętrznej LP, wytycznymi KZP, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Szczecinku.
4. Przedstawione przez wykonawcę projektu planu u.l. dane ewidencyjne przyjęto bez uwag. Wszystkie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych zostały wyjaśnione w trakcie realizacji prac i nie ma potrzeby rozstrzygnięć w tym zakresie.

Do projektu planu u.l. przyjęto stan danych ewidencyjnych na 01 stycznia 2015 r. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Bytów wynosi 23814,9190 ha. Po doliczeniu gruntów stanowiących współwłasność (0,7876 ha) ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 23815,7066 ha, w tym: obręb Borzytuchom - 10200,9469 ha, obręb Bytów - 7135,0808 ha, obręb Gołębia Góra - 6479,6789 ha. Według opisów taksacyjnych powierzchnia Nadleśnictwa Bytów, po zaokrągleniu do arów, wynosi 23815,71 ha, w tym obręb Borzytuchom 10200,95 ha, obręb Bytów 7135,08 ha, obręb Gołębia Góra 6479,68 ha.

5. Przyjęto bez uwag przedstawiony zestaw opracowań wykorzystanych w pracach nad projektem planu u.l. oraz zaakceptowano zakres ich wykorzystania.
6. Dotychczasowy podział powierzchniowy nie zmienił się. Zachowano także dotychczasową numerację oddziałów.
7. Zaakceptowano wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Bezwzględna wartość statystyk dla piersńcowego pola przekroju oraz wysokości były mniejsze od 2 i wyniosły odpowiednio 0,085 i 0,030. Błąd procentowy określenia miąższości dla obrębu Borzytuchom wyniósł 1,21%, dla obrębu Bytów 1,41% a dla obrębu Gołębia Góra 1,61%. Zespół Kontrolny przyjął całość pomiarów.
8. Uznano, że w związku z brakiem wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa stref uszkodzenia lasu nie należy zamieszczać w projekcie planu u.l. tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.
9. Mapę funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego w wersji przedstawionej przez wykonawcę projektu planu u.l. oceniono pozytywnie. Uwzględnia ona informacje uzyskane w toku prac urzędzeniowych w zakresach niezbędnych do wyszczególnienia zarówno na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu jak i na mapie zagospodarowania turystycznego.
10. Sformułowano następujące wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu:
  - w minionym okresie zagrożenie, jak i szkody ze strony szkodliwych owadów nie były znaczące, a ważniejsze występowanie oraz zwalczanie szkodników pierwotnych i wtórnych oraz szkodników upraw na obszarze Nadleśnictwa przedstawia tabela:

Gatunek szkodliwego owada	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Powierzchnia występowania w ha / Powierzchnia zwalczania w ha								
Szeliniak sosnowiec		188							
Smolik znaczony	30	30							
Brudnica mniszka				18				385	743/231
Poproch cetyniak	200			2422	533	793	130	607	54
Zwójki									70
Strzygonia choinówka				100					25
Kornik drukarz		231	1285/1285	111/111	108/108	1070/1070	1713/1713	1537/840	
Przyplaszczek granatek		350	312	16				16	
Smolik drągowinowiec			56						
Cetyńce			89						
Czterooczek świerkowiec			66						

- udział użytków przygodnych w użytkach rębnych wyniósł 9,6%, a w użytkach przedrębnych – 24,3%,
- udział pozyskanego posuszu, wywrotów i złomów w stosunku do ogólnego pozyskania stanowił 17,7%,
- udział drzewostanów porolnych stanowi około 28%, jednak nie obserwuje się znaczących szkód od chorób grzybowych - największe zagrożenie występuje od huby korzeniowej (szacunkowa powierzchnia od 700 ha w 2012r. do 925 ha w 2006r.),
- odnotowuje się niewielkie szkody abiotyczne powodowane przez przymrozki lub wysokie temperatury,
- największe szkody abiotyczne powodowane przez silne wywiałające wiatry odnotowano w 2012r. (30,32 ha zrębów sanitarnych).

11. Gospodarkę leśną za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l. oceniono następująco:

- zaplanowane na ubiegły okres zadania Nadleśnictwo wykonało dobrze,
- w pełni zrealizowano ustalony łączny rozmiar pozyskania grubizny (99,9%): w użytkowaniu rębnym – 89,2%, przedrębny – 111,5%,
- rozmiar powierzchniowy pielęgnowania drzewostanów (CPP, TW, TP) Nadleśnictwo zrealizowało w 98,6% ,
- zadania z zakresu hodowli lasu wykonywano prawidłowo i terminowo, zgodnie z potrzebami hodowlanymi,
- podejmowano konsekwentne i skuteczne działania w celu monitorowania zagrożeń oraz ograniczania i zapobiegania szkodom w drzewostanach,
- w zakresie gospodarki łowieckiej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa pozytywnie oceniono współpracę z kołami łowieckimi oraz nadzór nad tą gospodarką,
- zadania wynikające z programu ochrony przyrody realizowano ze szczególnym zaangażowaniem, wychodząc naprzeciw rosnącym wymogom formalno-prawnym w tym zakresie,
- zrealizowano szereg inwestycji w zakresie utrzymania odpowiedniej infrastruktury technicznej,
- stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako właściwy, ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako dobre i bardzo dobre,
-

→ w ubiegłym okresie Nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia.

12. Sformułowano końcowe wytyczne w sprawie organizacji prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000:
  - lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2006r. (DL.lp – 0233-8/06) w sprawie uznania lasów za ochronne,
  - projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ oraz PWIS z wnioskiem o uzyskanie opinii dotyczących projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym z ewentualnym zwołaniem KPP mającej charakter debaty publicznej,
  - ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o jego zatwierdzenie.
13. Dział poświęcony ochronie przeciwpożarowej został uzgodniony z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Bytowie i Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku.
14. Przyjęto, że od 1 stycznia 2015 r. będzie obowiązywał nowy, ujęty w projekcie planu u.l. podział na 15 leśnictw.

Część B

Projekt planu urządzenia lasu

1. Dane inwentaryzacyjne

- 1) Przyjęto następujący stan ewidencyjny Nadleśnictwa jako stan na 1 stycznia 2015 r.:

Zestawienie powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek ewidencyjnych wynikających z podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat	Obręb			Ogółem
	Borzytuchoń	Bytów	Gołębica Góra	
	powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
Borzytuchoń (12) współwłasność	5664,8385 0,2596			5664,8385 0,2596
miasto Bytów (24) współwłasność		8,3174 0,4511		8,3174 0,4511
Bytów (25)	926,5847	1280,0026	2089,1490	4295,7363
Czarna Dąbrówka (32)			3880,7633	3880,7633
Kończygłowy (42)	1739,2159			1739,2159
Parchowo (72)		94,9637	500,7666	595,7303
Studzienice (82) współwłasność		5751,2691 0,0769		5751,2691 0,0769
Tuchomie (102)	465,0617			465,0617

Gmina Powiat	Obręb			Ogółem
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
Razem powiat by- towski (01) współwłasność	8795,7008 0,2596	7134,5528 0,5280	6470,6789	22400,9325 0,7876
Dębica Kaszubska (32)	1404,9865		9,0000	1413,9865
Razem powiat słup- ski (12)	1404,9865		9,0000	1413,9865
Ogółem wojewódz- two Pomorskie (32) współwłasność	10200,6873 0,2596	7134,5528 0,5280	6479,6789	23814,9190 0,7876
Ogółem Nadleśnic- two współwłasność	10200,6873 0,2596	7134,5528 0,5280	6479,6789	23814,9190 0,7876

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych

Grupa użytku	Rodzaj użytku grunto- wego	Obręb			Nadleśnictwo
		Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
		powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5	6
I	Lasy	9720,7848	6782,5563	6071,4171	22574,7582
II	Grunty zadrzewione i zakrzewione	9,2482	10,8800	15,0191	35,1473
III	Użytki rolne	255,4191	185,5081	205,4068	646,3340
IV	Grunty pod wodami	9,7500	25,4800	16,9800	52,2100
V	Użytki ekologiczne				
VI	Tereny różne	1,4200	0,1200		1,5400
VII	Tereny zabudowane i zurbanizowane	2,6755	7,4052	6,8799	16,9606
VIII	Nieużytki	201,3897	122,6032	163,9760	487,9689
R-m II-VIII	Grunty niezaliczone do lasów	479,9025	351,9965	408,2618	1240,1608
Ogółem (I-VIII)		10200,6873	7134,5528	6479,6789	23814,9190
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych		0,2596	0,5280		0,7876
Ogółem Nadleśnictwo		10200,9469	7135,0808	6479,6789	23815,7066
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		16,1054	10,1357	0,5938	26,8349

Gruntów spornych brak. Wszystkie grunty Nadleśnictwa posiadają wpisy w księgach wieczystych.

- 2) Przedstawioną charakterystykę warunków przyrodniczych uznano za właściwą, obrazującą warunki działalności Nadleśnictwa, a w szczególności:
- ⇒ przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów,
  - ⇒ położenie geograficzne i wysokościowe,
  - ⇒ rzeźbę terenu,
  - ⇒ warunki glebowe, klimatyczne i wodne,
  - ⇒ zestawienie typów siedliskowych lasu,
  - ⇒ zestawienie przyjętych typów drzewostanów o kierunku gospodarczym i ochronnym,
  - ⇒ walory genetyczne lasu,
  - ⇒ stan środowiska przyrodniczego, w tym zestawienie obszarów chronionych i dominujących funkcji lasu.

Ważniejsze dane charakteryzujące te warunki przedstawione są w syntetycznej formie w dalszych zestawieniach.

Zestawienie powierzchni wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

Typy siedliskowe lasu	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra			
	pow. ha	udz. %	pow. ha	udz. %	pow. ha	udz. %	pow. ha	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bśw	2760,92	29,29	2213,96	33,60	2949,33	50,11	7924,21	36,18
Bw			2,16	0,03			2,16	0,01
Bb	6,49	0,07	30,87	0,47	26,46	0,45	63,82	0,29
BMśw	3780,68	40,11	1913,62	29,04	2187,40	37,16	7881,70	35,99
BMw	27,44	0,29	23,51	0,36	13,26	0,23	64,21	0,29
BMb	63,02	0,67	200,71	3,05	7,79	0,13	271,52	1,24
LMśw	1481,46	15,72	829,16	12,59	559,44	9,50	2870,06	13,11
LMw	15,28	0,16	11,19	0,17	7,22	0,12	33,69	0,15
LMb	37,33	0,40	5,36	0,08	2,59	0,04	45,28	0,21
Lśw	1146,75	12,16	1347,01	20,44	96,21	1,64	2589,97	11,83
Lw			1,05	0,02	3,19	0,05	4,24	0,02
OI	106,58	1,13	10,04	0,15	33,25	0,57	149,87	0,68
Ogółem	9425,95	100,00	6588,64	100,00	5886,14	100,00	21900,73	100,00

Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL)

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
Bśw	So	So 80-90	Brz i inne 10-20
Bw	So	So 80-90	Brz, Św i inne 10
	Św So	So 60, Św 30	Brz i inne 10
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So i inne 20
Bb	So	So 80-90	Brz i inne 10-20

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
BMśw	So	So 80	Bk 10, Db i inne 10
	Bk So	So 60-70, Bk 20-30	Db i inne 10
	Db So	So 70, Db 20	Bk i inne 10
	Św So	So 60, Św 30	Db i inne 10
BMw	So	So 70	Db 10, Św 10, Brz 10
	Św So	So 50, Św 30	Db i inne 20
	So Św	Św 50, So 30	Db i inne 20
	Św Brz	Brz 50, Św 30	So, Db 20
	Brz So	So 50, Brz 30	Św i inne 20
BMb	So	So 80	Brz 10, Św 10
	Brz So	So 60, Brz 30	Św i inne 10
LMśw	Bk	Bk 80	Db i inne 20
	Bk So	So 50, Bk 30	Db i inne 20
	Db So	So 50, Db 30	Bk i inne 20
	So Bk	Bk 50, So 30	Db, Md i inne 20
	So Db	Db 50, So 30	Bk, Md i inne 20
	Św Db	Db 50, Św 30	Bk, Brz i inne 20
LMw	So Db	Db 50 So 30	Św i inne 20
	Db So	So 50, Db 30	Św, Brz i inne 20
LMb	OI	OI 70	Brz i inne 30
Lśw	Bk	Bk 80	Db i inne 20
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i inne 20
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Md i inne 20
Lw	Db	Db 80	Js, Św i inne 20
OI	OI	OI 90	Js i inne 10

Przyjęte TD o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych

Leśne siedlisko przyrodnicze	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
9110-1	Bk	Bk 70	So 20, Db, Md, Czrp 10
9130-1	Bk	Bk 80	Db 10, Lp, Md, Czrp, Gb 10
9160	Db	Db 50	Bk 20, Gb 20, Lp, Czrp, Jb, Kl, Wz, Os 10
	Gb Db	Db 50, Gb 30	Bk 10, Lp, Jb, Gr 10
	Bk Db	Db 50, Bk 30	Gb 10, Lp, Jb, Gr 10
9190-2	So Db	Db 40 So 30	Bk 20, Brz 10
	Db	Db 90	Bk, Brz 10
	Bk Db	Db 60 Bk 30	So, Brz 10

Leśne siedlisko przyrodnicze	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %	
		gatunki panujące	gatunki domieszkowe
1	2	3	4
91D0-1*	Brz	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze Brz	
91D0-2*	So	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brzom, przy przewadze So	
91E0*	OI	OI 70	Wz 20, Js, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	Js OI**	OI 60, Js 30	Wz, Gb, Lp, Kl, Czm 10
	OI	OI 90	Js, Bst 10

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** typ drzewostanu do zastosowania po ustaniu zamierania jesionu

Na wniosek Nadleśnictwa Bytów na LSP 9110 i 9130 w gatunkach domieszkowych ujęto dodatkowo modrzewia (maksymalnie do 3% powierzchni).

Zestawienie obszarów chronionych i obiektów przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					9/4 %
				las (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerваты przyrody (na gruntach LP)	10	269,28	264,04	105,17	59	73,82	41	178,99	68
Park krajobrazowy	1	37040,00	15178,33	10097,49	95	579,73	5	10677,22	70
Obszary Natura 2000 – OSO	2	360007,60	18877,80	12702,39	95	690,92	5	13393,31	71
Obszary Natura 2000 – SOO	4	9789,47	5267,49	2478,90	86	409,88	14	2888,78	55
Pomniki przyrody	18	X	X	X	X	X	X	X	X
Ochrona gatunkowa - strefy ochrony	5	358,05	358,05	330,44	92	27,61	8	358,05	100
Gatunki chronionych i rzadkich roślin	56	X	X	X	X	X	X	X	X
Gatunki chronionych zwierząt	45	X	X	X	X	X	X	X	X
Siedliska przyrodnicze	1224 poddz	brak danych		2654,90	81	619,75	19	3274,65	X
Lasy ostoje różnorodności biologicznej	428 poddz	764,82	764,82	764,82	100	X	X	764,82	100

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp	Kategoria lasu	Obręb			Nadleśnictwo	%
		Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra		
		Pow. gruntów zal. i niezal. - ha				
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwy	30,26	37,62	33,89	101,77	0,5
2.	Lasy ochronne - razem	1988,92	1089,93	2486,57	5565,42	25,4
	w tym:					
	Lasy glebochronne	89,34	24,36		113,70	0,5
	Lasy wodochronne	1709,94	1023,57	2329,44	5062,95	23,1
	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	3,82			3,82	0,0
	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne			9,14	9,14	0,0
	Lasy stanowiące drzewostany nasienne	38,80	26,00		64,80	0,3
	Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne		16,00		16,00	0,1
	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	147,02		62,94	209,96	1,0
	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne			85,05	85,05	0,4
3.	Lasy gospodarcze	7406,77	5461,09	3365,68	16233,54	74,1
OGÓLEM		9425,95	6588,64	5886,14	21900,73	100,0

3) Przyjęto bez uwag charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej, określającą realia ekonomiczne działalności Nadleśnictwa. Szczegółowo przedstawiona została:

⇒ syntetyczna ocena warunków ekonomicznych, obejmująca ocenę ekonomiczną regionu oraz charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi,

⇒ charakterystyka warunków ekonomicznych, obejmująca opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych oraz zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa będzie przedstawiona w tabeli XX (na podstawie danych Nadleśnictwa).

4) Nie wniesiono również uwag do charakterystyki stanu lasu oraz analizy stanu zasobów drzewnych, które przyjęto jako w pełni obrazujące parametry stanu lasu i jego zasobów. Szczegółowo omówiono w nich:

⇒ strukturę gatunkową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia według panujących i rzeczywistych gatunków drzew,

⇒ strukturę wiekową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia drzewostanów w klasach i podklasach wieku,

⇒ strukturę bonitacji drzewostanów,

⇒ spodziewany tabelaryczny bieżący roczny przyrost miąższości,

- ⇒ uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny,
- ⇒ wybrane grupy drzewostanów (KO, KDO, drzewostany do przebudowy),
- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów,
- ⇒ stan uszkodzeń drzewostanów,
- ⇒ jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów,
- ⇒ grunty leśne niezalesione.

Syntetyczną formę ważniejszych danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych przedstawiają dalsze tabele:

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytucho		Bytów		Gołębia Góra			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	7315,65	78,92	4631,34	71,38	5387,85	93,16	17334,84	80,48
Md	108,27	1,17	40,72	0,63	9,39	0,16	158,38	0,74
Św	281,28	3,04	70,09	1,08	25,30	0,44	376,67	1,75
Jd	3,55	0,04					3,55	0,02
Dg			5,58	0,09	1,09	0,02	6,67	0,03
Bk	875,07	9,44	1264,91	19,50	120,14	2,08	2260,12	10,49
Db	178,93	1,93	135,20	2,08	103,58	1,79	417,71	1,94
Dbs	3,38	0,04	9,48	0,15			12,86	0,06
Dbb	77,47	0,84	48,87	0,75	4,99	0,09	131,33	0,61
Dbc	1,60	0,02			3,79	0,06	5,39	0,03
Kl			0,12	0,00	0,29	0,00	0,41	0,00
Js	0,90	0,01					0,90	0,00
Gb	7,97	0,09	4,18	0,06	1,50	0,03	13,65	0,06
Brz	270,30	2,92	254,84	3,93	88,84	1,54	613,98	2,85
OI	142,30	1,54	16,90	0,26	36,62	0,63	195,82	0,91
Os			5,76	0,09			5,76	0,03
Razem	9266,67	100,00	6487,99	100,00	5783,38	100,00	21538,04	100,00
Grunty niezalesione	159,28	X	100,65	X	102,76	X	362,69	X
Ogółem	9425,95	X	6588,64	X	5886,14	X	21900,73	X

Zestawienie miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	O b r ę b						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	1986552	80,02	1005925	74,49	1366613	94,18	4359090	82,49
Md	33935	1,37	6305	0,47	1795	0,12	42035	0,80
Św	71941	2,90	17590	1,30	7920	0,55	97451	1,84
Jd	1730	0,07					1730	0,03
Dg			1000	0,07	600	0,04	1600	0,03
Bk	221709	8,93	238848	17,69	20444	1,41	481001	9,10
Db	42783	1,72	19347	1,43	20696	1,43	82826	1,57
Dbs	40	0,00	132	0,01			172	0,00
Dbb	28375	1,14	11986	0,89	1925	0,13	42286	0,80
Dbc					205	0,01	205	0,00
Kl			10	0,00	75	0,01	85	0,00
Js	290	0,01					290	0,01
Gb	1940	0,08	1030	0,08	200	0,01	3170	0,06
Brz	60108	2,42	44774	3,31	21865	1,51	126747	2,40
OI	33219	1,34	2770	0,20	8716	0,60	44705	0,85
Os			770	0,06			770	0,02
Razem	2482622	100,00	1350487	100,00	1451054	100,00	5284163	100,00
Grunty nizal- sione	2735		1617		1368		5720	
Ogółem	2485357		1352104		1452422		5289883	

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obwód						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płazowiny								
halizny i zręby	139,02	1,47	76,93	1,17	78,44	1,33	294,39	1,34
w prod. ubocz.	1,02	0,01	6,52	0,10	6,59	0,11	14,13	0,06
pozostałe	19,24	0,20	17,20	0,26	17,73	0,30	54,17	0,25
la	550,02	5,84	403,93	6,13	380,55	6,47	1334,50	6,09
lb	542,52	5,76	380,94	5,78	344,20	5,85	1267,66	5,79

Klasa wieku	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ila	529,93	5,62	448,14	6,80	341,45	5,80	1319,52	6,03
IIb	768,93	8,16	820,82	12,46	357,56	6,07	1947,31	8,89
IIIa	1070,25	11,35	699,66	10,62	489,00	8,31	2258,91	10,31
IIIb	1035,01	10,98	743,35	11,28	854,70	14,52	2633,06	12,02
IVa	784,93	8,33	594,87	9,03	450,26	7,65	1830,06	8,36
IVb	839,57	8,91	401,73	6,10	761,97	12,95	2003,27	9,15
Va	1693,50	17,96	1230,66	18,68	952,39	16,17	3876,55	17,69
Vb	410,90	4,36	252,61	3,83	231,14	3,93	894,65	4,09
VI	343,49	3,64	185,41	2,81	376,97	6,40	905,87	4,14
VII i starsze	225,94	2,40	45,46	0,69	72,19	1,23	343,59	1,57
KO	395,73	4,20	269,81	4,10	171,00	2,91	836,54	3,82
KDO	75,95	0,81	10,60	0,16			86,55	0,40
Razem	9425,95	100,00	6588,64	100,00	5886,14	100,00	21900,73	100,00

Zestawienie miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płatowiny								
halizny i zręby	2501	0,10	1417	0,10	1127	0,08	5045	0,10
w prod. ubocz	6	0,00	20	0,00	20	0,00	46	0,00
pozostałe	228	0,01	180	0,01	221	0,02	629	0,01
przestoje	19232	0,77	11317	0,84	9099	0,63	39648	0,75
Ia	150	0,01	60	0,00	145	0,01	355	0,01
Ib	4200	0,17	2280	0,17	3835	0,26	10315	0,19
IIa	77195	3,11	42165	3,12	50360	3,47	169720	3,21
IIb	137545	5,53	131630	9,74	70495	4,85	339670	6,42
IIIa	294580	11,85	148090	10,95	111325	7,66	553995	10,47
IIIb	323560	13,02	191550	14,17	244260	16,82	759370	14,36
IVa	255565	10,28	153445	11,35	136125	9,37	545135	10,31
IVb	291985	11,75	108145	8,00	236620	16,29	636750	12,04
Va	583460	23,48	337980	25,01	291010	20,03	1212450	22,90

Klasa wieku	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębia Góra		m ³	%
	m ³	%	m ³	%	m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vb	148335	5,97	85655	6,33	80840	5,57	314830	5,95
VI	135490	5,45	60880	4,50	142145	9,79	338515	6,40
VII i starsze	86745	3,49	12220	0,90	26025	1,79	124990	2,37
KO	104490	4,20	61940	4,58	48770	3,36	215200	4,07
KDO	20090	0,81	3130	0,23			23220	0,44
Razem	2485357	100,00	1352104	100,00	1452422	100,00	5289883	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Obręb			Nadleśnictwo		
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra			
	Powierzchnia w ha			% ogółem	% dla So	
1	2	3	4	5	6	7
IA	810,98	452,50	443,46	1706,94	7,93	9,85
I	4437,54	3202,68	2031,87	9672,09	44,90	44,97
II	3561,70	2547,83	3039,29	9148,82	42,48	43,78
III	449,32	260,74	256,36	966,42	4,49	1,27
IV	7,13	24,24	12,40	43,77	0,20	0,13
Razem	9266,67	6487,99	5783,38	21538,04	100,00	100,00

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Obręb			Nadleśnictwo razem
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	Powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
Drzewostany w klasie odnowienia	395,73	269,81	171,00	836,54
Drzewostany w klasie do odnowienia	75,95	10,60		86,55
Drzewostany do przebudowy	168,48	146,33	52,98	367,79
w tym:				
A – do pilnej przebudowy pełnej	121,68	75,60	30,56	227,84
B – do stopniowej przebudowy pełnej				
C – do przebudowy częściowej	46,80	70,73	22,42	139,95

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Obwód						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	7875,41	84,99	5817,75	89,67	5319,88	91,98	19013,04	88,28
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1126,66	12,16	575,05	8,86	449,71	7,78	2151,42	9,99
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	264,60	2,85	95,19	1,47	13,79	0,24	373,58	1,73
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	9266,67	100,00	6487,99	100,00	5783,38	100,00	21538,04	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Nadleśnictwo łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Powierzchnia drzewostanów w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	2330,08	549,97	108,81	5,98							2994,84
Grzyby	810,85	131,12	33,60	1,62		1,85					979,04
Zwierzyzna	1563,56	671,95	435,69	136,60	54,83	7,76	3,60	0,59	5,21		2879,79
Pożar	13,29										13,29
Klimat	102,60	15,02	1,10								118,72
Wodne		3,69	11,21								14,90
Inne	11,90										11,90
Ogółem	4832,28	1371,75	590,41	144,20	54,83	9,61	3,60	0,59	5,21		7012,48
% udziału	68,9	19,6	8,4	2,1	0,8	0,1	0,0	0,0	0,1		100,0

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Rodzaj powierzchni	Obwód			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębica Góra	
	powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
Do odnowienia - razem	139,02	76,93	78,44	294,39
w tym: halizny	4,32			4,32
zręby	134,70	76,93	78,44	290,07
płazowiny				
W produkcji ubocznej - razem	1,02	6,52	6,59	14,13
w tym: plantacje choinek				
plantacje krzewów				
poletka łowieckie	1,02	6,52	6,59	14,13

Rodzaj powierzchni	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	powierzchnia w ha			
1	2	3	4	5
Pozostałe - razem	19,24	17,20	17,73	54,17
w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	18,17	13,49	17,73	49,39
objęte szczególnymi formami ochrony				
przewidziane do małej retencji	1,07	3,71		4,78
wylesienia na gruntach wył. z prod.				
OGÓŁEM	159,28	100,65	102,76	362,69

2. Dane planistyczno-prognostyczne

- 1) Przedstawiony projektowany podział na gospodarstwa przyjęto bez uwag.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gospodarstw

Gospodarstwo	Obręb			Nadleśnictwo	
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra		
	powierzchnia – ha			miąższość – m ³ brutto	
1	2	3	4	5	6
1. Specjalne (S)	<u>728,19</u> 197385	<u>638,44</u> 132415	<u>686,30</u> 191030	<u>2052,93</u> 520830	<u>9,5</u> 9,9
2. Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1559,09</u> 413045	<u>761,58</u> 154630	<u>1823,06</u> 462760	<u>4143,73</u> 1030435	<u>19,3</u> 19,7
3. Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>6979,39</u> 1852960	<u>5087,97</u> 1052125	<u>3274,02</u> 788165	<u>15341,38</u> 3693250	<u>71,2</u> 70,4
w tym: Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>3749,74</u> 993075	<u>2952,88</u> 624820	<u>2192,61</u> 551350	<u>8895,23</u> 2169245	<u>41,3</u> 41,4
Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>3229,65</u> 859885	<u>2135,09</u> 427305	<u>1081,41</u> 236815	<u>6446,15</u> 1524005	<u>29,9</u> 29,0
Ogółem grunty zalesione	<u>9266,67</u> 2463390	<u>6487,99</u> 1339170	<u>5783,38</u> 1441955	<u>21538,04</u> 5244515	<u>100,0</u> 100,0

- 2) Zaakceptowano przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew, zgodne z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

Przyjęte przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew

Gatunek	Wiek rębności
Db, Js	140
Jd	120
Bk	110
So, Md	100

Gatunek	Wiek rębności
Św, Dg	90
Brz, Ol, Gb, Lp, Kl, Ak	80
Os, Ol odroślowa	60
Ols, Tp	40

- 3) Zaprezentowany podział lasu na ostępy przyjęto bez uwag, jako spełniający wymogi zachowania ładunku przestrzennego i czasowego. Lasy podzielono na 580 ostępów stałych. Dodatkowo, w celu przyspieszenia procesu odnowienia w blokach drzewostanów rębnych, w niektórych oddziałach planowano cięcia w ramach tak zwanych ostępów przejściowych (22 ostępy). Poza tym zastosowano dwa wręby.
- 4) Proponowany rozmiar użytkowania rębego na okres obowiązywania planu uznano jako zapewniający pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Etaty miąższościowe brutto na okres obowiązywania planu w poszczególnych gospodarstwach przedstawiają się następująco:

obręb Borzytuchom:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **14902 m³**,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **62176 m³**, stanowiący 109 % miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **173556 m³** na powierzchni 530,07 ha, jako etat zbliżony do optymalnego etatu powierzchniowego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **107769 m³**, równy etatowi optymalnemu;

obręb Bytów:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **3376 m³**,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **14690 m³**, stanowiący 104 % miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **97358 m³** na powierzchni 368,14 ha, jako etat zbliżony do etatów optymalnych: miąższościowego i powierzchniowego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **66249 m³**, stanowiący 106% etatu optymalnego;

obręb Gołębia Góra:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **7539 m³**,

- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **66925 m³**, stanowiący 109 % miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **97249 m³** na powierzchni 316,73 ha, jako etat zbliżony do optymalnego etatu powierzchniowego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **38193 m³**, jako etat zbliżony do etatu według okresów uprzątnięcia w KO i KDO.

Zestawienie użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręb						Nadleśnictwo	
	Borzytuchom		Bytów		Gołębica Góra		ha	m ³ brutto netto
	ha	m ³ brutto netto	ha	m ³ brutto netto	ha	m ³ brutto netto		
Uprzątnięcie płazowin								
Uprzątnięcie nasienników i przestojów		<u>730</u> 633		<u>657</u> 565		<u>160</u> 133		<u>1547</u> 1331
Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	3,45	<u>514</u> 439	11,80	<u>1777</u> 1539	2,97	<u>203</u> 175	18,22	<u>2494</u> 2153
Łącznie	3,45	<u>1244</u> 1072	11,80	<u>2434</u> 2104	2,97	<u>363</u> 308	18,22	<u>4041</u> 3484

Zestawienie użytkowania rębego przyjętego na okres realizacji planu

Wyszczególnienie	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębica Góra	
	m ³ brutto netto			
1	2	3	4	5
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	<u>358403</u> 305946	<u>181673</u> 154810	<u>209906</u> 177213	<u>749982</u> 637969
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	<u>17920</u> 15297	<u>9084</u> 7740	<u>10495</u> 8861	<u>37499</u> 31898
Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	<u>1244</u> 1072	<u>2434</u> 2104	<u>363</u> 308	<u>4041</u> 3484
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębego	<u>377567</u> 322315	<u>193191</u> 164654	<u>220764</u> 186382	<u>791522</u> 673351

- 5) Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego na okres obowiązywania planu przyjęto w wysokości **725000m³** brutto (580000 m³ netto), to jest na poziomie ok. 65% spodziewanego tablicowego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego przyjętego na okres realizacji planu

Obręb	CPP	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem	
	Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5	6
Borzytuchom	-	1140,48	5136,32	6276,80	6276,80
Bytów	-	976,99	3056,01	4033,00	4033,00
Gołębia Góra	-	634,94	3307,05	3941,99	3941,99
Ogółem	-	2752,41	11499,38	14251,79	14251,79

6) Miąższościowy rozmiar użytków głównych

Kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
	m ³ brutto netto			
1	2	3	4	5
Rębne	<u>377567</u>	<u>193191</u>	<u>220764</u>	<u>791522</u>
	322315	164654	186382	673351
Przedrębne	<u>330000</u>	<u>200000</u>	<u>195000</u>	<u>725000</u>
	264000	160000	156000	580000
Ogółem	<u>707567</u>	<u>393191</u>	<u>415764</u>	<u>1516522</u>
	586315	324654	342382	1253351

7) Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych na okres obowiązywania planu przyjęto bez uwag.

Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu na okres realizacji planu

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
1	2	3	4	5
I. Odnowienia i zalesienia otwarte	694,70	402,73	459,70	1557,13
w tym:				
- halizn, płazowin, zrębów	139,02	76,93	78,44	294,39
- gruntów nieleśnych	16,10	10,14	0,60	26,84
- zrębów projektowanych (80% powierzchni z tabeli XVIII) *	539,58	315,66	380,66	1235,90
II. Odnowienia pod osłoną	346,80	237,69	184,22	768,71
w tym:				
- przy rębniach złożonych	330,63	174,23	160,35	665,21
- podsadzenia (wpr. II ptr.)	6,82	17,96	22,42	47,20
- dolesianie luk i przerzedzeń	9,35	45,50	1,45	56,30

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo
	Borzytuchom	Bytów	Gołębia Góra	
1	2	3	4	5
III. Poprawki i uzupełnienia	157,38	98,71	97,29	353,38
w tym:				
- w uprawach i młodnikach	1,15	2,65	0,70	4,50
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (15%)*	156,23	96,06	96,59	348,88
IV. Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00	0,00	0,00
V. Pielęgnowanie	1840,01	1325,52	1145,05	4310,58
w tym: pielęgnowanie upraw (PU)	1133,25	687,77	670,86	2491,88
w tym:				
- pielęgnowanie gleby	953,58	496,48	558,53	2008,59
w tym: w zainwentaryzowanych uprawach na pow. otwartych - obligatoryjne	158,82	81,99	101,92	342,73
w zainwentaryzowanych odnowieniach podokapowych	28,80	4,35	3,13	36,28
w uprawach projektowanych na haliznach, płazowinach, zrębach z ub. okresu i gruntach do zalesienia	133,65	60,21	67,77	261,63
na istniejących powierzchniach międzygniazdowych	23,16	7,01	7,00	37,17
w uprawach projektowanych w wyniku realizacji rębni zupełnych (70%)*	377,71	220,96	266,46	865,13
w uprawach projektowanych w wyniku realizacji rębni złożonych (70%)*	231,44	121,96	112,25	465,65
- czyszczenia wczesne (CW)	179,67	191,29	112,33	483,29
w tym: w zainwentaryzowanych uprawach na pow. otwartych - obligatoryjne	134,90	143,32	84,43	362,65
w zainwentaryzowanych odnowieniach podokapowych	44,77	31,25	21,45	97,47
w uprawach nowo zakładanych		16,72	6,45	23,17
- pielęgnowanie młodników (CP)	706,76	637,75	474,19	1818,70
VI. Melioracje	938,70	613,95	650,33	2202,98
w tym:				
- wodne	0,00	0,00	0,00	0,00
- agrotechniczne	938,70	613,95	650,33	2202,98

*redukcje zadań przyjętych na 10-lecie zgodna z ustaleniami KZP oraz NTG

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 705,38 ha.

- 8) Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto bez uwag.
- 9) Przedstawione kierunkowe zadania z ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.
- 10) Określone potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji przyjęto bez uwag.
- 11) Zaprezentowany program ochrony przyrody po weryfikacji i aktualizacji przyjęto bez uwag.

- 12) Zaakceptowano formę, zakres i szczegółowość prognozy oddziaływania przedmiotowego projektu planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000 bez uwag.
- 13) Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego:

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2024 r.

Obwód	Miąszość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Spodziewany przyrost miąszości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąszość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąszość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m ³ brutto					
1		2	3	4	5
Borzytuchom	2482622	616600	707567	2391655	258
Bytów	1350487	365000	393191	1322296	204
Gołębica Góra	1451054	349100	415764	1384390	239
Razem Nadleśnictwo	5284163	1330700	1516522	5098341	237

3. Podsumowanie prac nad projektem planu u.l.

- 1) Uznano, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są właściwe. Zalecono, by ogół materiałów zweryfikować i zaktualizować zgodnie z zapisami niniejszego protokołu.
- 2) Przedstawiono skład osobowy pracowników wykonawcy realizujących i kontrolujących prace.
- 3) Wygłoszono wzajemne grzecznościowe podziękowania za wkład pracy i zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem szczegółowych uzgodnień na różnych etapach realizacji prac.

Na tym Naradę Techniczno-Gospodarczą zakończono.

protokolował: Józef Sawicki, BULiGL Oddział w Szczecinku
korekta: RDLP w Szczecinku

Przewodniczący NTG:

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Sylwester Major

Akceptuję
Dyrektor RDLP:

DYREKTOR
mgr inż. Sławomir Cichoń

MINISTER ŚRODOWISKA

DL.Ip - 0233 - 8 / 06

DECYZJA

Na podstawie art.16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7 marca 2006 r., postanawia się, co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego, z dniem bezpośrednio poprzedzającym dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Bytów, określone w zarządzeniu nr 74 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 marca 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Bytów.
- II. Uznaje się za ochronne, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 6 113 ha, położone w Nadleśnictwie Bytów, w obrębach leśnych: Borzytuchom, Bytów, Gołębia Góra, wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1995 – 2004 zatwierdzonego zarządzeniem nr 28 MOŚZNIŁ z 27 lutego 1998 r, jak niżej:
  - 1) w obrębie leśnym Borzytuchom, o powierzchni 1 989 ha, w tym:
    - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 89 ha, w oddziałach: 1, 2, 10a, 20, 201;
    - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 710 ha, w oddziałach: 11a,b,d-g,i, 12, 13, 22-25, 28b-d, 29, 30, 33, 34, 36l,m, 37l-n, 38, 39a-c,f, 40a,b, 44, 45, 51, 53b-f,h, 54a-c,f, 57a,b,f-h, 66-69, 70a, 76h, 84-93, 106-109, 117-120, 126-131, 138-146, 146Aa-c,f,h-j, 147, 147Aa-h, 148, 148A, 149, 149A, 150, 150A, 151, 152, 159, 169c,d,g,i, 184, 193i,k, 204, 208, 211, 219c, 226, 227, 237c, 238, 239, 254b, 255, 271k,m,n,r, 288b,c,f,g, 296g,j,m,n, 297, 299, 301a,b,n, 302, 304d,f,k, 305;
    - c) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego, o powierzchni łącznej 39 ha, w oddziałach: 181b, 225a;
    - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 4 ha, w oddziale 345b,f;
    - f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 147 ha, w oddziałach: 61c-f, 77, 251d-h, 252d-h, 268, 269;
  - 2) w obrębie leśnym Bytów, o powierzchni łącznej 1 090 ha, w tym:
    - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 24 ha, w oddziale 69A;
    - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 024 ha, w oddziałach: 16, 17, 19h-j,l, 21-28, 30, 32, 35a-c, 36-38, 40, 41, 44t,w, 47a-i, 51, 59g,o, 66, 70, 74-76, 78Aa-g, 89, 90, 98b,d, 99-102, 117, 133, 149, 151, 152, 179, 180, 194, 202-205, 220a,d, 233, 245, 257, 287;
    - c) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego, o powierzchni łącznej 26 ha, w oddziałach: 147b, 234b, 235a;
    - d) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego, wodochronne - o powierzchni łącznej 16 ha, w oddziale 220c;
  - 3) w obrębie leśnym Gołębia Góra, o powierzchni łącznej 3 034 ha, w tym:
    - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 2 875 ha, w oddziałach: 26, 34, 46, 51, 69a-h, 71, 72, 80, 83, 86, 90, 96, 101, 102, 126, 134-137, 148-151, 165-168, 181-184, 188i, 194, 208, 209, 215, 216, 220, 221, 224, 237, 238, 244a-c,l, 247, 254, 262, 264, 265, 274-277, 283, 284, 286, 291, 292, 294, 295, 299-303, 304d,f, 306b,l, 307a-d,g-j, 308a,b,f-m, 309a,b,d-i, 310a,b,d,f, 311a,b,d,f, 312f,h, 313f,i-l, 320-323, 327, 328, 337b, 338a-c, 346-348, 351, 352b-d,i-k, 353a-g,i,j, 354a-d,g, 356-371, 379-396, 397b,c, 398-406, 427-436, 457, 458, 458A, 459, 462, 463, 478, 478At-x, 485, 486B, 492, 494a-c,f,g, 495, 496, 497a,n-p;
    - b) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 64 ha, w oddziałach: 259f-i, 260d-h, 261c, 376a-g, 377a-d, 378a;

- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej 85 ha, w oddziałach: 304a-c,h,i, 305a,i, 306a,d,g-k, 330c, 331a-c, 332a,b, 494i-k,m,n, 497c-g, i-m;
- d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej 10 ha, w oddziałach: 69j,k, 263.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych pismem z dnia 7 marca 2006 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie lasów Nadleśnictwa Bytów charakteru ochronnego, określonych zarządzeniem nr 74 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 marca 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP, Nadleśnictwa Bytów, ze względu na aktualizację zasięgu i położenia lasów ochronnych w tym nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie;

- uznanie za ochronne lasów tego Nadleśnictwa, o powierzchni łącznej 6 113 ha, w obrębach leśnych: Borzytuchom, Bytów, Gołębja Góra, wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1995 – 2004 zatwierdzonego zarządzeniem nr 28 MOŚZNiL z 27 lutego 1998 r., których położenie i powierzchnia zaktualizowana została według aktualnych danych oraz zweryfikowana merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych.

Przedkładany wniosek uzyskał pozytywną opinię Rady Gminy w Tuchomiu z wyłączeniem oddziału nr 299. Częściowo negatywnej opinii Rady Gminy w Tuchomiu nie uwzględniono, bowiem uznania lasu za wodochronny w niczym nie ogranicza jego dostępności dla ludności. Rady Gmin w: Kołczygłowych, Studzienicach i Parchowie zaopiniowały negatywnie wniosek o uznanie lasów za ochronne. Negatywna opinia Rady Gmin w: Kołczygłowych, Studzienicach i Parchowie została uzasadniona uszczupleniem dochodu budżetu gminy. Negatywnych opinii Rad Gmin: Kołczygłowy, Studzienice i Parchowo nie uwzględniono, bowiem nie odnoszą się one do merytorycznej zasadności uznania lasów za ochronne. Kwestie rekompensowania gminom utraty części dochodów regulują przepisy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W terminie ustawowym nie wydały swojej opinii Rady Gmin w: Borzymtuchomiu, Dębnicy Kaszubskiej, Bytowie i Czamej Dąbrówce.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Urząd Gminy Borzytuchom,
2. Urząd Gminy Dębica Kaszubska,
3. Urząd Gminy Kołczygłowy,
4. Urząd Gminy Tuchomie,
5. Urząd Gminy Studzienice,
6. Urząd Gminy Czarna Dąbrówka,
7. Urząd Gminy Parchowo,
8. Urząd Miasta i Gminy Bytów.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
78-400 Szczecinek
ul. Mickiewicza 2

Zgodność z oryginałem
stwierdzam:

26. 11. 2010

Szczecinek dnia .....

Starszy specjalista
Służby Leśnej
ds. zarządzania lasu
mgr inż. Paweł Soboczyński

7.4. Tabele		Strona
Podział na leśnictwa	-	296
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	- 297
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	- 310
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	- 313
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	- 318
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	- 325
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu ..	- 331
Tabela nr VIIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy	- 337
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	- 338
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	- 339
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	- 341
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	- 344
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	- 345
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	- 347
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	- 348
Tabela nr XIX	Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	- 349
Tabela nr XX	Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego	- 350

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]				Zadania na I 10-lecie		
			gr. leśne zalesione i niezal.	gr. związ. z gosp. leśną	gr. nieleśne	razem	użytkowanie		odnowienia i zalesienia ha
							rębne m ³ netto	przedrębne ha/m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obręb Borzytuchom									
1	GAŁĘZOWO 11i	1A,1B,3-7,11-17,21-29,35-43,52-58, 68-75,92-97,118-120.	1422,96	38,81	49,15	1510,92	49115	<u>1002,58</u> 39610	154,81
2	GAŁĘŻNIA 32f	1,2,8-10,18-20,30-34,44-51,59-67,76-87,98-108,121-127,146,147,148, 149,150.	1497,86	64,94	70,49	1633,29	50444	<u>935,77</u> 36610	166,68
3	NIEDARZYNO 307Ac	88-91,109-117,132-145,160-171,185-193,195-199,307A,355-369.	1788,12	48,30	128,29	1964,71	52780	<u>1170,64</u> 47029	222,77
4	ŚWIERKÓWKO 320o	200-212,306,307,308-313,313A,314-345.	1236,57	28,66	93,45	1358,68	43476	<u>773,35</u> 28013	119,61
5	JUTRZENKA 243l	128-131,146A,147A,148A,149A,150A, 151-159,172-184,213-255.	1827,79	65,62	52,20	1945,61	70369	<u>1185,91</u> 52708	219,81
6	MODRZEWO 256i	256-305,346-354.	1652,65	48,48	86,61	1787,74	56131	<u>1208,55</u> 60030	157,82
Razem obręb Borzytuchom			9425,95	294,81	480,19	10200,95	322315	<u>6276,80</u> 264000	1041,50
Obręb Bytów									
8	JABŁOŃCZ 59s	2,3,3A,4-28,30,32-42,49B,50-56,56A, 56B,57-66.	1420,57	33,48	94,18	1548,23	25442	<u>873,56</u> 32493	113,69
9	CZARNA DĄBROWA 88h	43-49,49A,70-78,78A,78B,79-90,90A, 90B,91-102,107,107A,107B, 108-116.	1191,53	41,44	80,23	1313,20	24820	<u>820,67</u> 29811	109,87
10	ZIELONY DWÓR 125k	67-69,69A,103-106,117-127,137-152, 163-172,183-187.	1185,29	27,97	53,70	1266,96	42155	<u>630,04</u> 26395	121,39
11	RÓG 160h	128-136,153-162,173-182,188-204,209-214,220-226,233-239.	1368,83	48,69	87,35	1504,87	27494	<u>956,06</u> 40794	123,59
12	KOŻLICE 275f	205,207,208,215-219,227-232,240-287.	1422,42	42,33	37,07	1501,82	44743	<u>752,67</u> 30507	171,88
Razem obręb Bytów			6588,64	193,91	352,53	7135,08	164654	<u>4033,00</u> 160000	640,42
Obręb Gołębia Góra									
16	UNICHOWO 221j	137-139,151-156,167-174,182-193,209-223,238-243,277-294,305-322.	1679,58	47,80	143,88	1871,26	58626	<u>1093,00</u> 42122	203,83
17	OBROWO 346h	244-247,250-254,258-263,295-304,323-330,346-354,375-387,423-432,454-458,478.	1437,91	58,79	97,40	1594,10	45118	<u>916,24</u> 36760	172,92
18	CZAPLE 495i	389-391,403-409,433-443,458A,459-473,473A,474,478A,485,486,486A,486B,487,487A,487B,488-497,499.	1352,71	32,89	80,19	1465,79	28177	<u>1009,84</u> 37924	102,26
19	MIEDZIERZA 396g	331-345,355-371,388,392-402,410-420,444-452,498.	1415,94	45,77	86,82	1548,53	54461	<u>922,91</u> 39194	164,91
Razem obręb Bytów			5886,14	185,25	408,29	6479,68	186382	<u>3941,99</u> 156000	643,92
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO BYTÓW (siedziba – 49Bd)			21900,73	673,97	1241,01	23815,71	673351	<u>14251,79</u> 580000	2325,84

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Bytów (11-03)

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	24	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25
	Obszar ewidencyjny	1	2	3	4	5	6	7	8	9		99	104	105		1	2	3	4	5	8	9
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1. Lasy - razem		340,1700	249,1281	106,6800	1380,8000	1178,7100	195,6100	85,6286	1505,3673	358,2500	5400,3440	0,8470	0,3986	6,5428	7,7884	484,0564	1331,3763	176,7164	126,8400	1,5800	497,4800	823,6431
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		331,7742	239,7500	102,0374	1321,4838	1105,3911	190,1033	84,8874	1403,7293	348,4707	5127,6272	0,8470		6,5428	7,3898	470,1753	1273,5606	170,5459	123,7628	1,5800	473,9792	801,9514
1) drzewostany		331,7742	239,7500	102,0374	1321,4838	1105,3911	190,1033	84,8874	1403,7293	348,4707	5127,6272	0,8470		6,5428	7,3898	470,1753	1273,5606	170,5459	123,7628	1,5800	473,9792	801,9514
2) plantacje drzew - razem																						
<i>w tym:</i>																						
- plantacje nasienne																						
- plantacje drzew szybkorośnących																						
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		1,3210	3,1108	1,7961	20,2684	22,9738	1,9618		57,8723	2,1671	111,4713					4,6497	20,8287	2,3464			8,7855	2,9957
1) w produkcji ubocznej - razem					0,3594				0,2532		0,6126						1,9676				2,3313	1,3512
<i>w tym:</i>																						
- plantacje choinek																						
- plantacje krzewów																						
- polećka łowieckie					0,3594				0,2532		0,6126						1,9676				2,3313	1,3512
2) do odnowienia - razem			2,9792	1,7961	19,9090	21,0798			50,4278	2,1671	98,3590					4,3497	15,9900	2,3164			6,4542	0,7297
<i>w tym:</i>																						
- halizny						3,0473					3,0473											
- zręby			2,9792	1,7961	19,9090	18,0325			50,4278	2,1671	95,3117					4,3497	15,9900	2,3164			6,4542	0,7297
- plazowiny																						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		1,3210	0,1316			1,8940	1,9618		7,1913		12,4997					0,3000	2,8711	0,0300				0,9148
<i>w tym:</i>																						
- przewidziane do naturalnej sukcesji		1,3210	0,1316			0,8226	1,9618		7,1913		11,4283					0,3000	2,8711	0,0300				0,9148
- objęte szczególnymi formami ochrony																						
- przewidziane do małej retencji						1,0714					1,0714											
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																						

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	24	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25
	Obszar ewidencyjny	1	2	3	4	5	6	7	8	9	99	104	105		1	2	3	4	5	8	9	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	7,0748	6,2673	2,8465	39,0478	50,3451	3,5449	0,7412	43,7657	7,6122	161,2455		0,3986		0,3986	9,2314	36,9870	3,8241	3,0772		14,7153	18,6960	
<i>w tym:</i>					1,0744					1,0744		0,3986		0,3986	0,4476	0,1060	0,1744					
1) budynki i budowle					0,1222				0,5773	0,2656	1,0446				0,6237	0,3778					0,2967	
2) urządzenia melioracji wodnych			0,0795																			
3) linie podziału przestrzennego lasu	2,6180	1,9902	0,5321	9,4557	6,4071	0,6357	0,3627	13,3773	1,8942	37,2730					1,5251	10,8137	2,0971	0,8557		2,1051	8,7403	
4) drogi leśne	4,2017	3,7293	2,2349	29,5921	20,4171	1,5188	0,2345	28,8132	5,0736	95,8152					6,4664	25,3179	1,3657	1,8761		11,6864	9,1238	
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,5478			2,8669	1,3904	0,1440	0,5977	0,3788	5,9256					0,1686	0,3716	0,1869	0,3454		0,9238	0,5352	
6) szkółki leśne					15,7600					15,7600												
7) miejsca składowania drewna					3,4711					3,4711												
8) parkingi leśne																						
9) urządzenia turystyczne	0,2551				0,2263			0,4002		0,8816												
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,1882			0,4000	3,7800	0,8600		1,0700	1,0500	7,3482						3,0091				2,7000	0,3800	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	340,3582	249,1281	106,6800	1381,2000	1182,4900	196,4700	85,6286	1506,4373	359,3000	5407,6922	0,8470	0,3986	6,5428	7,7884	484,0564	1334,3854	176,7164	126,8400	1,5800	500,1800	824,0231	
3. Użytki rolne - razem	26,3122	5,6700		11,7200	28,6502	1,3700	9,3600	57,5823	15,0595	155,7242					14,2200	59,1621	16,5200		0,2200	34,1660	43,7567	
3.1. Grunty orne - razem	20,8002	4,6000		4,0200	16,2077	0,8100	2,7200	14,4602	7,7152	71,3333						18,7129	15,0700		0,0500	20,7860	30,4457	
<i>w tym:</i>				4,0200	16,2077	0,8100	2,7200	14,4602	7,7152	71,3333						18,7129	15,0700		0,0500	20,7860	30,4457	
1) role																						
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych																						
3) ugory, odłogi																						
3.2. Sady		0,2000								0,2000												
3.3. Łąki trwałe	4,1600			5,4192		4,5200	29,9400	2,2700	46,3092					13,4500	17,5320		0,0600	5,5400	12,8100			
3.4. Pastwiska trwałe	1,3520	0,8700		7,7000	7,0000	0,5600	1,9000	12,9921	5,0743	37,4484				0,7700	22,3072	1,3300	0,1100	7,8400	0,5010			
3.5. Grunty rolne zabudowane							0,2200		0,2200						0,1500	0,1200						
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																						
3.7. Grunty pod rowami rolnymi				0,0233				0,1900		0,2133						0,4600						

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	12	12	12	12	12	12	12	12	12	24	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25	25
	Obszary ewidencyjne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	99	104	105		1	2	3	4	5	8	9	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
4. Grunty pod wodami - razem					3,2200					1,0000				4,2200								3,9600
<i>w tym:</i>																						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																						
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					3,2200					1,0000				4,2200								3,9600
4.3. Grunty podorskimi wodami wewnętrznymi																						
5. Użytki ekologiczne - razem																						
6. Tereny różne - razem					0,2500	1,1700								1,4200								
<i>w tym:</i>																						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																						
2) wały ochronne nieprzy- stosowane do ruchu kołowego																						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					0,2500	1,1700								1,4200								
4) różne inne																						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,2917								0,7300	0,0138	1,0355		0,5290		0,5290		0,1422	0,8600	0,4300		0,0630	1,3061
<i>w tym:</i>																						
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,0962										0,0962											
7.2. Tereny przemysłowe													0,0172		0,0172		0,0455					
7.3. Tereny zabudowane inne													0,5118		0,5118							
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																						
7.5. Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe - razem								0,7300			0,7300											
<i>w tym:</i>																						
1) ośrodki wypoczyn- kowe i tereny rekreacyjne								0,3300			0,3300											
2) tereny zabytkowe								0,4000			0,4000											
3) tereny sportowe																						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																						

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	24	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25
	Obszary ewidencyjne	1	2	3	4	5	6	7	8	9		99	104	105		1	2	3	4	5	8	9
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
5) tereny zieleni nieurządzonej																		0,4300				
7.6. Użytki kopalne	0,1955								0,0138	0,2093						0,0967	0,8600			0,0630	1,3061	
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0,1955								0,0138	0,2093						0,0967	0,8600			0,0630	1,3061	
w tym:																						
1) drogi																						
2) tereny kolejowe																						
3) inne tereny komunikacyjne																						
8. Nieużytki - razem	6,3400	4,1200	11,7600	2,5800	21,6100	1,6400	3,6600	33,9366	9,1000	94,7466					16,2419	17,3472	8,2300	10,3600	0,1600	7,1600	17,0687	
w tym:	6,3400	4,1200	11,7600	2,5800	21,2000	1,6400	3,6600	33,9366	9,1000	94,3366					16,2419	16,6072	8,2300	10,3600	0,1600	7,1600	17,0687	
1) bagna																						
2) piaski																						
3) utwory fizjograficzne																						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultyw.					0,4100					0,4100						0,7400						
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	33,1321	9,7900	11,7600	18,1700	55,2102	3,8700	13,0200	94,3189	25,2233	264,4945		0,5290		0,5290	30,4619	79,6606	25,6100	10,7900	0,3800	44,0890	66,4715	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								12,2502	2,2752	14,5254						0,0150					10,2188	
OGÓLEM (1-8)	373,3021	258,9181	118,4400	1398,9700	1233,9202	199,4800	98,6486	1599,6862	383,4733	5664,8385	0,8470	0,9276	6,5428	8,3174	514,5183	1411,0369	202,3264	137,6300	1,9600	541,5690	890,1146	

0,2596
5665,0981

0,4511
8,7685

Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

leśna: 22574,70
nieleśna: 1241,01
Ogółem: 23815,71

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	25	25	25	25	25	32	32	32	32	32	32	42	42	42	42	72	72	72	72	72
	Obręb ewidencyjny	11	13	14	15		8	10	15	20	27		5	6	9		4	7	8	13	
1		24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
1. Lasy - razem		174,4025	278,7274	42,9400	82,2667	4020,0288	506,6800	1716,7000	820,9242	22,1579	582,3948	3648,8569	46,8600	239,7700	1378,5900	1665,2200	1,0900	36,4300	50,4800	469,5108	557,5108
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		169,7364	271,5591	42,6040	80,0955	3879,5502	479,4796	1638,8509	759,7968	22,0098	563,7452	3463,8823	44,6338	229,4344	1304,6955	1578,7637	1,0103	36,2112	49,7483	448,3753	535,3451
1) drzewostany		169,7364	271,5591	42,6040	80,0955	3879,5502	479,4796	1638,8509	759,7968	22,0098	563,7452	3463,8823	44,6338	229,4344	1304,6955	1578,7637	1,0103	36,2112	49,7483	448,3753	535,3451
2) plantacje drzew - razem																					
w tym:																					
- plantacje nasienne																					
- plantacje drzew szybkorosnących																					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem					1,0531	40,6591	10,6990	27,5020	26,1605		1,4167	65,7782		5,2121	15,0260	20,2381				7,8710	7,8710
1) w produkcji ubocznej - razem						5,6501									0,4084	0,4084					
w tym:																					
- plantacje choinek																					
- plantacje krzewów						5,6501									0,4084	0,4084					
- poletka łowieckie																					
2) do odnowienia - razem						29,8400	10,6990	18,1203	22,9215			51,7408		5,2121	12,7971	18,0092				6,5127	6,5127
w tym:																					
- halizny						29,8400	10,6990	18,1203	22,9215			51,7408		5,2121	1,2746	1,2746				6,5127	6,5127
- zręby															11,5225	16,7346					
- plazowiny																					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					1,0531	5,1690		9,3817	3,2390		1,4167	14,0374			1,8205	1,8205				1,3583	1,3583
w tym:																					
- przewidziane do naturalnej sukcesji					1,0531	5,1690		9,3817	3,2390		1,4167	14,0374			1,8205	1,8205				1,3583	1,3583
- objęte szczególnymi formami ochrony																					
- przewidziane do małej retencji																					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																					

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Gmina	25	25	25	25	25	32	32	32	32	32	32	42	42	42	42	72	72	72	72	72	
	Obręb ewidencyjny	11	13	14	15		8	10	15	20	27		5	6	9		4	7	8	13		
1		24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	4,6661	7,1683	0,3360	1,1181	99,8195	16,5014	50,3471	34,9669	0,1481	17,2329	119,1964	2,2262	5,1235	58,8685	66,2182	0,0797	0,2188	0,7317	13,2645	14,2947		
<i>w tym:</i>																						
1) budynki i budowle					0,7280			0,3195		0,1200	0,4395			0,2991	0,2991							
2) urządzenia melioracji wodnych		0,4606		0,1339	1,8927	0,1709	1,1878	1,3260		2,4521	5,1368	0,4251		0,4687	0,8938				0,0244	0,0244		
3) linie podziału przestrzennego lasu	1,1022	2,5925			29,8317	5,4945	11,3837	6,0948	0,1481	3,5009	26,6220		0,7032	12,9242	13,6274			0,1343	2,8761	3,0104		
4) drogi leśne	2,5784	2,9385	0,2360	0,6789	62,2681	10,5122	37,6657	22,9433		10,4073	81,5285	0,6549	3,2930	33,1116	37,0595		0,0771	0,5974	7,7281	8,4026		
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,9855	1,1767	0,1000	0,3053	5,0990	0,1410	0,1099	3,5023		0,7526	4,5058	1,1462	1,1273	12,0649	14,3384	0,0797	0,1417		1,6935	1,9149		
6) szkółki leśne																						
7) miejsca składowania drewna																						
8) parkingi leśne																						
9) urządzenia turystyczne						0,1828		0,7810			0,9638								0,9424	0,9424		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				1,1000	7,1891	1,0500	5,2300	0,5700		2,3900	9,2400	0,5600		0,8000	1,3600				0,0700	0,0700		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	174,4025	278,7274	42,9400	83,3667	4027,2179	507,7300	1721,9300	821,4942	22,1579	584,7848	3658,0969	47,4200	239,7700	1379,3900	1666,5800	1,0900	36,4300	50,4800	469,5808	557,5808		
3. Użytki rolne - razem	3,2800		0,3400		171,6648	12,9448	6,6768	37,2167	0,4885	28,5935	85,9203	1,4859	3,7900	30,9100	36,1859			5,7237	11,4772	17,2009		
3.1. Grunty orne - razem	3,2800				88,3446	2,1048	2,3900	2,2300	0,4885	6,4635	13,6768	1,4859		7,1300	8,6159			5,7237	1,1818	6,9055		
<i>w tym:</i>																						
1) role	3,2800				88,3446	2,1048	2,3900	2,2300	0,4885	6,4635	13,6768	1,4859		7,1300	8,6159			5,7237	1,1818	6,9055		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych																						
3) ugory, odłogi																						
3.2. Sady																						
3.3. Łąki trwałe			0,3400		49,7320	6,5192		4,6500		20,8100	31,9792		3,7900	10,1800	13,9700				5,9700	5,9700		
3.4. Pastwiska trwałe					32,8582	3,5600	4,2868	30,3367		1,3200	39,5035			13,6000	13,6000				4,3254	4,3254		
3.5. Grunty rolne zabudowane					0,2700																	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi						0,7608					0,7608											
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					0,4600																	

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	25	25	25	25	25	32	32	32	32	32	32	42	42	42	42	72	72	72	72	72	72
	Obręb ewidencyjny	11	13	14	15		8	10	15	20	27		5	6	9		4	7	8	13		
1		24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
4. Grunty pod wodami - razem						3,9600		14,6700	2,3100			16,9800										
<i>w tym:</i>																						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi						3,9600		14,6700	2,3100			16,9800										
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi																						
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																						
5. Użytki ekologiczne - razem																						
6. Tereny różne - razem					0,1200	0,1200																
<i>w tym:</i>																						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					0,1200	0,1200																
4) różne inne																						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,2400				3,0413		1,6500	2,2461			3,8961								2,7786	2,7786	
<i>w tym:</i>																						
7.1. Tereny mieszkaniowe									0,3616			0,3616								0,0863	0,0863	
7.2. Tereny przemysłowe						0,0455			0,0013			0,0013								1,5838	1,5838	
7.3. Tereny zabudowane inne									1,8413			1,8413								0,0011	0,0011	
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																						
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																				0,4600	0,4600	
<i>w tym:</i>																						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																				0,4600	0,4600	
2) tereny zabytkowe																						
3) tereny sportowe																						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																						

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	25	25	25	25	25	32	32	32	32	32	32	42	42	42	42	72	72	72	72	72	72
	Obszary ewidencyjne	11	13	14	15		8	10	15	20	27		5	6	9		4	7	8	13		
1		24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
5) tereny zieleni nieurządzonej					0,4300															0,2900	0,2900	
7.6. Użytki kopalne	0,2400				2,5658		1,6500	0,0419			1,6919									0,3574	0,3574	
7.7. Tereny komunikacyjne - razem																						
<i>w tym:</i>																						
1) drogi	0,2400				2,5658		1,6500	0,0419			1,6919									0,3574	0,3574	
2) tereny kolejowe																						
3) inne tereny komunikacyjne																						
8. Nieużytki - razem	1,6800	8,2800		3,2045	89,7323	6,9800	58,2900	16,4100	0,8500	33,3400	115,8700	1,7100	2,2900	32,4500	36,4500	0,2800	0,9600		16,9300	18,1700		
<i>w tym:</i>																						
1) bagna	1,6800	7,4900		3,2045	88,2023	6,9800	58,2900	16,4100	0,8500	33,3400	115,8700	1,7100	2,2900	32,2200	36,2200	0,2800	0,9600		16,9300	18,1700		
2) piaski																						
3) utwory fizjograficzne																						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		0,7900			1,5300									0,2300	0,2300							
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	5,2000	8,2800	0,3400	4,4245	275,7075	20,9748	86,5168	58,7528	1,3385	64,3235	231,9064	3,7559	6,0800	64,1600	73,9959	0,2800	0,9600	5,7237	31,2558	38,2195		
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>					10,2338																	
OGÓLEM (1-8)	179,6025	287,0074	43,2800	86,6912	4295,7363	527,6548	1803,2168	879,6770	23,4964	646,7183	3880,7633	50,6159	245,8500	1442,7500	1739,2159	1,3700	37,3900	56,2037	500,7666	595,7303		

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	12	12	12	
	Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82	82	102	102	102	102	102		32	32	32		
	Obręb ewidencyjny	1	3	4	5	8	10	11	12		6	9	11	12			6	15			
1	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
1. Lasy - razem	1627,0239	529,9212	1107,7315	25,8400	207,5800	1011,3830	501,0296	468,5400	5479,0492	421,4500		8,1300	2,1300	431,7100	21210,5081	503,3200	860,9301	1364,2501	1364,2501	22574,7582	22574,7582
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	1544,4487	514,9641	1045,5938	23,9573	198,7957	960,0863	480,1502	449,8079	5217,8040	410,5956		8,1300	2,1117	420,8373	20231,1996	476,6829	830,2117	1306,8946	1306,8946	21538,0942	21538,0942
1) drzewostany	1544,4487	514,9641	1045,5938	23,9573	198,7957	960,0863	480,1502	449,8079	5217,8040	410,5956		8,1300	2,1117	420,8373	20231,1996	476,6829	830,2117	1306,8946	1306,8946	21538,0942	21538,0942
2) plantacje drzew - razem																					
<i>w tym:</i>																					
- plantacje nasienne																					
- plantacje drzew szybkorosnących																					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	24,0492	3,8030	29,4738	1,6375	1,1426	21,6770	8,3484	6,4733	96,6048	0,4515				0,4515	343,0740	12,8036	6,8265	19,6301	19,6301	362,7041	362,7041
1) w produkcji ubocznej - razem	1,8295	2,6672	0,3691		0,2987				5,1645						11,8356	2,3005		2,3005	2,3005	14,1361	14,1361
<i>w tym:</i>																					
- plantacje choinek																					
- plantacje krzewów																					
- poletka łowieckie	1,8295	2,6672	0,3691		0,2987				5,1645						11,8356	2,3005		2,3005	2,3005	14,1361	14,1361
2) do odnowienia - razem	22,2197		28,1747		0,8439	13,8097	8,3484	2,8199	76,2163						280,6780	10,5031	3,2410	13,7441	13,7441	294,4221	294,4221
<i>w tym:</i>																					
- halizny															4,3219					4,3219	4,3219
- zręby	22,2197		28,1747		0,8439	13,8097	8,3484	2,8199	76,2163						276,3561	10,5031	3,2410	13,7441	13,7441	290,1002	290,1002
- plazowiny																					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		1,1358	0,9300	1,6375		7,8673		3,6534	15,2240	0,4515				0,4515	50,5604		3,5855	3,5855	3,5855	54,1459	54,1459
<i>w tym:</i>																					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		1,1358	0,9300			5,8002		3,6534	11,5194	0,4515				0,4515	45,7844		3,5855	3,5855	3,5855	49,3699	49,3699
- objęte szczególnymi formami ochrony																					
- przewidziane do małej retencji				1,6375		2,0671			3,7046						4,7760					4,7760	4,7760
- wylesienia na gruntach wylączonych z produkcji																					

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	12	12	12	22	
	Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82	82	102	102	102	102	102	32	32	32				
	Obręb ewidencyjny	1	3	4	5	8	10	11	12		6	9	11	12		6	15					
1		44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	58,5260	11,1541	32,6639	0,2452	7,6417	29,6197	12,5310	12,2588	164,6404	10,4029				0,0183	10,4212	636,2345	13,8335	23,8919	37,7254	37,7254	673,9599	673,9599
<i>w tym:</i>																						
1) budynki i budowle	0,3736	0,3650				0,1581		0,2912	1,1879							4,1275	0,2600		0,2600	0,2600	4,3875	4,3875
2) urządzenia melioracji wodnych	0,2024		0,0397					0,0323	0,2744	0,0385					0,0385	9,3052		0,6115	0,6115	0,6115	9,9167	9,9167
3) linie podziału przestrzennego lasu	16,3412	2,3044	9,0837		2,3477	8,4549	2,9840	0,9290	42,4449	3,7594				3,7594	156,5688	3,8650	4,8584	8,7234	8,7234	165,2922	165,2922	
4) drogi leśne	31,5207	7,9366	20,8453	0,1787	2,4704	19,3030	7,7262	9,5384	99,5193	5,8560				5,8560	390,4492	9,5882	13,4744	23,0626	23,0626	413,5118	413,5118	
5) tereny pod liniami energetycznymi	9,7863	0,5481	2,6952	0,0665	2,8236	1,7037	1,8208	1,4679	20,9121	0,4855			0,0183	0,5038	53,1996	0,1203	4,9476	5,0679	5,0679	58,2675	58,2675	
6) szkółki leśne															15,7600					15,7600	15,7600	
7) miejsca składowania drewna															3,4711					3,4711	3,4711	
8) parkingi leśne																						
9) urządzenia turystyczne	0,3018								0,3018	0,2635					0,2635	3,3531					3,3531	3,3531
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,3300	0,3200	3,7500		0,9500	3,0500			9,4000	0,3200	0,2200				0,5400	35,1473					35,1473	35,1473
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	1628,3539	530,2412	1111,4815	25,8400	208,5300	1014,4330	501,0296	468,5400	5488,4492	421,7700	0,2200	8,1300	2,1300	432,2500	21245,6554	503,3200	860,9301	1364,2501	1364,2501	22609,9055	22609,9055	
3. Użytki rolne - razem	43,1351	26,9540	43,5369		3,3900	16,2538	2,4500	11,2200	146,9398	17,5417	1,8800			19,4217	633,0576	4,3200	8,9564	13,2764	13,2764	646,3340	646,3340	
3.1. Grunty orne - razem	33,1981	12,1331	8,6769		1,9600	9,6138	2,4500	8,6200	76,6519	8,7017	1,8800			10,5817	276,1097	0,6700	6,8464	7,5164	7,5164	283,6261	283,6261	
<i>w tym:</i>																						
1) role	33,1981	12,1331	8,6769		1,9600	9,6138	2,4500	8,6200	76,6519	8,7017	1,8800			10,5817	276,1097	0,6700	6,8464	7,5164	7,5164	283,6261	283,6261	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych																						
3) ugory, odłogi																						
3.2. Sady	0,2200	0,4100				0,1500			0,7800	0,3700				0,3700	1,3500						1,3500	1,3500
3.3. Łąki trwałe	0,9786	7,3921	33,2900		0,9200	6,0600		0,8100	49,4507	6,8900				6,8900	204,3011	3,6500	0,5300	4,1800	4,1800	208,4811	208,4811	
3.4. Pastwiska trwałe	8,0400	6,8988	1,5700		0,5100	0,2400		1,5500	18,8088	1,5800				1,5800	148,1243		1,5800	1,5800	1,5800	149,7043	149,7043	
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,6984	0,1200				0,1900		0,1200	1,1284						1,6184					1,6184	1,6184	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															0,7608					0,7608	0,7608	
3.7. Grunty pod rowami rolnymi								0,1200	0,1200						0,7933					0,7933	0,7933	

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	12	12	12		
	Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82	82	102	102	102	102	102		32	32	32			
	Obręb ewidencyjny	1	3	4	5	8	10	11	12		6	9	11	12		6	15					
1		44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
4. Grunty pod wodami - razem		12,9200			2,3900			4,2500	1,9600	21,5200	0,9400				0,9400	47,6200		4,5900	4,5900	4,5900	52,2100	52,2100
<i>w tym:</i>																						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		10,9000							1,9600	12,8600						12,8600					12,8600	12,8600
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		2,0200			2,3900			4,2500		8,6600	0,9400				0,9400	34,7600		4,5900	4,5900	4,5900	39,3500	39,3500
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																						
5. Użytki ekologiczne - razem																						
6. Tereny różne - razem																1,5400					1,5400	1,5400
<i>w tym:</i>																						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																1,5400					1,5400	1,5400
4) różne inne																						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				4,9001						4,9001						16,1806		0,7800	0,7800	0,7800	16,9606	16,9606
<i>w tym:</i>																						
7.1. Tereny mieszkaniowe																0,5441					0,5441	0,5441
7.2. Tereny przemysłowe																1,6478					1,6478	1,6478
7.3. Tereny zabudowane inne																2,3542					2,3542	2,3542
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane				0,0709						0,0709						0,0709					0,0709	0,0709
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															1,1900		0,7800	0,7800	0,7800	1,9700	1,9700	1,9700
<i>w tym:</i>																						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																0,7900	0,7800	0,7800	0,7800	1,5700	1,5700	1,5700
2) tereny zabytkowe																0,4000					0,4000	0,4000
3) tereny sportowe																						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																						

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	12	12	12		
	Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82	82	102	102	102	102	102	32	32	32				
	Obręb ewidencyjny	1	3	4	5	8	10	11	12		6	9	11	12		6	15					
1		44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
5) tereny zieleni nieurządzonej																						
7.6. Użytki kopalne																1,9300					1,9300	1,9300
7.7. Tereny komunikacyjne - razem																8,4436					8,4436	8,4436
<i>w tym:</i>																						
1) drogi																8,4436					8,4436	8,4436
2) tereny kolejowe																						
3) inne tereny komunikacyjne																						
8. Nieużytki - razem		32,4200	5,8000	17,0100		2,8400	6,7600	16,4000	8,2300	89,4600	9,3800		3,0700		12,4500	456,8789	12,2200	18,8700	31,0900	31,0900	487,9689	487,9689
<i>w tym:</i>																						
1) bagna		32,4200	5,8000	17,0100		2,8400	6,7600	15,9000	8,2300	88,9600	9,3800		3,0700		12,4500	454,2089	12,2200	18,8700	31,0900	31,0900	485,2989	485,2989
2) piaski																						
3) utwory fizjograficzne																						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji								0,5000		0,5000						2,6700					2,6700	2,6700
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		89,8051	33,0740	69,1970	2,3900	7,1800	26,0638	23,1000	21,4100	272,2199	28,1817	2,1000	3,0700		33,3517	1190,4244	16,5400	33,1964	49,7364	49,7364	1240,1608	1240,1608
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>			0,4957							0,4957						25,2549		1,5800	1,5800	1,5800	26,8349	26,8349
OGÓŁEM (1-8)		1716,8290	562,9952	1176,9285	28,2300	214,7600	1037,4468	524,1296	489,9500	5751,2691	449,6317	2,1000	11,2000	2,1300	465,0617	22400,9325	519,8600	894,1265	1413,9865	1413,9865	23814,9190	23814,9190

0,0769
5751,3460

0,7876
22401,7201

Współwłas.

0,7876 0,7876
23815,7066 23815,7066

22-01-012-0001 Borzytuchom
22-01-012-0002 Chotkowo
22-01-012-0003 Dąbrówka
22-01-012-0004 Kamieńczyń
22-01-012-0005 Jutrzenka
22-01-012-0006 Krosnowo
22-01-012-0007 Niedarzyno
22-01-012-0008 Osieki
22-01-012-0009 Struszewo
22-01-012 Borzytuchom
22-01-024-0099 Miasto Bytów99
22-01-024-0104 Miasto Bytów104
22-01-024-0105 Miasto Bytów105
22-01-024 Bytów Miasto
22-01-025-0001 Dąbie
22-01-025-0002 Gostkowo
22-01-025-0003 Grzmiąca
22-01-025-0004 Mądrzechowo
22-01-025-0005 Mokrzyń
22-01-025-0008 Pomysk Mały
22-01-025-0009 Pomysk Wielki
22-01-025-0011 Rzepnica
22-01-025-0013 Świątkowo
22-01-025-0014 Udorpie
22-01-025-0015 Ząbinowice
22-01-025 Bytów Obszar wiejski
22-01-032-0008 Jasień
22-01-032-0010 Kartkowo
22-01-032-0015 Łupawsko
22-01-032-0020 Nożyno

22-01-032-0027 Unichowo
22-01-032 Czarna Dąbrówka
22-01-042-0005 Gałęźnia Mała
22-01-042-0006 Gałęźnia Wielka
22-01-042-0009 Krępnica
22-01-042 Kołczygłowy
22-01-072-0004 Gołczewo
22-01-072-0007 Jeleńcz
22-01-072-0008 Nakła
22-01-072-0013 Żukówko
22-01-072 Parchowo
22-01-082-0001 Czarna Dąbrowa
22-01-082-0003 Łąkie
22-01-082-0004 Osława Dąbrowa
22-01-082-0005 Pólczo
22-01-082-0008 Rabacino
22-01-082-0010 Sominy
22-01-082-0011 Studzienice
22-01-082-0012 Ugoszcz
22-01-082 Studzienice
22-01-102-0006 Modrzejewo
22-01-102-0009 Tańowie
22-01-102-0011 Tuchomie
22-01-102-0012 Tuchomko
22-01-102 Tuchomie
22-01 Bytowski
22-12-032-0006 Gałęźów
22-12-032-0015 Niepogłędzie
22-12-032 Dębica Kaszubska
22-12 Słupski
22 Pomorskie

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JS	GB	BRZ	OL	OS	Razem	
		Powierzchnia w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BŚW	IA	63,52																63,52	0,82
	I	2083,37																2083,37	26,87
	II	5439,97		0,15											3,27			5443,39	70,22
	III	158,63		3,34														161,97	2,09
	IV																		
Razem	ha	7745,49		3,49											3,27			7752,25	100
	%	99,91		0,05											0,04			100	100
BB	IA																		
	I																		
	II	6,34																6,34	12,44
	III	18,91													2,73			21,64	42,47
	IV	20,67													2,3			22,97	45,09
Razem	ha	45,92													5,03			50,95	100
	%	90,13													9,87			100	100
BMŚW	IA	1014,02																1014,02	13,06
	I	4687,33	9,86	12,51											65,4			4775,1	61,49
	II	1838,73	2,66	41,89		1,09	10,47	0,77		0,73					18,14	0,59		1915,07	24,66
	III	15,38		2,86			7,69	17,68		1,27					13,31			58,19	0,75
	IV							2,9										2,9	0,04
Razem	ha	7555,46	12,52	57,26		1,09	18,16	21,35		2					96,85	0,59		7765,28	100
	%	97,3	0,16	0,74		0,01	0,23	0,27		0,03					1,25	0,01		100	100
BMW	IA	4,7																4,7	7,68
	I	16,2		10,19											6,87		0,19	33,45	54,63
	II	9,82		1,54											10,09			21,45	35,03
	III															1,63		1,63	2,66
	IV																		

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JS	GB	BRZ	OL	OS	Razem	
																		Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	ha	30,72		11,73											16,96	1,63	0,19	61,23	100
	%	50,17		19,16											27,7	2,66	0,31	100	100
BMB	IA																		
	I	46,69		9,47											9,02			65,18	25,29
	II	40,84		10,54											39,41			90,79	35,22
	III	27,65													66,97			94,62	36,7
	IV	1,93													5,25			7,18	2,79
Razem	ha	117,11		20,01											120,65			257,77	100
	%	45,43		7,76											46,81			100	100
LMSW	IA	523,93																523,93	18,41
	I	830,24	72,19	58,08		0,69	106,68	1,99			3,79	0,12	0,9		105,14			1179,82	41,45
	II	229,24	6,62	38,58			441,83	93,72	1,66	7,27				1,17	5,11	1,15	2,6	828,95	29,12
	III			4,78			138,25	106,74		39,98		0,29		11,04	4,06	2,91		308,05	10,82
	IV						1,95	1,28		2,56								5,79	0,2
Razem	ha	1583,41	78,81	101,44		0,69	688,71	203,73	1,66	49,81	3,79	0,41	0,9	12,21	114,31	4,06	2,6	2846,54	100
	%	55,64	2,77	3,56		0,02	24,19	7,16	0,06	1,75	0,13	0,01	0,03	0,43	4,02	0,14	0,09	100	100
LMW	IA	3,02																3,02	9,12
	I	2,19		5,32											2,11			9,62	29,05
	II			2,08										1,44	1,6	2,91		8,03	24,25
	III								6,15								4,65	10,8	32,63
	IV																1,64	1,64	4,95
Razem	ha	5,21		7,4					6,15					1,44	3,71	9,2		33,11	100
	%	15,74		22,35					18,57					4,35	11,21	27,78		100	100
LMB	IA																		
	I														2,48			2,48	5,94
	II	1,28		1,54											3,83	12,92		19,57	46,89
	III														1,39	15,93		17,32	41,49
	IV														0,73	1,64		2,37	5,68
Razem	ha	1,28		1,54											8,43	30,49		41,74	100
	%	3,07		3,69											20,2	73,04		100	100
LŚW	IA	97,75																97,75	3,79
	I	129,27	48,21	116,12	2,17	4,89	960,27	22,35	10,54	6,34					218,39	0,64	2,97	1522,16	59

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JS	GB	BRZ	OL	OS	Razem		
																		Powierzchnia w ha		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	II	23,03	18,84	57,68	1,38		540,33	80,33	0,66	16,22	1,6				23,88	0,8		764,75	29,64	
	III	0,19					52,65	80,61		56,96					2,5	2,52		195,43	7,57	
	IV																			
Razem	ha	250,24	67,05	173,8	3,55	4,89	1553,25	183,29	11,2	79,52	1,6				244,77	3,96	2,97	2580,09	100	
	%	9,7	2,6	6,74	0,14	0,19	60,2	7,1	0,43	3,08	0,06				9,49	0,15	0,12	100	100	
LW	IA																			
	I																			
	II								3,19										3,19	100
	III																			
Razem	ha								3,19										3,19	100
	%								100										100	100
OL	IA																			
	I																0,91		0,91	0,62
	II															47,29		47,29	32,41	
	III															96,77		96,77	66,34	
Razem	ha															145,89		145,89	100	
	%															100		100	100	
Łącznie	IA	1706,94																	1706,94	7,93
	I	7795,29	130,26	211,69	2,17	5,58	1066,95	24,34	10,54	6,34	3,79	0,12	0,9		409,41	1,55	3,16	9672,09	44,9	
	II	7589,25	28,12	154	1,38	1,09	992,63	178,01	2,32	24,22	1,6			2,61	105,33	65,66	2,6	9148,82	42,48	
	III	220,76		10,98			198,59	211,18		98,21		0,29		11,04	90,96	124,41		966,42	4,49	
Ogółem	ha	17334,84	158,38	376,67	3,55	6,67	2260,12	417,71	12,86	131,33	5,39	0,41	0,9	13,65	613,98	195,82	5,76	21538,04	100	
	%	80,48	0,74	1,75	0,02	0,03	10,49	1,94	0,06	0,61	0,03	0	0	0,06	2,85	0,91	0,03	100	100	

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 21538,0942

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i niezales.		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerwy																									
SO				7,19					2,51					0,52			3,97	14,32				21,32	28,51	28,01	
				85					25					165			815	6075				7080	7165	22,58	
BK							1,02		14,78			2,40		2,42	25,74	15,07	2,08	1,96				65,47	65,47	64,33	
					180				2040			680		665	11815	6195	775	570				22920	22920	72,25	
DB															0,87		0,93					1,80	1,80	1,77	
															205		310					515	515	1,62	
GB														0,27								0,27	0,27	0,27	
														60								60	60	0,19	
BRZ									1,02		0,04					0,58						1,64	1,64	1,61	
									255		10					115						380	380	1,20	
OL											2,86			1,22								4,08	4,08	4,01	
											375			310								685	685	2,16	
Razem				7,19			1,02		17,29	1,02	2,86	2,44		4,43	26,61	15,65	6,98	16,28				94,58	101,77	100,00	
				85	180				2065	255	375	690		1200	12020	6310	1900	6645				31640	31725	100,00	
Lasy ochronne																									
SO		74,52	1,96	4,72		301,07	158,35	248,72	395,15	476,33	564,93	356,19	339,10	755,56	201,92	408,90	71,03	22,83	100,32			4400,40	4481,60	80,52	
		1150	20	75	6836	40	625	39675	79530	120845	164215	111155	107480	242730	67610	150250	24065	5485	26860			1147401	1148646	82,75	
MD								4,90	2,94	4,12	1,88		2,35									16,19	16,19	0,29	
								975	710	1055	500		590									3830	3830	0,28	
ŚW								3,11	13,08	19,26	7,12	0,73	14,93	12,63	6,60	5,08			12,66			95,20	95,20	1,71	
								430	2775	5110	2180	260	5145	4055	1925	2565			2585			27030	27030	1,95	
DG															1,09	1,00						2,09	2,09	0,04	
															600	765						1365	1365	0,10	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
BK		0,73		2,83		17,04	73,48	47,69	124,49	29,40	17,59	28,70	34,31	84,10	31,56	29,13	16,39	1,75	56,39			592,02	595,58	10,70
				40	2457	30	225	4980	13880	5770	3985	8590	10895	29180	12875	10115	6100	745	14175			124002	124042	8,94
DB			1,05	0,58		1,49	8,82	14,96	13,42	3,14	7,26	6,54		6,03	0,85	27,07	7,71	3,76	10,45			111,50	113,13	2,03
				7	311		120	790	1190	565	1690	1970		1560	240	9410	2820	1375	1240			23281	23288	1,68
DB.S						1,99																1,99	1,99	0,04
					48																	48	48	0,00
DB.B						4,66											4,37					9,03	9,03	0,16
					8												1925					1933	1933	0,14
KL															0,29							0,29	0,29	0,01
															75							75	75	0,01
JS												0,90										0,90	0,90	0,02
												290										290	290	0,02
GB									1,17			4,61	3,42	2,74								11,94	11,94	0,21
									130			1105	845	740								2820	2820	0,20
BRZ							0,94	4,32	22,83	34,58	19,20	28,45	11,07	4,92	1,73					17,33		145,37	145,37	2,61
					290		85	520	3080	6905	5055	6695	3015	1530	470					4000		31645	31645	2,28
OL				0,53			0,43	2,33	10,57	14,92	13,41	16,34	25,26	3,32	4,06	0,94						91,58	92,11	1,66
				17			45	225	2360	2760	3495	3955	7475	885	1345	355						22900	22917	1,65
Razem		75,25	3,01	8,66		326,25	242,02	326,03	582,48	582,92	631,39	442,46	430,44	869,59	247,81	472,12	99,50	28,34	197,15			5478,50	5565,42	100,00
		1150	20	139	9950	70	1100	47595	103525	143140	181120	134020	135445	280755	85065	173460	34910	7605	48860			1386620	1387929	100,00

Lasy gospod.

SO		215,12	8,15	19,55		917,57	682,86	702,95	841,95	1341,56	1781,25	1198,45	1442,55	2795,35	500,18	296,30	32,32	15,25	295,67	68,91		12913,12	13155,94	81,04
		3888	26	240	22329	190	3945	94325	167270	332970	518375	358475	461105	850215	172460	108915	11005	6330	77895	18805		3204609	3208763	82,90
MD						12,03		27,08	15,79	21,17	32,80		20,09	3,32					9,91			142,19	142,19	0,88
					35			5985	3010	6340	12080		7710	1410					1635			38205	38205	0,99
ŚW				0,55			0,68	37,33	67,52	67,07	29,33	11,02	24,46	12,51	6,01	0,50	2,36		22,68			281,47	282,02	1,74
				30	356		15	6240	12115	17535	8320	3845	7705	4650	1705	200	975		6760			70421	70451	1,82

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
JD						1,38										0,78	1,39					3,55	3,55	0,02
					120											655	955					1730	1730	0,04
DG						1,71	2,18							0,69								4,58	4,58	0,03
														235								235	235	0,01
BK		3,17	2,97	3,77		32,06	201,24	160,23	349,01	150,04	37,50	69,94	43,64	172,94	100,19	75,14	6,08		200,27	4,35		1602,63	1612,54	9,93
				15	5264	65	1455	7490	39080	32645	9850	21150	14815	69905	39255	32660	1815		57200	1430		334079	334094	8,63
DB		0,85		6,15		16,03	76,84	18,32	2,04	17,78	4,11	19,01	5,48	5,94	12,88	27,62	46,64	10,10	34,61	7,01		304,41	311,41	1,92
		7		10	760		1055	1305	275	3215	830	4620	1175	1195	4035	10505	17325	4460	6775	1500		59030	59047	1,53
DB.S						10,87																10,87	10,87	0,07
					124																	124	124	0,00
DB.B						5,79	8,51				6,19				0,97	17,76	68,97	9,38	4,73			122,30	122,30	0,75
					123						1815				290	5810	27240	3825	1250			40353	40353	1,04
DB.C							5,39															5,39	5,39	0,03
							205															205	205	0,01
KL								0,12														0,12	0,12	0,00
								10														10	10	0,00
GB											1,44											1,44	1,44	0,01
											290											290	290	0,01
BRZ				1,31		7,74	43,41	34,54	43,30	51,32	83,47	83,53	31,15	10,71					71,52	6,28		466,97	468,28	2,88
				58	402	30	2380	4875	7065	11645	20595	21530	7415	2475					14825	1485		94722	94780	2,45
OL				6,99		3,07	3,51	9,95	25,14	26,03	22,72	3,21	5,46	1,07								100,16	107,15	0,66
				52	5		160	1580	4810	6250	5720	805	1380	410								21120	21172	0,55
OS								2,97	2,79													5,76	5,76	0,04
								315	455													770	770	0,02
Razem		219,14	11,12	38,32		1008,25	1024,62	993,49	1347,54	1674,97	1998,81	1385,16	1572,83	3002,53	620,23	418,10	157,76	34,73	639,39	86,55		15964,96	16233,54	100,00
		3895	26	405	29518	285	9215	122125	234080	410600	577875	410425	501305	930495	217745	158745	59315	14615	166340	23220		3865903	3870229	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i niezales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie																								
SO		289,64	10,11	31,46		1218,64	841,21	951,67	1239,61	1817,89	2346,18	1554,64	1781,65	3551,43	702,10	705,20	107,32	52,40	395,99	68,91		17334,84	17666,05	80,67
		5038	46	400	29165	230	4570	134000	246825	453815	682590	469630	568585	1093110	240070	259165	35885	17890	104755	18805		4359090	4364574	82,52
MD						12,03		31,98	18,73	25,29	34,68		22,44	3,32					9,91			158,38	158,38	0,72
					35			6960	3720	7395	12580		8300	1410					1635			42035	42035	0,79
ŚW				0,55			0,68	40,44	80,60	86,33	36,45	11,75	39,39	25,14	12,61	5,58	2,36		35,34			376,67	377,22	1,72
				30	356		15	6670	14890	22645	10500	4105	12850	8705	3630	2765	975		9345			97451	97481	1,84
JD						1,38										0,78	1,39					3,55	3,55	0,02
					120											655	955					1730	1730	0,03
DG						1,71	2,18							0,69	1,09	1,00						6,67	6,67	0,03
														235	600	765						1600	1600	0,03
BK		3,90	2,97	6,60		49,10	275,74	207,92	488,28	179,44	55,09	101,04	77,95	259,46	157,49	119,34	24,55	3,71	256,66	4,35		2260,12	2273,59	10,38
				55	7901	95	1680	12470	55000	38415	13835	30420	25710	99750	63945	48970	8690	1315	71375	1430		481001	481056	9,09
DB		0,85	1,05	6,73		17,52	85,66	33,28	15,46	20,92	11,37	25,55	5,48	11,97	14,60	54,69	55,28	13,86	45,06	7,01		417,71	426,34	1,95
		7		17	1071		1175	2095	1465	3780	2520	6590	1175	2755	4480	19915	20455	5835	8015	1500		82826	82850	1,57
DB.S						12,86																12,86	12,86	0,06
					172																	172	172	0
DB.B						10,45	8,51					6,19			0,97	17,76	73,34	9,38	4,73			131,33	131,33	0,60
					131							1815			290	5810	29165	3825	1250			42286	42286	0,8
DB.C							5,39															5,39	5,39	0,02
							205															205	205	0
KL								0,12						0,29								0,41	0,41	0,00
								10						75								85	85	0
JS												0,90										0,90	0,90	0,00
												290										290	290	0,01
GB										1,17	1,44	4,61	3,42	3,01								13,65	13,65	0,06
										130	290	1105	845	800								3170	3170	0,06

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
BRZ				1,31		7,74	44,35	38,86	66,13	86,92	102,67	112,02	42,22	15,63	1,73	0,58			88,85	6,28		613,98	615,29	2,81
				58	692	30	2465	5395	10145	18805	25650	28235	10430	4005	470	115			18825	1485		126747	126805	2,4
OL				7,52		3,07	3,94	12,28	35,71	40,95	38,99	19,55	30,72	5,61	4,06	0,94						195,82	203,34	0,93
				69	5		205	1805	7170	9010	9590	4760	8855	1605	1345	355						44705	44774	0,85
OS							2,97	2,79														5,76	5,76	0,03
							315	455														770	770	0,01
Ogółem		294,39	14,13	54,17		1334,50	1267,66	1319,52	1947,31	2258,91	2633,06	1830,06	2003,27	3876,55	894,65	905,87	264,24	79,35	836,54	86,55		21538,04	21900,73	100
		5045	46	629	39648	355	10315	169720	339670	553995	759370	545135	636750	1212450	314830	338515	96125	28865	215200	23220		5284163	5289883	100
Procent		1,34	0,06	0,25		6,09	5,79	6,03	8,89	10,31	12,02	8,36	9,15	17,69	4,09	4,14	1,21	0,36	3,82	0,40		98,34	100,00	100
		0,10	0,00	0,01	0,75	0,01	0,19	3,21	6,42	10,47	14,36	10,31	12,04	22,90	5,95	6,40	1,82	0,55	4,07	0,44		99,89	100,00	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 673,97
 Ogółem lasy: 22574,70
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 22574,7582

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześt. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.		
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej					
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
BŚW	SO		169,87	1,59	0,50		547,02	416,29	314,71	453,53	656,97	906,00	524,67	1088,39	2201,98	321,35	265,07	48,43	1,08				7745,49	7917,45	99,92		
			3037	1		13948	10	1030	44240	84840	148950	255605	156625	342795	669090	107725	97315	15580	390				1938143	1941181	99,93		
	ŚW											2,13	0,15			1,21								3,49	3,49	0,04	
												325	50			375								750	750	0,04	
	BRZ									2,15	0,32				0,80										3,27	3,27	0,04
										330	70				160										560	560	0,03
Razem			169,87	1,59	0,50		547,02	416,29	316,86	453,85	659,10	906,15	524,67	1089,19	2203,19	321,35	265,07	48,43	1,08				7752,25	7924,21	100		
			3037	1		13948	10	1030	44570	84910	149275	255655	156625	342955	669465	107725	97315	15580	390				1939453	1942491	100		
BW	SO				2,16																			2,16	100		
					20																			20	100		
	Razem				2,16																			2,16	100		
					20																			20	100		
BB	SO				12,16					2,51	1,51	8,90	8,61	5,72	5,83	2,05	1,38	3,97	5,44				45,92	58,08	91,01		
					118					25	250	575	1275	805	665	335	350	815	1095				6190	6308	90,88		
	BRZ				0,71				0,48	1,92			1,51	1,12									5,03	5,74	8,99		
					23				45	250			205	110										610	633	9,12	
Razem					12,87				0,48	4,43	1,51	8,90	10,12	6,84	5,83	2,05	1,38	3,97	5,44				50,95	63,82	100		
					141				45	275	250	575	1480	915	665	335	350	815	1095				6800	6941	100		
BMŚW	SO		111,05	3,60	1,77		607,41	357,33	459,48	580,58	883,65	1103,88	776,09	589,92	1175,88	320,85	353,36	46,34	22,67	254,35	23,67		7555,46	7671,88	97,33		
			1703	40	46	13696	120	2725	67580	122860	233205	327925	236420	193960	369590	111455	133430	17360	9385	68265	6570		1914546	1916335	97,59		
	MD						0,61		5,92	2,94	1,51	0,51		1,03									12,52	12,52	0,16		
									1335	710	410	145		305										2905	2905	0,15	
	ŚW							0,68	0,93	3,35	13,57	6,54	1,86	12,35	4,70	6,04	3,26	2,36		1,62			57,26	57,26	0,73		
							15	175	835	3555	2145	710	4210	1575	1645	1840	975		650				18330	18330	0,93		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent				
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.			
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej						
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
	DG															1,09							1,09	1,09	0,01			
																	600							600	600	0,03		
	BK							6,68	10,27									1,21						18,16	18,16	0,23		
							445		90									370						905	905	0,05		
	DB							1,49	9,95	1,63	0,77							6,25		1,26				21,35	21,35	0,27		
							163			30	135							2035		370				2733	2733	0,14		
	DB.B							2,00																2,00	2,00	0,03		
							10																	10	10	0		
BRZ							3,54	2,49	11,82	12,34	15,42	12,86	22,86	12,72							2,80			96,85	96,85	1,23		
						218		160	1230	2220	3985	3725	5795	3555							630			21518	21518	1,1		
OL														0,59										0,59	0,59	0,01		
														205										205	205	0,01		
Razem			111,05	3,60	1,77		621,73	380,72	479,78	599,98	914,15	1123,79	800,81	616,61	1180,58	327,98	364,08	48,70	23,93	258,77	23,67			7765,28	7881,70	100		
			1703	40	46	14532	120	2990	70350	126760	241155	333940	242925	202235	371165	113700	137675	18335	9755	69545	6570			1961752	1963541	100		
BMW	SO			0,41	2,02					8,75	9,01	0,64	1,40	4,80	1,68		4,44							30,72	33,15	51,63		
				5	15	16				1190	2050	95	340	910	530		1280							6411	6431	49,18		
	ŚW				0,55					3,96		4,04	2,19	1,54											11,73	12,28	19,12	
					30					560		1110	420	500											2590	2620	20,04	
	BRZ								0,69			5,33	4,85	1,82	1,47	1,07	1,73								16,96	16,96	26,41	
									60			1030	1195	385	300	240	470								3680	3680	28,14	
	OL												0,71			0,92										1,63	1,63	2,54
													195			115										310	310	2,37
OS									0,19																0,19	0,19	0,3	
									35																35	35	0,27	
Razem				0,41	2,57			0,69	3,96	8,94	18,38	8,39	4,76	6,27	3,67	1,73	4,44								61,23	64,21	100	
				5	45	16		60	560	1225	4190	1905	1225	1210	885	470	1280								13026	13076	100	
BMB	SO			0,30	12,85			3,78	23,31	11,97	5,16	11,71	1,09	15,33	15,35	1,96	13,12	1,93	12,40						117,11	130,26	47,97	
						201	15			2170	1900	840	2715	190	3080	4625	455	3095	370	2365					21820	22021	49,22	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i niezales.
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	ŚW								8,22	6,12	0,94	1,41	1,42			1,90							20,01	20,01	7,37
									1105	1060	140	415	445			255							3420	3420	7,64
	BRZ			0,60			3,55	5,35	4,88	19,63	15,44	29,87	21,88	12,27	7,20		0,58						120,65	121,25	44,66
					35	139	25	130	465	2615	2515	5645	3655	2405	1555		115							19264	19299
Razem			0,30	13,45		3,55	9,13	36,41	37,72	21,54	42,99	24,39	27,60	22,55	3,86	13,70	1,93	12,40					257,77	271,52	100
				236	154	25	130	3740	5575	3495	8775	4290	5485	6180	710	3210	370	2365					44504	44740	100
LMŚW	SO		8,72	4,21			64,21	60,36	146,18	152,21	232,59	269,03	187,34	66,89	119,57	48,58	67,83	5,29	10,62	118,87	33,84		1583,41	1596,34	55,63
			298			1475	100	610	19060	29805	61405	79860	59115	23195	39890	17590	23695	1370	4605	31990	9055		402820	403118	57,22
	MD							12,88	5,85	20,54	29,48		4,73	3,32						2,01			78,81	78,81	2,75
								2250	1070	6260	11080		2115	1410						305			24490	24490	3,48
	ŚW							7,74	16,79	27,19	8,35	3,51	8,45	13,64	1,66	2,32				11,79			101,44	101,44	3,53
						37		1240	3250	7120	2095	1365	3045	5190	590	925				2515			27372	27372	3,89
	DG															0,69							0,69	0,69	0,02
																235							235	235	0,03
	BK			1,24	2,35		24,91	107,81	26,93	75,57	27,30	15,19	36,06	50,02	92,06	34,67	56,14	3,83	1,98	131,89	4,35		688,71	692,30	24,12
					50	2235	10	760	1300	7745	4755	3355	10700	16505	34565	13555	23385	885	800	36960	1430		158945	158995	22,57
	DB		0,85		6,15		0,71	30,39	13,19	3,69	20,92	8,50	24,48		11,54	5,04	39,76	18,00	3,18	17,32	7,01		203,73	210,73	7,34
			7		10	420		515	740	480	3780	1990	6290		2600	1365	14825	6745	1190	3205	1500		45645	45662	6,48
	DB.S						1,66																1,66	1,66	0,06
								2,11	5,16								0,97	17,76	21,25	2,56			49,81	49,81	1,74
	DB.B					76										290	5810	7750	945				14871	14871	2,11
								3,79															3,79	3,79	0,13
DB.C								205														205	205	0,03	
								0,12							0,29							0,41	0,41	0,01	
KL								10							75							85	85	0,01	
													0,90									0,90	0,90	0,03	
JS																						290	290	0,04	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	GB										1,17		4,61	3,42	3,01								12,21	12,21	0,43	
												130		1105	845	800								2880	2880	0,41
	BRZ						0,65	9,77	3,67	13,84	26,45	15,95	17,15	1,11	4,92					20,80			114,31	114,31	3,98	
							80	5	675	1010	1735	5680	4155	4940	225	1530					5010			25045	25045	3,55
	OL										2,91			1,15										4,06	4,06	0,14
											400			445										845	845	0,12
	OS										2,60													2,60	2,60	0,09
										420													420	420	0,06	
Razem		9,57	5,45	8,50			94,25	217,28	210,71	273,46	356,16	346,50	275,20	134,62	249,04	90,92	183,81	48,37	18,34	302,68	45,20		2846,54	2870,06	100	
		305		60	4323	115	2765	25610	44905	89130	102535	84250	45930	86295	33390	68640	16750	7540	79985	11985		704148	704513	100		
LMW	SO								1,14	1,88			1,31	0,88									5,21	5,21	15,46	
						15			100	460			160	200										935	935	11,49
	ŚW								1,02	3,48	2,90												7,40	7,40	21,96	
									55	805	785													1645	1645	20,22
	DB			0,58														3,46	2,69				6,15	6,73	19,98	
				7														1105	815				1920	1927	23,68	
	GB												1,44											1,44	1,44	4,27
												290											290	290	3,56	
BRZ												2,59	1,12										3,71	3,71	11,01	
												720	300										1020	1020	12,54	
OL											2,21	2,45	0,48	2,40	0,72		0,94						9,20	9,20	27,32	
											445	770	85	500	165		355						2320	2320	28,51	
Razem			0,58					2,16	5,36	5,11	6,48	2,91	3,28	0,72		4,40	2,69					33,11	33,69	100		
			7		15			155	1265	1230	1780	545	700	165		1460	815						8130	8137	100	
LMB	SO														1,28								1,28	1,28	2,83	
															270								270	270	2,92	
	ŚW											1,54											1,54	1,54	3,4	
											380												380	380	4,1	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i niezales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BRZ								2,92	0,96	0,59		1,52		2,44								8,43	8,43	18,62	
									300	175	90		390		680									1635	1635	17,65
	OL				3,54				1,64	1,42	8,02	8,24	3,95	2,91	3,28		1,03						30,49	34,03	75,15	
					27				95	280	1680	1865	945	775	890		420							6950	6977	75,33
Razem				3,54				1,64	4,34	8,98	8,83	5,49	4,43	3,28	3,72	1,03							41,74	45,28	100	
				27				95	580	1855	1955	1325	1165	890	950	420							9235	9262	100	
LŚW	SO							3,45	6,85	28,18	29,00	46,02	54,13	9,72	29,86	7,31		1,36	0,19	22,77	11,40		250,24	250,24	9,66	
								205	850	5745	7115	15815	15505	3640	8450	2510		390	50	4500	3180		67955	67955	12,08	
	MD							11,42		13,18	9,94	3,24	4,69		16,68						7,90			67,05	67,05	2,59
						35				3375	1940	725	1355		5880							1330			14640	14640
	ŚW									18,57	50,86	35,56	16,27	3,42	18,59	5,59	3,01				21,93			173,80	173,80	6,71
							319			3535	8940	9610	4995	1085	5595	1565	1140					6180			42964	42964
	JD							1,38											0,78	1,39				3,55	3,55	0,14
							120												655	955				1730	1730	0,31
	DG							1,71	2,18										1,00					4,89	4,89	0,19
																			765					765	765	0,14
	BK		3,90	1,73	4,25			17,51	157,66	180,99	412,71	152,14	39,90	64,98	27,93	167,40	122,82	61,99	20,72	1,73	124,77			1553,25	1563,13	60,36
					5	5221		85	830	11170	47255	33660	10480	19720	9205	65185	50390	25215	7805	515	34415			321151	321156	57,08
	DB							15,32	45,32	18,46	11,00		2,87	1,07	5,48	0,43	9,56	2,03	34,59	9,42	27,74			183,29	183,29	7,08
							488		660	1325	850		530	300	1175	155	3115	765	12895	4275	4810			31343	31343	5,57
	DB.S							11,20																11,20	11,20	0,43
							172																	172	172	0,03
DB.B							6,34	3,35				6,19						52,09	6,82	4,73			79,52	79,52	3,07	
						45						1815						21415	2880	1250			27405	27405	4,87	
DB.C								1,60															1,60	1,60	0,06	
BRZ								26,05	12,94	17,12	23,69	36,55	44,16	12,73							65,25	6,28	244,77	244,77	9,45	
						255		1440	2015	3080	5505	10210	12565	3675							13185	1485	53415	53415	9,5	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	OL							1,87		0,80		1,29											3,96	3,96	0,15
								65		245		350											660	660	0,12
	OS								2,97														2,97	2,97	0,11
	Razem								315														315	315	0,06
			3,90	1,73	4,25		64,88	241,48	253,96	530,61	243,63	153,78	167,76	91,13	203,28	142,70	65,80	110,15	18,16	275,09	17,68		2580,09	2589,97	100
				5	6655	85	3200	22585	68055	56615	45550	49175	29170	75355	57155	27400	43460	7720	65670	4665		562515	562520	100	
LW	DB			1,05													3,19						3,19	4,24	100
																		1185					1185	1185	100
	Razem			1,05													3,19						3,19	4,24	100
OL	OL				3,98		3,07	0,43	10,86	23,98	30,50	30,59	15,01	24,45	3,97	3,03							145,89	149,87	100
					42	5		45	1525	4845	6700	7330	3455	7260	1325	925							33415	33457	100
	Razem			3,98		3,07	0,43	10,86	23,98	30,50	30,59	15,01	24,45	3,97	3,03								145,89	149,87	100
Łącznie	SO		289,64	10,11	31,46		1218,64	841,21	951,67	1239,61	1817,89	2346,18	1554,64	1781,65	3551,43	702,10	705,20	107,32	52,40	395,99	68,91		17334,84	17666,05	80,67
			5038	46	400	29165	230	4570	134000	246825	453815	682590	469630	568585	1093110	240070	259165	35885	17890	104755	18805		4359090	4364574	82,52
	MD					12,03		31,98	18,73	25,29	34,68		22,44	3,32						9,91			158,38	158,38	0,72
Łącznie	ŚW				0,55			0,68	40,44	80,60	86,33	36,45	11,75	39,39	25,14	12,61	5,58	2,36		35,34			376,67	377,22	1,72
					30	356		15	6670	14890	22645	10500	4105	12850	8705	3630	2765	975		9345			97451	97481	1,84
	JD					1,38											0,78	1,39					3,55	3,55	0,02
Łącznie	DG					120											655	955					1730	1730	0,03
							1,71	2,18							0,69	1,09	1,00						6,67	6,67	0,03
	BK		3,90	2,97	6,60		49,10	275,74	207,92	488,28	179,44	55,09	101,04	77,95	259,46	157,49	119,34	24,55	3,71	256,66	4,35		2260,12	2273,59	10,38
Łącznie	DB				55	7901	95	1680	12470	55000	38415	13835	30420	25710	99750	63945	48970	8690	1315	71375	1430		481001	481056	9,09
			0,85	1,05	6,73		17,52	85,66	33,28	15,46	20,92	11,37	25,55	5,48	11,97	14,60	54,69	55,28	13,86	45,06	7,01		417,71	426,34	1,95
		7		17	1071		1175	2095	1465	3780	2520	6590	1175	2755	4480	19915	20455	5835	8015	1500		82826	82850	1,57	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. pizer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i niezales.
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	DB.S						12,86																12,86	12,86	0,06
						172																	172	172	0
	DB.B						10,45	8,51				6,19				0,97	17,76	73,34	9,38	4,73			131,33	131,33	0,6
						131						1815				290	5810	29165	3825	1250			42286	42286	0,8
	DB.C							5,39															5,39	5,39	0,02
								205															205	205	0
	KL								0,12						0,29								0,41	0,41	0
									10						75								85	85	0
	JS												0,90										0,90	0,90	0
													290										290	290	0,01
	GB										1,17	1,44	4,61	3,42	3,01								13,65	13,65	0,06
											130	290	1105	845	800								3170	3170	0,06
	BRZ				1,31		7,74	44,35	38,86	66,13	86,92	102,67	112,02	42,22	15,63	1,73	0,58			88,85	6,28		613,98	615,29	2,81
					58	692	30	2465	5395	10145	18805	25650	28235	10430	4005	470	115			18825	1485		126747	126805	2,4
	OL				7,52		3,07	3,94	12,28	35,71	40,95	38,99	19,55	30,72	5,61	4,06	0,94						195,82	203,34	0,93
					69	5		205	1805	7170	9010	9590	4760	8855	1605	1345	355						44705	44774	0,85
	OS								2,97	2,79													5,76	5,76	0,03
									315	455													770	770	0,01
	Ogółem		294,39	14,13	54,17		1334,50	1267,66	1319,52	1947,31	2258,91	2633,06	1830,06	2003,27	3876,55	894,65	905,87	264,24	79,35	836,54	86,55		21538,04	21900,73	100
			5045	46	629	39648	355	10315	169720	339670	553995	759370	545135	636750	1212450	314830	338515	96125	28865	215200	23220		5284163	5289883	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 673,97
 Ogółem lasy: 22574,70
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 22574,7582

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V a

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
BŚW	SO	450,60	378,63	308,12	448,65	650,17	890,08	501,24	1058,10	2175,04	317,95	261,15	48,43	1,08				7489,24	96,60							
	MD		0,35	0,44		0,31	0,99	0,15										2,24	0,03							
	ŚW	0,87		0,45	1,56	2,84	6,04	12,28	28,35	26,88	2,81	3,90						85,98	1,11							
	BK	2,11	5,95				0,34											8,40	0,11							
	DB		1,55	0,87	0,07			0,19				0,02						2,70	0,03							
	DB.B	0,88																0,88	0,01							
	BRZ	92,56	29,81	6,98	3,57	5,78	8,62	10,60	2,74	1,27	0,49							162,42	2,10							
	OL						0,08	0,21			0,10							0,39	0,01							
Razem	ha	547,02	416,29	316,86	453,85	659,10	906,15	524,67	1089,19	2203,19	321,35	265,07	48,43	1,08				7752,25	100,00							
	%	7,06	5,37	4,09	5,85	8,50	11,69	6,77	14,05	28,42	4,15	3,42	0,62	0,01				100,00	100,00							
BB	SO			0,14	3,27	1,31	6,23	4,73	5,46	3,51	1,65	1,38	3,97	5,44				37,09	72,79							
	ŚW			0,05		0,20												0,25	0,49							
	BRZ			0,29	1,16		2,67	5,39	1,38	2,32								13,21	25,93							
	OL									0,40								0,40	0,79							
Razem	ha			0,48	4,43	1,51	8,90	10,12	6,84	5,83	2,05	1,38	3,97	5,44				50,95	100,00							
	%			0,94	8,69	2,96	17,47	19,88	13,42	11,44	4,02	2,71	7,79	10,68				100,00	100,00							
BMŚW	SO	445,73	282,67	391,42	537,90	777,18	982,48	716,71	509,93	985,08	289,53	318,73	43,04	15,74	156,98	20,01		6473,13	83,36							
	SO.B						0,31	0,10	0,70									1,11	0,01							
	SO.C			0,13														0,13	0,00							
	MD	7,39	3,16	18,10	4,82	15,56	12,10	0,37	1,44	1,90					0,11			64,95	0,84							
	ŚW	3,17	3,97	10,84	19,43	52,00	39,92	22,81	78,76	116,29	25,95	26,64	2,71	1,95	11,47	3,04		418,95	5,40							
	JD			0,54							0,20							0,74	0,01							
	DG	1,20				0,76					0,65	0,78		0,83				4,22	0,05							
	BK	88,99	32,06	5,45	1,04	3,07	4,75	2,79	2,42	38,98	6,34	8,33	0,30	2,54	49,20	0,41		246,67	3,18							
DB	28,10	25,63	18,59	7,45	5,21	3,46	2,95	1,66	3,04	2,28	5,51	2,04	1,68	7,29	0,21		115,10	1,48								

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB.S	0,43													1,07			1,50	0,02
	DB.B	19,36	1,98												28,29			49,63	0,64
	DB.C	1,05	1,91	0,10			0,11											3,17	0,04
	JW				0,10			0,10				0,30						0,50	0,01
	WZ														0,10			0,10	0,00
	GB	0,44	0,30	0,36	0,35	1,10	2,75	0,12	0,70	1,06	0,30	0,30	0,08	0,74	0,28			8,88	0,11
	BRZ	25,29	29,04	33,14	26,24	55,79	74,11	53,46	18,55	33,81	2,10	1,97	0,23	0,26	3,65			357,64	4,61
	OL	0,58		0,98	2,65	3,48	3,80	1,27	2,45	0,42	0,59	1,47	0,30	0,19	0,33			18,51	0,24
	OS			0,13					0,13		0,04	0,05						0,35	0,00
Razem	ha	621,73	380,72	479,78	599,98	914,15	1123,79	800,81	616,61	1180,58	327,98	364,08	48,70	23,93	258,77	23,67		7765,28	100,00
	%	8,01	4,90	6,18	7,73	11,77	14,47	10,31	7,94	15,21	4,22	4,69	0,63	0,31	3,33	0,30		100,00	100,00
BMW	SO		0,14	0,67	5,38	5,70	1,60	1,63	3,66	1,37	0,17	1,80						22,12	36,14
	MD					0,29												0,29	0,47
	ŚW			2,24	2,71	5,29	1,18	1,65		0,43		0,44						13,94	22,77
	DB									0,35								0,35	0,57
	GB					0,52												0,52	0,85
	BRZ		0,34	0,36	0,59	5,13	5,02	1,48	2,61	1,31	1,21	1,32						19,37	31,63
	OL		0,21	0,69	0,11	1,45	0,59			0,56		0,88						4,49	7,33
	OS				0,15													0,15	0,24
Razem	ha		0,69	3,96	8,94	18,38	8,39	4,76	6,27	3,67	1,73	4,44						61,23	100,00
	%		1,13	6,47	14,60	30,02	13,70	7,77	10,24	5,99	2,83	7,25						100,00	100,00
BMB	SO	0,23	2,89	16,86	10,72	3,76	11,05	3,54	11,49	8,38	1,21	9,98	0,97	9,00				90,08	34,95
	MD				0,52													0,52	0,20
	ŚW	0,72	0,90	7,88	7,44	1,95	3,38	2,76	1,94	4,44	2,27	1,07	0,58	0,69				36,02	13,97
	BK			0,70								0,12	0,19					1,01	0,39
	DB			0,70	0,25		0,13			0,40		0,12						1,60	0,62
	BRZ	2,37	4,62	9,45	18,37	15,15	26,19	17,53	14,17	8,37	0,38	2,41	0,19	2,71				121,91	47,29
	OL	0,23	0,72	0,82	0,12	0,26	1,19	0,56		0,96								4,86	1,89
	OS				0,30	0,42	1,05											1,77	0,69

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Razem	ha	3,55	9,13	36,41	37,72	21,54	42,99	24,39	27,60	22,55	3,86	13,70	1,93	12,40				257,77	100,00	
	%	1,38	3,54	14,12	14,63	8,36	16,68	9,46	10,71	8,75	1,50	5,31	0,75	4,81				100,00	100,00	
LMŚW	SO	39,75	50,23	89,95	108,58	202,18	227,68	163,41	56,43	101,74	35,28	54,07	5,83	4,17	69,30	21,15		1229,75	43,21	
	SO.C			2,54														2,54	0,09	
	MD	3,19	3,98	27,36	18,47	24,23	30,15	1,97	6,90	1,08	0,50	0,08			1,41			119,32	4,19	
	ŚW	0,98	3,97	18,13	32,42	28,33	26,28	5,80	12,56	36,14	10,57	8,88	0,37	1,42	11,61	1,05		198,51	6,97	
	JD		0,68	0,11							0,55				0,20				1,54	0,05
	DG	0,40									0,20		0,81		0,20				1,61	0,06
	BK	31,36	102,46	33,89	70,26	37,96	18,73	37,70	47,45	80,88	31,60	57,57	7,93	6,69	162,41	18,18		745,07	26,17	
	DB	10,32	33,06	14,86	21,26	22,25	9,83	21,79	2,80	12,19	5,90	36,53	12,68	2,41	27,36	4,31		237,55	8,35	
	DB.S	2,80													8,23	0,51		11,54	0,41	
	DB.B	3,01	5,24								0,97	15,99	17,87	1,78	9,02			53,88	1,89	
	DB.C		3,17	3,25		0,06		0,19		0,33	0,14								7,14	0,25
	KL			0,10		0,45	0,10	0,09		0,08		1,00							1,82	0,06
	JW			0,29	0,71	0,14	0,82	0,17		0,58	0,14				0,31				3,16	0,11
	WZ					0,11													0,11	0,00
	JS							0,27					0,22						0,49	0,02
	GB		0,71	0,76	0,60	2,93	0,20	2,35	1,94	1,82	1,30	2,36	1,96	0,45	1,13				18,51	0,65
	BRZ	2,44	13,67	19,29	17,76	34,70	30,64	39,83	4,42	11,53	3,35	1,49	0,18		10,92				190,22	6,68
	OL		0,11	0,18	2,62	1,27	1,75	1,38	1,75	1,87	1,17	4,35	1,55	1,31	0,32				19,63	0,69
	OL.S				0,14	0,09													0,23	0,01
	AK					0,29													0,29	0,01
TP					0,07		0,11											0,18	0,01	
OS				0,64	1,10	0,32	0,02	0,37	0,05		0,46		0,11					3,07	0,11	
LP							0,12							0,26				0,38	0,01	
Razem	ha	94,25	217,28	210,71	273,46	356,16	346,50	275,20	134,62	249,04	90,92	183,81	48,37	18,34	302,68	45,20		2846,54	100,00	
	%	3,31	7,63	7,40	9,61	12,52	12,17	9,67	4,73	8,75	3,19	6,46	1,70	0,64	10,63	1,59		100,00	100,00	
LMW	SO			1,11	1,50	0,24	0,10	0,79	0,44									4,18	12,62	
	MD				0,26													0,26	0,79	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ŚW			0,95	1,87	1,93	0,05	0,16										4,96	14,98
	BK					0,14	0,31		1,09									1,54	4,65
	DB				0,51	0,25	0,10	0,10	0,12	0,07		1,26	1,34					3,75	11,33
	GB				0,26		0,58											0,84	2,54
	BRZ			0,10	0,26		2,21	1,08	0,56	0,22		0,69	1,35					6,47	19,54
	OL				0,70	2,47	2,79	0,78	1,07	0,43		2,45						10,69	32,28
	OL.S					0,08												0,08	0,24
	OS						0,34											0,34	1,03
Razem	ha			2,16	5,36	5,11	6,48	2,91	3,28	0,72		4,40	2,69					33,11	100,00
	%			6,52	16,19	15,43	19,58	8,79	9,91	2,17		13,29	8,12					100,00	100,00
LMB	SO			0,32	0,78		0,10		0,66	0,99								2,85	6,83
	ŚW			0,52	0,90	1,70	1,64		0,66	0,49								5,91	14,16
	DB							0,29										0,29	0,69
	JS					0,23												0,23	0,55
	BRZ		0,16	2,32	1,41	3,03	0,66	2,32	0,66	1,98	0,10							12,64	30,28
	OL		1,48	1,18	5,89	3,87	3,09	1,82	1,30	0,26	0,93							19,82	47,49
Razem	ha		1,64	4,34	8,98	8,83	5,49	4,43	3,28	3,72	1,03							41,74	100,00
	%		3,93	10,40	21,52	21,15	13,15	10,61	7,86	8,91	2,47							100,00	100,00
LŚW	SO	1,89	7,67	8,05	25,53	20,21	36,14	50,61	8,42	25,80	14,60	1,53	5,24	3,64	15,76	6,58		231,67	8,98
	SO.C			0,50														0,50	0,02
	MD	10,49	5,41	17,98	15,54	15,62	11,20	2,99	11,15	5,00					4,87			100,25	3,89
	ŚW	0,92	4,36	31,66	54,41	36,82	22,30	5,16	16,77	10,32	6,32	0,84	1,98		12,04	1,35		205,25	7,96
	JD	1,38		0,34							0,21	0,80	0,97		2,07			5,77	0,22
	DG	2,29	1,96		1,55			1,40				0,70			0,53			8,43	0,33
	BK	19,74	149,44	145,54	376,57	125,41	34,06	49,97	34,96	148,49	101,47	54,07	27,49	2,75	166,89			1436,85	55,69
	DB	12,07	41,64	26,84	30,25	11,05	6,10	4,28	4,94	6,36	12,19	3,77	26,64	7,68	26,95	3,96		224,72	8,71
	DB.S	8,37	3,90												12,53	1,40		26,20	1,02
	DB.B	5,75	2,48				3,09						45,84	3,41	6,38			66,95	2,59
DB.C		2,40								0,42							2,82	0,11	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	KL		0,22												0,62			0,84	0,03
	JW			0,33														0,33	0,01
	JS											0,15						0,15	0,01
	GB	0,92	0,44		0,30	1,04	0,41	2,67	1,14	0,77	5,06	0,81	1,33		0,15			15,04	0,58
	BRZ	1,06	20,56	20,92	25,14	31,47	38,51	48,79	9,84	5,86	2,49	0,82	0,48	0,34	25,24	4,39		235,91	9,14
	OL		1,00	0,62	1,32	1,83	1,81	1,52	3,60	0,26	0,36	2,11	0,18	0,17	0,44			15,22	0,59
	OS			1,18		0,18	0,16	0,37	0,31				0,20		0,17			2,57	0,10
	LP															0,62		0,62	0,02
Razem	ha	64,88	241,48	253,96	530,61	243,63	153,78	167,76	91,13	203,28	142,70	65,80	110,15	18,16	275,09	17,68		2580,09	100,00
	%	2,51	9,36	9,84	20,58	9,44	5,96	6,50	3,53	7,88	5,53	2,55	4,27	0,70	10,66	0,69		100,00	100,00
LW	DB											0,95						0,95	29,78
	DB.C											0,32						0,32	10,03
	JW											0,32						0,32	10,03
	BRZ											0,64						0,64	20,06
	OL											0,96						0,96	30,10
Razem	ha											3,19						3,19	100,00
	%											100,00						100,00	100,00
OL	SO				0,34	0,48	0,91	0,32	0,30									2,35	1,61
	ŚW			0,17	1,38	1,18	1,50	0,24	0,03	0,10	0,05							4,65	3,19
	BK										0,13							0,13	0,09
	DB						0,18		0,85									1,03	0,71
	GB					0,10	0,24		0,41		0,16							0,91	0,62
	BRZ				2,07	0,89	1,25	0,10		0,10								4,41	3,02
	OL	3,07	0,43	10,69	20,19	27,85	26,51	14,35	22,73	3,77	2,82							132,41	90,76
Razem	ha	3,07	0,43	10,86	23,98	30,50	30,59	15,01	24,45	3,97	3,03							145,89	100,00
	%	2,10	0,29	7,44	16,44	20,91	20,97	10,29	16,76	2,72	2,08							100,00	100,00
Łącznie	SO	938,20	722,23	816,64	1142,65	1661,23	2156,37	1442,98	1654,89	3301,91	660,39	648,64	107,48	39,07	242,04	47,74		15582,46	72,35
	SO.B						0,31	0,10	0,70									1,11	0,01
	SO.C			3,17														3,17	0,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	MD	21,07	12,90	63,88	39,61	56,01	54,44	5,48	19,49	7,98	0,50	0,08			6,39			287,83	1,34
	ŚW	6,66	13,20	72,89	122,12	132,24	102,29	50,86	139,07	195,09	47,97	41,77	5,64	4,06	35,12	5,44		974,42	4,52
	JD	1,38	0,68	0,99						0,55	0,41	0,80	0,97		2,27			8,05	0,04
	DG	3,89	1,96		1,55	0,76		1,40		0,20	0,65	2,29		0,83	0,73			14,26	0,07
	BK	142,20	289,91	185,58	447,87	166,58	58,19	90,46	86,05	268,35	139,41	120,09	35,91	11,98	378,50	18,59		2439,67	11,33
	DB	50,49	101,88	61,86	59,79	38,76	19,80	29,60	10,37	22,06	20,72	48,16	42,70	11,77	61,60	8,48		588,04	2,73
	DB.S	11,60	3,90												21,83	1,91		39,24	0,18
	DB.B	29,00	9,70				3,09				0,97	15,99	63,71	5,19	43,69			171,34	0,80
	DB.C	1,05	7,48	3,35		0,06	0,11	0,19		0,75	0,14	0,32						13,45	0,06
	KL		0,22	0,10		0,45	0,10	0,09		0,08		1,00			0,62			2,66	0,01
	JW			0,62	0,81	0,14	0,82	0,27		0,58	0,14	0,62			0,31			4,31	0,02
	WZ					0,11									0,10			0,21	0,00
	JS					0,23		0,27				0,37						0,87	0,00
	GB	1,36	1,45	1,12	1,51	5,69	4,18	5,14	4,19	3,65	6,82	3,47	3,37	1,19	1,56			44,70	0,21
	BRZ	123,72	98,20	92,85	96,57	151,94	189,88	180,58	54,93	66,77	10,12	9,34	2,43	3,31	39,81	4,39		1124,84	5,22
	OL	3,88	3,95	15,16	33,60	42,48	41,61	21,89	32,90	8,53	6,37	12,22	2,03	1,67	1,09			227,38	1,06
	OL.S				0,14	0,17												0,31	0,00
	AK					0,29												0,29	0,00
	TP					0,07		0,11										0,18	0,00
	OS			1,31	1,09	1,70	1,87	0,52	0,68	0,05	0,04	0,71		0,28				8,25	0,04
	LP							0,12							0,88			1,00	0,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

21538,0942

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BŚW	SO	10	865	43435	83990	147565	251740	151740	335840	661595	106510	95505	15580	390				1894765	98,42
	MD			50		75	240	45										410	0,02
	ŚW			40	200	565	1700	2355	6535	7685	1080	1805						21965	1,14
	BK						90											90	0
	DB				5			80				5						90	0
	BRZ		165	1045	715	1070	1875	2370	580	185	110							8115	0,42
	OL						10	35			25							70	0
Razem	m3	10	1030	44570	84910	149275	255655	156625	342955	669465	107725	97315	15580	390				1925505	100
	%	0,00	0,05	2,31	4,41	7,75	13,28	8,13	17,81	34,79	5,59	5,05	0,81	0,02				100,00	100
BB	SO			10	155	195	435	790	765	445	280	350	815	1095				5335	78,45
	ŚW					55												55	0,81
	BRZ			35	120		140	690	150	220								1355	19,93
	OL										55							55	0,81
Razem	m3			45	275	250	575	1480	915	665	335	350	815	1095				6800	100
	%			0,66	4,04	3,68	8,46	21,75	13,46	9,78	4,93	5,15	11,99	16,10				100,00	100
BMŚW	SO		1935	59170	116095	207355	297220	220665	171005	320900	100140	119790	16725	5950	62190	5350		1704490	87,54
	SO.B						70	20	160									250	0,01
	SO.C			15														15	0
	MD		170	3550	935	4070	3360	100	350	670								13205	0,68
	ŚW	20	15	1340	3520	14155	12150	6830	23990	36000	10430	12020	1055	925	5110	1080		128640	6,61
	JD			65							90							155	0,01
	DG					365					455	535		955				2310	0,12
	BK	10	15	270	120	635	1315	630	735	6130	1365	2545	95	1055	820	80		15820	0,81
	DB	45	105	1000	725	875	700	700	405	570	525	1710	300	540	320	60		8580	0,44
DB.C	45	40	10			20											115	0,01	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JW				20			5				50						75	0
	GB			50	70	170	460	30	140	125	65	50	25	185	45			1415	0,07
	BRZ		710	4435	4665	12670	17600	13510	4725	6700	435	485	50	85	995			67065	3,44
	OL			425	610	860	1045	405	725	70	185	475	85	60	65			5010	0,26
	OS			20					30			10	15					75	0
Razem	m3	120	2990	70350	126760	241155	333940	242925	202235	371165	113700	137675	18335	9755	69545	6570		1947220	100
	%	0,01	0,15	3,61	6,51	12,38	17,15	12,48	10,39	19,06	5,84	7,07	0,94	0,50	3,57	0,34		100,00	100
BMW	SO		10	110	755	1330	280	395	740	405	55	630						4710	36,2
	MD					85												85	0,65
	ŚW			310	310	1410	305	540		155		140						3170	24,37
	DB										95							95	0,73
	GB					75												75	0,58
	BRZ		30	50	110	930	1230	290	470	260	320	300						3990	30,67
	OL		20	90	20	360	90			65		210						855	6,57
	OS				30													30	0,23
Razem	m3		60	560	1225	4190	1905	1225	1210	885	470	1280						13010	100
	%		0,46	4,30	9,42	32,21	14,64	9,42	9,30	6,80	3,61	9,84						100,00	100
BMB	SO			1620	1715	675	2605	685	2520	2215	300	2565	220	1500				16620	37,47
	MD				95													95	0,21
	ŚW	25		885	1185	340	865	595	440	1370	330	190	80	405				6710	15,13
	BK			90								25	40					155	0,35
	DB			120	30		30			110		30						320	0,72
	BRZ		100	955	2475	2355	4820	2915	2525	2100	80	400	30	460				19215	43,33
	OL		30	70	25	55	230	95		385								890	2,01
	OS				50	70	225											345	0,78
Razem	m3	25	130	3740	5575	3495	8775	4290	5485	6180	710	3210	370	2365				44350	100
	%	0,06	0,29	8,43	12,57	7,88	19,80	9,67	12,37	13,93	1,60	7,24	0,83	5,33				100,00	100
LMŚW	SO	5	870	13075	23495	54925	68910	53625	19620	33250	13210	20420	2240	1750	30765	6670		342830	48,97
	SO.C			230														230	0,03
	MD		245	4285	3190	7010	10265	660	2720	455	145	25			585			29585	4,23

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Miąższosc w m3																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	ŚW	5	70	2310	6045	8420	9520	2340	4755	15030	4810	3930	120	665	4985	455		63460	9,07	
	JD			15						610								625	0,09	
	DG									75		685			60			820	0,12	
	BK		270	1340	6145	6590	3495	10800	16140	28390	11850	22100	2250	2935	31675	3335		147315	21,05	
	DB	100	220	760	2245	3560	2040	5265	780	4190	1635	13415	4700	925	7000	1525		48360	6,91	
	DB.B										290	5195	6315	705				12505	1,79	
	DB.C		155	300		15		10		150	35							665	0,1	
	KL			10		50	25	25		20		175						305	0,04	
	JW			20	75	25	75	25		70	30							320	0,05	
	WZ					10													10	0
	JS							90				75							165	0,02
	GB		35		70	410	20	540	425	445	300	520	510	115	35				3425	0,49
	BRZ	5	900	3240	3135	7565	7630	10430	965	3080	725	445	30		4845				42995	6,14
	OL			25	365	290	465	370	450	515	360	1495	585	410	35				5365	0,77
	OL.S				25	15													40	0,01
	AK					60													60	0,01
	TP					20		30											50	0,01
OS				115	165	90	5	75	15		160		35					660	0,09	
LP							35											35	0,01	
Razem	m3	115	2765	25610	44905	89130	102535	84250	45930	86295	33390	68640	16750	7540	79985	11985		699825	100	
	%	0,02	0,40	3,66	6,42	12,74	14,64	12,04	6,56	12,33	4,77	9,81	2,39	1,08	11,43	1,71		100,00	100	
LMW	SO			110	380	80	35	95	110									810	9,98	
	MD				50													50	0,62	
	ŚW			40	355	500	10	30										935	11,52	
	BK					5	100		225									330	4,07	
	DB				200	65	25	20	25	20		445	530					1330	16,39	
	GB				85		75											160	1,97	
	BRZ			5	40		600	215	105	45		220	285					1515	18,67	
OL				155	565	840	185	235	100		795						2875	35,43		

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL.S					15												15	0,18
	OS						95											95	1,17
Razem	m3			155	1265	1230	1780	545	700	165		1460	815					8115	100
	%			1,91	15,59	15,16	21,93	6,72	8,63	2,03		17,99	10,04					100,00	100
LMB	SO			30	225		35		165	295								750	8,12
	ŚW			75	145	475	420		270	150								1535	16,62
	DB							75										75	0,81
	JS					30												30	0,32
	BRZ		15	230	320	650	115	560	135	460	30							2515	27,23
	OL		80	245	1165	800	755	530	320	45	390							4330	46,9
Razem	m3		95	580	1855	1955	1325	1165	890	950	420							9235	100
	%		1,03	6,28	20,09	21,15	14,35	12,62	9,64	10,29	4,55							100,00	100
LŚW	SO	40	405	1245	5720	5420	12630	15855	3140	8280	5705	445	2030	1310	7825	1925		71975	12,95
	MD		430	4005	3260	4310	3405	860	3645	1935					2255			24105	4,34
	ŚW		110	5005	10425	10830	7640	1630	6335	3655	3010	475	1025		6665	590		57395	10,33
	JD			15							70	725	800		830			2440	0,44
	DG							630				630						1260	0,23
	BK	20	740	6620	41865	26265	8455	14945	10995	57255	41920	22685	10325	1050	29275			272415	48,98
	DB		105	1465	2110	1895	1350	1160	1075	2360	4195	1435	10260	3675	6675	845		38605	6,95
	DB.B						780						18600	1520	1225			22125	3,98
	DB.C		55								145							200	0,04
	JW			30														30	0,01
	JS												55					55	0,01
	GB				25	200	80	465	160	145	1580	175	255		15			3100	0,56
	BRZ	25	1295	3935	4380	7170	10650	13165	2560	1525	605	190	110	80	10700	1305		57695	10,38
	OL		60	125	270	490	515	385	1190	55	70	535	55	35	205			3990	0,72
OS			140		35	45	80	70			50		50				470	0,08	
Razem	m3	85	3200	22585	68055	56615	45550	49175	29170	75355	57155	27400	43460	7720	65670	4665		555860	100
	%	0,02	0,58	4,06	12,24	10,19	8,19	8,85	5,25	13,55	10,28	4,93	7,82	1,39	11,81	0,84		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LW	DB											425						425	35,87
	DB.C											110						110	9,28
	JW											110						110	9,28
	BRZ											205						205	17,3
	OL											335						335	28,27
Razem	m3											1185						1185	100
	%											100,00						100,00	100
OL	SO				90	135	200	75	95									595	1,78
	ŚW			20	295	255	225	70	5	30	15							915	2,74
	BK								50									50	0,15
	DB						10		295									305	0,91
	GB					15	45		80		45							185	0,55
	BRZ				415	180	300	20		20								935	2,8
	OL		45	1505	4045	6115	6550	3290	6735	1275	865							30425	91,07
Razem	m3		45	1525	4845	6700	7330	3455	7260	1325	925							33410	100
	%		0,13	4,56	14,50	20,05	21,95	10,34	21,73	3,97	2,77							100,00	100
Łącznie	SO	55	4085	118805	232620	417680	634090	443925	534000	1027385	226200	239705	37610	11995	100780	13945		4042880	77,11
	SO.B						70	20	160									250	0
	SO.C			245														245	0
	MD		845	11890	7530	15550	17270	1665	6715	3060	145	25			2840			67535	1,29
	ŚW	50	195	10025	22480	37005	32835	14390	42330	64075	19675	18560	2280	1995	16760	2125		284780	5,43
	JD			95						610	160	725	800		830			3220	0,06
	DG					365		630		75	455	1850		955	60			4390	0,08
	BK	30	1025	8320	48130	33495	13455	26375	28145	91775	55135	47355	12710	5040	61770	3415		436175	8,32
	DB	145	430	3345	5315	6395	4155	7300	2580	7250	6450	17465	15790	5140	13995	2430		98185	1,87
	DB.B						780				290	5195	24915	2225	1225			34630	0,66
	DB.C	45	250	310		15	20	10		295	35	110						1090	0,02
	KL			10		50	25	25		20		175						305	0,01
	JW			50	95	25	75	30		70	30	160						535	0,01
	WZ					10												10	0

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JS					30		90				130						250	0
	GB		35	50	250	870	680	1035	805	715	1990	745	790	300	95			8360	0,16
	BRZ	30	3215	13930	16375	32590	44960	44165	12215	14595	2305	2245	505	625	16540	1305		205600	3,92
	OL		235	2485	6655	9535	10500	5295	9655	2510	1950	3845	725	505	305			54200	1,03
	OL.S				25	30												55	0
	AK					60												60	0
	TP					20		30										50	0
	OS			160	195	270	455	115	145	15	10	225		85				1675	0,03
	LP							35										35	0
Ogółem	m3	355	10315	169720	339670	553995	759370	545135	636750	1212450	314830	338515	96125	28865	215200	23220		5244515	100
	%	0,01	0,20	3,24	6,48	10,56	14,48	10,39	12,14	23,13	6,00	6,45	1,83	0,55	4,10	0,44		100,00	100,00

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	80	3550	11565	11745	15245	18350	9890	10615	18015	3450	2960	280	155	1270	220		107390	80,69
MD			495	180	215	340		135	10					25			1400	1,05
ŚW		5	710	1055	1015	355	105	245	150	45	25	10		140			3860	2,9
JD											5	5					10	0,01
DG									5	5							10	0,01
BK	10	350	1375	4755	1735	500	765	585	1770	1020	605	85	5	910	20		14490	10,89
DB		230	210	100	160	70	145	25	65	60	220	215	35	80	20		1635	1,23
DB.S																		
DB.B		5				45				5	70	295	30	10			460	0,35
DB.C		30															30	0,02
KL																		
JS																		
GB							15	20	20								55	0,04
BRZ	10	235	370	410	445	510	390	110	35					270	25		2810	2,11
OL	5	20	85	220	215	160	60	110	15	10							900	0,68
OS			15	5													20	0,02
Razem	105	4425	14825	18470	19030	20330	11370	11845	20080	4595	3890	890	225	2705	285		133070	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 111285m3/1rok = 1112850m3/10 lat = 84% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI

Nadleśnictwo Bytów (11-03)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		547,02										547,02
BMŚW		437,92	7,86		14,32							460,10
BMB				2,42								2,42
	91D0											1,13
	91D0	1,13										1,13
LMŚW		31,71			4,49							36,20
LŚW		29,81			18,89	0,57						49,27
OL		2,58	0,49									3,07
Ogółem		1050,17	8,35	2,42	37,70	0,57						1099,21

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII

Nadleśnictwo Bytów (11-03)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW		BK	142,63	33,0	22	
	BMŚW		DB	18,26	32,3	11	
	BMŚW		DB.B	94,86	30,3	12	
	BMŚW		DB.S	3,02	30,0	22	
	LMŚW		BK	141,00	54,1	22	
			9110		49,91	67,1	22
			9130		57,81	76,7	22
	LMŚW		DB	11,02	43,7	22	
			9160		5,74	80,0	22
	LMŚW		DB.B	15,02	35,1	12	
	LMŚW		DB.S	11,28	46,3	22	
			9130		10,9	70,0	22
	LŚW		BK	98,53	72,7	22	
			9130		102,37	73,3	22
			9160		1,43	60,0	22
			9190		5,66	55,2	22
	LŚW		DB	18,12	61,8	12	
			9190		2	80,0	22
	LŚW		DB.B	15,33	42,1	12	
			9130		1,47	50,0	12
LŚW		DB.S	27,92	46,6	22		
		9190		2,26	80,0	22	
Razem				836,54	53,8	22	

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KDO	LMŚW	9190	BK	23,24	28,3	22
	LMŚW		DB.S	1,81	40,0	22
	LŚW		DB	8,69	20,0	22
	LŚW		DB.S	6,28	20,0	11
Razem			40,02	25,7	22	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMB	9110 9130	SW	3,54	90,0	12
	BMŚW		BK	9,44	67,1	12
	BMŚW		DB	9,08	36,6	22
	BMŚW		SO	169,59	98,3	12
	LMŚW		BK	60,63	89,9	12
				26,09	90,0	22
				21,57	89,6	22
	LMŚW		DB	11,26	37,6	11
	LMŚW		DB.B	4,40	30,0	22
	LMŚW		SO	65,19	95,8	12
	LŚW		BK	71,98	83,2	22
				0,69	100,0	11
				289,20	88,9	22
	LŚW		DB	12,42	92,1	12
		9160	8,28	90,0	22	
		9190	2,71	80,0	12	
LŚW	DB.S		1,63	84,4	12	
Razem			767,70	89,2	12	
Ogółem				1644,26	69,6	22

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Bytów, Obręb Borzytuchom (1)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywa- nia planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	1050	14902	14902
LASÓW OCHRONNYCH (O)	6897	5690	4774	5690	908	1451	62176	62176
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	22567 65,99	17912 52,41	12704 34,92	17912 52,41	1438	X	X	173556
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	9450	10772	10773	10772	492	8399	X	107769
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	32017	28684	23477	28684	1930	8399	0	281325
OGÓŁEM OBREB	38914	34374	28251	34374	2838	10900	77078	358403
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	79063	69657	63228	70602	4949	22810	169608	749982

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 63228 m3 brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Bytów, Obręb Bytów (2)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązy- wania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywa- nia planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrówna- nia średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostat- nich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	54	303	3376	3376
LASÓW OCHRONNYCH (O)	1031	1411	2332	1411	199	543	14690	14690
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	12572 46,00	9773 36,13	8724 29,39	9773 36,13	614	X	X	97358
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	6272	5422	6777	6272	550	4924	X	66249
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	18844	15195	15501	16045	1164	4924	0	163607
OGÓŁEM OBREB	19875	16606	17833	17456	1417	5770	18066	181673
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	79063	69657	63228	70602	4949	22810	169608	749982

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 63228 m3 brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Bytów, Obręb Gołębia Góra (3)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązy- wania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywa- nia planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrówna- nia średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostat- nich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	52	530	7539	7539
LASÓW OCHRONNYCH (O)	6679	6133	6056	6133	315	1652	66925	66925
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	11161 35,04	10205 32,25	7476 21,22	10205 32,25	327	X	X	97249
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	2434	2339	3612	2434		3958	X	38193
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X		0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	13595	12544	11088	12639	327	3958	0	135442
OGÓŁEM OBREB	20274	18677	17144	18772	694	6140	74464	209906
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	79063	69657	63228	70602	4949	22810	169608	749982

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 63228 m3 brutto

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	21,74	67,67	28,89	96,56		118,30
LASÓW OCHRONNYCH (O)	308,20	134,12	125,18	259,30		567,50
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	1214,94					1214,94
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		483,94	645,77	1129,71		1129,71
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	1214,94	483,94	645,77	1129,71		2344,65
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	1544,88	685,73	799,84	1485,57		3030,45

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Trzebieże wczesne (TW)	SO		221,82	928,45	641,35	9,82		0,98							1802,42
	MD			31,98	11,07										43,05
	ŚW		0,68	27,64	57,45										85,77
	BK		7,44	166,28	470,06										643,78
	DB		29,01	30,56	13,42										72,99
	DB.C		3,79												3,79
	KL			0,12											0,12
	BRZ		32,5	30,58	30,68										93,76
	OL		2,3		1,46										3,76
	OS			2,97											2,97
Razem		297,54	1218,58	1225,49	9,82		0,98							2752,41	
Trzebieże późne (TP)	SO				570,82	1788,62	2270,86	1422,62	1696,68	1985,14	217,17	202,89	21,89	10176,69	
	MD				7,34	24,19	34,14		22,44					88,11	
	ŚW				16,25	68,38	21,06	5,37	1,89	5,7				118,65	
	DG									0,69	1,09			1,78	
	BK				2,94	177,9	53,09	84,34	77,89	239,08	61,48	17,56		714,28	
	DB				0,77	15,3	11,12	16,65	5,48	11,54	10,94	38,73	21,65	132,18	
	DB.B						6,19				0,97	17,76	62,45	87,37	
	JS							0,9						0,9	
	BRZ				12,62	59,87	54,91	33,61	10,47					171,48	
	OL				2,37	4,22	1,35							7,94	
Razem				613,11	2138,48	2452,72	1563,49	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99	11499,38		

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO		221,82	928,45	1212,17	1798,44	2270,86	1423,6	1696,68	1985,14	217,17	202,89	21,89	11979,11
	MD			31,98	18,41	24,19	34,14		22,44					131,16
	ŚW		0,68	27,64	73,7	68,38	21,06	5,37	1,89	5,7				204,42
	DG									0,69	1,09			1,78
	BK		7,44	166,28	473	177,9	53,09	84,34	77,89	239,08	61,48	17,56		1358,06
	DB		29,01	30,56	14,19	15,3	11,12	16,65	5,48	11,54	10,94	38,73	21,65	205,17
	DB.B						6,19				0,97	17,76	62,45	87,37
	DB.C		3,79											3,79
	KL			0,12										0,12
	JS							0,9						0,9
	BRZ		32,5	30,58	43,3	59,87	54,91	33,61	10,47					265,24
	OL		2,3		3,83	4,22	1,35							11,7
	OS			2,97										2,97
Razem			297,54	1218,58	1838,6	2148,3	2452,72	1564,47	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99	14251,79
Łącznie	SO		221,82	928,45	1212,17	1798,44	2270,86	1423,6	1696,68	1985,14	217,17	202,89	21,89	11979,11
	MD			31,98	18,41	24,19	34,14		22,44					131,16
	ŚW		0,68	27,64	73,7	68,38	21,06	5,37	1,89	5,7				204,42
	DG									0,69	1,09			1,78
	BK		7,44	166,28	473	177,9	53,09	84,34	77,89	239,08	61,48	17,56		1358,06
	DB		29,01	30,56	14,19	15,3	11,12	16,65	5,48	11,54	10,94	38,73	21,65	205,17
	DB.B						6,19				0,97	17,76	62,45	87,37
	DB.C		3,79											3,79
	KL			0,12										0,12
	JS							0,9						0,9
	BRZ		32,5	30,58	43,3	59,87	54,91	33,61	10,47					265,24
	OL		2,3		3,83	4,22	1,35							11,7
	OS			2,97										2,97
Ogółem			297,54	1218,58	1838,6	2148,3	2452,72	1564,47	1814,85	2242,15	291,65	276,94	105,99	14251,79

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. Leciu

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII
Nadleśnictwo Bytów (11-03)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3030,45	2174,86	749982	637969
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			37499	31898
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	3030,45	2174,86	787481	669867
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien ników i przestojów			1547	1331
3. pozostałe	18,22		2494	2153
Razem niezaliczone	18,22		4041	3484
Razem użytki rębne	3048,67	2174,86	791522	673351
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	14251,79		725000	580000
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	14251,79		725000	580000
Ogółem użytki główne (I+II)	17300,46	2174,86	1516522	1253351

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 125335 m³ grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto › netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Bytów (11-03-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podsztyłów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wcześnie				
Powierzchnia zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMB																
BMŚW	111,05	0,02	485,80	306,07	8,92	12,90	924,76	1,25	926,01		355,27	152,52	561,05	1068,84		790,67
BMW			4,31			1,00	5,31		5,31							3,46
BŚW	169,87		982,00			2,20	1154,07	0,25	1154,32		237,71	226,64	593,23	1057,58		973,88
LMŚW	9,57	10,35	42,61	183,24	26,77	3,65	276,19	0,35	276,54		67,93	45,94	301,00	414,87		228,93
LMW																
LŚW	3,90	16,47	30,16	175,90	11,51	36,55	274,49	2,65	277,14		16,90	58,19	360,35	435,44		206,04
OL													3,07	3,07		
OGÓŁEM	294,39	26,84	1544,88	665,21	47,20	56,30	2634,82	4,50	2639,32		677,81	483,29	1818,70	2979,80		2202,98
Zadania na 10-lecie	294,39	26,84	1235,90	665,21	47,20	56,30	2325,84	353,38	2679,22		2008,59	483,29	1818,70	4310,58		2202,98

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw 705,38 ha

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Tabela nr XIX

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – ha (z gruntami przekazanymi do Nadleśnictwa Łupawa)		25794,52	21900,73 (26090,51)
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ (z gruntami przekazanymi do Nadleśnictwa Łupawa)		6347273	5289883 (6319782)
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		246	242
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	922990	783660
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	83731	71091
		wartość środków trwałych – tys. zł	22890	20970
	Razem	tys. zł	1029611	875721
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	670561	673351
		użytki przedrębne – m ³ netto	620000	580000
		razem użytki główne – m ³ netto	1290561	1253351
		udział użytków przedrębnych - %	48,0	46,3
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1584445	1330700
		przeciętnie m ³ /ha/rok	5,78	6,02
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,87	3,61
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,31	3,31
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	6,18	6,92
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,54	2,87
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	10,17	11,40
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9.	Udział lasów ochronnych i rezerwatów - % (udział powierzchni leśnej)		24,0	25,9
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		1105,24	1506,30
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa		4,3	6,9

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Tabela nr XX

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2011-2013)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.i.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	136330	125335	125335
2.	Koszty administracyjne	zł	8195343	8195343	8195343
3.	Koszty ochrony lasu	zł	816730	816730	816730
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	123531	123531	123531
5.	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	4070	4070	4070
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	214,82	232,58	232,58
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	530	530	530
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	624,36	431,06	431,06
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	48	48	48
Suma kosztów (k)		zł	16884672,20	16326746,40	16326746,40
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	207	207	207
Suma przychodów (p)		zł	28220310,00	25944345,00	25944345,00
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,60	0,63	0,63

KRONIKA